

ADOBE® PHOTOSHOP® LIGHTROOM® 3 gebruiken

© 2010 Adobe Systems Incorporated. All rights reserved.

Adobe® Photoshop® Lightroom® 3 gebruiken

This user guide is protected under copyright law, furnished for informational use only, is subject to change without notice, and should not be construed as a commitment by Adobe Systems Incorporated. Adobe Systems Incorporated assumes no responsibility or liability for any errors or inaccuracies that may appear in the informational content contained in this guide.

This user guide is licensed for use under the terms of the Creative Commons Attribution Non-Commercial 3.0 License. This License allows users to copy, distribute, and transmit the user guide for noncommercial purposes only so long as (1) proper attribution to Adobe is given as the owner of the user guide; and (2) any reuse or distribution of the user guide contains a notice that use of the user guide is governed by these terms. The best way to provide notice is to include the following link. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>.

Adobe, the Adobe logo, Acrobat, Flash, Illustrator, Lightroom, Photoshop, Photoshop Elements, Photoshop Lightroom, and Reader are either registered trademarks or trademarks of Adobe Systems Incorporated in the United States and/or other countries.

Windows and Windows Vista are either registered trademarks or trademarks of Microsoft Corporation in the United States and/or other countries. Apple, Macintosh, and Mac OS are trademarks of Apple Inc. registered in the U.S. and other countries. All other trademarks are the property of their respective owners.

Updated Information/Additional Third Party Code Information available at <http://www.adobe.com/go/thirdparty>.

Portions include software under the following terms:

This product contains either BSAFE and/or TIPEM software by RSA Security, Inc.

This software is based in part on the work of the Independent JPEG Group.

Portions © Eastman Kodak Company, 1999 and used under license. All rights reserved. Kodak is a registered trademark and Photo CD is a trademark of Eastman Kodak Company.

Flash 9 video compression and decompression is powered by On2 TrueMotion video technology. © 1992-2005 On2 Technologies, Inc. All Rights Reserved. <http://www.on2.com>.

Portions of this product contain code licensed from Nellymoser. (www.nellymoser.com)

**Sorenson
Spark.**

Sorenson Spark™ video compression and decompression technology licensed from Sorenson Media, Inc.

MPEG Layer-3 audio coding technology licensed from Fraunhofer IIS and Thomson.

Adobe Systems Incorporated, 345 Park Avenue, San Jose, California 95110, USA.

Notice to U.S. Government End Users: The Software and Documentation are "Commercial Items," as that term is defined at 48 C.F.R. §2.101, consisting of "Commercial Computer Software" and "Commercial Computer Software Documentation," as such terms are used in 48 C.F.R. §12.212 or 48 C.F.R. §227.7202, as applicable. Consistent with 48 C.F.R. §12.212 or 48 C.F.R. §§227.7202-1 through 227.7202-4, as applicable, the Commercial Computer Software and Commercial Computer Software Documentation are being licensed to U.S. Government end users (a) only as Commercial Items and (b) with only those rights as are granted to all other end users pursuant to the terms and conditions herein. Unpublished-rights reserved under the copyright laws of the United States. Adobe agrees to comply with all applicable equal opportunity laws including, if appropriate, the provisions of Executive Order 11246, as amended, Section 402 of the Vietnam Era Veterans Readjustment Assistance Act of 1974 (38 USC 4212), and Section 503 of the Rehabilitation Act of 1973, as amended, and the regulations at 41 CFR Parts 60-1 through 60-60, 60-250, and 60-741. The affirmative action clause and regulations contained in the preceding sentence shall be incorporated by reference.

Inhoud

Hoofdstuk 1: Bronnen

Installatie en registratie	1
Services, downloads en extra's	1
Wat is nieuw?	2

Hoofdstuk 2: De workflow in Lightroom

Overzicht van de werkrumte	4
Foto's importeren in Lightroom: de standaardworkflow	5
De module Bibliotheek	6
Aanpassingen aanbrengen in de module Ontwikkelen: de standaardworkflow	9
Foto's exporteren: de standaardworkflow	11
Bewerken in Photoshop of Photoshop Elements: de standaardworkflow	12
Presentaties maken: de standaardworkflow	13
Foto's afdrukken: de standaardworkflow	16
Webgalerieën maken: de standaardworkflow	18

Hoofdstuk 3: Werkrumte en instellen

Deelvensters en de schermweergave beheren	22
De werkbalk	24
De bibliotheek op een tweede beeldscherm weergeven	25
Voorkeuren instellen voor het werken in Lightroom	26
Naamplaatjes en moduleknoppen aanpassen	27
Een copyrightwatermerk maken	28
Processen bewaken	29
Kleurbeheer	29

Hoofdstuk 4: Foto's importeren

Foto's in een catalogus importeren	32
Importeren met behulp van voorinstellingen	40
Foto's importeren met minder opties	40
Foto's importeren van een aangesloten camera	41
Foto's importeren uit Photoshop Elements (Windows)	42
Foto's uit een andere Lightroom-catalogus importeren	42
Automatisch foto's importeren	43

Hoofdstuk 5: Foto's in de catalogus weergeven

Foto's weergeven in de filmstrip	45
Foto's weergeven in de loopweergave	47
Door de rasterweergave bladeren	49
Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip	50
Schakelen tussen de raster-, loop-, vergelijkings- en beoordelingsweergaven	52
Foto's vergelijken in de module Bibliotheek	52
Bibliotheekweergaveopties instellen	54

Inhoud**Hoofdstuk 6: Catalogi en bestanden beheren**

Catalogi maken en beheren	57
Back-up van de catalogus maken	60
De Volumebrowser	62
Mappen maken en beheren	63
Mappen synchroniseren	65
Foto's beheren	66

Hoofdstuk 7: Foto's organiseren in de catalogus

Fotoverzamelingen	72
Foto's groeperen in stapels	77
Foto's filteren en classificeren	81
Metagegevens weergeven en bewerken	86
Trefwoorden	94
Foto's zoeken in de catalogus	101
Het deelvenster Snel ontwikkelen gebruiken	105

Hoofdstuk 8: Foto's ontwikkelen

Overzicht van de module Ontwikkelen	107
De kleur en tint van een afbeelding aanpassen	114
Werken in grijswaarden	121
Uitsnijden en roteren aanpassen	122
Foto's retoucheren	124
Verscherping en ruisreductie	127
Lensvervorming corrigeren en perspectief aanpassen	131
Vignet- en korreleffecten	133
Ontwikkelinstellingen toepassen op andere foto's	134
De afbeeldingshistorie en momentopnamen beheren	136

Hoofdstuk 9: Foto's exporteren

Foto's exporteren naar schijf	138
Foto's exporteren met behulp van voorinstellingen	142
Exporteren met behulp van Services voor publiceren	142
Plug-ins voor exporteren	146

Hoofdstuk 10: Bewerken in andere toepassingen

Overzicht van het uitvoeren van bewerkingen in andere toepassingen	147
Foto's bewerken in Photoshop	150

Hoofdstuk 11: Presentaties maken en weergeven

Deelvensters en gereedschappen in de module Presentatie	152
De dialay-out instellen	153
Bedekkingen toevoegen aan dia's	158
Presentaties afspelen en exporteren	162

Hoofdstuk 12: Foto's afdrukken

Overzicht van de module Afdrukken	166
Foto's in een lay-out plaatsen aan de hand van een afdruksjabloon	169

Tekstbedekkingen en afbeeldingen afdrukken	172
Verschillende pagina's weergeven in de module Afdrukken	175
Aangepaste afdruksjablonen opslaan	175
Afdrukresolutie en kleurbeheer instellen	177

Hoofdstuk 13: Webfotogalerieën maken

Deelvensters en gereedschappen in de module Web	180
Webgalerielay-outs opgeven	181
Een webfotogalerie voorvertonen, exporteren en uploaden	186

Hoofdstuk 14: Sneltoetsen

Toetsen voor het werken met deelvensters	189
Toetsen voor het navigeren door modules	189
Toetsen voor het wijzigen van de weergave- en schermmodi	190
Toetsen voor het gebruik van een tweede venster	190
Toetsen voor het beheren van foto's en catalogi	191
Toetsen voor het vergelijken van foto's in de module Bibliotheek	192
Toetsen voor het classificeren en filteren van foto's	193
Toetsen voor het werken met verzamelingen	194
Toetsen voor het werken met metagegevens en trefwoorden in de module Bibliotheek	195
Toetsen voor het werken in de module Ontwikkelen	195
Toetsen voor het werken in de module Presentatie	198
Toetsen voor het werken in de module Afdrukken	198
Toetsen voor het werken in de module Web	199
Toetsen voor het gebruik van de Help	199

Hoofdstuk 1: Bronnen

Installatie en registratie

De software installeren

- 1 Sluit alle andere geopende Adobe-toepassingen op uw computer.
- 2 Plaats de installatieschijf in het cd- of dvd-station en volg de instructies op het scherm.

Opmerking: raadpleeg voor meer informatie het Lees mij-bestand op de installatieschijf of op [Lightroom 3 Release Notes](#) (cpsid_84570).

Registreren

Registreer uw product voor gratis installatie-ondersteuning, berichten over updates en andere services.

- ❖ Registreer uw product aan de hand van de aanwijzingen in het dialoogvenster Registratie, dat verschijnt nadat u de software hebt geïnstalleerd.

Als u uw product niet meteen registreert, kunt u dit later op elk gewenst moment doen door Help > Lightroom-registratie te kiezen.

Adobe-productverbeteringsprogramma

Nadat u de Adobe-software een aantal keren hebt gebruikt, verschijnt er een dialoogvenster met de vraag of u wilt deelnemen aan het Adobe-productverbeteringsprogramma.

Als u daaraan wilt deelnemen, worden gegevens over uw gebruik van Adobe-software naar Adobe verzonden. Er worden geen persoonlijke gegevens geregistreerd of verzonden. Het Adobe-productverbeteringsprogramma verzamelt alleen informatie over de functies en gereedschappen die u gebruikt en hoe vaak u deze gebruikt.

U kunt op elk gewenst moment deelnemen of uw deelname beëindigen:

- Als u wilt deelnemen, kiest u Help > Adobe-productverbeteringsprogramma en klikt u op Ja, ik doe mee.
- Als u niet meer wilt deelnemen, kiest u Help > Adobe-productverbeteringsprogramma en klikt u op Nee, bedankt.

Services, downloads en extra's

Adobe-uitwisselingsbasis

Ga naar Adobe-uitwisselingsbasis op www.adobe.com/go/exchange_nl voor het downloaden van samples en duizenden plug-ins en extensies van Adobe en ontwikkelaars van andere bedrijven. Met de plug-ins en uitbreidingen kunt u onder andere taken automatiseren, werkstromen aanpassen en speciale, professioneel ogende effecten tot stand brengen.

Adobe-downloads

Kies Help > Controleren op updates in Lightroom om gratis updates te downloaden voor de software.

Bezoek www.adobe.com/go/downloads_nl om gratis updates, testversies en andere nuttige software te vinden.

Adobe Labs

Via Adobe Labs (www.adobe.com/go/labs_nl) kunt u nieuwe en opkomende technologieën en producten van Adobe uitproberen en beoordelen.

Adobe TV

Adobe TV (<http://tv.adobe.com>) zendt informatieve en inspirerende video's uit.

Wat is nieuw?

Verbeterde importervaring

Het importeren van foto's in een catalogus is nu een eenvoudiger en meer visueel ingesteld proces. Zie “[Foto's in een catalogus importeren](#)” op pagina 32.

Vastleggen via tethering

Importeer foto's direct vanaf een aangesloten digitale camera van Nikon of Canon in een catalogus zonder de camera'software te gebruiken. Zie “[Foto's importeren van een aangesloten camera](#)” op pagina 41.

Services voor publiceren

Upload JPEG-foto's eenvoudiger naar webservices vanuit Lightroom. Dankzij de ingebouwde ondersteuning voor Facebook, Flickr® en SmugMug kunt u foto's automatisch uploaden naar de site waar ze online kunnen worden gedeeld en kunt u opmerkingen bekijken die online zijn gemaakt in Lightroom. Zie “[Exporteren met behulp van Services voor publiceren](#)” op pagina 142.

Lenscorrecties

Corrigeer lensvervalsingen met behulp van nieuwe aangepaste profielen. Zie “[Perspectief in de afbeelding en lensfouten automatisch corrigeren](#)” op pagina 131.

Verscherping en ruisreductie

De verbeterde verscherping bij opname en de verbeterde kleurruisreductie zorgen voor vloeiendere foto's met veel details. Zie “[Een foto verscherpen](#)” op pagina 127, “[Afbeeldingsruis verminderen](#)” op pagina 128 en “[De verwerkingsversie bijwerken](#)” op pagina 129.

Korrelig effect

Met de nieuwe functie Korrel kunt u een filmachtige structuur toevoegen aan foto's. Zie “[Korreligheid op de film simuleren](#)” op pagina 133.

Vignetten na uitsnijden

De nieuwe opties bieden visueel aantrekkelijkere effecten voor het na het uitsnijden toepassen van een vignet. Zie “[Een vignet na uitsnijden toepassen](#)” op pagina 133.

Aangepaste watermerken

Bescherm uw foto's tegen gebruik door onbevoegden door aangepaste tekst of grafische watermerken te maken en op te nemen bij het exporteren, afdrukken of maken van presentaties. Zie "[Een copyrightwatermerk maken](#)" op pagina 28.

Ondersteuning voor video

Importeer digitale videobestanden van DSLR-camera's in een Lightroom-catalogus. Beheer en orden video's en foto's in de module Bibliotheek: label, beoordeel en filter video's, en bekijk ze en voeg ze toe aan verzamelingen. Zie "[Bestandsindelingen](#)" op pagina 32.

Draagbare videopresentaties

Exporteer presentaties om ze als video af te spelen met soundtracks. Zie "[Een presentatie exporteren als video](#)" op pagina 165.

Aangepast afdrukpakket

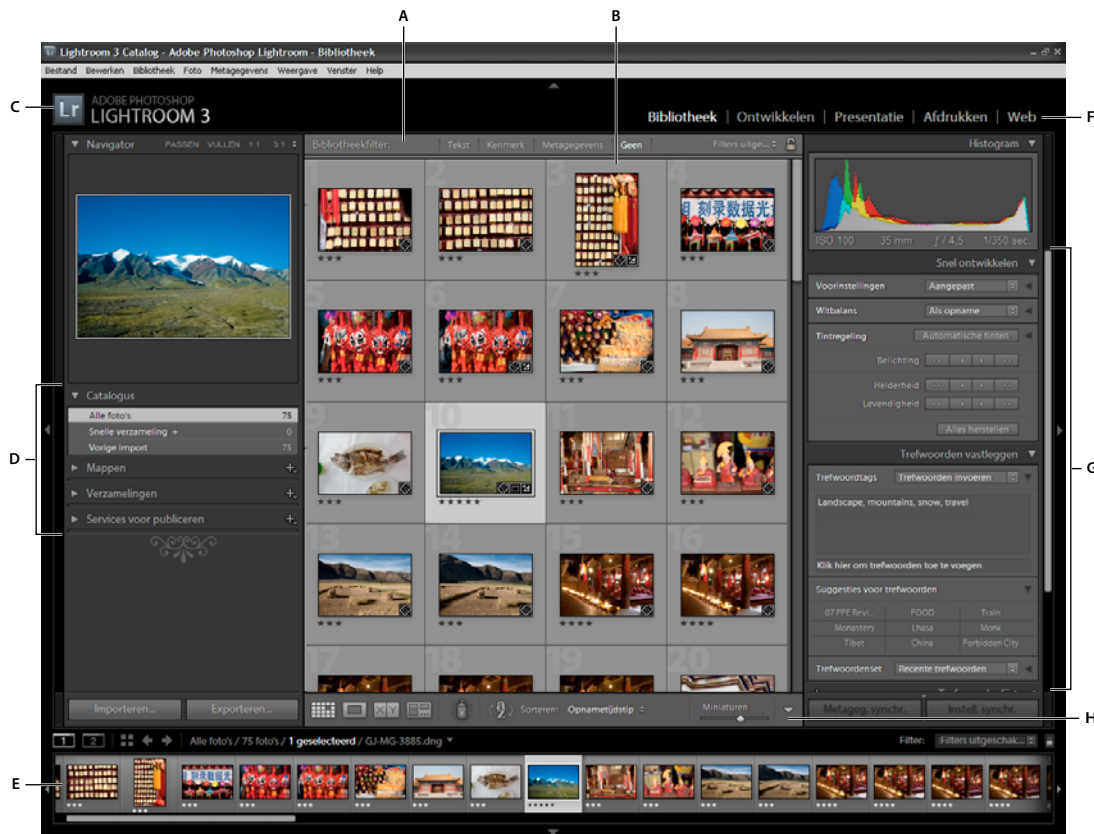
Druk elke gewenste combinatie van foto's in elke gewenste configuratie (op een of meer pagina's) af met de nieuwe sjabloon Aangepast pakket. Zie "[Een afdruksjabloon kiezen](#)" op pagina 169.

Hoofdstuk 2: De workflow in Lightroom

Overzicht van de werkruimte

Lightroom beschikt over vijf modules met alle functies die professionele fotografen nodig hebben. Elke module is gericht op een bepaald aspect van de fotografische workflow: de module Bibliotheek is bedoeld voor het importeren, indelen, vergelijken en selecteren van foto's. De module Ontwikkelen wordt gebruikt voor het aanpassen van kleuren en tinten en voor creatieve bewerkingen van foto's, terwijl de modules Presentatie, Afdrukken en Web zijn bedoeld voor het presenteren van uw foto's.

Alle vijf modules in de Lightroom-werkruimte beschikken over meerdere deelvensters met opties en besturingselementen voor het bewerken van uw foto's.

De rasterweergave van de Lightroom-werkruimte

A. Bibliotheekfilterbalk B. Weergavegebied van afbeeldingen C. Naamplaatje D. Deelvensters voor het werken met bronfoto's E. Filmstrip F. Modulekiezer G. Deelvensters voor het werken met metagegevens en trefwoorden en voor het aanpassen van afbeeldingen H. Werkbalk

De filmstrip bevindt zich onder aan de werkruimte van elke module en bevat miniatures van de inhoud van de map, verzameling, trefwoordenset of metagegevenscriteria die zijn geselecteerd in de module Bibliotheek. Elke module gebruikt de inhoud van de filmstrip als bron voor het uitvoeren van taken. Ga naar de module Bibliotheek en selecteer andere foto's als u de selectie in de filmstrip wilt wijzigen. Zie "[Foto's weergeven in de filmstrip](#)" op pagina 45.

Als u in Lightroom gaat werken, selecteert u eerst de afbeeldingen waarmee u wilt werken in de module Bibliotheek. Klik vervolgens op een modulenaam in de modulekiezer (rechtsboven in het Lightroom-venster) om uw foto's te bewerken, af te drukken of voor te bereiden voor een presentatie op het scherm of in een webgalerie.

Houd Ctrl+Alt/Command+Option ingedrukt en druk op een nummer van 1 tot en met 5 om over te schakelen op een van de vijf modules.

Foto's importeren in Lightroom: de standaardworkflow

U dient foto's te importeren in de Lightroom-catalogus voordat u ze kunt bewerken. Het programma weet zo welke foto's in de catalogus staan en of ze rechtstreeks van een camera, vaste schijf, geheugenkaartlezer of van een ander opslagapparaat zijn geïmporteerd. Tijdens het importeren kunt u kiezen of u de fotobestanden naar een specifieke map wilt verplaatsen of kopiëren of naar de fotobestanden op hun huidige locatie wilt verwijzen. Tijdens het importeren kunt u de naam van de foto's wijzigen, er aanpassingen op toepassen in de module Ontwikkelen, metagegevens en trefwoorden insluiten en zelfs een back-up van de originele foto's maken in een andere map.

Opmerking: u kunt werken met foto's van maar liefst 65.000 pixels lang of breed, tot 512 megapixels. Zie [“Bestandsindelingen”](#) op pagina 32 voor een lijst met alle ondersteunde bestandsindelingen.

Nadat de foto's zijn geïmporteerd, worden ze aan de catalogus toegevoegd, worden er voorvertoningen weergegeven en worden de metagegevens opgenomen in de catalogus. Tenzij u ze handmatig verwijdert, blijven de voorvertoningen en metagegevens in de catalogus staan, ook als u de desbetreffende foto's van de computer verwijdert en ze ergens anders archiveert. Miniatuurvoorvertoningen worden weergegeven in de rasterweergave en in de filmstrip. In het deelvenster Mappen van de module Bibliotheek worden mappen met de geïmporteerde foto's weergegeven. U kunt dezelfde foto niet meerdere malen importeren in Lightroom, tenzij u de foto eerst uit de catalogus verwijdert. Zie [“Door de rasterweergave bladeren”](#) op pagina 49 en [“Virtuele kopieën maken”](#) op pagina 68.

Opmerking: Lightroom beschikt ook over een functie voor het automatisch importeren van foto's uit een opgegeven map naar de catalogus. Zie [“Automatisch foto's importeren”](#) op pagina 43.

In het visuele importvenster kunt u een voorvertoning weergeven van de foto's die u wilt importeren en kunt u deze selecteren, een naam geven of informatie over de foto's toevoegen. Voer de volgende eenvoudige stappen uit om foto's te importeren in Lightroom:

1. Sluit de camera of geheugenkaartlezer aan op de computer.

Lightroom kan foto's niet alleen importeren van camera's en geheugenkaartlezers, maar ook van iedere map op de vaste schijf, op cd's of dvd's en op andere opslagapparatuur. U kunt ook foto's importeren uit een andere Lightroom-catalogus of uit Photoshop Elements (Windows).

2. Selecteer de locatie van de te importeren foto's.

Ga op een van de volgende manieren te werk om foto's over te brengen naar de catalogus:

- Klik op de knop Importeren in de module Bibliotheek.
- Kies Bestand > Foto's importeren.
- Sleep een map met foto's of sleep een groep foto's naar de rasterweergave van de module Bibliotheek.

Gebruik het deelvenster Bron links van het importvenster om te navigeren naar de map met foto's die u wilt importeren.

3. Kies hoe u de foto's wilt toevoegen aan uw catalogus.

Kies in het midden van het importvenster of u foto's wilt importeren door ernaar te verwijzen, door ze naar een opgegeven map te verplaatsen of te kopiëren of door foto's te kopiëren als DNG-bestanden (Digital Negative). Als u foto's kopieert of verplaatst, moet u in het deelvenster Doel, aan de rechterkant van het venster, opgeven waar ze moeten worden geplaatst. Zie [“Foto's in Lightroom importeren”](#) op pagina 34.

4. Foto's voorvertonen en selecteren.

Selecteer met behulp van de voorvertoningen in het midden van het venster de foto's die u wilt importeren. Zie [“De te importeren foto's voorvertonen en selecteren”](#) op pagina 35.

5. (Optioneel) Maak tijdens het importeren een back-up van uw foto's.

Als u foto's verplaatst of kopieert naar de catalogus, dient u op te geven of u tijdens het importeren een eenmalige back-up van de originele foto's wilt maken. Zie [“Back-up van foto's maken tijdens het importeren”](#) op pagina 35.

6. Selecteer het type voorvertoningen dat u wilt weergeven.

Voorvertoningen met een standaardformaat resulteren in foto's van een hogere kwaliteit in de rasterweergave. Als u Minimaal kiest, worden de in de foto's ingesloten voorvertoningen gebruikt en worden de foto's sneller weergegeven. Zie [“Voorvertoning bij importeren instellen”](#) op pagina 36.

7. (Optioneel) Geef de bestanden een aangepaste naam.

Als u foto's naar de catalogus verplaatst of kopieert, worden deze standaard met de bestaande naam geïmporteerd. U kunt deze naam aanpassen door een optie te kiezen in het deelvenster voor het wijzigen van de namen van bestanden. U kunt bijvoorbeeld een volgnummer toevoegen. Zie [“De namen van foto's tijdens het importeren wijzigen”](#) op pagina 36.

8. (Optioneel) Stel opties in voor het importeren van uw foto's.

Stel in het deelvenster Toepassen tijdens importeren opties in om ontwikkelinstellingen, metagegevens of trefwoorden toe te passen op de foto's terwijl ze worden geïmporteerd. Zie [“Ontwikkelinstellingen tijdens het importeren toepassen op foto's”](#) op pagina 39 en [“Metagegevens tijdens het importeren toepassen op foto's”](#) op pagina 39.

9. Klik op importeren.

Linksboven in het venster wordt tijdens het importeren van de foto's een vorderingsbalk weergegeven. Daarna worden de miniaturen in het centrale gebied van de module Bibliotheek gegenereerd.

De module Bibliotheek

Als de foto's eenmaal zijn geïmporteerd, worden ze opgeslagen in een database die de *catalogus* wordt genoemd. U kunt de foto's in uw catalogus in de module Bibliotheek weergeven en indelen.

Meer Help-onderwerpen

[“Catalogi maken en beheren”](#) op pagina 57

[“Foto's in een catalogus importeren”](#) op pagina 32

Informatie over Lightroom-catalogi

Lightroom maakt gebruik van een *catalogus* waarin de locatie van en informatie over bestanden wordt bijgehouden. Een catalogus is een soort database waarin een record van uw foto's wordt bijgehouden. Deze record wordt opgeslagen in de catalogus en bevat gegevens, zoals voorvertoningsinformatie, koppelingen naar de locatie van de foto's op uw computer, metagegevens die de foto's beschrijven en bewerkinstructies die zijn toegepast in de module Ontwikkelen. Als u foto's classificeert, metagegevens en trefwoordtags toevoegt, foto's groepeerd in verzamelingen of foto's uit de catalogus verwijdert (ook als de originele fotobestanden offline staan), worden de instellingen opgeslagen in de catalogus.

Dankzij al deze gegevens kan Lightroom u flexibiliteit verschaffen op het gebied van het beheren, identificeren en indelen van foto's. Als u bijvoorbeeld ergens op locatie foto's neemt, kunt u de foto's op uw laptop importeren in Lightroom en de originele foto's vervolgens verplaatsen naar beschrijfbare media of opslagapparatuur, zodat u uw foto's kunt indelen en beheren zonder u zorgen hoeven te maken over de ruimte op de vaste schijf van uw laptop. U kunt de catalogus dan overbrengen naar uw pc, waarbij de aangebrachte wijzigingen behouden blijven en de locatie van de bestanden wordt onthouden. De geïmporteerde catalogus met de foto's van de externe fotoshoot vormt dan een aparte catalogus die gescheiden is van alle andere catalogi op uw computer.

Opmerking: u kunt foto's weergeven in Lightroom en Adobe Bridge, maar de twee toepassingen functioneren verschillend. U kunt foto's alleen weergeven in Adobe Bridge als de foto's op de vaste schijf van uw computer staan of als uw computer is aangesloten op een opslagapparaat waarop de foto's staan. Adobe Bridge is namelijk een bestandenbrowser die alleen gemakkelijk toegankelijke foto's kan weergeven. De Lightroom-catalogus is een database die bijhoudt welke foto's u importeert, zodat u een voorvertoning van de foto's kunt weergeven, ongeacht het feit of de feitelijke foto's op de vaste schijf staan. Lightroom heeft echter wel toegang nodig tot de opgeslagen foto's om deze te kunnen bewerken.

Standaard wordt in Lightroom de laatst gebruikte catalogus geladen. U kunt een andere catalogus openen door Bestand > Catalogus openen te kiezen. U kunt echter ook in de algemene voorkeuren bepalen welke catalogus wordt geopend.

Foto's weergeven en organiseren

De foto's in de catalogus en de bijbehorende gegevens worden weergegeven in de module Bibliotheek. U kunt alle foto's in de catalogus weergeven als miniatures in een raster, maar u kunt de catalogus ook op verschillende manieren filteren, zodat alleen specifieke foto's worden weergegeven. De module Bibliotheek bevat besturingselementen voor het zoeken naar en weergeven van specifieke foto's en gegevens. U kunt foto's ook groeperen in verzamelingen, in een tijdelijke verzameling die de *snelle verzameling* wordt genoemd of in een slimme verzameling op basis van door u opgegeven criteria. U kunt foto's ook zoeken aan de hand van trefwoordtags en metagegevens.

In de module Bibliotheek kunt u uw foto's weergeven, sorteren, beheren, indelen, vergelijken en classificeren. De Bibliotheek is het uitgangspunt voor het werken met foto's nadat u ze hebt geïmporteerd in Lightroom.

Foto's worden in het centrale gebied van de module Bibliotheek weergegeven in een van de volgende vier weergaven:

Rasterweergave De foto's worden weergegeven als miniatures in compacte of grotere cellen. De rasterweergave verschaft een overzicht van uw volledige catalogus of van specifieke groepen foto's, zodat u deze kunt roteren, sorteren, indelen en beheren. Er zijn opties beschikbaar waarmee u informatie over foto's kunt weergeven, zo kunt u bijvoorbeeld de classificatie, kleurlabels en de vlaggen Keuze of Geweigerd van foto's weergeven in de cellen. Als u een groep vergelijkbare foto's hebt gemaakt, kunt u deze netjes groeperen in een stapel en alleen de miniatuur van de beste foto weergeven. Zie “[Foto's zoeken in de catalogus](#)” op pagina 101 en “[Foto's groeperen in stapels](#)” op pagina 77.

Loepweergave In deze weergave wordt één foto weergegeven. Aan de hand van besturingselementen kunt u de volledige foto weergeven of inzoomen op een bepaald gedeelte van de foto. U kunt zoomen tot 11:1. Als u in de raster- of beoordelingsweergave dubbelklikt op een foto, wordt deze weergegeven in de loepweergave.

Vergelijkingsweergave De foto's worden naast elkaar weergegeven, zodat u ze kunt beoordelen.

Beoordelingsweergave De actieve foto wordt samen met de geselecteerde foto's weergegeven, zodat u ze kunt beoordelen. De actieve foto wordt omgeven door een witte rand. U wijzigt de actieve foto door op een andere miniatuur te klikken en u heft de selectie van een foto in de beoordelingsweergave op door te klikken op het kruisje rechtsonder in de miniatuur.

De module Bibliotheek bevat knoppen en opdrachten voor het schakelen tussen weergaven. Zie "[Schakelen tussen de raster-, loep-, vergelijkings- en beoordelingsweergaven](#)" op pagina 52. U kunt deze weergaven van de module Bibliotheek ook weergeven in een tweede venster. Als u over een tweede beeldscherm beschikt, kunt u het tweede venster daarop weergeven. Zie "[De bibliotheek op een tweede beeldscherm weergeven](#)" op pagina 25.

De deelvensters links in de module Bibliotheek zijn primair bedoeld voor het weergeven van specifieke foto's. U kunt deze deelvensters gebruiken voor het navigeren naar en beheren van de mappen met uw foto's, om verzamelingen met foto's weer te geven en om het zoomniveau van uw foto's aan te passen in de loepweergave. Zie "[De inhoud van een map weergeven](#)" op pagina 67 en "[Fotoverzamelingen](#)" op pagina 72.

Met de bibliotheekfilterbalk boven in de rasterweergave kunt u foto's zoeken door metagegevenscategorieën te selecteren, te filteren op basis van vlaggen, classificaties en kleurlabels of door naar tekst te zoeken. Het is belangrijk naar foto's te kunnen zoeken als u bepaalde afbeeldingen zoekt, een groep foto's wilt omzetten in een presentatie of webfotogalerie of uw foto's wilt afdrukken op een contactblad. Zie "[Foto's zoeken met de bibliotheekfilterbalk](#)" op pagina 101.

In de deelvensters rechts van de module Bibliotheek kunt u een histogram weergeven van de actieve foto en kunt u metagegevens en trefwoordtags toevoegen aan foto's en deze weergeven. In het deelvenster Snel ontwikkelen kunt u snel tintaanpassingen toepassen op foto's. De tintaanpassingen in het deelvenster Snel ontwikkelen van de module Bibliotheek komen overeen met de aanpassingen in de module Ontwikkelen. Deze module bevat echter nauwkeurigere besturingselementen voor aanpassingen en correcties in de afbeelding. Zie "[Fotohistogrammen interpreteren](#)" op pagina 110, "[Metagegevens weergeven en bewerken](#)" op pagina 86 en "[Het deelvenster Snel ontwikkelen gebruiken](#)" op pagina 105.

Afhankelijk van de weergave bevat de werkbalk onder het voorvertoningsgebied besturingselementen voor sorteren, het toepassen van classificaties, het roteren van foto's, het afspelen van een vrije presentatie of het weergeven van informatie over de foto. Zie "[De besturingselementen in de werkbalk van de module Bibliotheek tonen](#)" op pagina 24.

Onder aan de module Bibliotheek wordt, net als in alle andere Lightroom-modules, de filmstrip weergegeven. Pas filters toe om slechts bepaalde foto's weer te geven in de filmstrip. U bepaalt zo ook welke foto's in de rasterweergave staan. Zie "[Foto's filteren en classificeren](#)" op pagina 81 en "[De in de filmstrip en de rasterweergave weergegeven foto's filteren](#)" op pagina 46.

Op www.adobe.com/go/lrvid2202_lrm_nl vindt u een video over de module Bibliotheek. De instructies zijn bedoeld voor Lightroom 2 maar werken ook voor Lightroom 3.

Aanpassingen aanbrengen in de module Ontwikkelen: de standaardworkflow

De module Ontwikkelen in Lightroom bevat besturingselementen waarmee u de kleuren en tinten van uw foto's globaal kunt aanpassen, maar waarmee u ook lokale aanpassingen kunt aanbrengen. Alle aanpassingen in Lightroom zijn niet-destructief, dat wil zeggen dat het oorspronkelijke bestand niet wordt gewijzigd, of dit nu een Camera Raw-bestand of een gerenderd bestand, zoals een JPEG- of TIFF-bestand, is. Uw bewerkingen worden in Lightroom opgeslagen als een aantal instructies dat op de foto in het geheugen wordt toegepast. Dankzij de niet-destructieve manier van bewerken, kunt u experimenteren en verschillende versies van uw foto's maken zonder de oorspronkelijke afbeeldingsgegevens te beschadigen.

De module Ontwikkelen

A. Deelvensters Voorinstellingen, Momentopnamen, Historie en Verzamelingen B. Histogram C. RGB-waarden D. Gereedschapsbalk
E. Aanpassingsvensters F. Besturingselementen voor zoomen in de Navigator G. Werkbalk

U kunt foto's in de volgende indelingen bewerken in Lightroom: Camera Raw (ook DNG), JPEG, TIFF en PSD. Het aanbrengen van correcties aan foto's is een subjectief en hoogst persoonlijk proces. Gebruik de volgende stappen als richtlijn voor het bewerken van foto's in de module Ontwikkelen.

1. Selecteer een foto die u wilt bewerken.

Selecteer een foto in de module Bibliotheek en druk op D om over de schakelen op de module Ontwikkelen. Als u in de module Ontwikkelen een andere foto wilt bekijken, kiest u deze foto in het deelvenster Verzamelingen of in de filmstrip.

2. Beoordeel de foto.

Gebruik de besturingselementen voor zoomen in het deelvenster Navigator om uw foto te bekijken en gebruik het handje om de positie van de foto in het weergavegebied te wijzigen. Als u de aanwijzer boven een foto plaatst, worden de RGB-waarden van de locatie onder de aanwijzer weergegeven in de werkbalk. Gebruik het deelvenster Histogram als een visuele richtlijn voor het meten van kleurtinten en voor voorvertoningen van uitgesneden schaduwen en hooglichten. U kunt zelfs in de histograminterface slepen om tintaanpassingen aan te brengen in de foto. Zie [“Fotohistogrammen interpreteren”](#) op pagina 110.

3. Breng algemene kleuraanpassingen aan.

Standaard ziet u rechts in de module Ontwikkelen deelvensters voor het aanbrengen van globale aanpassingen aan foto's. U kunt in de module Ontwikkelen uw aanpassingen in willekeurige volgorde maken, maar een algemene werkwijze is om de deelvensters van boven naar beneden te doorlopen. Begin in het deelvenster Standaard en pas de witbalans, de tint en de verzadiging van een foto aan, inclusief Helderheid en Levendigheid. In de deelvensters Kleurtintcurve en HSL/Kleur/Zwart-wit kunt u de algemene kleur- en tintaanpassingen perfectioneren. In het deelvenster Gesplitste tinten kunt u speciale effecten toevoegen of monochrome foto's kleur geven. Zie [“De kleur en tint van een afbeelding aanpassen”](#) op pagina 114.

4. Verminder de ruis en pas verscherping toe.

In het deelvenster Details vermindert u de ruis en past u de scherpte van een foto aan. Gebruik het deelvenster Lenscorrecties om perspectieffervormingen te corrigeren die zijn veroorzaakt door de cameralens. Zie [“Afbeeldingsruis verminderen”](#) op pagina 128, [“Een foto verscherpen”](#) op pagina 127 en [“Lensvervorming corrigeren en perspectief aanpassen”](#) op pagina 131.

 Gebruik de knop Voor of Na in de werkbalk om uw bewerkingen te bewonderen of druk op \ om te schakelen tussen de weergaven Voor en Na. Gebruik het deelvenster Historie om terug te keren naar een vorige bewerking. Klik op het plusteken (+) in het deelvenster Momentopnamen om een bewerkingsstaat vast te leggen, zodat u deze later kunt herstellen.

5. Corrigeer onvolkomenheden en retoucheer deze.

Op elk gewenst moment kunt u de gereedschappen Uitsnijdbedekking, Rode-ogencorrectie en Vlekken verwijderen gebruiken om uw foto recht te trekken en uit te snijden, en rode ogen, vlekken en stof te verwijderen. Gebruik de opties in het deelvenster Effecten om een vignet na uitsnijden of een korrelig effect toe te voegen. Zie [“Uitsnijden en roteren aanpassen”](#) op pagina 122, [“Rode ogen verwijderen”](#) op pagina 124, [“Vlekken en onvolkomenheden retoucheren”](#) op pagina 124, [“Een vignet na uitsnijden toepassen”](#) op pagina 133 en [“Korreligheid op de film simuleren”](#) op pagina 133.

6. Pas lokale aanpassingen toe.

Corrigeer de kleur van bepaalde gebieden in een foto met het aanpassingspenseel of het gegradueerd filter. Zie [“Lokale aanpassingen toepassen”](#) op pagina 125.

7. Pas aanpassingen toe op andere foto's.

U kunt bewerkingen die u in een foto hebt aangebracht ook toepassen op vele andere foto's. U kunt bijvoorbeeld een aantal bewerkingen toepassen op alle foto's van een bepaalde fotoshoot als deze allemaal dezelfde algemene aanpassingen nodig hebben. U kunt deze bewerkingen kopiëren en plakken of synchroniseren. Als u correcties synchroniseert of kopieert, kunt u de specifieke bewerkingen selecteren die u op de andere foto's wilt toepassen. U kunt ook het gereedschap Spuitbus in de rasterweergave van de Bibliotheek gebruiken om de ontwikkelinstellingen van een bepaalde foto toe te passen op een andere foto. Zie [“Ontwikkelinstellingen toepassen op andere foto's”](#) op pagina 134.

Op www.adobe.com/go/lrvid2209_lrm_nl vindt u een video over het toepassen van lokale aanpassingen in de module Ontwikkelen. De instructies zijn bedoeld voor Lightroom 2 maar werken ook voor Lightroom 3.

Foto's exporteren: de standaardworkflow

In plaats van foto's op de traditionele wijze op te slaan kunt u met Lightroom foto's exporteren in bestandsindelingen die geschikt zijn voor een breed scala van gebruiksmogelijkheden. Wanneer u foto's exporteert, maakt u nieuwe bestanden waarin aanpassingen in de module Ontwikkelen en andere wijzigingen die u hebt aangebracht in de XMP-gegevens van de foto's, zijn opgenomen. U kunt foto's bijvoorbeeld exporteren als JPEG's om ze per e-mail te versturen, of als TIFF's om ze af te drukken. U kunt een of meer foto's uit de module Bibliotheek of Ontwikkelen exporteren naar de locatie die u opgeeft, en u kunt de namen van de foto's wijzigen tijdens het exporteren. Wanneer u foto's exporteert in de JPEG-, TIFF- of de PSD-indeling, kunt u opties instellen voor de kleurreimte, pixelafmetingen en resolutie van de foto's. U kunt exportinstellingen opslaan als voorinstellingen en deze later weer gebruiken. Lightroom also lets you export photos using the settings of the previous export session.

In het deelvenster Services voor publiceren kunt u JPEG-foto's direct vanuit Lightroom exporteren en uploaden naar websites voor het delen van foto's. Zie [“Exporteren met behulp van Services voor publiceren”](#) op pagina 142.

Voer de volgende eenvoudige stappen uit om foto's te exporteren uit Lightroom:

1. Selecteer de foto's die u wilt exporteren.

Select photos from the Grid view or the Filmstrip. Zie [“Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip”](#) op pagina 50.

2. Exporteer foto's en geef een doelmap op.

Kies Bestand > Exporteren of klik op de knop Exporteren in de module Bibliotheek. Kies Exporteren naar > Vaste schijf boven aan het dialoogvenster Exporteren. Geef een doelmap voor de geëxporteerde bestanden op in de Exportlocatie-instellingen. U kunt ervoor kiezen om de geëxporteerde foto's toe te voegen aan de huidige catalogus. Zie [“Een doelmap voor het exporteren kiezen”](#) op pagina 138.

Boven aan het dialoogvenster Exporteren ziet u het aantal foto's dat wordt geëxporteerd.

3. (Optioneel) Kies een exportvoorinstelling.

Lightroom beschikt over enkele kant-en-klare voorinstellingen waarmee u foto's in bepaalde indelingen gemakkelijker kunt exporteren naar een schijf. Met de voorinstelling Voor e-mail genereert u bijvoorbeeld een kleine JPEG-afbeelding in een lage resolutie die heel geschikt is om als e-mailbijlage te verzenden naar een klant. Selecteer deze voorinstellingen of sla uw eigen instellingen op als een aangepaste voorinstelling voor exporteren door te klikken op de knop Toevoegen onder aan de lijst met voorinstellingen in het dialoogvenster Exporteren. Zie [“Foto's exporteren aan de hand van voorinstellingen”](#) op pagina 142.

4. Geef de bestandsnaamgeving voor de geëxporteerde bestanden op.

Kies een optie in het menu Sjabloon onder Bestandsnaamgeving of kies Bewerken in het menu om een aangepaste conventie voor de naamgeving in te stellen met gebruik van de Bestandsnaamsjablooneditor. Zie [“De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor”](#) op pagina 37 en [“Foto's tijdens het exporteren een naam geven”](#) op pagina 138.

5. Een bestandsindeling kiezen en exportinstellingen opgeven.

Kies of u de originele foto's wilt exporteren. U kunt uw foto's ook exporteren als JPEG-, PSD-, TIFF- of DNG-bestanden. Nadat u een indeling hebt gekozen, kiest u de gewenste instellingen voor uw geëxporteerde bestanden. Als u bijvoorbeeld JPEG kiest, geeft u de compressiekwaliteit, de kleurreimte, pixelafmetingen en resolutie op. U kunt ook uitvoerverscherping en een copyrightwatermerk toepassen. Zie “[Instellingen voor het exporteren van bestanden opgeven](#)” op pagina 139, “[Verscherping van de uitvoer bepalen](#)” op pagina 140 en “[Foto's met een copyrightwatermerk exporteren](#)” op pagina 141.

6. Kies een nabewerkingshandeling.

Kies of u de bestanden na het exporteren wilt tonen in Verkenner (Windows) of Finder (Mac OS), de foto's wilt openen in Photoshop, een specifieke toepassing wilt starten of niets wilt doen. Zie “[Handelingen voor naverwerking kiezen](#)” op pagina 141.

7. (Optioneel) Sla uw exportinstellingen op.

Als u de exportinstellingen wilt opslaan om ze later weer te kunnen gebruiken, klikt u op Toevoegen om een exportvoorinstelling te maken. Zie “[Exportinstellingen opslaan als voorinstellingen](#)” op pagina 142.

8. Klik op Exporteren.

Bewerken in Photoshop of Photoshop Elements: de standaardworkflow

U kunt foto's bewerken met Adobe Photoshop, Adobe Photoshop Elements of een andere toepassing vanuit de module Bibliotheek of Ontwikkelen in Lightroom. Lightroom gebruikt automatisch Photoshop of Photoshop Elements als externe editor als een van deze toepassingen op uw computer geïnstalleerd is. U kunt andere toepassingen aanwijzen als externe editors en u kunt bestandsindelingen en andere opties instellen bij de voorkeuren voor extern bewerken. Zie “[Voorkeuren instellen voor bewerken in externe toepassingen](#)” op pagina 147.

Lightroom biedt verschillende manieren om foto's te bewerken in Photoshop CS4 of hoger. U kunt de foto's in de huidige indeling bewerken, maar u kunt ze ook openen als een slim object. U kunt bovendien een serie opnamen samenvoegen tot een panorama of tot HDR, of twee of meer foto's openen als één gelaagde afbeelding in Photoshop. Als u fotobewerkingen opslaat in Photoshop, wordt de nieuwe foto automatisch geïmporteerd naar de Lightroom-catalogus. Zie “[Foto's openen in Photoshop of Photoshop Elements](#)” op pagina 149 en “[Foto's bewerken in Photoshop](#)” op pagina 150.

U kunt uw foto's vanuit Lightroom alleen bewerken in Photoshop of Photoshop Elements als de desbetreffende toepassing op uw computer is geïnstalleerd. Voer de volgende stappen uit:

1. Selecteer een foto die u wilt bewerken.

Selecteer de foto die u wilt bewerken in de module Bibliotheek of Ontwikkelen van Lightroom. Kies vervolgens Foto > Bewerken in > Bewerken in Adobe Photoshop of Bewerken in Adobe Photoshop Elements. Als u een Camera Raw-bestand opent in Photoshop CS4 of hoger, wordt de foto rechtstreeks geopend in Photoshop. Als u een TIFF-, JPEG- of PSD-bestand opent, kunt u een kopie van de foto met de toegepaste Lightroom-aanpassingen openen of een kopie van de originele foto.

2. Bewerk de foto in Photoshop of Photoshop Elements.

Voer de gewenste bewerkingen uit in Photoshop of Photoshop Elements en kies Bestand > Opslaan als u de bewerkingen wilt vastleggen.

3. Ga terug naar Lightroom.

Schakel weer over op Lightroom. In de rasterweergave van de Bibliotheek wordt naast het origineel een nieuwe versie van uw foto weergegeven. De nieuwe foto bevat de bewerkingen die u hebt aangebracht in Photoshop of Photoshop Elements. De oorspronkelijke foto is ongewijzigd.

Belangrijk: als u opslaat vanuit Photoshop of Photoshop Elements, dient u de optie *Compatibiliteit maximaliseren* in te schakelen, zodat Lightroom de afbeeldingen kan lezen. In Photoshop CS3 en later worden PSD-bestanden uit Lightroom automatisch met maximale compatibiliteit opgeslagen.

Presentaties maken: de standaardworkflow

In de module Presentatie kunt u presentaties maken waarmee u foto's op het scherm kunt presenteren onder begeleiding van muziek en overgangen. De linkerdeelvensters bevatten een lijst met presentatiesjablonen en een voorvertoning van hun lay-outs. De dia-editor geeft de foto's in een diasjabloon weer in het midden van de werkruimte. De werkbalk onder de dia-editor bevat de besturingselementen voor een voorvertoning van de presentatie, voor het verfijnen van de selectie en voor het toevoegen van tekst aan dia's. De rechterdeelvensters bevatten besturingselementen waarmee u kunt opgeven hoe foto's worden weergegeven in de sjabloonlay-out en waarmee u de sjabloon kunt aanpassen, tekst kunt toevoegen aan de dialay-out en afspelininstellingen kunt selecteren.

De module Presentatie

A. Dia-editor B. Sjabloonvoorvertoning C. Presentatiesjablonen D. Deelvensters voor het instellen van de lay-out- en afspeloorties
E. Instellingen voor afspelen F. Gereedschap Roteren en Tekst toevoegen

Als u een presentatie wilt delen of deze wilt afspelen op een andere computer, kunt u de presentatie exporteren als Adobe PDF-bestand (dat wordt afgespeeld zonder muziek) of als videobestand (dat wordt afgespeeld met muziek).

U kunt ook een *vrije* presentatie afspelen vanuit de module Bibliotheek of Ontwikkelen. Voor een vrije presentatie worden de actieve sjabloon en de instellingen in de module Presentatie gebruikt. Dit is een handige manier om de afbeelding op een volledig scherm weer te geven en om de afbeeldingen in een map met gebruik van sneltoetsen te classificeren, roteren of verwijderen.

Voer de volgende eenvoudige stappen uit om een presentatie te maken:

1. Selecteer afbeeldingen in de Bibliotheek.

Selecteer foto's in de rasterweergave of de filmstrip van de module Bibliotheek. U kunt ook een verzameling selecteren om de foto's weer te geven die u wilt gebruiken in de presentatie. Zie "[Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip](#)" op pagina 50.

💡 Filter de foto's in de filmstrip van de module Presentatie door te klikken op het pop-upmenu Gebruik op de werkbalk en Alle filmstripfoto's, Geselecteerde foto's of Foto's met vlag te kiezen.

2. Bepaal de volgorde van de dia's.

Als u uw foto's hebt ondergebracht in een verzameling of als uw foto's zich allemaal in één map en de bijbehorende submappen bevinden, sleept u de foto's naar de filmstrip om ze in de gewenste volgorde te plaatsen. Zie [“De volgorde van dia's wijzigen”](#) op pagina 156 en [“Dia's in een willekeurige volgorde weergeven”](#) op pagina 163.

3. Kies een sjabloon in de module Presentatie.

Plaats de aanwijzer boven een sjabloonnaam in de sjabloonbrowser links van de werkruimte om een voorvertoning van de sjabloon te zien. Klik op een sjabloonnaam om de desbetreffende sjabloon te selecteren voor uw presentatie. Zie [“Een presentatiesjabloon kiezen”](#) op pagina 153.

4. (Optioneel) Pas de sjabloon aan.

Pas uw presentatie aan door de instellingen voor Opties, Lay-out, Bedekkingen, Achtergrond en Titels te wijzigen. Voeg bijvoorbeeld een slagschaduw toe, geef op of u uw naamplaatje of een bijschrift wilt weergeven en geef een kleur of afbeelding op voor de achtergrond. Zie [“Bedekkingen toevoegen aan dia's”](#) op pagina 158 en [“De achtergrond van dia's instellen”](#) op pagina 155.

***Opmerking:** sla uw wijzigingen op als een aangepaste sjabloon als u deze later opnieuw wilt gebruiken. Zie [“Een presentatiesjabloon kiezen”](#) op pagina 153.*

5. Stel afspeelopties in.

Stel de diaduur en de overgangsopties in. U kunt ook een inleidende en afsluitende dia opgeven en een afspeellijst met muziek selecteren voor de presentatie. Zie [“De duur van dia's en overgangen instellen”](#) op pagina 162 en [“Muziek afspelen tijdens een presentatie”](#) op pagina 163.

6. Geef een voorvertoning van de presentatie weer of speel deze af.

Klik op de knop Voorvertoning presentatie in de werkbalk om de presentatie af te spelen in de presentatie-editor. Klik op de knop Afspelen om de presentatie af te spelen op het volledige beeldscherm van uw computer. Zie [“Een presentatie voorvertonen”](#) op pagina 163 en [“Een presentatie afspelen”](#) op pagina 163.

7. Exporteer de presentatie als u deze wilt laten zien aan anderen.

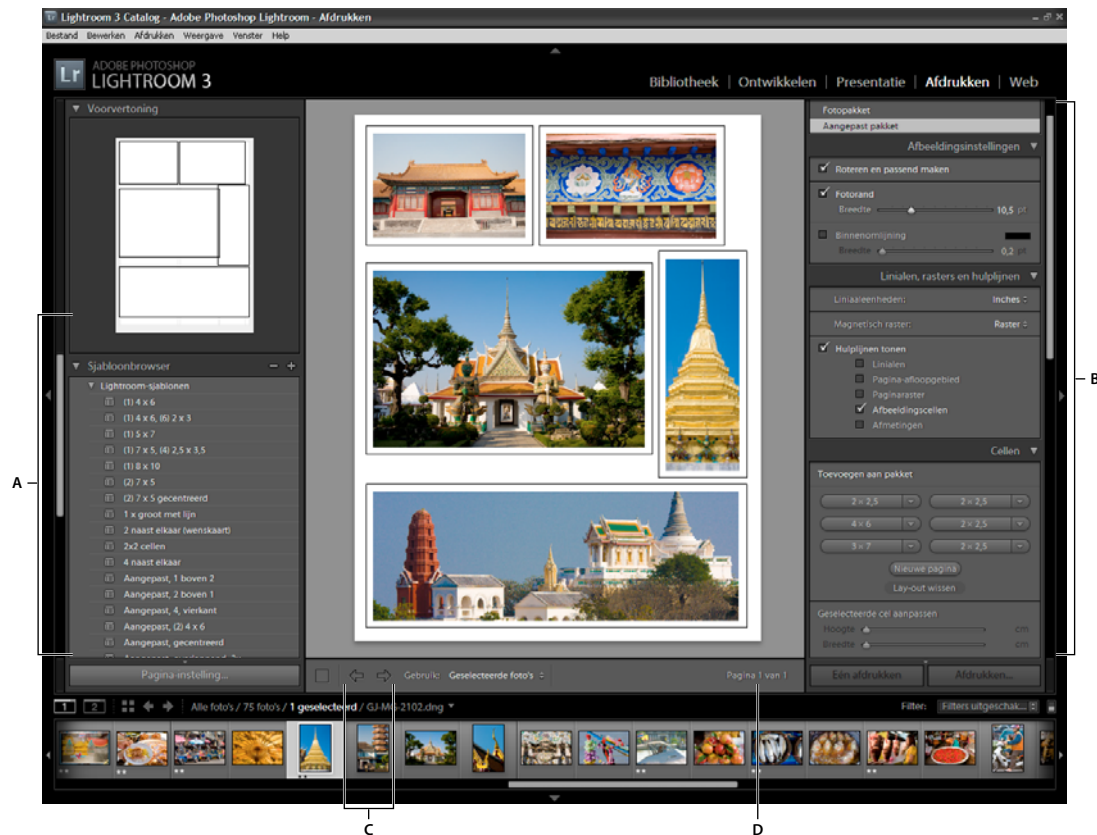
Sla uw presentatie op als een MP4-video die kan worden afgespeeld met overgangen en muziek, of als statisch PDF-document dat andere gebruikers kunnen openen. Klik op de knop Video exporteren of PDF exporteren. Zie [“Een presentatie exporteren”](#) op pagina 164.

8. (Optioneel) Sla de lay-out op als een aangepaste sjabloon of sla instellingen op in een uitvoerontwerp.

Sla de lay-out van uw presentatie op als een aangepaste sjabloon, zodat u deze later weer kunt gebruiken. U kunt de presentatie-instellingen ook opslaan als een uitvoerontwerp. Via een uitvoerontwerp kunt u een bepaalde set uitvoeropties voor een verzameling foto's gemakkelijk weer gebruiken. U kunt foto's in het uitvoerontwerp ook gemakkelijk veranderen en de instellingen in de module Presentatie, Afdrukken of Web toch behouden. Zie [“Aangepaste presentatiesjablonen maken”](#) op pagina 156 en [“Presentatie-instellingen opslaan als een uitvoerontwerp”](#) op pagina 157.

Foto's afdrukken: de standaardworkflow

In de module Afdrukken kunt u de paginalay-out en afdrukoptyes opgeven voor het afdrukken van foto's en contactbladen op uw printer. Het linkerdeelvenster bevat een lijst met sjablonen en een voorvertoning van de bijbehorende paginalay-outs. Midden in het scherm van de module Afdrukken worden de foto's in een sjabloon weergegeven. De rechterdeelvensters bevatten besturingselementen waarmee u bepaalt hoe de foto's worden weergegeven in de lay-out, waarmee u de sjabloon wijzigt, waarmee u tekst aan de afgedrukte pagina toevoegt en waarmee u instellingen selecteert voor afdrukkleurbeheer, resolutie en verscherpen.

De module Afdrukken

A. Sjabloonbrowser B. Deelvensters voor het instellen van de lay-out- en uitvoeroptyes C. Knoppen Vorige pagina tonen en Volgende pagina tonen D. Paginanummer

Voer de volgende eenvoudige stappen uit om foto's af te drukken vanuit Lightroom:

1. Selecteer de foto's die u wilt afdrukken.

Selecteer de foto's die u wilt afdrukken in de module Bibliotheek. In de module Afdrukken kunt u foto's selecteren in het deelvenster Verzamelingen en in de filmstrip. Zie [“Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip”](#) op pagina 50.

💡 Filter de foto's in de filmstrip van de module Afdrukken door te klikken op het pop-upmenu Gebruik op de werkbalk en Alle filmstripfoto's, Geselecteerde foto's of Foto's met vlag te kiezen.

2. Kies de paginagrootte.

Klik op de knop Pagina-instelling in de module Afdrukken en kies een paginagrootte:

- (Windows) Kies een paginagrootte in het menu Formaat in het gebied Papier van het dialoogvenster Pagina-instelling.
- (Mac OS) Kies in het dialoogvenster Pagina-instelling een printer in het menu Formaat voor. Kies vervolgens een paginagrootte in het menu Papierformaat.

Laat de schaal op 100% staan en wijzig het formaat van uw afbeeldingen alleen in Lightroom.

Opmerking: geef, indien nodig, de paginastand op voordat u op OK klikt.

3. Kies een sjabloon.

De bij Lightroom geleverde sjablonen passen de grootte van de foto's aan het gekozen papierformaat aan. Met behulp van rastersjablonen kunt u een of meer foto's (allemaal van hetzelfde formaat) afdrukken op een pagina. Met Fotopakket-sjablonen kunt u één foto op een pagina plaatsen in verschillende formaten. Met Aangepast pakket-sjablonen kunt u meerdere foto's in verschillende formaten afdrukken op één pagina. Zie "[Een afdruksjabloon kiezen](#)" op pagina 169.

4. (Optioneel) Pas de sjabloon aan.

U wijzigt de sjabloon van een rasterlay-out, zoals een contactblad van 4x5, met de besturingselementen in de deelvensters Afbeeldingsinstellingen en Lay-out. Zoom bijvoorbeeld in om de foto's de hele cel te laten vullen, voeg een omlijningsrand toe en pas de marges en de celgrootte aan. U kunt ook de hulplijnen in het werkgebied slepen om het formaat van cellen te wijzigen.

Voor Fotopakket- en Aangepast pakket-sjablonen kunt u cellen vrij slepen in het werkgebied en opties opgeven in het deelvenster Afbeeldingsinstellingen. Gebruik het deelvenster Linialen, rasters en hulplijnen om de weergave van het werkgebied aan te passen. Gebruik het deelvenster Cellen om nieuwe cellen of pagina's toe te voegen aan de lay-out.

Zie "[Opgeven hoe foto's een afbeeldingscel vullen](#)" op pagina 170, "[Linialen en hulplijnen instellen](#)" op pagina 171, "[Paginamarges en celgrootte wijzigen \(Enkele afbeelding/contactblad\)](#)" op pagina 171 en "[Pakketlay-outs aanpassen](#)" op pagina 172.

5. (Optioneel) Voeg tekst en andere aanvullende elementen toe.

Geef in het deelvenster Pagina op of u een achtergrondkleur, uw naamplaatje en een copyrightwatermerk wilt afdrukken. Zie "[Tekstbedekkingen en afbeeldingen afdrukken](#)" op pagina 172.

6. Geef de afdrukinstellingen op.

Voer in het deelvenster Afdruktaak een of meer van de volgende handelingen uit:

- Geef een afdrukresolutie op of laat de standaardwaarde (240 ppi) staan. Zie "[Afdrukresolutie instellen](#)" op pagina 177.
- Geef op hoe kleurbeheer wordt toegepast op uw foto's. Kies een optie in de menu's Profiel en Rendering intent. Zie "[Kleurbeheer voor afdrukken instellen](#)" op pagina 177.
- Kies of u in de conceptmodus wilt afdrukken. Zie "[Afdrukken in conceptmodus](#)" op pagina 168.
- Selecteer of u de af te drukken foto's wilt verscherpen. Als u Afdruk verscherpen selecteert, kiest u in de pop-upmenu's hoeveel verscherping u wilt toepassen. Zie "[Verscherping toepassen op een foto die u wilt afdrukken](#)" op pagina 177.

7. (Optioneel) Sla de afdruklay-out en -opties op als een sjabloon of als een uitvoerontwerp.

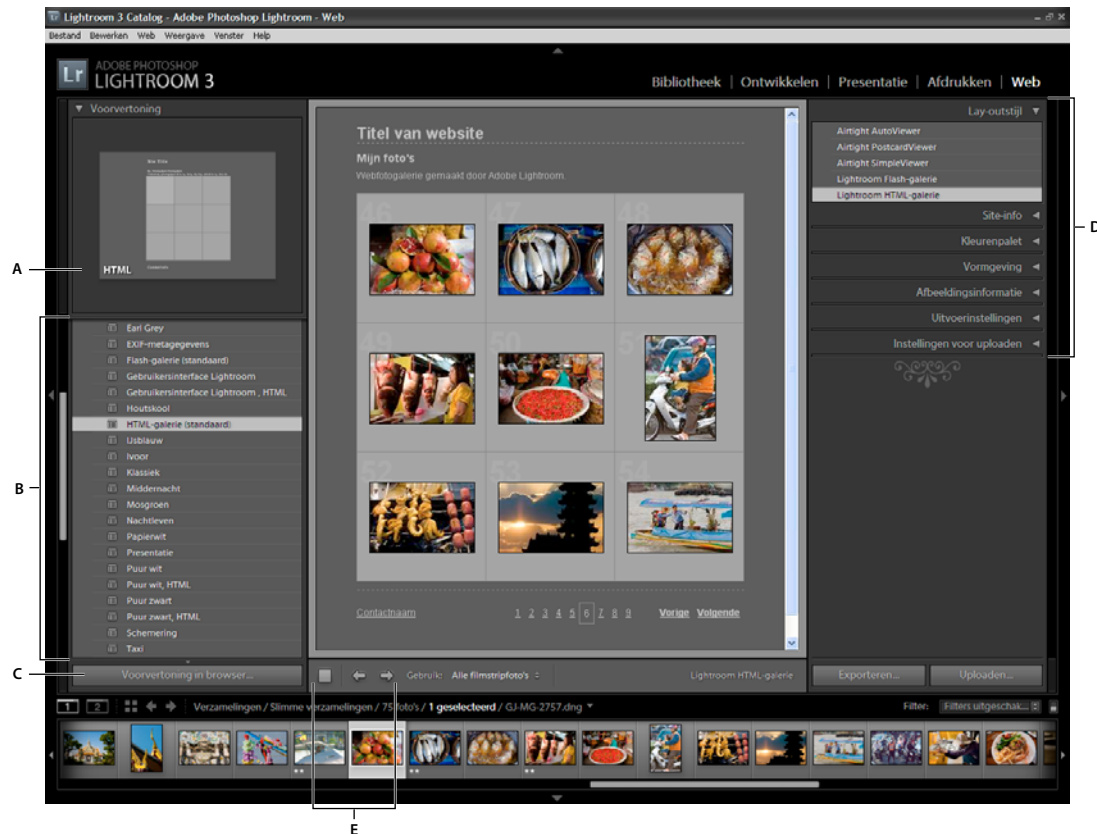
Als u de afdrukinstellingen opnieuw wilt gebruiken, inclusief de opties voor lay-out en bedekkingen, slaat u de instellingen op als een aangepaste afdruksjabloon. U kunt de instellingen ook opslaan als een uitvoerontwerp en zo een bepaalde set opties in de module Afdrukken opslaan voor een verzameling foto's. Zie "[Aangepaste afdruksjablonen opslaan](#)" op pagina 175 en "[Afdrukinstellingen opslaan als een uitvoerontwerp](#)" op pagina 178.

8. Klik op de knop Afdrukken en geef opties op voor het printerstuurprogramma.

Kies de printer en stel de printeropties in voordat u op OK (Windows) of Druk af (Mac OS) klikt. Als de kleur door Lightroom wordt beheerd, schakelt u opties voor kleurbeheer in de printerinstellingen uit.

Webgalerieën maken: de standaardworkflow

In de module Web kunt u webfotogalerieën maken. Dit zijn websites met miniatuurafbeeldingen die een koppeling vormen naar grotere versies van de foto's. In de linkerdeelvensters van de module Web in Lightroom ziet u een lijst sjablonen en een voorvertoning van de bijbehorende paginalay-outs. Afbeeldingen worden weergegeven in het middelste deelvenster dat automatisch wordt bijgewerkt als u wijzigingen aanbrengt. U kunt hier ook navigeren tussen de indexpagina en de andere pagina's in uw webfotogalerie. De rechterdeelvensters bevatten besturingselementen waarmee u kunt opgeven hoe de foto's worden weergegeven in de sjabloonlay-out en waarmee u de sjabloon kunt aanpassen, tekst aan de webpagina kunt toevoegen, een voorvertoning van de webgalerie in een browser kunt weergeven en waarmee u instellingen kunt opgeven voor het uploaden van de galerie naar een webserver.

De module Web

A. Type webgalerie B. Sjabloonbrowser C. Knop Voorvertoning D. Deelvensters voor het aanpassen van de lay-out en het opgeven van uitvoeropties E. Navigatieknoppen

U kunt in Lightroom twee typen webgalerieën maken:

Lightroom HTML-galerie Produceert een webpagina met miniatuurafbeeldingen die een koppeling vormen naar pagina's met grotere versies van de foto's. Airtight-lay-outs vallen onder HTML.

Lightroom Flash-galerie Produceert een website met verschillende weergaven: een rij miniatuurafbeeldingen waarmee u een grotere versie van de foto's kunt weergeven en een navigeerbare presentatie. Bekijk deze galerie in een browser met behulp van Adobe Flash® Player.

Voer de volgende eenvoudige stappen uit om een webgalerie te maken in Lightroom:

1. Selecteer afbeeldingen in de Bibliotheek.

Selecteer afbeeldingen in de rasterweergave of de filmstrip van de module Bibliotheek. U kunt ook een map of verzameling selecteren om de foto's weer te geven die u wilt opnemen in de webfotogalerie. Zie [“Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip”](#) op pagina 50 en [“Fotoverzamelingen”](#) op pagina 72.

Als u de webgalerie later wilt kunnen wijzigen, kunt u alle foto's het beste onderbrengen in een verzameling, dan blijven de volgorde van de foto's en eventuele aangepaste instellingen namelijk behouden.

U kunt de foto's filteren in de filmstrip van de module Web door te klikken op het pop-upmenu Gebruik op de werkbalk en Alle filmstripfoto's, Geselecteerde foto's of Foto's met vlag te kiezen.

2. Ga naar de module Web.

De geselecteerde foto's worden weergegeven in de filmstrip en in het werkgebied midden in de module Web.

3. Wijzig de rangschikking van de foto's.

Als u de foto's in een verzameling hebt ondergebracht of als u een map hebt geselecteerd die geen andere mappen bevat, kunt u foto's in de filmstrip verslepen om ze te rangschikken in de volgorde waarin u ze in de galerie wilt laten weergeven. Zie [“De volgorde van foto's in webgalerieën wijzigen”](#) op pagina 182.

4. Kies een sjabloon.

Plaats uw muisaanwijzer boven een sjabloonnaam in de sjabloonbrowser. Er wordt dan een kleine voorvertoning weergegeven. Klik op een sjabloonnaam om de sjabloon te selecteren voor uw webgalerie.

5. Geef informatie op over de website.

Typ in het deelvenster Site-info een titel voor uw website, een titel voor de galerie en een beschrijving. U kunt ook uw e-mailadres invoeren, zodat bezoekers van de galerie op uw naam kunnen klikken en u een e-mail kunnen sturen. Zie [“Titels, beschrijving en contactgegevens toevoegen aan webfotogalerieën”](#) op pagina 183.

6. (Optioneel) Bepaal de vormgeving van de webgalerie.

Klik in het deelvenster Kleurenpalet op het kleurvakje naast het element dat u wilt wijzigen en kies een nieuwe kleur. Zie [“Kleuren voor elementen in de webfotogalerie kiezen”](#) op pagina 182.

7. (Optioneel) Bepaal de lay-out van de galerie.

Wijzig in het deelvenster Vormgeving de galerielay-out door de rasteropties in te stellen (HTML-galerieën) of door een optie te kiezen in het menu Lay-out (Flash-galerieën). In het geval van Flash-galerieën kunt u ook de grootte van de miniatuurafbeeldingen en van de grote foto in het deelvenster Vormgeving opgeven. Zie [“De vormgeving van Lightroom HTML-galerieën instellen”](#) op pagina 182 en [“De vormgeving van Lightroom Flash-galerieën instellen”](#) op pagina 182.

8. (Optioneel) Geef de tekst op die bij de foto's moet worden weergegeven.

Typ of kies in het deelvenster Afbeeldingsinformatie de metagegevens die u als titel en bijschrift voor elke foto wilt gebruiken. Selecteer de vakken Titel of Bijschrift niet als u geen tekst wilt weergeven onder de foto's. Zie [“Fototitels en -bijschriften weergeven in webfotogalerieën”](#) op pagina 184.

9. (Optioneel) Voeg een copyrightwatermerk toe.

Selecteer een watermerk in het deelvenster Uitvoerinstellingen om een copyrightwatermerk in de foto's van uw webgalerie weer te geven. Zie [“Een copyrightwatermerk in webfotogalerieën weergeven”](#) op pagina 183.

10. Geef de uitvoerinstellingen op.

Geef in het deelvenster Uitvoerinstellingen de kwaliteit op van de vergrote weergave van foto's en geef aan of verscherpen op de uitvoer moet worden toegepast.

11. Geef een voorvertoning van uw webgalerie weer in een browser.

Klik op Voorvertoning in Browser onder aan het werkgebied. Er wordt dan een voorvertoning van uw webgalerie geopend in uw standaardbrowser. Zie [“Een webfotogalerie voorvertonen”](#) op pagina 186.

12. Exporteer of upload uw webfotogalerie.

Als uw galerie klaar is, kunt u de bestanden naar een bepaalde locatie exporteren of de galerie uploaden naar een webserver. Kies een webserver in het menu FTP-server in het deelvenster Instellingen voor uploaden of kies Bewerken in het menu Aangepaste instellingen om instellingen op te geven in het dialoogvenster FTP-bestandsoverdracht configureren. Vraag, indien nodig, uw ISP om advies over de FTP-instellingen. Zie “[Een webfotogalerie voorvertonen, exporteren en uploaden](#)” op pagina 186.

13. (Optioneel) Sla de weblay-out en -opties op als een sjabloon of als een uitvoerontwerp.

Als u de webgalerie-instellingen opnieuw wilt gebruiken, inclusief de opties voor lay-out en uploaden, slaat u de instellingen op als een aangepaste websjabloon. U kunt de instellingen ook opslaan als een uitvoerontwerp en zo een bepaalde set opties in de module Web opslaan voor een verzameling foto's. Zie “[Aangepaste webgaleriesjablonen maken](#)” op pagina 184 en “[Webinstellingen opslaan als een uitvoerontwerp](#)” op pagina 185.

Hoofdstuk 3: Werkruimte en instellen

Meer Help-onderwerpen

[“Overzicht van de werkruimte”](#) op pagina 4

Deelvensters en de schermweergave beheren

U kunt de Lightroom-werkruimte aanpassen door alleen de gewenste deelvensters weer te geven of door enkele of alle deelvensters te verbergen om uw foto's zo goed mogelijk te kunnen weergeven.

Een deelvenster openen of sluiten

- ❖ Klik op de header van het deelvenster. Alle u alle deelvensters in een groep wilt openen of sluiten, houdt u Ctrl (Windows) of Command (Mac OS) ingedrukt en klikt u op een deelvenster naam.

Eén deelvenster tegelijk openen of sluiten

- ❖ Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een deelvenster header voordat u de Solomodus kiest. U kunt ook Alt (Windows) of Option (Mac OS) ingedrukt houden en op een deelvenster header klikken.

De Solomodus wordt op onafhankelijke wijze toegepast op een groep deelvensters. Het driehoekje in de deelvenster header is gevuld als de Solomodus niet geactiveerd is.

Door een groep deelvensters bladeren

- ❖ Sleep de schuifbalk of gebruik het schuifwiel van uw muis.

Deelvenstergroepen tonen of verbergen

- Klik op het pictogram voor het tonen of verbergen van een deelvenstergroep om één deelvenstergroep te tonen of te verbergen. Een gevuld pictogram geeft aan dat de deelvenstergroep wordt weergegeven.
- Kies Venster > Deelvensters > Zijvensters in-/uitschakelen om beide zijvenstergroepen te tonen of te verbergen.
- Kies Venster > Deelvensters > Alle deelvensters in-/uitschakelen om alle deelvensters, inclusief de zijvensters, de filmstrip en de modulekiezer, te verbergen. U kunt ook Shift ingedrukt houden en op Tab drukken.

Instellen hoe deelvenstergroepen automatisch worden getoond of verborgen

- ❖ Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op de buitenrand van de deelvenstergroep (voorbij de schuifbalk) en kies vervolgens een optie:

Automatisch verbergen en tonen Geeft het deelvenster weer als u de aanwijzer naar de buitenrand van het toepassingsvenster verplaatst. Verbergt het deelvenster als u de aanwijzer bij het deelvenster vandaan verplaatst.

Automatisch verbergen Verbergt het deelvenster als u de aanwijzer bij het deelvenster vandaan verplaatst. U dient het deelvenster handmatig te openen.

Handmatig Het automatisch verbergen en tonen wordt uitgeschakeld.

Synchroniseren met tegenoverliggend deelvenster Dezelfde functionaliteit voor tonen en verbergen wordt toegepast op de linker- en rechterdeelvensters of op de bovenste en onderste deelvensters.

Een deelvenstergroep breder of smaller maken

- ❖ Verplaats de aanwijzer over de binnenrand van een deelvenstergroep. Als de aanwijzer de vorm van een dubbele pijl aanneemt, sleept u het deelvenster.

Een deelvenster uit een groep verwijderen of herstellen

Als u een deelvenster niet vaak gebruikt, kunt u het uit het zicht verwijderen.

- ❖ Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een willekeurige deelvensterheader in de groep en kies de naam van het deelvenster.

De Lightroom-schermmodus wijzigen

U kunt de schermweergave wijzigen en de titelbalk verbergen, de titelbalk en de menu's verbergen of de titelbalk, menu's en deelvensters verbergen.

- Kies Venster > Schermmodus en kies vervolgens een optie.
- In de modi Normaal, Volledig scherm met menubalk of Volledig scherm drukt u op de toets F om deze drie modi te doorlopen.
- Druk op Ctrl+Alt+F (Windows) of Command+Option+F (Mac OS) om van de modus Volledig scherm met menubalk of Volledig scherm over te schakelen op de schermmodus Normaal.
- Druk op Shift+Ctrl+F (Windows) of Shift+Command+F (Mac OS) om de modus Volledig scherm en deelvensters verbergen te activeren. De titelbalk, de menu's en de deelvensters worden dan verborgen.
- Druk in de modus Volledig scherm en deelvensters verbergen eerst op Shift en Tab en vervolgens op de toets F om de deelvensters en de menubalk weer te geven.

Opmerking: als u in Mac OS de modi Volledig scherm en Volledig scherm en deelvensters verbergen kiest, wordt het Dock verborgen. Als u Lightroom start en de knoppen Minimaliseren, Maximaliseren en Sluiten voor de toepassing niet aanwezig zijn, drukt u een of twee keer op de F-toets tot ze worden weergegeven.

Alle instellingen in een deelvenster uitschakelen

U kunt alle instellingen in een deelvenster van de module Ontwikkelen of het filteren in de filmstrip tijdelijk uitschakelen.

- ❖ Klik op het pictogram Deelvenster aan/uit .

De Lightroom-interface dimmen of verbergen

U kunt Verlichting uit gebruiken om de Lightroom-interface te dimmen of helemaal zwart te maken, zodat uw foto's beter in het oog springen.

- ❖ Kies Venster > Verlichting uit en kies vervolgens een optie. U kunt op de toets L drukken om de drie opties te doorlopen.

 U kunt Verlichting uit aanpassen door in de interfacevoorkeuren het dimniveau en de schermkleur op te geven.

De werkbalk

U kunt de werkbalk in de modules Ontwikkelen en Bibliotheek verbergen of deze aanpassen, zodat deze de vereiste elementen bevat.

De besturingselementen in de werkbalk van de module Bibliotheek tonen

Afhankelijk van de actieve weergave in de module Bibliotheek, bevat de werkbalk besturingselementen voor het bladeren door foto's, het toepassen van metagegevens, het beginnen van een vrije presentatie en het toepassen van classificaties, vlaggen of labels. In het vak Info op de werkbalk wordt de bestandsnaam van de geselecteerde foto weergegeven.

- 1 Kies een of meer van de volgende opdrachten in het pop-upmenu van de werkbalk om de besturingselementen in de werkbalk te tonen:

Weergavemodi Kies deze optie om de rasterweergave, loepweergave, vergelijkingsweergave of beoordelingsweergave te selecteren.

Spuutbus (Alleen rasterweergave) Kies deze optie om trefwoorden en andere kenmerken snel toe te passen door de spuitbus over foto's te slepen.

Sorteren (Niet beschikbaar in de vergelijkingsweergave) Kies deze optie om de sorteerrichting of -criteria voor het weergeven van de fotominiaturen op te geven.

Vlag toewijzen Kies deze optie om een vlag Keuze of Geweigerd voor geselecteerde foto's toe te wijzen, te verwijderen en weer te geven.

Classificatie Kies deze optie om classificatiesterren voor geselecteerde foto's toe te wijzen, te verwijderen en weer te geven.

Kleurlabel Kies deze optie om kleurlabels voor geselecteerde foto's toe te wijzen, te verwijderen en weer te geven.

Roteren Kies deze optie om geselecteerde foto's links- of rechtsom te roteren.

Navigeren Hiermee selecteert u de vorige of volgende afbeelding.

Presentatie Kies deze optie om de foto's in de vorm van een vrije presentatie af te spelen.

Miniatuurgrootte (Alleen rasterweergave) Kies deze optie om de grootte van de fotominiaturen in te stellen.

In-/uitzoomen (Alleen loepweergave) Kies deze optie om in of uit te zoomen op de weergave.

Info Kies deze optie om de bestandsnaam van de geselecteerde foto weer te geven.

Vergelijken (Alleen vergelijkingsweergave) Kies deze optie om de opties weer te geven voor het in- of uitzoomen op en het omwisselen en selecteren van de te vergelijken foto's.

Label (Alleen beoordelingsweergave) Kies deze optie om het label voor de beoordelingsweergave weer te geven.

- 2 (Optioneel) Kies een geselecteerde optie in het pop-upmenu van de werkbalk om het besturingselement uit de werkbalk te verwijderen.

Werkbalk weergeven of verbergen

❖ Kies Weergave > Werkbalk tonen / Werkbalk verbergen of druk op de toets T om de werkbalk in of uit te schakelen.

Werkbalkpictogrammen wijzigen

- ❖ Klik rechts van de werkbalk op het menu en selecteer de gewenste items voor weergave op de werkbalk of hef de selectie van ongewenste items op.

De bibliotheek op een tweede beeldscherm weergeven

U kunt een venster openen waarin een tweede weergave van de Bibliotheek wordt weergegeven. In dit tweede venster ziet u de foto's die in de module Bibliotheek zijn geselecteerd. In dit venster worden de weergaveopties voor de module Bibliotheek gebruikt die in het primaire Lightroom-venster zijn opgegeven voor de raster- en loepweergave. Het tweede venster kan geopend blijven, ongeacht de module waarin u werkt. U kunt zo gemakkelijk verschillende foto's tegelijk bekijken en selecteren. Als er een tweede beeldscherm is aangesloten op de computer waarop Lightroom wordt uitgevoerd, kunt u het tweede venster op dat scherm weergeven.

Als u met meerdere vensters werkt, worden opdrachten en bewerkingen voor de foto's die in het hoofdtoepassingsvenster zijn geselecteerd toegepast, ongeacht de selectie in het tweede venster. Als u een opdracht op een of meer geselecteerde foto's in het tweede venster wilt toepassen, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op de geselecteerde foto's in de raster-, vergelijkings- of beoordelingsweergave in het tweede venster en kiest u een opdracht.

- 1 Klik op de knop Tweede scherm in de filmstrip om het tweede venster te openen.

De module Bibliotheek in het hoofdvenster en de loepweergave in het tweede venster (inzet)

Standaard wordt in het tweede venster de geselecteerde foto in de loepweergave geopend. Als er een tweede monitor is aangesloten op de computer, wordt het tweede venster automatisch op die monitor geopend in de weergave Volledig scherm. Anders wordt een zwevend tweede weergavevenster geopend.

2 Klik met de rechtermuisknop op Tweede scherm en kies een optie in het menu om de weergavemodus van het tweede Lightroom-bibliotheekvenster te wijzigen. U kunt ook op Raster, Loep, Vergelijken of Beoordeling klikken in het tweede venster. Als er een tweede monitor is aangesloten, kunt u ook de optie Presentatie selecteren.

3 Geef de weergaveopties op.

Raster U wijzigt de grootte van miniatures door de schuifregelaar Miniaturen te slepen en foto's te filteren met de bibliotheekfilterbalk. Zie [“Foto's zoeken met de bibliotheekfilterbalk”](#) op pagina 101.

Loep Kies Normaal, Actief of Vergrendeld. Als u Normaal kiest, wordt de in het eerste venster meest geselecteerde foto weergegeven. Kies Actief om de foto onder de aanwijzer in de filmstrip of in de rasterweergave van het primaire venster weer te geven. Als u Vergrendeld kiest, wordt de geselecteerde foto weergegeven, zelfs als u een andere foto kiest in het eerste venster. U kunt het zoomniveau aanpassen in alle loepmodi in het tweede venster.

U kunt een willekeurige foto vergrendelen door er in het hoofdvenster met de rechtermuisknop op te klikken (Windows) of Ctrl ingedrukt te houden en erop te klikken (Mac OS) en vervolgens Vergrendelen op tweede monitor te kiezen. U kunt de foto ook selecteren en op Ctrl+Shift+Enter (Windows) of Command+Shift+Return (Mac OS) drukken. In de filmstrip en in de miniatuur in de rasterweergave van het hoofdvenster wordt voor de momenteel op de tweede monitor vergrendelde foto een tweede-vensterbadge weergegeven.

Vergelijken Beschikt over dezelfde functies als de Vergelijkingsweergave in het primaire venster. Zie [“Foto's vergelijken in de module Bibliotheek”](#) op pagina 52.

Beoordeling Beschikt over dezelfde functies als de Beoordelingsweergave in het primaire venster. Zie [“Foto's vergelijken in de module Bibliotheek”](#) op pagina 52.

Presentatie (Beschikbaar in geval van tweede monitor) U kunt zo een presentatie op volledig scherm van de op dat moment geselecteerde map of verzameling afspelen op een tweede monitor. Klik op Afspelen om de presentatie af te spelen. Klik op de dia of druk op Esc om de presentatie te beëindigen. U overschrijft de huidige opties voor Startscherm, Pauzeren bij start, Eindscherm en Herhalen in de module Presentatie door Overschrijven te selecteren en de gewenste optie te kiezen.

4 (Beschikbaar in geval van tweede monitor) U geeft het tweede venster weer als een zwevend venster door op de knop Tweede scherm in het hoofdvenster te klikken en Volledig scherm uit te schakelen.

5 (Beschikbaar in de modus Volledig scherm op een tweede scherm) Klik op de knop Tweede scherm in het hoofdvenster en kies Tweede monitorvoorvertoning tonen om een klein zwevend venster te openen waarmee u de tweede-schermweergave extern kunt bedienen. Gebruik het tweede monitorvoorvertoningsvenster om te schakelen tussen de weergaven Raster, Loep, Beoordeling, Vergelijken en Presentatie op de tweede monitor. U kunt het tweede monitorvoorvertoningsvenster ook gebruiken om het afspelen van de presentatie te besturen. Het tweede monitorvoorvertoningsvenster is handig als u uw tweede monitor niet kunt zien vanaf uw werkplek.

6 U sluit het tweede venster door op de knop Tweede scherm te klikken of door erop te klikken en Tonen uit te schakelen.

Voorkeuren instellen voor het werken in Lightroom

U kunt voorkeuren instellen om de gebruikersinterface van Lightroom aan te passen.

Meer Help-onderwerpen

[“Voorkeuren voor importeren en bestandsafhandeling instellen”](#) op pagina 32

[“Catalogusinstellingen wijzigen”](#) op pagina 59

[“Bibliotheekweergaveopties instellen”](#) op pagina 54

Het dialoogvenster Voorkeuren openen

- Kies Bewerken > Voorkeuren in Windows.
- Kies Lightroom > Voorkeuren in Mac OS.

De originele instellingen van voorinstellingen herstellen

- ❖ Klik in de voorkeuren voor voorinstellingen op een van de herstelknoppen in het gebied Lightroom-standaardinstellingen.

Aanwijzingen die u niet meer wilt weergeven herstellen

- ❖ Klik in de algemene voorkeuren op Alle waarschuwingsmeldingen herstellen in het gebied Prompts.

De grootte van het interfacelettertype of van de eindmarkering van het deelvenster wijzigen

- ❖ Kies opties in de menu's in Deelvensters bij de interfacevoorkeuren.

De taalinstelling wijzigen

Lightroom kan menu's, opties en knopinfo in verschillende talen weergeven.

1 Ga op een van de volgende manieren te werk:

- (Windows) Kies in Lightroom het menu Bewerken > Voorkeuren en klik op het tabblad Algemeen. Kies de gewenste taal in het pop-upmenu Taal en klik op OK.
- (Mac OS X v.10.5) Klik op Internationaal in Systeemvoorkeuren. Sleep in het deelvenster Taal de gewenste taal tot deze boven aan de lijst Talen staat.

(Mac OS X v.10.5) Als u wilt zien welke talen beschikbaar zijn voor uw versie van Lightroom, selecteert u Adobe Lightroom 3 in de map Programma's. Kies vervolgens Archief > Toon info en klik op het driehoekje naast Talen.

2 Start Lightroom opnieuw.

De nieuwe taal wordt van kracht bij de volgende keer dat u Lightroom start.

Naamplaatjes en moduleknoppen aanpassen

U kunt de Lightroom-interface, presentaties en gedrukte uitvoer aanpassen met gebruik van naamplaatjes die uw naam en logo bevatten.

1 Voer een van de volgende handelingen uit om de naamplaatjesvakeditor te openen.

- Kies Bewerken > Naamplaatje instellen (Windows) of Lightroom > Naamplaatje instellen (Mac OS).

- Klik op de weergave van het naamplaatje in het deelvenster Bedekkingen van de module Presentatie of in het deelvenster Pagina van de module Afdrukken. Kies vervolgens Bewerken in het pop-upmenu.

2 Selecteer een van de volgende opties

Naamplaatje in de vorm van opgemaakte tekst gebruiken Maakt gebruik van de tekst die u opgeeft in het vak en de lettertypekenmerken die u opgeeft in de menu's onder het vak.

 (Mac OS) Druk op Option+Return in het tekstvak als u een naamplaatje in de vorm van tekst op meerdere regels wilt maken. In Lightroom wordt alleen de eerste regel van een naamplaatje links van de modulekiezer weergegeven. U kunt echter alle regels weergeven wanneer u het naamplaatje selecteert als een uitvoerbedekking in de module Presentatie, Afdrukken of Web.

Grafisch naamplaatje gebruiken Maakt gebruik van een afbeelding van maximaal 57 pixels hoog die u naar het vak sleept. Deze afbeelding kan een BMP-, JPG-, GIF-, PNG- of TIFF-bestand zijn in Windows of een JPG-, GIF-, PNG-, TIFF-, PDF- of PSD-bestand in Macintosh. De resolutie van grafische naamplaatjes is wellicht te laag om te worden afgedrukt.

- 3 Kies Opslaan als in het menu Naamplaatje inschakelen en typ een naam voor uw naamplaatje.
- 4 Als u uw naamplaatje links van de modulekiezer wilt weergeven, kiest u eerst Naamplaatje inschakelen en vervolgens een van de opgeslagen naamplaatjes in het menu rechts.
- 5 Pas in de pop-upmenu's rechts in het dialoogvenster het lettertype, de tekengrootte en de kleur van de knoppen voor de modulekiezer aan. Met de eerste kleurkiezer stelt u de kleur van de actieve module in en met het tweede vak stelt u de kleur van niet-geselecteerde modules in.

Een copyrightwatermerk maken

- 1 Kies in elke gewenste module Bewerken > Watermerken bewerken (Windows) of Lightroom > Watermerken bewerken (Mac OS).
- 2 Selecteer in het dialoogvenster Editor watermerk een watermerkstijl: Tekst of Afbeelding.
- 3 Voer een van de volgende twee handelingen uit:
 - (Tekstwatermerk) Typ de tekst onder het voorvertoningsgebied en geef tekstopties op: lettertype, stijl, uitlijning, kleur en schaduw. OpenType-lettertypen worden niet ondersteund.
 - (Grafisch watermerk) Klik op Kiezen in het deelvenster Afbeeldingsopties en navigeer vervolgens naar en kies de PNG of JPEG die u wilt gebruiken.
- 4 Watermerkeffecten opgeven:

Dekking Pas het transparantieniveau van het watermerk aan.

Grootte Met Proportioneel maakt u het watermerk groter of kleiner waarbij de verhoudingen behouden blijven. Met Passen dekt het watermerk de volledige breedte van de foto. Met Vullen vult het watermerk de volledige hoogte en breedte van de foto.

Inzet Hiermee verplaatst u het watermerk horizontaal of verticaal in de foto.

Plaatsing Veranker het watermerk aan een van de negen ankerpunten in de foto en roteer het watermerk naar links of naar rechts.

- 5 Als u meerdere foto's hebt geselecteerd, klikt u op de navigatiepijlknoppen Links en Rechts om een voorvertoning van het watermerk weer te geven voor elke geselecteerde foto.

- 6 Klik op Opslaan om de huidige instellingen op te slaan als voorinstelling. Kies voorinstellingen uit het pop-upmenu Aangepast.

Meer Help-onderwerpen

[“Foto's met een copyrightwatermerk exporteren”](#) op pagina 141

[“Foto's met een copyrightwatermerk afdrukken”](#) op pagina 174

[“Een copyrightwatermerk weergeven in een presentatie”](#) op pagina 159

Processen bewaken

De activiteitenmonitor wordt vóór het naamplaatje weergegeven wanneer een taak wordt uitgevoerd in Lightroom.

- Klik op de X naast de voortgangsbalk als u een proces wilt annuleren.
- Klik op het driehoekje naast de vorderingsbalk om over te schakelen op een ander actief proces en dat weer te geven.

Kleurbeheer

Meer Help-onderwerpen

[“Afdrukresolutie en kleurbeheer instellen”](#) op pagina 177

Informatie over kleurbeheer in Lightroom

In Lightroom is kleurbeheer voor de fotografische workflow vereenvoudigd. U hoeft pas kleurinstellingen of kleurprofielen te kiezen als u uw foto's wilt uitvoeren. Als u Lightroom-kleurbeheer wilt benutten, dient u uw beeldscherm te kalibreren, zodat de kleuren goed worden weergegeven. Zie [“Monitor kalibreren en monitorprofiel maken”](#) op pagina 30.

Kleurruimten, kleurprofielen en kleurtintresponscurven

U hoeft niet precies te begrijpen hoe kleuren in Lightroom worden beheerd, maar de volgende informatie kan van pas komen tijdens uw workflow.

Een kleurruimte beschrijft een kleurbereik of een kleuromvang. De apparaten in uw fotografische workflow hebben verschillende kleuromvangen voor het opslaan, bewerken, uitvoeren en opnemen van foto's. Een kleurprofiel definieert een kleurruimte, zodat Lightroom weet hoe de kleuren in uw foto moeten worden beheerd en omgezet.

Raw-fotobestanden bevatten in Lightroom geen ingesloten kleurprofielen. In het geval van Raw-bestanden gaat de module Ontwikkelen uit van een uitgebreide kleurruimte op basis van de kleurwaarden van de ProPhoto RGB-kleurruimte. ProPhoto RGB omvat de meeste kleuren die camera's kunnen opslaan.

Een kleurprofiel wordt ook gedefinieerd aan de hand van een gammawaarde, of beter gezegd, de *kleurtintresponscurve* van het profiel. De kleurtintresponscurve definieert de manier waarop de tintwaarden in de Raw-afbeelding worden toegewezen. Lightroom gaat uit van een gammawaarde van ongeveer 2.2 om nuttige informatie te kunnen weergeven in het histogram en als RGB-waarde. Om precies te zijn, wordt een kleurtintresponscurve gebruikt die overeenkomt met de kleurtintresponscurve van de sRGB-kleurruimte.

Terwijl Lightroom een kleurtintresponscurve gebruikt om informatie voor het histogram en RGB-waarden te verschaffen, manipuleert het de RAW-gegevens voordat de kleurtint van deze gegevens wordt toegewezen. Dankzij dit lineaire gamma worden vele onregelmatigheden voorkomen die het resultaat kunnen zijn van het werken met afbeeldingen waaraan al tinten zijn toegewezen.

In de module Bibliotheek worden voorvertoningen van lage en gemiddelde kwaliteit opgeslagen in de Adobe RGB-kleurruimte. Voorvertoningen van hoge kwaliteit worden in de ProPhoto RGB-kleurruimte opgeslagen. De voorvertoningen worden ook gebruikt tijdens het afdrukken in de conceptmodus.

In geval van gerenderde bestanden, zoals TIFF-, JPEG- en PSD-bestanden, gebruikt Lightroom het ingesloten kleurprofiel van de afbeelding voor het weergeven van de afbeelding, het histogram en de kleurwaarden. Als de afbeelding geen profiel heeft, gaat Lightroom uit van het sRGB-profiel. Het is mogelijk dat de afbeelding er op uw beeldscherm dan niet uitziet zoals u had verwacht.

Kleurprofielen voor uitvoer

Als u een foto afdrukt in Lightroom, kunt u de kleuren desgewenst omzetten, zodat deze beter overeenkomen met de kleurruimte van de gebruikte printer, het papier en de inkt. Zie "[Kleurbeheer voor afdrukken instellen](#)" op pagina 177 voor informatie over het werken met kleurprofielen voor printers.

Lightroom exporteert afbeeldingen in de modules Presentatie en Web automatisch met gebruik van het sRGB-profiel, zodat de kleuren er op de meeste computerbeeldschermen goed uitzien.

Monitor kalibreren en monitorprofiel maken

U kunt uw monitor kalibreren en een profiel maken waarin de kleurkenmerken worden bepaald aan de hand van software en hardware voor monitorprofielen.

Wanneer u een monitor kalibreert, past u de monitor aan, zodat deze voldoet aan een bekende specificatie. Nadat de monitor is gekalibreerd, kunt u met het profielhulpprogramma een kleurprofiel opslaan.

- 1 Als u een CRT-monitor kalibreert, dient u deze minstens een half uur van tevoren in te schakelen. De monitor is dan voldoende opgewarmd om de kleuren consistent weer te geven.
- 2 Zorg voor een verlichting van de ruimte die overeenkomt met de helderheid en kleur van de verlichting in de ruimte waarin u gaat werken.
- 3 Laat de monitor duizenden kleuren of meer weergeven. Nog beter is om de monitor in te stellen op miljoenen kleuren of 24 bits of hoger.
- 4 Verwijder kleurrijke achtergrondpatronen van het bureaublad van de monitor en stel het bureaublad in op neutrale grijs tinten. Drukke patronen of felle kleuren rond het document zorgen er namelijk voor dat u de kleuren niet nauwkeurig waarneemt.
- 5 Kalibreer uw beeldscherm en maak er een profiel voor met behulp van externe software en meetapparatuur. Over het algemeen kunt u met een meetapparaat zoals een colorimeter in combinatie met software meer nauwkeurige profielen maken, omdat een instrument de kleuren op een monitor nauwkeuriger kan meten dan het menselijke oog.

Opmerking: de prestaties van de monitor veranderen en verslechteren in de loop der tijd. Kalibreer daarom de monitor bijvoorbeeld elke maand en maak dan ook een nieuw profiel. Als het moeilijk of onmogelijk is de monitor naar een standaard te kalibreren, is deze waarschijnlijk te oud.

De meeste profielprogramma's wijzen automatisch het nieuwe profiel als het standaardmonitorprofiel toe. Aanwijzingen over het handmatig toewijzen van het monitorprofiel vindt u in de Help van uw besturingssysteem.

Een kleurprofiel installeren

Kleurprofielen worden vaak geïnstalleerd wanneer u een apparaat aan uw systeem toevoegt. De precisie van deze profielen (vaak *algemene profielen* of *ingesloten profielen* genoemd) verschilt per fabrikant. U kunt profielen ook aanvragen bij een aangepaste profielenservice, u kunt ze downloaden van internet of u kunt *aangepaste profielen* maken met behulp van professionele apparatuur.

- Klik in Windows met de rechtermuisknop op een profiel en selecteer Profiel installeren. U kunt de profielen ook kopiëren naar de map WINDOWS\system32\spool\drivers\color) (Windows XP).
- Kopieer in Mac OS de profielen naar de map /Bibliotheek/ColorSync/Profiles of de map /Users/[gebruikersnaam]/Bibliotheek/ColorSync/Profiles.

Nadat u de kleurprofielen hebt geïnstalleerd, moet u de Adobe-toepassingen opnieuw starten.

Hoofdstuk 4: Foto's importeren

Meer Help-onderwerpen

“[Foto's importeren in Lightroom: de standaardworkflow](#)” op pagina 5

Foto's in een catalogus importeren

Voorkeuren voor importeren en bestandsafhandeling instellen

U kunt de voorkeuren voor het importeren instellen in de deelvensters Algemeen en Bestandsafhandeling van het dialoogvenster Voorkeuren. U kunt de voorkeuren echter ook wijzigen in het dialoogvenster Instellingen voor automatisch importeren (zie “[Instellingen voor automatisch importeren opgeven](#)” op pagina 43) en in het dialoogvenster Catalogusinstellingen (zie “[Catalogusinstellingen wijzigen](#)” op pagina 59).

- 1 Kies Bewerken > Voorkeuren (Windows) of Lightroom > Voorkeuren (Mac OS) in het hoofdmenu van Lightroom.
- 2 Voer op het tabblad Algemeen een van de volgende handelingen uit:
 - Als u het dialoogvenster Importeren automatisch wilt openen nadat een camera of geheugenkaart is aangesloten, selecteert u Dialoogvenster voor importeren weergeven als een geheugenkaart wordt aangetroffen. Als u deze optie niet selecteert, reageert Lightroom niet wanneer een camera of geheugenkaart wordt aangesloten. (U kunt dan nog steeds de optie Bestand > Foto's importeren selecteren.)
 - Als u de door de camera gegenereerde mapnamen niet wilt gebruiken, selecteert u Door de camera gegenereerde mapnamen negeren bij de mapnaamgeving.
 - Als u met uw camera foto's van het type Raw + JPEG maakt, selecteert u JPEG-bestanden naast RAW-bestanden als aparte foto's behandelen om het JPEG-bestand als op zichzelf staande foto te importeren. Anders ziet Lightroom de dubbele JPEG-foto als een sidecar-bestand. Als deze optie geselecteerd is, zijn zowel de Raw- als de JPEG-bestanden zichtbaar en kunnen deze in Lightroom worden bewerkt. Als de selectie is opgeheven, verschijnt het Raw-bestand met de Raw-bestandsextensie en *+jpg*. Druk op Ctrl+R (Windows) of Command+R (Mac OS) om ook het JPEG-bestand weer te geven.
- 3 Voer in het deelvenster Bestandsafhandeling een of meer van de volgende handelingen uit:
 - U kunt opgeven hoe DNG-bestanden worden geïmporteerd met de opties in het gedeelte DNG-ontwerp importeren. Zie “[Foto's omzetten in DNG](#)” op pagina 68 voor meer informatie over DNG-bestanden.
 - Bepaal hoe u punten en schuine strepen (/) wilt gebruiken om trefwoorden van elkaar te scheiden met de opties in het gedeelte Metagegevens lezen.
 - Gebruik de menu's in het gedeelte Bestandsnamen genereren om op te geven welke tekens en spaties niet mogen worden gebruikt in de bestandsnamen van geïmporteerde foto's en door welke tekens ze moeten worden vervangen.

Meer Help-onderwerpen

“[Instellingen voor automatisch importeren opgeven](#)” op pagina 43

Bestandsindelingen

Lightroom ondersteunt de volgende bestandsindelingen:

Camera Raw-indelingen

Een Camera Raw-bestand bevat onverwerkte afbeeldingsgegevens uit de beeldsensor van de digitale camera. Door de meeste camerafabrikanten worden afbeeldingsgegevens opgeslagen in een eigen camera-indeling. Lightroom kan de gegevens van de meeste camera's lezen en deze tot een kleurenfoto verwerken. U kunt de onbewerkte afbeeldingsgegevens voor uw foto verwerken en interpreteren met de besturingselementen in de module Ontwikkelen.

Zie www.adobe.com/go/learn_ps_cameraraw_nl voor een lijst met ondersteunde camera's en Camera Raw-indelingen.

Digital Negative-indeling (DNG)

Digital Negative (DNG) is een openbaar beschikbare archiefindeling voor Raw-bestanden die zijn gegenereerd door digitale camera's. Omdat er geen open standaard bestaat voor de Raw-bestanden die worden gegenereerd door afzonderlijke cameramodellen, zijn fotografen er met DNG van verzekerd dat zij in de toekomst toegang hebben tot hun bestanden. U kunt Raw-bestanden die specifiek zijn voor een cameramodel in Lightroom omzetten in DNG-bestanden. Ga naar <http://www.adobe.com/nl/products/dng> voor meer informatie over de Digital Negative-bestandsindeling (DNG). Hier vindt u uitgebreide informatie en een koppeling naar een gebruikersforum.

TIFF-indeling

De TIFF-indeling (Tagged-Image File Format, ook wel TIF) wordt gebruikt om bestanden tussen toepassingen en computerplatforms uit te wisselen. TIFF is een flexibele indeling voor bitmapafbeeldingen, die door vrijwel alle teken-, beeldbewerkings- en paginaopmaakprogramma's wordt ondersteund. Ook kunnen nagenoeg alle bureauscanners TIFF-afbeeldingen produceren. Lightroom ondersteunt grote documenten die zijn opgeslagen in de TIFF-indeling (maximaal 65.000 pixels per zijde). De meeste andere toepassingen, waaronder oudere versies van Photoshop (eerder dan Photoshop CS), ondersteunen echter geen documenten die groter zijn dan 2 GB.

De TIFF-bestandsindeling biedt meer compressie en grotere compatibiliteit met industriestandaarden dan de Photoshop-indeling (PSD) en is de aanbevolen indeling voor de uitwisseling van bestanden tussen Lightroom en Photoshop. In Lightroom kunt u TIFF-afbeeldingen exporteren met een bitdiepte van 8 of 16 bits per kanaal.

JPEG-indeling

JPEG (Joint Photographic Experts Group) is een indeling die vaak wordt gebruikt om foto's en andere continuoonaafbeeldingen weer te geven in webfotogalerieën, presentaties en andere onlinediensten. Bij de JPEG-indeling blijven alle kleurgegevens van een RGB-afbeelding behouden, maar wordt het bestand gecomprimeerd door selectief gegevens te verwijderen. Een JPEG-afbeelding wordt bij het openen automatisch gedecomprimeerd. In de meeste gevallen levert de instelling voor de hoogste kwaliteit een resultaat op dat nauwelijks van het origineel valt te onderscheiden.

Photoshop-indeling (PSD)

De Photoshop-indeling PSD is de standaardbestandsindeling van Photoshop. Als u een PSD-bestand met lagen in Lightroom wilt importeren en hiermee wilt werken, moet u het bestand eerst in Photoshop opslaan met de voorkeur Compatibiliteit met PSD en PSB maximaliseren ingeschakeld. U vindt deze optie in het Photoshop-deelvenster Bestandsbeheer van het dialoogvenster Voorkeuren. Lightroom slaat PSD-bestanden op met een bitdiepte van 8 bits of 16 bits per kanaal.

CMYK-bestanden

Lightroom importeert CMYK-bestanden, maar aanpassingen en uitvoer worden in de RGB-kleurreimte uitgevoerd.

Foto's importeren**Videobestanden**

Lightroom importeert digitale videobestanden uit digitale fotocamera's. U kunt miniatures (hiervoor is QuickTime vereist), de duur van een fragment en de metagegevens voor videobestanden bekijken in de module Bibliotheek. Voor een voorvertoning van een video klikt u op het pictogram Afspelen in de linkerbenedenhoek van de miniatuur. Lightroom opent het bestand in de standaardmediaspeler. Videobestanden kunnen niet worden aangepast in de module Ontwikkelen en worden niet ondersteund in de modules Presentatie, Afdrukken of Web.

Ga voor meer informatie over wat u kunt doen met een video in Lightroom naar [Video support in Lightroom 3](#) (cpsid_84934).

Uitzonderingen op bestandsindelingen

Lightroom ondersteunt geen van de volgende bestandstypen: PNG-bestanden; Adobe Illustrator®-bestanden; NEF-bestanden van een Nikon-scanner; bestanden met afmetingen groter dan 65.000 pixels per rand of groter dan 512 megapixels.

Opmerking: als u foto's van een scanner wilt importeren, scant u de foto's in TIFF- of DNG-indeling met behulp van de software van uw scanner en importeert u vervolgens die bestanden in Lightroom.

Foto's in Lightroom importeren

Het importvenster van Lightroom 3

A. Deelvenster Bron B. Minder opties tonen in-/uitschakelen C. Voorvertoningsgebied D. Deelvensters Opties en Doel

Wanneer u foto's importeert in Lightroom, kunt u naar de foto's verwijzen op hun bestaande locatie of deze verplaatsen of kopiëren naar een specifieke map.

1 Voer in de module Bibliotheek een of meer van de volgende handelingen uit:

- Klik op de knop Importeren.
- Kies Bestand > Foto's importeren in het hoofdmenu.

- Sleep een map met foto's of sleep foto's één voor één naar de rasterweergave.
- 2 Klik op Een bron selecteren of gebruik het deelvenster Bron links van het importvenster om de locatie op te geven van de foto's die u wilt importeren.
- 3 Geef in het midden boven aan het importvenster op hoe u de foto's wilt toevoegen aan de catalogus:

Kopiëren als DNG Raw-bestanden van de camera worden gekopieerd naar de door u gekozen map en worden omgezet in de Digital Negative-indeling (DNG).

Kopiëren De fotobestanden, inclusief alle secundaire bestanden, worden naar de door u gekozen map gekopieerd.

Verplaatsen De fotobestanden, inclusief alle secundaire bestanden, worden naar de door u gekozen map verplaatst. De bestanden worden verwijderd van hun huidige locatie.

Toevoegen De fotobestanden blijven op hun huidige locatie staan.

- 4 Als u foto's importeert door ze te verplaatsen of te kopiëren, moet u in het deelvenster Doel opgeven waar u ze wilt plaatsen.
- 5 Wanneer u foto's importeert door ze te verplaatsen of te kopiëren, kiest u een van de volgende opdrachten in het menu Organiseren van het deelvenster Doel:

In één map De geïmporteerde foto's worden naar een nieuwe map gekopieerd of verplaatst.

Op oorspronkelijke map De originele mapstructuur wordt gebruikt voor de mappen met de geïmporteerde foto's.

Op datum Er wordt een naam met de datum gegenereerd voor de map met de geïmporteerde foto's.

De te importeren foto's voorvertonen en selecteren

- ❖ Selecteer de foto's die u wilt importeren vanuit het voorvertoningsgebied in het midden van het venster. Een vinkje in de linkerbovenhoek van de miniatuur duidt erop dat de foto is geselecteerd om te worden geïmporteed.
- Als u foto's in de voorvertoning wilt filteren, selecteert u een van de volgende opties: bij Nieuwe foto's worden vermoedelijke dubbele foto's en eerder geïmporteerde foto's uitgesloten. Bij Doelmappen (beschikbaar bij het kopiëren of verplaatsen van foto's naar een catalogus) worden foto's gegroepeerd op doelmap. Selecteer Alle foto's om de filters te verwijderen.
- Klik op de knop Loepweergave op de werkbalk om in te zoomen op één foto.
- Klik op Alles select. of Alle select. ophef. op de werkbalk om alle foto's in de map te selecteren of de selectie hiervan op te heffen.
- Klik op het pop-upmenu Sorteren op de werkbalk om foto's te sorteren op opnametijdstip, geselecteerde (ingeschakelde) staat of bestandsnaam.
- Sleep de schuifregelaar Miniaturen om de grootte van de miniaturen in het raster aan te passen.
- Klik op het vakje in de linkerbovenhoek van de voorvertoningen als u bepaalde foto's in een map wilt selecteren of de selectie ervan wilt opheffen. Of houd Alt (Windows) of Option (Mac OS) ingedrukt en klik op een willekeurige plek op de miniatuur om foto's te selecteren of de selectie hiervan op te heffen.

Back-up van foto's maken tijdens het importeren

- ❖ Als u foto's verplaatst of kopieert naar de catalogus, kunt u een eenmalige back-up van de originele foto's maken. In het deelvenster Bestandsafhandeling aan de rechterkant van het venster Importeren moet u de optie Een tweede kopie maken naar selecteren en een locatie opgeven.

Meer Help-onderwerpen

[“Back-up van de catalogus maken”](#) op pagina 60

Instellen hoe dubbele bestanden tijdens het importeren moeten worden afgehandeld

- ❖ U kunt in Lightroom opgeven dat foto's die mogelijk duplicaten zijn van bestaande foto's in de catalogus worden genegeerd. In het deelvenster Bestandsafhandeling aan de rechterkant van het venster Importeren moet u de optie Mogelijke dubb. foto's niet importeren selecteren.

Voorvertoning bij importeren instellen

Als u foto's importeert, kan Lightroom tijdens het renderen direct een ingesloten voorvertoning van de foto's of voorvertoningen van hogere kwaliteit weergeven. Ingesloten voorvertoningen worden door camera's gemaakt en de kleuren hiervan worden niet beheerd, waardoor ingesloten voorvertoningen niet overeenkomen met de wijze waarop Lightroom Raw-bestanden interpreteert. Het genereren van voorvertoningen die door Lightroom worden gerenderd duurt langer, maar de kleuren van de voorvertoningen worden wel beheerd.

- ❖ Kies in het deelvenster Bestandsafhandeling aan de rechterkant van het venster Importeren een optie uit het menu Voorvert. renderen:

Minimaal Hiermee worden foto's onmiddellijk weergegeven waarbij de kleinst mogelijke voorvertoningen worden gebruikt die in de foto's zijn ingesloten. Lightroom genereert voorvertoningen op standaardgrootte als dat nodig is.

Ingesloten en secundair Hiermee worden de grootst mogelijke voorvertoningen weergegeven die via de camera beschikbaar zijn. Met deze optie verloopt het genereren van de voorvertoning mogelijk trager dan met de optie Minimaal, maar de optie neemt minder tijd in beslag dan het renderen van een voorvertoning op standaardgrootte.

Standaard Hiermee worden voorvertoningen weergegeven terwijl ze door Lightroom worden gerenderd. Voor voorvertoningen van standaardgrootte wordt de ProPhoto RGB-kleurruimte gebruikt. Deze voorvertoning is wat u ziet wanneer u het zoomniveau Passen in de loepweergave gebruikt. Geef de Standaardgrootte voorvertoning op in het dialoogvenster Catalogusinstellingen. Zie [“Cachegeheugen voor voorinstellingen instellen”](#) op pagina 40.

1:1 Hiermee worden voorvertoningen weergegeven die een 100% weergave van de werkelijke pixels zijn, net zoals in de module Ontwikkelen.

De namen van foto's tijdens het importeren wijzigen

Als u foto's bij het importeren naar de catalogus kopieert of verplaatst, kunt u opgeven hoe de naamgeving van de bestanden verloopt.

- 1 Selecteer in het deelvenster Wijzigen van de bestandsnaam aan de rechterkant van het venster Importeren de optie Naam van bestanden wijzigen.
- 2 Als u een naamgevingsoptie kiest waarbij wordt gebruikgemaakt van een aangepaste naam, typt u de naam in het veld Aangepaste tekst.
- 3 Als u een reeks nummers wilt gebruiken die niet met “1”, begint, geeft u de gewenste beginwaarde op in het veld Beginnummer.

Meer Help-onderwerpen

[“Naamgevingsopties”](#) op pagina 37

Naamgevingsopties

Lightroom gebruikt dezelfde naamgevingsopties bij het importeren, hernoemen en exporteren van foto's.

Aangepaste naam (x van y) De foto's krijgen een aangepaste naam, gevolgd door opeenvolgende nummers op basis van het totale aantal foto's dat wordt geïmporteerd: 1 van 10, 2 van 10, 3 van 10, enzovoort.

Aangepaste naam - nummer origineel bestand De foto's krijgen een aangepaste naam, gevolgd door het numerieke gedeelte van de oorspronkelijke bestandsnamen van de foto's.

Aangepaste naam - reeks De foto's krijgen een aangepaste naam, gevolgd door opeenvolgende nummers die beginnen met het nummer dat u opgeeft.

Aangepaste naam De foto's krijgen de naam die u opgeeft.

Datum - bestandsnaam De foto's krijgen een naam op basis van de datum waarop ze zijn gemaakt (vastgelegd), gevolgd door de volledige originele bestandsnaam van de foto.

Bestandsnaam - reeks De foto's krijgen een naam die bestaat uit de originele bestandsnaam van de foto's, gevolgd door opeenvolgende nummers die beginnen met het nummer dat u opgeeft.

Bestandsnaam De foto's krijgen een naam die bestaat uit de originele bestandsnaam van de foto's.

Naam opname - nummer origineel bestand (Importeren) De geïmporteerde foto's krijgen de opnamenaam, gevolgd door het numerieke gedeelte van de oorspronkelijke bestandsnamen van de foto's.

Naam opname - volgorde (Importeren) De geïmporteerde foto's krijgen de opnamenaam, gevolgd door opeenvolgende nummers die beginnen met het nummer dat u opgeeft.

Naam van sessie - sequentie (Vastlegging via tethering importeren) De foto's krijgen de sessienaam, gevolgd door opeenvolgende nummers die beginnen met het nummer dat u opgeeft.

Bewerken De foto's krijgen een naam op basis van de opties die u instelt in de Bestandsnaamsjablooneditor. Zie "[De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor](#)" op pagina 37.

De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor

Met de Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor kunt u tekenreeksen voor verschillende doeleinden opgeven. Met de Bestandsnaamsjablooneditor kunt u de tekenreeksen gebruiken om bestanden bij het importeren of exporteren een naam te geven. Met de Tekstjablooneditor kunt u tekenreeksen gebruiken om bijschriften toe te voegen aan foto's in een presentatie, tekstbedekkingen toe te voegen aan foto's die u afdrukt, en titels en andere tekst toevoegen aan webgaleriepagina's.

Een *token* is een tekenreeks die wordt vervangen door de bijbehorende optie die u instelt. In de Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor gegeven tokens de inhoudsgegevens aan waardoor de tekenreeks wordt vervangen. Als u tokens gebruikt, hoeft u inhoudsgegevens niet handmatig in te voeren en kunt u de gegevens die al in de fotobestanden zijn opgenomen, overnemen.

De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor bevatten de volgende elementen:

Voorinstelling Hiermee kunt u voorinstellingen kiezen, opslaan, verwijderen of de naam ervan wijzigen.

Afbeeldingsnaam Hiermee geeft u een tekenreeks optie op met de bestands- of mapnaam.

Nummering Hieronder vallen drie typen nummering: het Importnummer waarmee u een opeenvolgend nummer instelt voor elke importbewerking; het Afbeeldingsnummer waarmee u opeenvolgende nummers voor elke foto instelt die in de catalogus is geïmporteerd; en het Volgnummer waarmee u elke foto in opeenvolgende volgorde nummert en bij elke importbewerking een nieuw beginnummer kunt kiezen. (Dit element is niet beschikbaar in de Bestandsnaamsjablooneditor wanneer u foto's exporteert.) Stel de beginnummers voor het Importnummer en

Afbeeldingsnummer in op het tabblad Bestandsafhandeling in het dialoogvenster Catalogusinstellingen. Zie “[Catalogusinstellingen wijzigen](#)” op pagina 59.

Meer Hiermee geeft u een tekenreeks optie op met de datum en het tijdstip van de opname, of de EXIF-gegevens (Exchangeable Image Format). (Dit element is alleen beschikbaar in de Bestandsnaamsjablooneditor wanneer u foto's importeert of automatisch laat importeren.)

Volgorde en datum Hiermee geeft u een tekenreeks optie op met opeenvolgende nummers en de datum en het tijdstip van de opname. (Dit element is alleen beschikbaar in de Bestandsnaamsjablooneditor wanneer u foto's exporteert.)

Metagegevens Hiermee geeft u een tekenreeks optie op met IPTC- of EXIF-metagegevens. (Dit element is alleen beschikbaar in de Bestandsnaamsjablooneditor wanneer u foto's exporteert.)

EXIF-gegevens Hiermee geeft u een tekenreeks optie op met EXIF-gegevens. (Dit element is alleen beschikbaar in de Tekstjablooneditor wanneer u presentaties maakt, foto's afdrukt of webfotogalerieën maakt.)

IPTC-gegevens Hiermee geeft u een tekenreeks optie op met IPTC-metagegevens. (Dit element is alleen beschikbaar in de Tekstjablooneditor wanneer u presentaties maakt, foto's afdrukt of webfotogalerieën maakt.)

Aangepast Hiermee worden de door u opgegeven opties gebruikt voor de tekenreeks.

De Bestandsnaamsjablooneditor openen en voorinstellingen kiezen

1 Ga op een van de volgende manieren te werk om de Bestandsnaamsjablooneditor te openen:

- Kies in het deelvenster Wijzigen van de bestandsnaam aan de rechterkant van het venster Importeren de optie Bewerken in het menu Sjabloon als u foto's importeert door bestanden te kopiëren of te verplaatsen. Zie “[De namen van foto's tijdens het importeren wijzigen](#)” op pagina 36.
- Kies Bestand > Automatisch importeren > Instellingen voor automatisch importeren en kies vervolgens Bewerken in het menu Bestandsnaamgeving van het dialoogvenster Instellingen voor automatisch importeren. Zie “[Instellingen voor automatisch importeren opgeven](#)” op pagina 43.
- Kies Bestand > Exporteren en kies vervolgens Bewerken in het menu Sjabloon in het gebied Bestandsnaamgeving van het dialoogvenster Exporteren.
- Kies Bibliotheek > Naam van foto wijzigen en kies Bewerken in het menu Sjabloon in het gedeelte Bestandsnaamgeving van het dialoogvenster Naam wijzigen.

2 Selecteer een voorinstelling in het menu Voorinstelling.

De Tekstjablooneditor openen en voorinstellingen kiezen

1 Ga op een van de volgende manieren te werk om de Tekstjablooneditor te openen:

- Voeg tekst toe aan de dialay-out in de module Presentatie. Selecteer de tekst in het werkgebied en kies vervolgens Bewerken in het menu Aangepaste tekst op de werkbalk. Zie “[Tekst en metagegevens toevoegen aan dia's](#)” op pagina 160.
- Selecteer Foto-info in het deelvenster Pagina van de module Afdrukken en kies vervolgens Bewerken in het pop-upmenu Aangepaste instellingen. Zie “[Bestandsnaam, bijschrift en andere informatie afdrukken \(Enkele afbeelding/contactblad\)](#)” op pagina 174.
- Selecteer Titel of Bijschrift in het deelvenster Afbeeldingsinformatie van de module Web en kies vervolgens Bewerken in het pop-upmenu Titel of Bijschrift. Zie “[Tekst toevoegen aan webgalerieën](#)” op pagina 183.

2 Selecteer een voorinstelling in het menu Voorinstelling.

Bestandsnaam- en tekstsjabloonvoorinstellingen maken en opslaan

- 1 Kies een optie in het dialoogvenster Bestandsnaamsjablooneditor of het dialoogvenster Tekstsjablooneditor en klik op Invoegen voor zoveel categorieën als u wilt. Met deze handeling maakt u de tekenreeks.

Kies bijvoorbeeld Bestandsnaam in het menu Afbeeldingsnaam en klik vervolgens op Invoegen. Er wordt nu een token toegevoegd aan het venster Voorbeeld net onder het menu Voorinstelling. Voeg zoveel tokens toe als u wilt.

- 2 Als u een token wilt wijzigen, beweegt u de aanwijzer over het token dat wordt weergegeven in het venster Voorbeeld. Klik op het driehoekje om meer opties weer te geven en kies vervolgens een optie in het pop-upmenu.
- 3 Als u tokens wilt verwijderen, selecteert u de desbetreffende tokens in het venster en vervolgens drukt u op de toets Delete.

Als u uw token-instellingen niet als een voorinstelling wilt opslaan maar deze direct wilt gebruiken, slaat u de volgende stap over en klikt u op Gereed.

- 4 (Optioneel) Als u uw instellingen wilt opslaan zodat u ze later weer kunt gebruiken, kiest u Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling in het menu Voorinstelling. Typ in het dialoogvenster Nieuwe voorinstelling een naam in het veld Naam voorinstelling en klik op Maken.

De naam van bestandsnaam- en tekstsjabloonvoorinstellingen wijzigen

- 1 Kies een voorinstelling in het menu Voorinstelling in de Bestandsnaamsjablooneditor of de Tekstsjablooneditor.
- 2 Selecteer Naam van voorinstelling wijzigen in het menu Voorinstelling.

Bestandsnaam- en tekstsjabloonvoorinstellingen verwijderen

- 1 Kies een voorinstelling in het menu Voorinstelling in de Bestandsnaamsjablooneditor of de Tekstsjablooneditor.
- 2 Kies Voorinstelling verwijderen in het menu Voorinstelling.

Ontwikkelinstellingen tijdens het importeren toepassen op foto's

Bij het importeren van foto's kunt u elke gewenste voorinstelling voor ontwikkelinstellingen toepassen. Dit is vooral handig als u ontwikkelinstellingen wilt toepassen op foto's die zijn gemaakt met een camera waarvoor u een ontwikkelvoorinstelling hebt gemaakt.

- ❖ Kies in het deelvenster Toepassen tijdens importeren aan de rechterkant van het venster Importeren een instelling in het menu Ontwikkelinstellingen.

Meer Help-onderwerpen

[“Ontwikkelvoorinstellingen maken en toepassen”](#) op pagina 111

Metagegevens tijdens het importeren toepassen op foto's

- ❖ Kies in het deelvenster Toepassen tijdens importeren aan de rechterkant van het venster Importeren een van de volgende instelling in het menu Metagegevens.
 - Kies Geen als u tijdens het importeren geen metagegevens op de foto's wilt toepassen.
 - Kies een metagegevensvoorinstelling in het menu als u een als sjabloon opgeslagen set metagegevens wilt toepassen.
 - Kies Nieuw en typ de gegevens in het dialoogvenster Nieuwe metagegevensvoorinstelling als u tijdens het importeren een nieuwe set metagegevens op foto's wilt toepassen.
 - Typ de gewenste trefwoorden in het tekstvak Trefwoorden als u tijdens het importeren trefwoordmetagegevens op foto's wilt toepassen. Plaats een komma tussen de trefwoorden om ze van elkaar te scheiden.

***Opmerking:** bij het toevoegen van metagegevens aan foto's past Lightroom de gegevens niet toe op camera-eigen Raw-bestanden maar op de bijbehorende secundaire XMP-bestanden.*

Cachegeheugen voor voorinstellingen instellen

Lightroom rendert drie soorten voorvertoningen: miniaturen, schermresolutieafbeeldingen en 1:1-voorvertoningen. 1:1-voorvertoningen hebben dezelfde pixelafmetingen als de originele foto's en geven de foto's scherper weer met minder ruis. Alle voorvertoningen worden opgeslagen in de map waarin uw catalogus zich bevindt.

1 Kies Bewerken > Catalogusinstellingen (Windows) of Lightroom > Catalogusinstellingen (Mac OS) en kies vervolgens Bestandsafhandeling.

2 Kies de gewenste instellingen in de volgende menu's:

Standaardgrootte voorvertoning Hiermee bepaalt u de maximale pixelafmetingen voor de gerenderde voorvertoning. Kies de grootte die geschikt is voor het weergaveformaat dat u gebruikt.

Voorvertoningskwaliteit Hiermee stelt u de vormgeving van de voorvertoningen in. Laag, Normaal en Hoog zijn vergelijkbaar met de bovenste bereiken van de kwaliteitsschaal voor JPEG-bestanden.

1:1-voorvertoningen automatisch negeren Hiermee bepaalt u wanneer 1:1-voorvertoningen worden genegeerd op basis van de meest recente toegang tot de voorvertoning. 1:1-voorvertoningen worden gerenderd wanneer nodig en kunnen resulteren in een groot voorvertoningsbestand van de catalogus.

Importeren met behulp van voorinstellingen

Als u bepaalde configuraties van importopties hebt die u regelmatig gebruikt, kunt u deze opslaan als voorinstellingen om het importproces te versnellen.

- Als u een voorinstelling voor importeren wilt maken, geeft u importopties op en kiest u vervolgens Voorinstelling voor importeren > Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling onder aan het importvenster.
- Als u een voorinstelling voor importeren wilt toepassen, moet u de instelling selecteren in het menu Voorinstelling voor importeren en klikt u vervolgens op Importeren.
- Als u een voorinstelling voor importeren wilt verwijderen of bijwerken of de naam hiervan wilt wijzigen, selecteert u deze in het menu Voorinstelling voor importeren en kiest u vervolgens de gewenste opdracht in het menu Voorinstelling voor importeren.

Foto's importeren met minder opties

U kunt mappen met foto's importeren met een vereenvoudigd importvenster dat snelle toegang biedt tot belangrijke importopties, waaronder voorinstellingen. In het kleine importvenster worden geen miniatuurvoorvertoningen weergegeven.

- 1 Klik op de knop Minder opties tonen in de linkerbenedenhoek van het importvenster.
- 2 Klik op Selecteer een bron aan de linkerkant van het venster om het pad te kiezen voor de foto's die u wilt importeren.
- 3 Geef in het midden van het venster Importeren op of u de foto's wilt kopiëren als DNG, kopiëren, verplaatsen of toevoegen aan de catalogus.
- 4 Klik op Naar aan de rechterkant van het venster en geef een doel op.

- 5 (Optioneel) Pas een metagegevensvoorinstelling toe en voeg trefwoorden en opties voor doelsubmappen toe.

Foto's importeren van een aangesloten camera

Wanneer geselecteerde digitale Canon- of Nikon-camera's worden aangesloten op de computer, kunt u foto's direct importeren in een Lightroom-catalogus. U kunt de opnamesoftware van de camera en de camerakaart omzeilen. Op [Camera's met ondersteuning voor tethering in Lightroom 3](#) vindt u een lijst met camera's die kunnen worden aangesloten op Lightroom 3.

Instellingen voor vastleggen via tethering configureren

- 1 Kies Bestand > Vastleggen via tethering > Vastleggen via tethering starten.

- 2 Geef in het dialoogvenster Instellingen voor vastleggen met tethering op hoe u de foto's wilt importeren:

Sessie De *sessie* is de naam van de map waarin de vastgelegde foto's worden opgeslagen. Selecteer Foto's segmenteren op basis van opnamen om submappen te maken tijdens de sessie. U kunt de submappen een naam geven nadat u op OK hebt geklikt.

Naam geven Kies een naamgevingsconventie voor de foto's. Met *Naam van sessie - sequentie* wordt de naam gebruikt die is ingevoerd tijdens de sessie. Voor elke naamgevingsconventie die gebruikmaakt van een numerieke volgorde geeft u het beginnummer op. Zie “[Naamgevingsopties](#)” op pagina 37 en “[De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor](#)” op pagina 37.

Bestemming Kies een locatie voor de sessiemap.

Informatie Voeg indien gewenst metagegevens en trefwoorden toe aan de geïmporteerde foto's. Zie “[Metagegevens tijdens het importeren toepassen op foto's](#)” op pagina 39.

- 3 Klik op OK om de opname-instellingen te starten.

Foto's importeren van een aangesloten camera

In het venster voor vastleggen via tethering worden de sluitersnelheid, lensopening, ISO en witbalans gelezen uit de instellingen van de camera. In Lightroom wordt standaard de laatst vastgelegde foto geselecteerd en weergegeven.

- Kies een camera in het pop-upmenu met cameranamen.
- Kies een voorinstelling om toe te passen op de importbewerking in het pop-upmenu Ontwikkelininstellingen. Zie “[Ontwikkelininstellingen tijdens het importeren toepassen op foto's](#)” op pagina 39.
- Klik op de knop Instellingen in de rechterbenedenhoek van het venster om opname-instellingen te bewerken.
- Druk op Ctrl+T (Windows) of op Command+T (Mac OS) om het venster voor vastleggen via tethering weer te geven of te verbergen.
- Als u foto's op opname segmenteert, drukt u op Ctrl+Shift+T (Windows) of Command+Shift+T (Mac OS) om een nieuwe opname te maken.
- Klik op de sluiterknop in het venster voor vastleggen via tethering om een foto vast te leggen. Of druk op de sluiterknop van de camera.
- Kies Bestand > Vastleggen via tethering en hef de selectie van Selectie Automatisch vooruit op als u niet wilt dat in Lightroom automatisch de laatst vastgelegde foto wordt geselecteerd.
- Sluit het venster voor vastleggen via tethering of kies Bestand > Vastleggen via tethering > Vastleggen via tethering stoppen om de sessie te beëindigen.

Foto's importeren uit Photoshop Elements (Windows)

Lightroom stelt vast of op uw computer een Photoshop Elements-catalogus is opgeslagen en kan foto's en gegevens uit de PSE-catalogus importeren in een nieuwe Lightroom-catalogus. Lightroom kan foto's en gegevens importeren uit Photoshop Elements 6 en hoger. Deze functie is niet beschikbaar voor Mac OS.

1 In de module Bibliotheek kiest u Bestand > Photoshop Elements-catalogus bijwerken.

In het dialoogvenster Photoshop Elements-catalogus bijwerken wordt de meest recentelijk geopende Photoshop Elements 6- (PSE6), Photoshop Elements 7- (PSE7) of Photoshop Elements 8-catalogus (PSE8) weergegeven.

2 Klik op Wijzigen en geef op waar u de nieuwe Lightroom-catalogus wilt opslaan.

3 Klik op Upgrade uitvoeren.

Opmerking: zie [Getting to your iPhoto images](#) door Lightroom Secrets-auteur Gene McCullagh voor informatie over importbewerkingen uit een iPhoto®-bibliotheek.

Meer Help-onderwerpen

“[Foto's in Lightroom importeren](#)” op pagina 34

Foto's uit een andere Lightroom-catalogus importeren

Als u foto's uit een andere Lightroom-catalogus in de huidige catalogus importeert, kunt u opties instellen voor het verwerken van nieuwe foto's en van foto's die al in de huidige catalogus zijn opgenomen.

Opmerking: catalogussen uit lagere versies van Lightroom, waaronder Lightroom 3 bèta, moeten worden geopend en bijgewerkt in Lightroom 3 voordat ze kunnen worden geïmporteerd in een andere catalogus. Zie “[Een catalogus openen](#)” op pagina 57.

1 Kies Bestand > Importeren vanuit catalogus.

2 Navigeer naar de catalogus die u wilt importeren en klik op Openen (Windows) of Kies (Mac OS).

3 Geef op welke foto's u wilt importeren:

- Selecteer bij Inhoud catalogus de mappen met de foto's die u wilt importeren.
- Klik op Voorvertoning weergeven om afzonderlijke foto's te selecteren of de selectie ervan op te heffen, en klik op het vak linksboven in elke voorvertoning. U kunt ook Alles selecteren of Alle selecties opheffen kiezen.

4 Bepaal in het gedeelte Nieuwe foto's via het menu Bestandsafhandeling of u de nieuwe foto's naar de huidige locatie of naar een nieuwe locatie wilt importeren. Als u de foto's naar een nieuwe locatie wilt importeren, klikt u op Kiezen en selecteert u een map. Als u ervoor kiest nieuwe foto's niet te importeren, worden alleen foto's die al in de huidige catalogus staan vervangen.

5 Voer in het gebied Bestaande foto's een of meerdere van de volgende handelingen uit:

- Kies bij Vervangen de optie Metagegevens, ontwikkelinstellingen en negatiefbestanden als u alle instellingen in het actieve dialoogvenster wilt overschrijven. In dat geval kunt u de optie Oude instellingen als virtuele kopie behouden selecteren om een back-up te bewaren. U kunt ook de optie Alleen niet-Raw-bestanden vervangen selecteren om te voorkomen dat onbewerkte negatieven worden vervangen. Wanneer wijzigingen in onbewerkte negatiefbestanden alleen van invloed zijn op metagegevens, kunt u met deze optie tijd besparen.

- Kies bij Vervangen de optie Alleen metagegevens en ontwikkelinstellingen als u de negatiefbestanden (de bronfoto's) ongewijzigd wilt laten. In dat geval kunt u de optie Oude instellingen als virtuele kopie behouden selecteren om een back-up te bewaren.
- Kies bij Vervangen de optie Niets als u alleen nieuwe foto's wilt importeren.
- Als foto's ontbreken in de huidige catalogus, maar wel in de geïmporteerde catalogus staan, geeft u aan of u de metagegevens en ontwikkelinstellingen voor het desbetreffende bestand wilt bijwerken. Selecteer de optie Oude instellingen als virtuele kopie behouden als u een back-up wilt bewaren. Als de foto's die ontbreken in de huidige catalogus wel in de geïmporteerde catalogus staan, geeft u aan of u de ontbrekende bestanden wilt kopiëren en selecteert u de locatie voor de gekopieerde bestanden.

6 Klik op importeren.

Automatisch foto's importeren

Met de functie Automatisch importeren worden foto's automatisch in de Lightroom-catalogus geïmporteerd. Hierbij wordt een *controlemap* bewaakt en zodra deze map foto's bevat, worden deze naar een *beheerde* map in de catalogus verplaatst. Deze functie is handig wanneer u de software van uw camerafabrikant in plaats van Lightroom gebruikt om foto's van een aangesloten camera te laden op uw vaste schijf bij het vastleggen van de foto's. Lightroom kan de map in de gaten houden en de foto's automatisch importeren zodra ze zijn genomen. Met de functie Automatisch importeren kunnen geen foto's uit een submap van een controlemap worden geïmporteerd.

Meer Help-onderwerpen

[“Mappen synchroniseren”](#) op pagina 65

[“Foto's importeren van een aangesloten camera”](#) op pagina 41

De functie voor het automatisch importeren van foto's inschakelen

❖ Kies Bestand > Automatisch importeren > Automatisch importeren inschakelen.

Instellingen voor automatisch importeren opgeven

1 Kies Bestand > Automatisch importeren > Instellingen voor automatisch importeren.

2 Stel in het dialoogvenster Instellingen voor automatisch importeren het volgende in:

Controlemap Hiermee kiest of maakt u de controlemap waarin Lightroom zoekt naar foto's die automatisch worden geïmporteerd.

Doel Hiermee kiest of maakt u een beheerde map waarnaar de automatisch geïmporteerde foto's worden verplaatst.

Bestandsnaamgeving Hiermee geeft u een naam op voor de automatisch geïmporteerde foto. Zie

[“Naamgevingsopties”](#) op pagina 37.

Informatie Hiermee past u ontwikkelinstellingen, metagegevens of trefwoorden toe op automatisch geïmporteerde foto's.

3 Selecteer Standaard in het menu Voorvertoning bij importeren als u in Lightroom voorvertoningen van de geïmporteerde foto's wilt renderen in plaats van alleen de ingesloten voorvertoningen in de fotobestanden te gebruiken. Zie [“Voorvertoning bij importeren instellen”](#) op pagina 36.

Controlemappen instellen

- 1 Klik in het dialoogvenster Instellingen voor automatisch importeren op de knop Kiezen naast Controlemap.
- 2 Navigeer naar de gewenste locatie en voer een of meerdere van de volgende handelingen uit:
 - Als u een controlemap wilt maken, klikt u op Nieuwe map maken en vervangt u de naam Nieuwe map door de naam die u wilt gebruiken (Windows), of u klikt op Nieuwe map (Mac OS), geeft u de map een naam en klikt u op Maak aan.
 - Als u een bestaande controlemap wilt selecteren, kiest u de gewenste map.

Opmerking: u kunt geen bestaande map die foto's bevat als controlemap instellen.

- 3 Klik op OK (Windows) of Kies (Mac OS).

Beheerde mappen voor automatisch geïmporteerde foto's selecteren

Wanneer Lightroom vaststelt dat foto's aan een controlemap zijn toegevoegd, worden de foto's naar een beheerde map (de doelmap) verplaatst en automatisch in de bibliotheek geïmporteerd.

- 1 Klik in het gedeelte Doel van het dialoogvenster Instellingen voor automatisch importeren op de knop Kiezen naast Verplaatsen naar.
- 2 Navigeer in het dialoogvenster Map selecteren (Windows) of Open (Mac OS) naar de gewenste locatie en voer een of meerdere van de volgende handelingen uit:
 - Als u een doelmap wilt maken, klikt u op Nieuwe map maken en vervangt u de naam Nieuwe map door de naam die u wilt gebruiken (Windows), of u klikt op Nieuwe map, geeft u de map een naam en klikt u op Maak aan (Mac OS).
 - Als u een bestaande doelmap wilt selecteren, kiest u de gewenste map.
- 3 Klik op OK (Windows) of Kies (Mac OS).
- 4 (Optioneel) Typ een naam voor de doelmap in het tekstvak Naam submap.

Ontwikkelinstellingen en metagegevens toepassen op automatisch geïmporteerde foto's

- ❖ Voer een of meerdere van de volgende handelingen uit in het gedeelte Informatie van het dialoogvenster Instellingen voor automatisch importeren:
 - Kies een voorinstelling in het menu Ontwikkelinstellingen als u ontwikkelinstellingen wilt toepassen op automatisch geïmporteerde foto's. Zie "[Ontwikkelvoorinstellingen maken en toepassen](#)" op pagina 111.
 - Kies een voorinstelling in het menu Metagegevens als u metagegevens wilt toepassen op automatisch geïmporteerde foto's. Zie "[Een voorinstelling voor metagegevens maken](#)" op pagina 90.
 - Typ trefwoorden in het tekstvak Trefwoorden als u trefwoorden wilt toepassen op automatisch geïmporteerde foto's. Plaats een komma tussen de trefwoorden om ze van elkaar te scheiden.
 - Selecteer Voorvertoning bij importeren > Standaard als u in Lightroom voorvertoningen van de geïmporteerde foto's wilt renderen in plaats van alleen de ingesloten voorvertoningen in de fotobestanden te gebruiken.

Hoofdstuk 5: Foto's in de catalogus weergeven

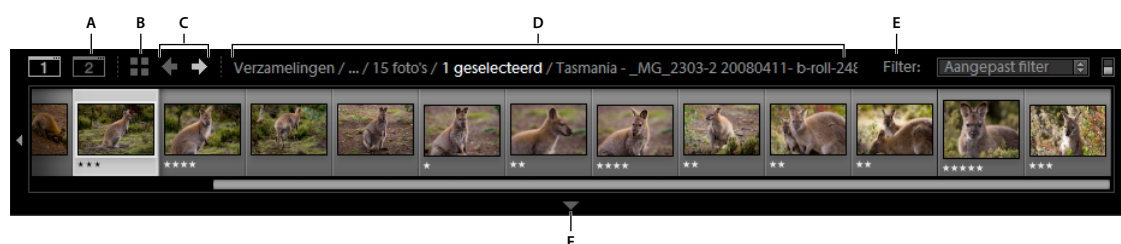
Meer Help-onderwerpen

[“Foto's weergeven en organiseren”](#) op pagina 7

Foto's weergeven in de filmstrip

Overzicht filmstrip

In de filmstrip ziet u de foto's waaraan u in de verschillende modules werkt. De filmstrip bevat de foto's in de op dat moment geselecteerde Bibliotheek-map, de verzameling of de trefwoordenset. U kunt navigeren tussen foto's in de filmstrip met behulp van de toetsen Pijl-links en Pijl-rechts of door een andere bron te kiezen in het pop-upmenu van de bronindicator in de filmstrip dat zich rechts van de navigatieknoppen bevindt.

De Lightroom-filmstrip

A. De knop voor het tonen/verbergen van het tweede venster B. Rasterweergave activeren C. De knoppen Terug en Vooruit (om door modules te navigeren) D. Bronindicator en menu in filmstrip E. Bronfilter F. Besturingselement Filmstrip tonen/verbergen

Meer Help-onderwerpen

[“Voorkeuren instellen voor het werken in Lightroom”](#) op pagina 26

[“Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip”](#) op pagina 50

De filmstrip tonen of verbergen

- Klik op het pictogram Filmstrip tonen/verbergen onder aan de filmstrip.
- Kies Venster > Deelvensters > Filmstrip tonen/Filmstrip verbergen.

De grootte van filmstripminiaturen wijzigen

- Zet de aanwijzer op de bovenrand van de filmstrip. Als de aanwijzer verandert in een dubbele pijl , sleept u de rand van de filmstrip omhoog of omlaag.
- Dubbelklik op de bovenrand van de filmstrip om te schakelen tussen de twee laatst gebruikte miniatuurgrootten.

Door foto's in de filmstrip bladeren

- Sleep de schuifbalk onder aan de filmstrip, klik op de pijlen aan weerszijden of sleep de bovenrand van een miniatuurkader.

- Druk op de naar links of rechts wijzende pijl om door de miniatures in de filmstrip te navigeren.

Classificaties en keuzen tonen in filmstripminiaturen

- ❖ Selecteer in de Weergaveopties in het filmstripgebied de optie Classificaties en keuzen tonen.

Miniaturaafbeeldingen in de filmstrip en de rasterweergave opnieuw rangschikken

- ❖ Selecteer een verzameling of map die geen submappen bevat en sleep een miniatuur naar de nieuwe locatie.

De in de filmstrip en de rasterweergave weergegeven foto's filteren

U kunt de foto's die worden weergegeven in de Filmstrip en de Rasterweergave beperken tot of filteren op foto's met een specifieke vlagstatus, classificatie, labelkleur of bestandstype (originele foto, virtuele kopie, video).

- 1 Voer de volgende handelingen uit om de foto's die worden weergegeven in de Filmstrip en de Rasterweergave te filteren:

- Kies Bestand > Bibliotheekfilters > Filteren op [criterium].
- Selecteer Kenmerk in de bibliotheekfilterbalk boven in de module Bibliotheek en selecteer pictogrammen om de weergave te filteren.
- Klik op Filter in de filmstrip en selecteer pictogrammen voor het filteren van de weergave.

Stel filters in voor de foto's die worden weergegeven in de filmstrip en in de rasterweergave.

A. Toont foto's met de vlag Keuze of Geweigerd of foto's zonder vlag **B.** Toont foto's met een bepaalde sterrenclassificatie of foto's met een hogere of lagere classificatie **C.** Toont foto's met een of meer kleurlabels

- 2 Kies Bestand > Bibliotheekfilters en een van de onderstaande criteria om de filters voor een geselecteerde map of verzameling te beheren:

Filters inschakelen Hiermee worden de laatst gebruikte filters ingeschakeld die zijn toegepast op de map of verzameling.

Filters vergrendelen Hiermee worden de huidige filters toegepast op later geselecteerde mappen of verzamelingen.

Bronspecifieke filters onthouden Deze optie is beschikbaar als er filters zijn vergrendeld. Hiermee worden de laatst gebruikte filters voor de geselecteerde map of verzameling toegepast.

Meer Help-onderwerpen

“[Foto's zoeken met de bibliotheekfilterbalk](#)” op pagina 101

Andere foto's weergeven in de filmstrip

- Kies een item in een deelvenster aan de linkerkant van de module Bibliotheek of selecteer criteria in de bibliotheekfilterbalk, het deelvenster Trefwoordenlijst of het deelvenster Metagegevens om de gewenste foto's weer te geven.
- Klik op de bronindicator in de filmstrip en kies een nieuwe bron in het pop-upmenu. U kunt kiezen uit Alle foto's, Snelle verzameling, Vorige import of een recent geopende bron. Eerder weergegeven filmstripbronnen worden ook vermeld, tenzij u Recente bronnen wissen kiest.

Nadat u een bron of bronnen hebt gekozen, toont de rasterweergave ook de foto's die in de filmstrip worden weergegeven. Als u meerdere mappen of verzamelingen selecteert, worden meerdere bronnen in de bronindicator weergegeven.

Als de rasterweergave niet alle foto's toont wanneer u meerdere bronnen hebt geselecteerd, kiest u Filters uitgeschakeld in de bibliotheekfilterbalk.

Meer Help-onderwerpen

[“Foto's zoeken in de catalogus”](#) op pagina 101

Foto's weergeven in de loepweergave

Meer Help-onderwerpen

[“Bibliotheekweergaveopties instellen voor de loepweergave”](#) op pagina 55

In- of uitzoomen op een afbeelding

U kunt het deelvenster Navigator in de module Bibliotheek of Ontwikkelen gebruiken om het vergrotingsniveau voor een afbeelding te bepalen in de loepweergave. Het laatst gebruikte niveau wordt opgeslagen en wanneer u met de aanwijzer op de foto klikt, kunt u schakelen tussen het vorige en het huidige niveau. U kunt ook de opdrachten Inzoomen en Uitzoomen gebruiken om te schakelen tussen de vier niveaus.

Deze instellingen blijven van kracht totdat u een ander zoomniveau selecteert in het deelvenster Navigator of een nieuwe opdracht kiest in het menu Weergave.

Opmerking: als er twee afbeeldingen worden weergegeven in de vergelijkingsweergave van de module Bibliotheek en u een zoomniveau instelt in het deelvenster Navigator of een zoomopdracht kiest, wordt de geselecteerde afbeelding automatisch weergegeven in de loepweergave.

Meer Help-onderwerpen

[“De bibliotheek op een tweede beeldscherm weergeven”](#) op pagina 25

De zoomniveaus voor de aanwijzer instellen

- 1 Selecteer Passen of Vullen voor het eerste zoomniveau in het deelvenster Navigator.
- 2 Voor het tweede zoomniveau selecteert u 1:1 (een weergave van 100% van de feitelijke pixels) of kiest u een optie in het pop-upmenu.

Opmerking: de zoomniveaus voor de aanwijzer zijn ook beschikbaar in het secundaire venster.

Schakelen tussen zoomniveaus

- Als u wilt schakelen tussen de twee zoomniveaus die zijn ingesteld in het deelvenster Navigator, klikt u met de aanwijzer op de foto of drukt u op de spatiebalk. Als het mogelijk is om in te zoomen, wijzigt de aanwijzer in het gereedschap Zoomen. U kunt ook op de foto klikken om te schakelen tussen de zoomniveaus in het secundaire venster.
- Druk op Ctrl en + of - (Windows) of Command en + of - (Mac OS). Als u een zoomniveau kiest in het menu Weergave, worden de vier instellingen voor het zoomniveau in het deelvenster Navigator afgewisseld (Passen, Vullen, 1:1 en de optie die u hebt gekozen in het menu).

 Als u in het midden van het scherm wilt inzoomen op de foto, selecteert u *Gecentreerd inzoomen op punt waarop wordt geklikt bij de interfacevoorkeuren*.

De afbeelding pannen

Als op de foto is ingezoomd en deze slechts gedeeltelijk zichtbaar is, gebruikt u het gereedschap *Handje* op de foto of de aanwijzer in het deelvenster *Navigator* om verborgen gebieden zichtbaar te maken. In het deelvenster *Navigator* wordt altijd een kaderbedekking over de volledige afbeelding weergegeven ter illustratie van de randen van de hoofdweergave.

Opmerking: *pannen* is gesynchroniseerd in de weergaven *Voor en Na* van de module *Ontwikkelen*.

- Sleep het handje in de loepweergave om de afbeelding te verplaatsen. U kunt ook pannen met het gereedschap *Handje* in de loepweergave in het tweede venster.
- Sleep de aanwijzer in het deelvenster *Navigator* om de afbeelding te verplaatsen in de loepweergave.
- Klik op de aanwijzer in het deelvenster *Navigator* om de afbeelding naar die locatie in de loepweergave te verplaatsen.

Tijdelijk inzoomen om de afbeelding te pannen

- Houd de spatiebalk ingedrukt om tijdelijk in te zoomen.
- Houd de muisknop ingedrukt om in te zoomen en sleep vervolgens in de foto of in de *Navigator* om de foto te pannen.

De info-overlay op een foto weergeven

U kunt informatie over een foto weergeven in de loepweergave in de *Bibliotheek*; in de loepweergave of in de weergave *Voor en Na* in de module *Ontwikkelen* en in de loepweergave in het tweede venster. U kunt twee sets metagegevens weergeven en kiezen welke gegevens in elke set worden weergegeven.

Meer Help-onderwerpen

[“Bibliotheekweergaveopties instellen voor de loepweergave”](#) op pagina 55

[“De info-overlay van de loepweergave wijzigen”](#) op pagina 56

De info-overlay tonen en verbergen

- ❖ Kies *Weergave > Info over loep > Info-overlay tonen* of kies de specifieke set gegevens die u wilt weergeven. U kunt ook op de toets *I* drukken om de gegevenssets weer te geven, te verbergen of te doorlopen.

Andere informatie weergeven in de info-overlay

- 1 Kies *Weergave > Weergaveopties* in de module *Bibliotheek* of *Ontwikkelen*.
- 2 Als u in de module *Bibliotheek* werkt, dient de loepweergave te zijn geselecteerd.
- 3 Kies in de menu's in de velden *Loepinformatie* de opties die u voor elke set wilt weergeven.

Door de rasterweergave bladeren

Foto's tonen in de rasterweergave en de filmstrip

U kunt in Lightroom op vele manieren specifieke foto's weergeven in de rasterweergave en in de filmstrip. Welke methode u kiest, wordt bepaald door de foto's die u wilt zien. In het deelvenster Catalogus kunt u in een handomdraai alle foto's in de catalogus, de Snelle verzameling of de als laatste geïmporteerde foto's weergeven.

Opmerking: u kunt ook foto's weergeven in de rasterweergave en de filmstrip door mappen, verzamelingen of trefwoorden te selecteren of door naar foto's te zoeken. U kunt een selectie verfijnen aan de hand van de opties in de bibliotheekfilterbalk.

❖ Selecteer in het deelvenster Catalogus een of meer van de volgende opties:

Alle foto's Toont alle foto's in de catalogus.

Snelle verzameling Toont de foto's die deel uitmaken van de snelle verzameling. Zie “[Foto's onderbrengen in de snelle verzameling](#)” op pagina 74 voor informatie over het groeperen van foto's in de snelle verzameling.

Vorige import Toont foto's van de meest recente importbewerking.

Het is mogelijk dat er ook andere categorieën worden weergegeven in het deelvenster Catalogus, zoals Vorige bewerking Exporteren als catalogus.

Meer Help-onderwerpen

“[Fotoverzamelingen](#)” op pagina 72

“[Foto's zoeken in de catalogus](#)” op pagina 101

“[De inhoud van een map weergeven](#)” op pagina 67

“[Foto's filteren en classificeren](#)” op pagina 81

Navigeren door foto's

U navigeert in de module Bibliotheek door afbeeldingen door de vorige of volgende foto te selecteren.

❖ Ga op een van de volgende manieren te werk in een van de weergaven van de module Bibliotheek:

- Als u de vorige foto wilt selecteren, drukt u op de toets met de Pijl-links, klikt u op het pictogram Vorige foto selecteren in de werkbalk of kiest u Bibliotheek > Vorige geselecteerde foto.
- Als u de volgende foto wilt selecteren, drukt u op de toets met de Pijl-rechts, klikt u op het pictogram Volgende foto selecteren in de werkbalk of kiest u Bibliotheek > Volgende geselecteerde foto.

Opmerking: de pictogrammen *Vorige afbeelding selecteren* en *Volgende afbeelding selecteren* verschijnen alleen als *Navigeren* is gekozen in het werkbalkmenu.

Foto's opnieuw rangschikken in de rasterweergave

- ❖ Voer een of meer van de volgende handelingen uit in de rasterweergave om foto's opnieuw te rangschikken in het raster:
 - Klik op het pictogram Sorteerrichting in de werkbalk.
 - Kies een sorteroptie in het pop-upmenu Sorteren in de werkbalk.

- Als u een normale verzameling of een map op het laagste niveau van een maphiërarchie hebt geselecteerd, sleept u vanaf het midden van een miniatuur om de foto's in een willekeurige volgorde te sorteren.

Opmerking: als u een slimme verzameling of een map met submappen hebt geselecteerd, is de opdracht Gebruikersvolgorde niet beschikbaar in het pop-upmenu Sorteren, en kunt u foto's niet in een willekeurige volgorde sorteren door te slepen.

De grootte van miniaturen wijzigen in de rasterweergave

- 1 Kies Miniaturgrootte in het werkbalkmenu in de rasterweergave.

Het besturingselement Miniaturen is alleen beschikbaar als deze optie is geselecteerd.

- 2 Sleep de regelaar Miniaturen.

Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip

In de rasterweergave selecteert u de foto's waarmee u wilt werken in de Bibliotheek of in de andere modules. De foto's die u selecteert, worden weergegeven in de filmstrip. En de specifieke foto's die u selecteert in de filmstrip, worden weergegeven in de rasterweergave.

Als u een foto selecteert, wordt het de actieve foto. U kunt meerdere foto's selecteren, maar er kan maar één foto actief zijn. Geselecteerde foto's worden in het raster en in de filmstrip aangegeven met een smalle, witte rand en een lichtere celkleur dan niet-geselecteerde foto's. De lichtst gekleurde cel geeft de actieve foto aan.

Als er meerdere foto's zijn geselecteerd, geeft de cel met de lichtste kleur de actieve foto aan.

Als er meerdere foto's zijn geselecteerd, kunt u op een willekeurige geselecteerde foto klikken om deze actief te maken zonder de selectie van de andere foto's op te heffen. Als u op een foto buiten de selectie klikt, wordt dit de actieve foto en wordt de selectie van alle andere foto's opgeheven.

Als er meer dan één foto in de rasterweergave is geselecteerd en u voert wijzigingen uit zoals het toepassen van classificaties of labels, of het toevoegen van metagegevens, dan worden die wijzigingen op alle geselecteerde foto's toegepast.

Als er meer dan één foto in de filmstrip is geselecteerd en u bevindt zich in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, worden wijzigingen zoals het toepassen van classificaties of labels, of het toevoegen van metagegevens alleen op de actieve foto toegepast.

Opmerking: u kunt met een vlag gemarkeerde foto's ook in de rasterweergave en de filmstrip selecteren of deselecteren. Zie [“Foto's met een vlag selecteren”](#) op pagina 85.

- 1 (Optioneel) Selecteer in de module Bibliotheek elementen in het deelvenster Catalogus, Mappen of Verzamelingen om de gewenste foto's weer te geven. Geef desgewenst criteria op in de bibliotheekfilterbalk om de selectie te beperken.

Opmerking: u kunt ook foto's selecteren met behulp van de deelvensters Trefwoordenlijst en Metagegevens: Klik op de pijl naast het gewenste aantal trefwoorden of naast de gewenste metagegevenscriteria. Foto's die over de desbetreffende tag of criteria beschikken, worden weergegeven in de rasterweergave en de filmstrip.

- 2 Voer een of meer van de volgende handelingen uit in de rasterweergave of de filmstrip:

- Als u een foto wilt selecteren, klikt u op een fotominiatuur.
- Als u niet-aangrenzende foto's wilt selecteren in de rasterweergave of de filmstrip, klikt u op de eerste foto en klikt u op de overige gewenste foto's terwijl u Ctrl (Windows) of Command (Mac OS) ingedrukt houdt.
- Als u een foto en alle foto's tussen deze foto en de actieve foto wilt selecteren, houdt u Shift ingedrukt en klikt u op een foto.
- Als u alle foto's wilt selecteren, kiest u Bewerken > Alles selecteren of drukt u op Ctrl+A (Windows) of Command+A (Mac OS).
- Als u de selectie van alle foto's wilt opheffen, kiest u Bewerken > Geen selecteren of drukt u op Ctrl+A (Windows) of Command+A (Mac OS).
- Als u de selectie van alle foto's wilt opheffen behalve die van de actieve foto, kiest u Bewerken > Alleen actieve foto selecteren of drukt u op Shift+Ctrl+D (Windows) of Shift+Command+D (Mac OS).
- Als u de actieve foto in een groep geselecteerde foto's wilt wijzigen, klikt u op een andere fotominiatuur.
- Als u een nieuwe actieve foto wilt selecteren en de selectie van alle andere foto's in een groep geselecteerde foto's wilt opheffen, klikt u op een celrand van de foto in de rasterweergave.
- Als u de selectie van de actieve foto in een groep geselecteerde foto's wilt opheffen, kiest u Bewerken > Selectie actieve foto opheffen of drukt u op /. De volgende foto in de selectie met meerdere foto's wordt de actieve foto.
- Als u de selectie van geselecteerde foto's wilt opheffen en alle niet-geselecteerde foto's wilt selecteren, kiest u Bewerken > Selectie omkeren.

Als u meerdere foto's selecteert, wordt de eerste foto die u selecteert de primaire selectie (de actieve foto), hetgeen wordt aangegeven door een opgelicht kader.

 Nadat u foto's hebt geselecteerd, voegt u ze toe aan de snelle verzameling om ze snel klaar te maken om te worden afgedrukt, te worden weergegeven in een presentatie, te worden samengevoegd in een webgalerie of om te worden geëxporteerd.

Meer Help-onderwerpen

[“De inhoud van een map weergeven”](#) op pagina 67

[“Foto's zoeken in de catalogus”](#) op pagina 101

Schakelen tussen de raster-, loep-, vergelijkings- en beoordelingsweergaven

In de module Bibliotheek kunt u miniatures weergeven in de rasterweergave, één foto in de loepweergave, twee foto's in de vergelijkingsweergave of twee of meer foto's in de beoordelingsweergave.

❖ Voer in de module Bibliotheek een of meer van de volgende handelingen uit:

- Klik op het pictogram Rasterweergave , Loepweergave , Vergelijkingsweergave of Beoordelingsweergave in de werkbalk.
- Kies Weergave > Raster, Loep, Vergelijking of Beoordeling.
- Kies eerst Weergave en vervolgens Loepweergave in-/uitschakelen of Zoomweergave in-/uitschakelen om te schakelen tussen de gekozen weergave en de vorige weergave.
- Kies Foto > Openen in loepweergave als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave om over te schakelen op de loepweergave. Als er meer dan een foto is geselecteerd, wordt de actieve foto geopend in de loepweergave. Gebruik de Pijl-rechts en Pijl-links om de geselecteerde foto's in de loepweergave te doorlopen.

Foto's vergelijken in de module Bibliotheek

U kunt in Lightroom grote voorvertoningen weergeven van een of meerdere foto's. Dat is handig bij bepaalde taken, zoals het kiezen van de beste foto in een serie. U kunt een voorvertoning van twee foto's naast elkaar weergeven in de vergelijkingsweergave of een trapsgewijze voorvertoning van twee of meer foto's in de beoordelingsweergave.

Eén foto is geselecteerd (actief) en de andere foto is de kandidaat in de vergelijkingsweergave. Met de besturingselementen op de werkbalk kunt u kandidaatfoto's en geselecteerde foto's omwisselen, op één of beide weergaven tegelijk in- of uitzoomen, en aangeven dat u klaar bent met vergelijken.

In de beoordelingsweergave wordt de geselecteerde (actieve) foto aangeduid met een witte rand. U kunt de actieve foto bepalen door erop te klikken in het afbeeldingsweergavegebied. Rechtsonder in iedere foto ziet u het pictogram Selectie foto opheffen . Hiermee kunt u foto's uit de beoordelingsweergave verwijderen. (In Mac OS moet u de muis boven de foto plaatsen om het pictogram te zien.)

In beide weergaven hebt u voor elke foto toegang tot classificatiesterren, kleurlabels en de vlaggen Keuze of Geweigerd. En u kunt in beide weergaven bovendien de selectie van foto's opheffen om het aantal mogelijke foto's te beperken. Zie “[Foto's filteren en classificeren](#)” op pagina 81.

Wanneer u foto's vergelijkt, kunt u altijd schakelen tussen de vergelijkings- en de beoordelingsweergave. U kunt de vergelijkings- en beoordelingsweergaven ook weergeven in een tweede venster op een tweede beeldscherm. Zie “[De bibliotheek op een tweede beeldscherm weergeven](#)” op pagina 25.

Foto's vergelijken in de vergelijkingsweergave

1 Selecteer twee foto's in de rasterweergave of in de filmstrip en voer een van de volgende handelingen uit:

- Klik op het pictogram Vergelijkingsweergave in de werkbalk.
- Kies Weergave > Vergelijken.

Opmerking: als u slechts één foto selecteert en vervolgens overschakelt op de vergelijkingsweergave, gebruikt Lightroom de op dat moment geselecteerde foto en de vorige geselecteerde foto of een aangrenzende foto in de rasterweergave of de filmstrip.

2 Voer een of meer van de volgende handelingen uit om de voorvertoningen van de foto aan te passen:

- Als u tegelijkertijd wilt in- of uitzoomen op beide foto's, zorgt u ervoor dat het pictogram Gekoppeld zoomen wordt weergegeven in de werkbalk en sleept u de regelaar Zoomen.
- Als u wilt in- of uitzoomen op één foto, selecteert u de foto, zorgt u ervoor dat het pictogram Onafhankelijk zoomen wordt weergegeven in de werkbalk en sleept u de regelaar Zoomen.

Opmerking: door op het pictogram op de werkbalk te klikken, schakelt u tussen Gekoppeld zoomen en Onafhankelijk zoomen.

- Klik op Synchroniseren in de werkbalk om de schaal van de geselecteerde foto en de kandidaatfoto op elkaar af te stemmen.

3 Stel de classificatiesterren, kleurlabels of de vlag Keuze of Geweigerd in voor de foto's.

4 Voer een of meer van de volgende handelingen uit om verschillende geselecteerde foto's en kandidaatfoto's op te geven:

- Klik op Omwisselen op de werkbalk om de geselecteerde foto en de kandidaat om te wisselen.
- Klik op het pictogram Volgende foto selecteren op de werkbalk (of druk op de toets Pijl-rechts) om volgende foto's te vergelijken met de eerste selectie. Selecteer Vorige foto om de vorige foto's te vergelijken met de eerste selectie. Druk op Pijl-omhoog om de geselecteerde foto te vervangen door de huidige selectie en de kandidaatselectie te vervangen door de volgende afbeelding.
- Klik op het pictogram Selectie foto opheffen rechtsonder in de foto.
- Selecteer de kandidaatfoto en klik op Tot eerste keuze maken in de werkbalk.

5 Herhaal stap 2 tot en met 4 zo vaak u wilt.

6 Klik op een andere weergaveknop om de vergelijkingsweergave te sluiten.

Foto's vergelijken in de beoordelingsweergave

1 Selecteer twee of meer foto's in de rasterweergave of in de filmstrip en voer een van de volgende handelingen uit:

- Klik op het pictogram Beoordelingsweergave in de werkbalk.
- Kies Weergave > Beoordeling.

Opmerking: u kunt op ieder gewenst moment meer foto's aan de vergelijking toevoegen door foto's te selecteren in de filmstrip. Als er meerdere foto's zijn geselecteerd in de beoordelingsweergave, zijn de voorvertoningen kleiner. Zie "[Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip](#)" op pagina 50.

2 Voer een of meer van de volgende handelingen uit in de beoordelingsweergave:

- U bepaalt de gekozen foto door op een foto in het werkgebied of in de filmstrip te klikken of op het pictogram Vorige foto selecteren of Volgende foto selecteren in de werkbalk te klikken.

Opmerking: de pictogrammen worden alleen weergegeven als Navigeren is gekozen in het pop-upmenu op de werkbalk van de beoordelingsweergave.

- Klik op het pictogram Selectie foto opheffen rechtsonder in een foto als u een foto wilt verwijderen.
- Als u een vlag, classificatie of label aan foto's wilt toekennen, klikt u op de classificatiesterren, kleurlabels of op de vlaggen Keuze of Geweigerd onder de foto's.

Bibliotheekweergaveopties instellen

Meer Help-onderwerpen

[“De info-overlay op een foto weergeven”](#) op pagina 48

Bibliotheekweergaveopties instellen voor de rasterweergave

Met de Weergaveopties Bibliotheek bepaalt u hoe foto's er in de rasterweergave uitzien. U kunt verschillende combinaties van elementen opgeven, zo kunt u alleen miniatures weergeven, of miniatures met foto-informatie, filters en rotatieknoppen.

- 1 Kies Weergave > Weergaveopties in de module Bibliotheek.
- 2 Selecteer Rasteropties tonen op het tabblad Rasterweergave van het dialoogvenster Weergaveopties Bibliotheek om informatie en pictogrammen weer te geven in de fotominiatuurcellen. (Rasteropties tonen is standaard geselecteerd.)

Schakel deze optie uit om fotominiaturen zonder aanvullende gegevens weer te geven in de rasterweergave.

- 3 Selecteer een of meer van de volgende opties in het gedeelte Opties van het dialoogvenster:

Klikbare onderdelen alleen tonen bij mouseover Zo geeft u aanklikbare onderdelen, zoals de rotatieknoppen en vlaggen, alleen weer als de muis boven de cel wordt geplaatst. Schakel deze optie uit om aanklikbare elementen altijd weer te geven.

Rastercellen kleuren met labelkleuren Zo geeft u de labelkleuren weer in de achtergrond van iedere cel.

Knopinfo met afbeeldingsinformatie tonen Hiermee geeft u een beschrijving van een element, zoals een foto, keuzevlag of badge, weer wanneer u de aanwijzer boven het desbetreffende element houdt.

- 4 Selecteer in het gedeelte Celpictogrammen van het dialoogvenster een of meer van de volgende elementen voor weergave in de cellen:

Vlaggen Zo worden de vlaggen Keuze en Geweigerd beschikbaar in de linkerbovenhoek van de miniatuurcel.

Markeringen snelle verzameling Zo geeft u de markering Snelle verzameling weer in de rechterbovenhoek van de fotominiatuur.

Miniatuurbadges Zo geeft u miniatuurbadges weer die aangeven of foto's over trefwoorden beschikken, of er uitsnijden op is toegepast en of ze zijn aangepast.

Niet-opgeslagen metagegevens Als u metagegevens of trefwoorden aan een foto in Lightroom hebt toegevoegd zonder de metagegevens in het bestand op te slaan, wordt het pictogram Metagegevensbestand moet worden bijgewerkt rechtsboven in het celgebied van de foto weergegeven. Zie [“Niet-opgeslagen metagegevens weergeven”](#) op pagina 93.

- 5 Selecteer een of meer van de volgende weergave-elementen voor compacte cellen in het gebied Opties compacte cellen:

Indexnummer Geeft het volgordenummer van de foto in de rasterweergave weer.

Rotatie Stelt de rotatieknoppen beschikbaar.

Label boven Geeft het bovenste label dat u in het menu kiest weer.

Label onder Geeft het onderste label dat u in het menu kiest weer.

- 6 Selecteer een of meer van de volgende weergave-elementen voor uitgebreide cellen in het gebied Opties uitgebreide cellen:

Header met labels tonen Geeft het headergebied van de miniatuurcel weer. In het headergebied kunnen maximaal vier in de menu's gekozen labels worden weergegeven.

Classificatievoetteksten tonen Geeft de geselecteerde voettekstelementen weer.

Standaardinstellingen gebruiken Herstelt de standaardinstellingen voor rasterweergaveopties.

- 7 Kies een van de volgende opties in het menu Opties rasterweergave om de grootte van de miniatuurcellen in de rasterweergave te bepalen:

Uitgebreide cellen Geeft de maximale foto-informatie weer in de rasterweergave, inclusief een header met maximaal vier metagegevenslabels.

Compacte cellen Geeft kleinere cellen met minder foto-informatie weer, zodat er meer miniatures zichtbaar zijn in de rasterweergave.

Opties voor de rasterweergave wijzigen

U kunt de rasterweergaveopties snel wijzigen door een keuze te maken in het menu Rasterweergavestijl. De weergaven zijn gebaseerd op de standaard of aangepaste weergaveopties die zijn ingesteld bij Weergaveopties Bibliotheek.

❖ Kies eerst Weergave > Rasterweergavestijl in de rasterweergave en vervolgens een of meer van de volgende opties:

Extra's tonen Hiermee toont of verbergt u de celopties die zijn ingesteld bij Weergaveopties Bibliotheek.

Badges tonen Hiermee toont of verbergt u badges voor trefwoordtags, uitsnijden en aanpassingen.

Compacte cellen Hiermee toont u compacte cellen in de rasterweergave.

Uitgebreide cellen Hiermee toont u uitgebreide cellen in de rasterweergave.

Weergavestijlen doorlopen Hiermee doorloopt u de verschillende weergaven die beschikbaar zijn in het menu Rasterweergavestijl.

Bibliotheekweergaveopties instellen voor de loepweergave

Met de Weergaveopties Bibliotheek bepaalt u welke informatie voor uw foto's wordt weergegeven in de loepweergave. U kunt twee verschillende sets met informatie opgeven.

- 1 Kies Weergave > Weergaveopties in de module Bibliotheek.
- 2 Selecteer Info-overlay tonen op het tabblad Loepweergave van het dialoogvenster Weergaveopties Bibliotheek om informatie over uw foto's weer te geven. (Info-overlay tonen is standaard geselecteerd.)

Schakel deze optie uit om foto's zonder info-overlay weer te geven in de loepweergave.

- 3 In de gebieden Loepinfo 1 en Loepinfo 2 van het dialoogvenster kiest u in de menu's de gewenste weergave voor de twee info-overlays in de loepweergave. U kunt maximaal drie elementen selecteren in iedere overlay, zoals de bestandsnaam, metagegevens of geen gegevens.
- 4 Selecteer Kort tonen bij wijzigingen aan foto om de info-overlays alleen weer te geven in de loepweergave als de foto's worden gewijzigd.
- 5 Selecteer Bericht bij laden of renderen van foto's tonen in het gebied Algemeen van het dialoogvenster om tijdens een verwerking overlays weer te geven in de loepweergave.
- 6 Kies Info 1 of Info 2 in het menu Info-overlay tonen om de momenteel actieve info-overlay weer te geven in de loepweergave.

De info-overlay van de loepweergave wijzigen

❖ Kies Weergave > Loepinformatie in de module Bibliotheek en kies een of meer van de volgende opties:

Info-overlay tonen Geeft de info-overlay weer die is opgegeven bij Weergaveopties Bibliotheek.

Informatie 1 Hiermee geeft u de bedekking Informatie 1 weer.

Informatie 2 Hiermee geeft u de bedekking Informatie 2 weer.

Infoweergaven doorlopen Hiermee doorloopt u de twee sets met info-overlays.

Hoofdstuk 6: Catalogi en bestanden beheren

Meer Help-onderwerpen

[“Informatie over Lightroom-catalogi”](#) op pagina 7

[“Foto's uit een andere Lightroom-catalogus importeren”](#) op pagina 42

Catalogi maken en beheren

Wanneer u Lightroom start en foto's importeert, wordt er automatisch een catalogusbestand (met de naam Lightroom Catalog.lrcat) gemaakt. De catalogus houdt de foto's en de bijbehorende informatie bij, maar bevat niet de feitelijke fotobestanden. De meeste mensen willen al hun foto's in één catalogus bewaren, die duizenden foto's kan bevatten. U kunt echter ook afzonderlijke catalogi voor verschillende doeleinden maken.

Zie [“Informatie over Lightroom-catalogi”](#) op pagina 7 voor meer informatie.

Een catalogus maken

Als u een catalogus maakt, maakt u een naam voor de map (bijvoorbeeld Trouwfoto's) waarin het catalogusbestand staat (bijvoorbeeld Trouwfoto's.lrcat). In dit catalogusbestand worden de catalogusinstellingen opgeslagen. Als u foto's importeert, wordt er een nieuwe submap gemaakt (bijvoorbeeld Voorvertoningen trouwfoto's.lrdata) waarin de JPEG-voorvertoningen van de afbeeldingen worden opgeslagen.

- 1 Kies Bestand > Nieuwe catalogus.
 - 2 Geef de naam en de locatie van de nieuwe catalogus op en klik op Opslaan (Windows) of Maken (Mac OS).
- Lightroom stelt een lege bibliotheekmodule in en geeft deze weer, zodat u foto's kunt gaan importeren.

Een catalogus openen

Als u een andere catalogus opent, sluit Lightroom de huidige catalogus en wordt het programma opnieuw gestart.

- 1 Kies Bestand > Catalogus openen.
- 2 Kies het catalogusbestand in het dialoogvenster Catalogus openen en klik op Openen.

U kunt ook een catalogus kiezen via het menu Bestand > Recente bestanden openen.

- 3 Klik bij de aanwijzing op Opnieuw starten om de actieve catalogus te sluiten en Lightroom opnieuw te starten.

U kunt ook de algemene voorkeuren wijzigen om op te geven welke catalogus moet worden geopend wanneer Lightroom wordt gestart. Zie [“De standaardcatalogus wijzigen”](#) op pagina 59.

Een catalogus upgraden

U kunt een catalogus van een eerdere versie van Lightroom, waaronder Lightroom 3 Beta, openen in Lightroom 3. Als u dit doet, dient u uw catalogus te upgraden. De oude catalogus wordt niet gewijzigd en de nieuwe, bijgewerkte catalogus bevat alle metagegevens die bij de vorige catalogus en foto's horen.

Opmerking: raadpleeg voor meer informatie [Upgrade notes](#) in de Lightroom 3 Release Notes.

- 1 Ga op een van de volgende manieren te werk:
 - Start Lightroom 3 voor de eerste keer.
 - Als u Lightroom 3 al eens eerder hebt geopend, kiest u Bestand > Openen.
- 2 Navigeer naar het oude catalog.lrcat-bestand en klik op Openen.

Als u niet meer weet waar de oude catalogus is opgeslagen, zoekt u met de Verkenner (Windows) of Finder (Mac OS) op "lrcat". U kunt de oude catalogus ook optimaliseren en er een back-up van maken voordat u deze upgrade.

- 3 Klik bij de aanwijzing op Opnieuw starten om de actieve catalogus te sluiten en Lightroom opnieuw te starten.
- 4 (Optioneel) Wijzig in het dialoogvenster Upgrade van Lightroom-catalogus het doel voor de geüpgradete catalogus.
- 5 Klik op Upgrade uitvoeren.

Een catalogus kopiëren of verplaatsen

Belangrijk: maak eerst een back-up van uw catalogi en voorvertoningsbestanden voordat u ze gaat kopiëren of verplaatsen.

- 1 Ga naar de map die de catalogus en voorvertoningsbestanden bevat. Kies in Lightroom Bewerken > Catalogusinstellingen (Windows) of Lightroom > Catalogusinstellingen (Mac OS).
- 2 Klik in het gedeelte Informatie van het tabblad Algemeen op de knop Tonen om naar de catalogus in de Verkenner (Windows) of Finder (Mac OS) te gaan.
- 3 Kopieer of verplaats de bestanden catalog.lrcat en Previews.lrdata naar de nieuwe locatie.
- 4 (Optioneel) Kopieer of verplaats uw fotobestanden naar de nieuwe locatie.
- 5 Dubbelklik op het .lrcat-bestand in de nieuwe locatie om dit te openen in Lightroom.
- 6 (Optioneel) Als Lightroom geen mappen of foto's in de gekopieerde of verplaatste catalogus kan vinden, verschijnt er een vraagteken naast de mapnamen in het deelvenster Mappen of in de fotominiaturen in de rasterweergave. Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een map met een vraagteken en kies Ontbrekende map zoeken om de koppeling naar de map te herstellen. Zie "[Ontbrekende foto's zoeken](#)" op pagina 66 om de koppeling naar afzonderlijke foto's te herstellen.

Catalogi combineren of samenvoegen

U kunt een catalogus van bestaande foto's in Lightroom maken door de foto's te selecteren en ze als een nieuwe catalogus te exporteren. Vervolgens kunt u, indien gewenst, de nieuwe catalogus met een andere catalogus samenvoegen. Dit is handig wanneer u bijvoorbeeld in eerste instantie foto's in een catalogus op een laptop hebt geïmporteerd en u vervolgens de foto's aan een hoofdcatalogus op een computer wilt toevoegen.

- 1 Selecteer de foto's die u aan de nieuwe catalogus wilt toevoegen.
- 2 Kies Bestand > Exporteren als catalogus.
- 3 Geef de naam en locatie van de catalogus op.
- 4 Geef aan of u de negatiefbestanden en voorvertoningen wilt exporteren en klik op Opslaan (Windows) of Catalogus exporteren (Mac OS).

Met 'negatiefbestanden' worden de bestanden bedoeld die oorspronkelijk in Lightroom zijn geïmporteerd.

De nieuwe catalogus bevat de geselecteerde foto's en bijbehorende informatie. U dient de nieuwe catalogus te openen om deze weer te geven.

- 5 (Optioneel) Als u catalogi wilt combineren, importeert u de nieuwe catalogus in een andere catalogus. Zie “[Foto's uit een andere Lightroom-catalogus importeren](#)” op pagina 42.

Een catalogusmap verwijderen

Als u een catalogusmap verwijderd, wist u alle wijzigingen die u in Lightroom hebt aangebracht en die u niet in de fotobestanden hebt opgeslagen. De voorvertoningen worden wel verwijderd, maar niet de originele fotobestanden waaraan ze zijn gekoppeld.

- ❖ Zoek in Windows Verkenner of Mac OS Finder de catalogusmap die u hebt gemaakt en sleep deze naar de prullenbak (Windows) of de prullenmand (Mac OS).

De standaardcatalogus wijzigen

Standaard opent Lightroom tijdens het opstarten de meest recente catalogus. U kunt dit echter wijzigen en een andere catalogus openen of altijd een aanwijzing laten weergeven om een catalogus te kiezen.

- ❖ Kies in de algemene voorkeuren een van de volgende opties in het menu Bij het starten de volgende catalogus gebruiken:

Het bestandspad van een specifieke bibliotheek Hiermee opent u de catalogus op de desbetreffende locatie.

Meest recente catalogus laden Hiermee opent u de catalogus waaraan u het laatst hebt gewerkt.

Vragen bij het starten van Lightroom Hiermee opent u het dialoogvenster Catalogus selecteren wanneer het programma wordt gestart.

***Opmerking:** u kunt ook Overige kiezen, naar een specifiek catalogusbestand (.lrcat) navigeren en dit selecteren als de bibliotheek die bij het opstarten standaard moet worden geopend.*

Catalogusinstellingen wijzigen

- 1 Kies Bewerken > Catalogusinstellingen (Windows) of Lightroom > Catalogusinstellingen (Mac OS).

- 2 Voer in het deelvenster Algemeen een van de volgende handelingen uit:

Informatie Hier vindt u informatie over de catalogus, zoals de locatie, bestandsnaam en de datum waarop de catalogus is gemaakt. Klik op Tonen om het bestand weer te geven in Verkenner (Windows) of Finder (Mac OS).

Back-up maken Hier bepaalt u hoe vaak er een back-up wordt gemaakt van de actieve catalogus. Als een catalogusbestand per ongeluk wordt verwijderd of beschadigd raakt, kunt u uw gegevens herstellen aan de hand van het back-upbestand. Zie “[Back-up van de catalogus maken](#)” op pagina 60.

- 3 Voer een of meer van de volgende handelingen uit op het tabblad Bestandsafhandeling.

Voorvertoningscache Hiermee bepaalt u hoe voorvertoningen van afbeeldingen worden gegenereerd in Lightroom. Zie “[Cachegeheugen voor voorinstellingen instellen](#)” op pagina 40.

Volgnummers importbewerkingen Hiermee geeft u beginvolgnummers voor foto's op die u in de catalogus importeert. Het importnummer is het eerste nummer in een serie dat aangeeft hoeveel importbewerkingen zijn uitgevoerd. Het nummer bij Geïmporteerde foto's is het eerste nummer in een serie dat aangeeft hoeveel foto's in de catalogus zijn geïmporteed. Zie “[De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor](#)” op pagina 37.

4 Selecteer een of meer van de volgende opties op het tabblad Metagegevens en klik op OK:

Suggesties doen op basis van de laatst ingevoerde waarden Als u een metagegevensvermelding begint te typen die overeenkomsten vertoont met eerdere vermeldingen, ziet u tijdens het typen een of meerdere suggesties. Schakel deze optie uit om deze functie uit te schakelen. Klik op Alle lijsten met suggesties wissen om eerdere vermeldingen te wissen.

Ontwikkelinstellingen opnemen in metagegevens binnen JPEG-, TIFF- en PSD-bestanden Schakel deze optie uit om te voorkomen dat Lightroom instellingen van de module Ontwikkelen opneemt in de XMP-metagegevens van JPEG-, TIFF- en PSD-bestanden.

Wijzigingen automatisch naar XMP opslaan Schakel deze optie in om wijzigingen in metagegevens rechtstreeks op te slaan in secundaire XMP-bestanden, zodat de wijzigingen zichtbaar zijn in andere toepassingen. Schakel deze optie uit om metagegevensinstellingen alleen op te slaan in de catalogus. Zie [“Informatie over metagegevens en XMP”](#) op pagina 86 voor informatie over het handmatig opslaan van XMP-wijzigingen.

Datum- of tijdwijzigingen naar de oorspronkelijke Raw-bestanden schrijven Met deze optie bepaalt u of Lightroom een nieuwe datum en tijd schrijft naar oorspronkelijke RAW-bestanden als u de opdracht Metagegevens > Opnametijdstip bewerken gebruikt om de metagegevens voor het opnametijdstip van een foto te wijzigen. Deze optie is standaard uitgeschakeld.

De catalogus optimaliseren

Nadat u een aantal bestanden hebt geïmporteerd en verwijderd, moet u tijdens het werken in Lightroom wellicht vrij lang wachten. In dergelijke situaties is het verstandig uw catalogus te optimaliseren.

❖ Kies Bestand > Catalogus optimaliseren.

Back-up van de catalogus maken

In Lightroom kunt u regelmatige catalogusback-ups plannen wanneer u de software afsluit. Back-ups die vanuit Lightroom zijn uitgevoerd, bevatten alleen het catalogusbestand. U moet handmatig back-ups maken van uw bewerkte foto's, voorvertoningen, sidecar-bestanden, diapresentaties, webgalerijen en buiten Lightroom geëxporteerde foto's.

Belangrijk: (Mac OS) Als u Time Machine™ gebruikt terwijl Lightroom 3 geopend is, markeert Lightroom de catalogus als uitgesloten van de back-up. Wanneer u Lightroom afsluit, wordt de catalogus verwijderd uit de uitsluitingslijst en kan Time Machine een back-up maken.

Meer Help-onderwerpen

[“Back-up van foto's maken tijdens het importeren”](#) op pagina 35

Back-upfrequentie voor de catalogus instellen

- 1 Kies Bewerken > Catalogusinstellingen (Windows) of Lightroom > Catalogusinstellingen (Mac OS).
- 2 Kies in het gebied Back-up maken van het deelvenster Algemeen een optie in het pop-upmenu Back-up van catalogus maken:

De eerstvolgende keer dat Lightroom wordt afgesloten Hiermee wordt de volgende keer dat u Lightroom afsluit een back-up gemaakt van de catalogus en vervolgens schakelt de optie Back-up van catalogus maken over op Nooit.

Telkens wanneer Lightroom wordt afgesloten Hiermee wordt elke keer dat u Lightroom afsluit een back-up gemaakt van de catalogus, zodat er altijd een back-up wordt gemaakt van de wijzigingen van elke werksessie.

Eenmaal per dag bij het afsluiten van Lightroom Hiermee wordt de eerste keer dat u Lightroom op een bepaalde dag afsluit een back-up van de catalogus gemaakt. Als u Lightroom meer dan eenmaal per dag afsluit, wordt er pas de volgende dag een back-up gemaakt van de extra wijzigingen.

Eén keer per week bij het afsluiten van Lightroom Hiermee wordt eenmaal per week een back-up gemaakt van de catalogus. Als u Lightroom vaker afsluit, wordt er pas de volgende week een back-up gemaakt van de extra wijzigingen.

Eén keer per maand, bij het afsluiten van Lightroom Hiermee wordt eenmaal per maand een back-up gemaakt van de catalogus. Als u Lightroom vaker afsluit, wordt er pas de volgende maand een back-up gemaakt van de extra wijzigingen.

Nooit Er worden geen back-ups uitgevoerd door Lightroom. (Niet aanbevolen.)

Back-uplocatie voor de catalogus kiezen

Standaard worden catalogusback-upbestanden in de map Backups opgeslagen. Back-upbestanden bevinden zich in een map die is genoemd naar de datum en het tijdstip waarop de back-up is uitgevoerd:

- Mac OS: /User home/locatie van catalogus/naam van catalogus/Backups/YYYY-MM-DD HRMN/
- Windows: C:\Documents and Settings\gebruikersnaam\locatie van catalogus\naam van catalogus\Backups\YYYY-MM-DD HRMN\

Opmerking: de tijd staat genoteerd als een 24-uurs klok zonder dubbele punt tussen uren en minuten.

U kunt de locatie van de back-upbestanden echter wijzigen.

- 1 Sluit Lightroom af wanneer er een catalogusback-up gepland staat.
- 2 Kies in het venster Back-up van catalogus maken op Volgende naast het pad Back-upmap. Navigeer vervolgens naar de nieuwe locatie.

Elke keer dat in Lightroom een back-up wordt gemaakt, wordt er ook een nieuwe catalogus geschreven. Verwijder of compprimeer oude back-upbestanden om ruimte te besparen op uw vaste schijf.

Integriteit van de catalogus controleren

In Lightroom kunt u controleren of catalogussen zijn beschadigd bij het openen van een catalogus of het maken van een back-up van een catalogus. Als u controleert of een catalogus beschadigd is, kost het meer tijd om een catalogus te openen of hiervan een back-up te maken maar verkleint u de kans op gegevensverlies.

- ❖ Als u wilt controleren of een catalogus beschadigd is, voert u een van de volgende handelingen uit:
 - Sluit Lightroom af wanneer er een catalogusback-up gepland staat. In het dialoogvenster Back-up van catalogus maken selecteert u Integriteit testen voorafgaand aan back-up en klikt u vervolgens op Back-up maken.
 - In het deelvenster Algemeen van het dialoogvenster Voorkeuren selecteert u Bij het starten de volgende catalogus gebruiken > Vragen bij het starten van Lightroom. Start Lightroom. Selecteer in het dialoogvenster Catalogus selecteren de optie Integriteit van deze catalogus testen en klik vervolgens op Openen.

Back-up van de catalogus maken

- 1 Sluit Lightroom af wanneer er een catalogusback-up gepland staat.
- 2 Kies in het dialoogvenster Back-up van catalogus maken een van de volgende opties:

Back-up maken Maak een back-up van de huidige catalogus.

Deze keer overslaan Stel de back-up uit tot de volgende keer dat u Lightroom afsluit.

Morgen een back-up maken Wanneer u ervoor hebt gekozen om eenmaal per dag een back-up te maken van uw catalogus, kunt u ervoor kiezen om de bewerking een dag uit te stellen.

Over een week een back-up maken Wanneer u ervoor hebt gekozen om eenmaal per week een back-up te maken van uw catalogus, kunt u ervoor kiezen om de bewerking een week uit te stellen.

Over een maand een back-up maken Wanneer u ervoor hebt gekozen om eenmaal per maand een back-up te maken van uw catalogus, kunt u ervoor kiezen om de bewerking een maand uit te stellen.

Back-up van de catalogus herstellen

- 1 Kies Bestand > Catalogus openen.
- 2 Navigeer naar de locatie van de back-up van het catalogusbestand.
- 3 Selecteer het LRCAT-back-upbestand en klik op Openen.
- 4 (Optioneel) Kopieer back-upcatalogus naar de locatie van de originele catalogus om deze te vervangen.

De Volumebrowser

De Volumebrowser in het deelvenster Mappen verschaft informatie over de opslagbronnen van de foto's waarmee u werkt in Lightroom. In de Volumebrowser wordt de naam weergegeven van elk volume met foto's in de catalogus en informatie over de bron van het volume. U ziet bijvoorbeeld of het om een online- of offlinevolume gaat en hoeveel schijfruimte er beschikbaar is. De Volumebrowser wordt dynamisch bijgewerkt terwijl u foto's importeert en bewerkt in Lightroom.

Het gekleurde lampje links van de volumenaam geeft aan of de bron beschikbaar is:

Groen Er is minstens 10 GB vrije ruimte beschikbaar.

Geel Er is minder dan 10 GB vrije ruimte beschikbaar.

Oranje Er is minder dan 5 GB vrije ruimte beschikbaar.

Rood Er is minder dan 1 GB vrije ruimte beschikbaar en de knopinfo geeft aan dat het volume bijna vol is. Als er minder dan 1 MB vrije ruimte is, geeft de knopinfo aan dat het volume vol is.

Grijs Het volume is offline en de foto's op het volume zijn niet beschikbaar om te worden bewerkt. Als foto's niet beschikbaar zijn, worden alleen voorvertoningen met een lage resolutie weergegeven in Lightroom.

- Als u de voor een volume weergegeven informatie wilt wijzigen, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op de volumenaam. Kies vervolgens een of meer van de volgende opties:

Schijfruimte Hier ziet u de totale schijfruimte en hoeveel ruimte er beschikbaar is op de schijf.

Aantal foto's Hier ziet u hoeveel foto's in de catalogus op het volume staan.

Status Geeft aan of het om een online- of offlinevolume gaat.

Geen Alle informatie over het volume is verborgen.

- Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een volumenaam en kies Tonen in Verkenner (Windows) of Tonen in Finder (Mac OS) om het desbetreffende volume te openen in een Verkenner- of Finder-venster.
- Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een volumenaam en kies Eigenschappen (Windows) of Info opvragen (Mac OS) om het venster Eigenschappen (Windows) of Info (Mac OS) weer te geven voor het desbetreffende volume.

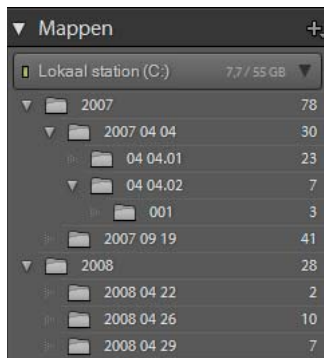
- Als u de informatie wilt wijzigen die door het gekleurde lampje naast de volumenaam wordt aangegeven, klikt u er met de rechtermuisknop op (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u erop (Mac OS). Vervolgens kiest u een of meer van de volgende opties:

Status tonen Geeft aan of het om een online- of offlinevolume gaat (resp. groen en grijs).

Status en vrije ruimte tonen Geeft aan of het om een online- of offlinevolume gaat en hoe vol de bron is. Groen betekent dat het een onlinevolume is met volop opslagruimte. Geel/oranje geeft aan dat het volume online is, maar vol begint te raken. Rood geeft aan dat het volume online, maar vol is. Grijs geeft aan dat het volume offline is.

Mappen maken en beheren

De mappen met uw foto's worden weergegeven in het deelvenster Mappen van de module Bibliotheek. De mappen in het deelvenster Mappen weerspiegelen de mapstructuur op het volume en worden in alfanumerieke volgorde weergegeven. Klik op het driehoekje rechts van een volumenaam om de mappen op dat volume weer te geven. Klik op het driehoekje links van een map om eventuele submappen van die map weer te geven.

In het deelvenster Mappen worden de mappen en de foto's in deze mappen weergegeven

In het deelvenster Mappen kunt u mappen toevoegen en verplaatsen, de naam van mappen wijzigen en mappen verwijderen. De wijzigingen die u aanbrengt in mappen in Lightroom, worden toegepast op dezelfde mappen op het volume.

Meer Help-onderwerpen

[“De Volumebrowser”](#) op pagina 62

[“Mappen synchroniseren”](#) op pagina 65

[“De inhoud van een map weergeven”](#) op pagina 67

Nieuwe of bestaande mappen toevoegen

Als u foto's importeert, worden de mappen waarin deze foto's staan automatisch toegevoegd aan het deelvenster Mappen. U kunt mappen toevoegen en de foto's in de mappen importeren met behulp van het deelvenster Mappen.

- 1 Klik in het deelvenster Mappen van de module Bibliotheek op het plusteken (+) en klik op Map toevoegen.

2 Ga op een van de volgende manieren te werk:

- (Windows) Navigeer in het dialoogvenster Map selecteren naar de gewenste locatie, selecteer de gewenste mappen en klik op OK. U kunt ook naar de gewenste locatie navigeren en op Nieuwe map maken klikken. Typ een naam om de naam *Nieuwe map* te vervangen.
- (Mac OS) Navigeer in het dialoogvenster Nieuwe map kiezen of maken naar de gewenste locatie, selecteer de gewenste map en klik op OK. U kunt ook naar de gewenste locatie navigeren en op Nieuwe map klikken. Typ een naam voor de map en klik op Maken. Klik vervolgens op Kiezen.

3 Geef, indien noodzakelijk, opties op in het dialoogvenster Foto's importeren en klik op Importeren.

 Als u meerdere kopieën van een map hebt en u wilt de locatie waar Lightroom naartoe verwijst wijzigen, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op de map. Kies vervolgens Maplocatie bijwerken.

Submappen maken

- 1 Selecteer in het deelvenster Mappen van de module Bibliotheek de map waarin u de nieuwe map wilt maken. Klik vervolgens op het plusteken (+) boven in het deelvenster Mappen en kies Submap toevoegen.
- 2 Typ de naam van de map in het dialoogvenster Map maken.
- 3 Als er foto's zijn geselecteerd, beslist u of de geselecteerde foto's naar de nieuwe map wilt kopiëren en klikt u op Maken.

De nieuwe map wordt in het deelvenster Mappen in de door u bepaalde hiërarchie weergegeven. De nieuwe map wordt ook weergegeven in Windows Verkenner of Mac OS Finder.

Een bovenliggende map toevoegen

- ❖ Als u een bovenliggende map aan de hiërarchie van het deelvenster Mappen wilt toevoegen, selecteert u een map en klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt (Mac OS) en klikt u op de map. Kies vervolgens Bovenliggende map toevoegen.

Mappen verplaatsen

U kunt mappen verplaatsen naar andere mappen in Lightroom. U kunt per keer slechts één map verplaatsen. U kunt in Lightroom geen mappen kopiëren.

- ❖ Selecteer in het deelvenster Mappen van de module Bibliotheek een map en sleep deze naar een andere map.

Ontbrekende mappen zoeken

Als een map via het besturingssysteem in plaats van Lightroom is verplaatst, wordt de koppeling tussen de catalogus en de map verbroken en verschijnt er een vraagtekenpictogram naast de map in het deelvenster Mappen.

- 1 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op de map en kies Ontbrekende map zoeken in het contextmenu om de koppeling te herstellen.
- 2 Blader naar het bestandspad van de verplaatste map en klik op Kiezen.

Mappen verwijderen

- 1 Selecteer een map in het deelvenster Mappen van de module Bibliotheek.

- 2 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of met de linkermuisknop terwijl u Ctrl ingedrukt houdt (Mac OS) en kies Naam wijzigen in het menu.
- 3 Overschrijf de naam van de map.

Mappen verwijderen

- 1 Selecteer een of meer mappen in het deelvenster Mappen van de module Bibliotheek en klik op het minteken (-). U kunt ook klikken met de rechtermuisknop (Windows) of Ctrl ingedrukt houden en klikken (Mac OS) en Verwijderen kiezen.
- 2 Klik op Doorgaan in het dialoogvenster.

De map en de bijbehorende foto's worden verwijderd uit de catalogus en uit het deelvenster Mappen. De oorspronkelijke map en foto's worden echter niet van de vaste schijf verwijderd.

Mappen synchroniseren

Wanneer de inhoud van een map in uw catalogus niet overeenkomt met de inhoud van dezelfde map op het volume, kunt u de twee mappen synchroniseren. Als u mappen synchroniseert, kunt u bestanden toevoegen die wel zijn toegevoegd aan de map maar die nog niet zijn geïmporteerd in de catalogus, gewiste bestanden verwijderen en kijken of de metagegevens zijn bijgewerkt. U kunt fotobestanden in de map en alle submappen synchroniseren. U kunt bepalen welke mappen, submappen en bestanden u wilt importeren.

Opmerking: met de opdracht Map synchroniseren worden dubbele foto's in een catalogus niet gedetecteerd. Lightroom bevat geen functie die dubbele bestanden kan ontdekken.

- 1 Selecteer in het deelvenster Mappen de map die u wilt synchroniseren.
- 2 Kies Bibliotheek > Map synchroniseren.
- 3 Voer een of meer van de volgende handelingen uit in het dialoogvenster Map synchroniseren:
 - Selecteer Nieuwe foto's importeren als u foto's wilt importeren die in de mappen worden weergegeven, maar die nog niet zijn geïmporteerd in de catalogus. Als u Dialoogvenster Importeren weergeven vóór het importeren selecteert, kunt u kiezen welke mappen en foto's worden geïmporteerd.
 - Selecteer Ontbrekende foto's verwijderen uit catalogus als u foto's wilt verwijderen die wel uit de map, maar niet uit de catalogus zijn verwijderd. Als deze optie grijs wordt weergegeven, ontbreken er geen foto's. (U kunt Ontbrekende foto's tonen kiezen om de foto's weer te geven in de rasterweergave.)
 - Kies Zoeken naar updates van metagegevens om te zoeken naar eventuele wijzigingen in metagegevens die in een andere toepassing zijn aangebracht.
- 4 Klik op Synchroniseren.
- 5 Als het dialoogvenster Foto's importeren wordt geopend, geeft u de bestanden en mappen op die u wilt importeren en klikt u op Importeren.

Als u een ontbrekende, lege map hebt, kiest u de opdracht Map synchroniseren om deze map uit de catalogus te verwijderen.

Foto's beheren

Ontbrekende foto's zoeken

Soms wordt de koppeling tussen de catalogus en een foto verbroken. Wanneer dat het geval is, geeft Lightroom het pictogram Foto ontbreekt weer in de afbeeldingscellen in de rasterweergave en de filmstrip. In de module Ontwikkelen geeft Lightroom aan dat de foto offline is of ontbreekt. Koppelingen tussen een catalogus en de hierin aanwezige foto's kunnen om verschillende redenen worden verbroken. Zo kunnen foto's bijvoorbeeld via het besturingssysteem in plaats van Lightroom zijn verplaatst, of zijn foto's op een externe schijf opgeslagen die offline is. Schakel de schijf in als deze offline is.

1 Voer een van de volgende twee handelingen uit om de ontbrekende bestanden te vinden:

- Kies Bibliotheek > Ontbrekende foto's zoeken.
- Klik op het pictogram in een miniatuurcel van de rasterweergave dat aangeeft dat er een of meer foto's ontbreken.

In een dialoogvenster wordt het oorspronkelijke bestandspad naar ontbrekende foto's weergegeven.

2 Klik op Zoeken, blader naar de locatie van de verplaatste foto en klik op Selecteren.

3 (Optioneel) Selecteer Zoeken naar foto's binnen bereik in het dialoogvenster Zoeken. Lightroom zoekt dan naar andere ontbrekende foto's in de map en brengt opnieuw een koppeling met deze foto's tot stand.

Meer Help-onderwerpen

[“Mappen synchroniseren”](#) op pagina 65

[“Ontbrekende mappen zoeken”](#) op pagina 64

[“De inhoud van een map weergeven”](#) op pagina 67

Foto's bijwerken die zijn gewijzigd door een andere toepassing

In de rasterweergave worden waarschuwingen weergegeven in afbeeldingscellen als de foto's in uw catalogus zijn gewijzigd in een andere toepassing. Als een foto bijvoorbeeld één ster heeft in Lightroom en twee sterren in de andere toepassing, moet u beslissen welke classificatie u wilt aanhouden. Het is niet mogelijk beide classificaties aan te houden. U kunt in Lightroom conflicterende metagegevens van foto's oplossen door de gegevens in de catalogus te overschrijven door de metagegevens van de foto of het bijbehorende secundaire XMP-bestand, of u kunt de metagegevens in het fotobestand of secundaire XMP-bestand vervangen door de opgeslagen gegevens in de catalogus.

1 Klik op het waarschuwingspictogram in een cel in de rasterweergave.

2 Selecteer een van de volgende opties in het dialoogvenster Bevestigen:

Instellingen importeren vanaf schijf Importeert de metagegevens uit de foto of het bijbehorende secundaire XMP-bestand zodat de fotogegevens in de catalogus worden overschreven.

Instellingen overschrijven Exporteert metagegevens uit de catalogus naar het fotobestand en overschrijft de gegevens in de foto of in het secundaire XMP-bestand.

Niets doen Er gebeurt niets. Als u deze optie selecteert, dient u ervoor te zorgen dat de metagegevens van de foto in de catalogus geen conflicten opleveren met gegevens in de foto of het bijbehorende secundaire XMP-bestand.

Meer Help-onderwerpen

[“Lightroom-metagegevens synchroniseren met Camera Raw en Adobe Bridge”](#) op pagina 92

[“Niet-opgeslagen metagegevens weergeven”](#) op pagina 93

Naam van foto's wijzigen

- 1 Selecteer een of meerdere foto's in de rasterweergave of in de filmstrip in de module Bibliotheek en kies vervolgens Bibliotheek > Naam van foto('s) wijzigen.
- 2 Kies een optie in het menu Bestandsnaamgeving in het dialoogvenster Naam van foto's wijzigen. Kies Bewerken als u een naamgevingsoptie wilt opgeven met behulp van de Bestandsnaamsjablooneditor. Zie [“De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor”](#) op pagina 37.

Als u een volgorde opgeeft voor een naamgevingsoptie, krijgen de foto's oplopende volgnummers. Als u niet wilt dat de nummering met 1 begint, typt u een beginnummer in het tekstvak Begnummer.

Meer Help-onderwerpen

[“Naamgevingsopties”](#) op pagina 37

De inhoud van een map weergeven

In Lightroom wordt het aantal foto's in een map rechts van de mapnaam weergegeven. Als u later foto's toevoegt aan een map in Verkenner (Windows) of Finder (Mac OS), dient u de nieuwe foto's te importeren in Lightroom of de map te synchroniseren om het weergegeven aantal in het deelvenster Mappen bij te werken.

❖ Voer in de module Bibliotheek een of meer van de volgende handelingen uit:

- Selecteer een of meerdere items in het deelvenster Mappen.
- Selecteer een foto en klik in het deelvenster Metagegevens op de Pijl-rechts naast het veld Map om de map van de desbetreffende foto weer te geven.

Als u een map selecteert, worden standaard alle foto's in die map en alle bijbehorende submappen weergegeven in de rasterweergave en in de filmstrip. Als u alleen de foto's in de geselecteerde map wilt zien, kiest u Bibliotheek > Foto's uit submappen opnemen om deze functie uit te schakelen.

Meer Help-onderwerpen

[“Ontbrekende foto's zoeken”](#) op pagina 66

[“Mappen synchroniseren”](#) op pagina 65

Foto's naar een andere map verplaatsen

- 1 (Optioneel) Maak een nieuwe map als u de foto's niet naar een bestaande map verplaatst.
- 2 Selecteer een map in het deelvenster Mappen.
- 3 Selecteer in de rasterweergave de foto's die u wilt verplaatsen.
- 4 Sleep de foto's naar een map in het deelvenster Mappen.

Opmerking: u kunt in Lightroom geen foto's kopiëren.

De feitelijke fotobestanden worden naar een andere map op de vaste schijf verplaatst.

Een foto openen vanuit een map in de module Bibliotheek

❖ Selecteer de foto en kies Foto > Tonen in map in Bibliotheek.

De foto wordt geselecteerd in de rasterweergave en de bijbehorende map wordt geselecteerd in het deelvenster Mappen.

Foto's omzetten in DNG

U kunt Camera Raw-bestanden in Lightroom omzetten in DNG voor archiveringsdoeleinden en om de voordelen van DNG te benutten. Als foto's worden omgezet in DNG, vervangen DNG-bestanden de originele bestanden in de catalogus. U kunt kiezen of u de originele foto's op de schijf na het omzetten wilt behouden of verwijderen.

- 1 Selecteer een of meerdere foto's in de rasterweergave of selecteer één foto in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave. Kies vervolgens Bibliotheek > Foto(s) omzetten in DNG.

Opmerking: als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, wordt alleen de actieve foto omgezet in DNG.

- 2 Selecteer een of meer van de volgende opties voor omzetten in het dialoogvenster Foto(s) omzetten in DNG:

Alleen Raw-bestanden omzetten Alle foto's die geen Camera Raw-bestanden zijn, worden genegeerd. Als u deze optie uitschakelt, worden alle geselecteerde foto's omgezet, inclusief JPEG-, TIFF- en PSD-bestanden.

Originelen na het omzetten verwijderen Het oorspronkelijke fotobestand wordt verwijderd als het omzetten is voltooid. Als u deze optie uitschakelt, blijft het oorspronkelijke bestand op de schijf staan.

Bestandsextensie Met deze optie wordt als extensie .dng of .DNG gebruikt.

Compatibiliteit Hiermee wordt aangegeven met welke versies van Camera Raw en Lightroom het bestand kan worden gelezen. De knopinfo kan u helpen een keuze te maken.

JPEG-voorvertoning Hiermee wordt bepaald of de geëxporteerde JPEG-voorvertoning van volledig of normale grootte is of helemaal niet wordt gemaakt.

Oorspronkelijk Raw-bestand insluiten Hiermee worden alle oorspronkelijke Camera Raw-gegevens in het DNG-bestand opgeslagen.

Meer Help-onderwerpen

[“Bestandsindelingen”](#) op pagina 32

Een bestand openen in Verkenner of Finder

❖ Selecteer de foto en kies Foto > Tonen in Verkenner (Windows) of Tonen in Finder (Mac OS).

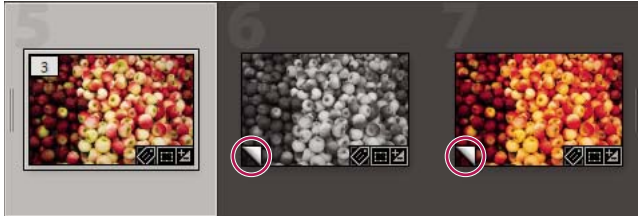
Het bestand wordt geselecteerd in een Verkenner- of Finder-venster.

Virtuele kopieën maken

U kunt meerdere versies van een foto maken door verschillende aanpassingen toe te passen op *virtuele kopieën* van de oorspronkelijke foto's (bronfoto's). Virtuele kopieën bestaan niet als echte foto's of duplicaten van foto's. Virtuele kopieën zijn metagegevens in de catalogus waarin de verschillende sets aanpassingen worden opgeslagen.

You create a virtual copy of a photo and then apply adjustment settings to it. Als u een andere versie van het origineel wilt, maakt u nog een virtuele kopie en past u de nieuwe instellingen erop toe. U kunt een onbeperkt aantal virtuele kopieën van een origineel maken. Het is zelfs mogelijk een van de virtuele kopieën om te zetten in een origineel. Het vorige origineel wordt dan een virtuele kopie.

Virtuele kopieën worden automatisch in een stapel met het origineel geplaatst. In de rasterweergave en in de filmstrip wordt het aantal afbeeldingen linksboven in de miniatuur van het origineel weergegeven. Links van de miniaturen van virtuele kopieën worden pictogrammen voor het omslaan van een pagina weergegeven.

Links Het origineel, ofwel de bronfoto, **Middle and Right** Virtuele kopieën, aangeduid door een pictogram voor het omslaan van een pagina

Virtuele kopieën worden feitelijke foto's als ze worden geëxporteerd als een kopie van het origineel of als ze worden bewerkt als een kopie in een externe editor.

Als u een virtuele kopie van een foto maakt, wordt "Kopie 1" (of "Kopie 2", "Kopie 3", enz.) automatisch toegevoegd aan het veld Naam van kopie in het deelvenster Metagegevens.

- Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een foto in de rasterweergave in de Bibliotheek of in de filmstrip in een van de modules. Kies vervolgens Virtuele kopie maken in het contextmenu.
- Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) in de rasterweergave in de Bibliotheek of in de filmstrip in een van de modules om meerdere foto's te selecteren. Kies vervolgens Virtuele kopieën maken in het contextmenu.

 Als de kopie niet wordt weergegeven in de rasterweergave, is het mogelijk dat de foto's deel uitmaken van een samengevouwen stapel. Kies dan Foto > Stapelen > Alle foto's uitvouwen. Als dat niet werkt, zijn er wellicht filters toegepast op de foto's. Probeer dan een andere weergavemethode, kies bijvoorbeeld Alle foto's in het deelvenster Catalogus.

- Selecteer in de module Bibliotheek een virtuele kopie van een foto in de rasterweergave of de filmstrip en kies Foto > Kopie instellen als origineel.
- Als u een virtuele kopie wilt verwijderen, vouwt u de stapel met virtuele kopieën in de bijbehorende map in module Bibliotheek uit (druk op S). Klik vervolgens met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op de virtuele kopie in de rasterweergave of de filmstrip en kies Foto verwijderen.

Opmerking: u kunt geen stapels bewerken als u met verzamelingen werkt. U moet de stapels in hun mappen weergeven om de stapels te kunnen uitvouwen, samenvouwen en beheren.

Meer Help-onderwerpen

["Foto's groeperen in stapels"](#) op pagina 77

["Foto's exporteren naar schijf"](#) op pagina 138

["Bewerken in andere toepassingen"](#) op pagina 147

Foto's roteren of spiegelen in de module Bibliotheek

In Lightroom kunt u foto's rechtsom en linksom roteren of ze langs de horizontale of verticale as spiegelen.

Meer Help-onderwerpen

“[Dia's roteren](#)” op pagina 156

“[Opgeven hoe foto's een afbeeldingscel vullen](#)” op pagina 170

Foto's roteren in de module Bibliotheek

Foto's die in de catalogus worden geïmporteerd, worden automatisch geroteerd als de EXIF-gegevens metagegevens voor de richting bevatten. U kunt de stand van een foto echter ook handmatig wijzigen. U kunt foto's ook roteren in de modules Ontwikkelen, Presentatie en Afdrukken.

❖ Voer in de module Bibliotheek een of meer van de volgende handelingen uit:

- Selecteer een of meerdere foto's in de rasterweergave, plaats de aanwijzer boven een miniatuur en klik op een van de rotatiepictogrammen onder in een cel.
- Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd, klikt u in de loep-, beoordelings- of rasterweergave op een rotatiepictogram in de werkbalk. (In de loep- en beoordelingsweergave wordt alleen de actieve foto geroteerd.)

Opmerking: als u geen rotatiepictogrammen ziet in de werkbalk, kiest u Roteren in het pop-upmenu op de werkbalk.

- Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd, kiest u in de loep-, vergelijkings-, beoordelings- of rasterweergave Foto > Linksom roteren of Rechtsom roteren. (In de loep-, vergelijkings- en beoordelingsweergave wordt alleen de actieve foto geroteerd.)

Foto's spiegelen in de module Bibliotheek

- 1 Selecteer een of meerdere foto's in de rasterweergave of in de filmstrip.
- 2 Kies een van de volgende mogelijkheden in het menu Foto:

Horizontaal spiegelen Hiermee spiegelt u foto's horizontaal langs de verticale as.

Verticaal spiegelen Hiermee spiegelt u foto's verticaal langs de horizontale as.

(In de loep-, vergelijkings- en beoordelingsweergave wordt alleen de actieve foto gespiegeld.)

Kies Weergave > Modus Afbeelding spiegelen inschakelen om alle foto's in de catalogus horizontaal langs de verticale as te spiegelen.

Foto's roteren of spiegelen met de spuitbus

- 1 Selecteer het gereedschap Spuitbus in de werkbalk van de rasterweergave en kies vervolgens Rotatie in het menu Bewerking toepassen in de werkbalk.

Opmerking: als het gereedschap Spuitbus niet wordt weergegeven op de werkbalk, kiest u Spuitbus in het werkbalkmenu.

- 2 Kies een van de opties voor Roteren of Spiegelen in de werkbalk en klik of sleep over foto's om de instelling toe te passen.
- 3 Klik op de cirkel in de werkbalk om de spuitbus uit te schakelen. Als de spuitbus uitgeschakeld is, is het pictogram Spuitbus zichtbaar in de werkbalk.

Foto's verwijderen uit catalogi

- 1 Selecteer een of meerdere foto's in de rasterweergave of selecteer één foto in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave in de module Bibliotheek.
- 2 Ga op een van de volgende manieren te werk:
 - Druk op Backspace (Windows) of Delete (Mac OS).

- Kies Foto > Foto('s) verwijderen

Opmerking: als u een verzameling weergeeft en op *Backspace* (Windows) of *Delete* (Mac OS) drukt, worden de geselecteerde foto('s) alleen uit de verzameling, maar niet uit de catalogus verwijderd. Er wordt geen bevestigingsvenster weergegeven. Als u een foto zowel uit een verzameling als uit een collectie wilt verwijderen, selecteert u de foto en drukt u op *Ctrl+Alt+Shift+Delete* (Windows) of *Command+Option+Shift+Delete* (Mac OS).

3 Klik op een van de volgende opties in het dialoogvenster Bevestigen:

Verwijderen Hiermee verwijdert u foto's uit de catalogus, maar stuurt u ze niet naar de prullenbak (Windows) of de prullenmand (Mac OS).

Verwijderen van schijf Hiermee verwijdert u foto's uit de catalogus, en stuurt u ze naar de prullenbak (Windows) of de prullenmand (Mac OS).

Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, wordt alleen de actieve foto verwijderd.

Opmerking: als u foto's selecteert en op *Delete* (Windows) of de toets *Forward Delete* (Mac OS, alleen op volledige toetsenborden) drukt, worden foto's ook uit de catalogus verwijderd, maar niet naar de prullenbak (Windows) of de prullenmand (Mac OS) gestuurd.

Meer Help-onderwerpen

[“Foto's verwijderen uit een verzameling”](#) op pagina 75

[“Slimme verzamelingen bewerken”](#) op pagina 76

Hoofdstuk 7: Foto's organiseren in de catalogus

Meer Help-onderwerpen

[“De module Bibliotheek”](#) op pagina 6

Fotoverzamelingen

Informatie over verzamelingen

Verzamelingen zijn een manier om foto's op een centrale locatie te groeperen, zodat u ze gemakkelijk kunt bekijken of er verschillende bewerkingen op kunt uitvoeren. Zo kunt u van de foto's in een verzameling bijvoorbeeld een presentatie, contactblad of webfotogalerie maken. Wanneer u een verzameling hebt gemaakt, wordt deze in het deelvenster Verzamelingen van elke module weergegeven. U kunt verzamelingen altijd selecteren als u ze nodig hebt. U kunt een onbeperkt aantal verzamelingen maken.

Als u foto's tijdelijk wilt groeperen om bepaalde taken uit te voeren, gebruikt u *snelle verzamelingen*. In tegenstelling tot verzamelingen kan er slechts één snelle verzameling tegelijk in de catalogus staan.

Slimme verzamelingen zijn verzamelingen op basis van regels die u definieert. U kunt bijvoorbeeld een slimme verzameling maken van alle foto's met vijf sterren en een rood kleurlabel. Foto's die aan de criteria voldoen, worden automatisch aan de slimme verzameling toegevoegd.

Hanteer de volgende richtlijnen wanneer u met verzamelingen werkt:

- Zorg dat u het verschil begrijpt tussen catalogi en verzamelingen. Verzamelingen zijn groepen foto's die deel uitmaken van een catalogus.
- Foto's kunnen deel uitmaken van meerdere verzamelingen.
- Foto's in een verzameling kunnen niet worden gestapeld.
- U kunt de sorteervolgorde van foto's in een normale verzameling wijzigen, maar u kunt foto's niet sorteren met de opdracht Gebruikersvolgorde en u kunt foto's niet slepen om ze opnieuw te rangschikken in een slimme verzameling.
- Als u een foto uit een verzameling verwijdert, wordt deze niet uit de catalogus verwijderd of naar de prullenbak (Windows) of de prullenmand (Mac OS) verzonden.
- U kunt verzamelingssets maken om uw verzamelingen in te delen.
- U kunt de instellingen in de modules Presentatie, Afdrukken en Web expliciet opslaan in een type verzameling dat een *uitvoerontwerp* wordt genoemd.

Op [Lightroom 2 basics: collections and keywords](#) vindt u een video over hoe u verzamelingen en trefwoorden kunt gebruiken om uw foto's te organiseren. De instructies zijn bedoeld voor Lightroom 2 maar werken ook voor Lightroom 3.

Meer Help-onderwerpen

“Foto's onderbrengen in de snelle verzameling” op pagina 74

“Een slimme verzameling maken” op pagina 76

“Presentatie-instellingen opslaan als een uitvoerontwerp” op pagina 157

“Afdrukinstellingen opslaan als een uitvoerontwerp” op pagina 178

“Webinstellingen opslaan als een uitvoerontwerp” op pagina 185

Verzamelingen en verzamelingssets maken of verwijderen

Een verzameling maken

1 Selecteer foto's in de rasterweergave en voer een van de volgende handelingen uit:

- Kies Bibliotheek > Nieuwe verzameling.
- Klik op het plusteken (+) in het deelvenster Verzamelingen en kies Verzameling maken.

2 Typ een naam in het vak Verzameling in het dialoogvenster Verzameling maken.

3 Als u wilt dat de verzameling deel uitmaakt van een verzamelingsset, kiest u de set in het menu Set. Kies anders Geen.

4 Selecteer de optie Geselecteerde foto's opnemen.

5 Klik op Maken.

De verzameling wordt weergegeven met een fotopictogram in het deelvenster Verzamelingen. Foto's die deel uitmaken van een verzameling, worden in de rasterweergave en de filmstrip met een pictogram aangeduid dat aangeeft dat de foto in een verzameling voorkomt.

Een verzamelingsset maken

Een *verzamelingsset* is een container met een of meer verzamelingen. Met behulp van verzamelingssets kunt u uw foto's op flexibele wijze beheren en indelen. Een verzamelingsset bevat geen feitelijke foto's, maar alleen verzamelingen, zoals standaardverzamelingen, slimme verzamelingen en uitvoerontwerpen. Een verzamelingsset wordt aangeduid met het pictogram van een archiefdoos .

1 Ga in de module Bibliotheek op een van de volgende manieren te werk:

- Kies Bibliotheek > Nieuwe verzamelingsset.
- Klik op het plusteken (+) in het deelvenster Verzamelingen en kies Verzamelingsset maken.

2 Typ een naam voor de verzamelingsset in het dialoogvenster Verzamelingsset maken.

3 Kies de bestaande set in het menu Set als u wilt dat de nieuwe set deel uitmaakt van een bestaande set. Kies anders Geen.

4 Klik op Maken.

5 Sleep een verzameling in het deelvenster Verzamelingen naar een verzamelingssetmap en voeg deze toe aan de set.

Een verzameling of verzamelingsset verwijderen

Als u een verzameling verwijdert, worden er geen foto's uit de catalogus of van de vaste schijf verwijderd.

❖ Selecteer een verzameling of verzamelingsset in het deelvenster Verzamelingen en klik op het minteken (-).

Opmerking: u kunt ook met de rechtermuisknop klikken (Windows) of Ctrl ingedrukt houden en klikken (Mac OS) op een verzameling of verzamelingsset in het deelvenster Verzamelingen en Verwijderen kiezen in het menu.

Foto's onderbrengen in de snelle verzameling

Met de snelle verzameling kunt u een tijdelijke groep foto's maken waarmee u in een willekeurige module kunt werken. U kunt de snelle verzameling in de filmstrip of de rasterweergave bekijken, en u kunt de snelle verzameling omzetten in een definitieve verzameling.

Meer Help-onderwerpen

[“Een doelverzameling instellen”](#) op pagina 75

Foto's toevoegen aan de snelle verzameling

- 1 Selecteer een of meer foto's in de filmstrip of in de rasterweergave.
- 2 Kies Foto > Toevoegen aan snelle verzameling in de module Bibliotheek of Ontwikkelen. Kies Bewerken > Toevoegen aan snelle verzameling in de module Presentatie, Afdrukken of Web.

Selecteer een foto en druk op de toets B vanuit een willekeurige module. U kunt ook de aanwijzer boven een miniatuurafbeelding plaatsen en op de cirkel rechtsboven in de miniatuur klikken.

De foto's weergeven die deel uitmaken van de snelle verzameling

- Selecteer Snelle verzameling in het deelvenster Catalogus in de module Bibliotheek.
- Kies Snelle verzameling in het menu van de bronindicator in de filmstrip.

Foto's verwijderen uit de slimme verzameling of de slimme verzameling wissen

- 1 Geef de snelle verzameling weer in de filmstrip of in de rasterweergave.
- 2 Selecteer een of meerdere foto's in de verzameling.
- 3 Kies Foto > Verwijderen uit snelle verzameling in de module Bibliotheek of Ontwikkelen. Kies Bewerken > Verwijderen uit snelle verzameling in de module Presentatie, Afdrukken of Web.

Selecteer de foto en druk op de toets B vanuit een willekeurige module. U kunt ook de aanwijzer boven een miniatuurafbeelding plaatsen en op de cirkel rechtsboven in de miniatuur klikken.

De snelle verzameling omzetten in een verzameling

U kunt een snelle verzameling opslaan als een verzameling. U kunt de snelle verzameling wissen nadat u deze hebt opgeslagen.

- 1 Kies Bestand > Snelle verzameling opslaan in een van de modules.
- 2 Typ een naam in het vak Naam van verzameling in het dialoogvenster Snelle verzameling opslaan.
- 3 Geef een van de volgende handelingen op:
 - Selecteer Snelle verzameling wissen na het opslaan om de snelle verzameling te wissen nadat u deze hebt opgeslagen als een verzameling.
 - Schakel Snelle verzameling wissen na het opslaan uit om de snelle verzameling te behouden nadat u deze hebt opgeslagen als een verzameling.
- 4 Klik op Opslaan.

Verzamelingen bewerken

Foto's aan een verzameling toevoegen

- 1 Selecteer foto's in de rasterweergave.
- 2 Sleep de foto's naar een verzameling in het deelvenster Verzamelingen.

Opmerking: foto's uit een gewone verzameling of een publicatieverzameling worden in de rasterweergave en de filmstrip met een pictogram aangeduid dat aangeeft dat de foto in een verzameling voorkomt. Klik op het pictogram om te zien in welke verzamelingen de foto voorkomt. Slimme verzamelingen worden niet vermeld.

Foto's verwijderen uit een verzameling

- 1 Selecteer een verzameling in het deelvenster Verzamelingen.
- 2 Selecteer de foto's in de rasterweergave en kies Foto > Verwijderen uit verzameling.

Opmerking: u kunt ook foto's selecteren en op de toets Delete drukken om foto's uit een verzameling te verwijderen.

Foto's kopiëren of verplaatsen naar andere verzamelingen

- 1 Selecteer een verzameling in het deelvenster Verzamelingen in de module Bibliotheek.
- 2 Selecteer foto's in de rasterweergave.
- 3 Als u de geselecteerde foto's wilt kopiëren, sleept u ze naar de verzameling in het deelvenster Verzamelingen waaraan u ze wilt toevoegen.
- 4 Als u de geselecteerde foto's wilt verplaatsen, verwijdert u de foto's uit de oorspronkelijke verzameling nadat u ze naar de nieuwe collectie hebt gesleept.

Verzamelingen rangschikken

- Klik in het deelvenster Verzamelingen op het plusteken (+) en kies Sorteren op naam om verzamelingen in alfabetische volgorde te rangschikken.
- Klik in het deelvenster Verzamelingen op het plusteken (+) en kies Sorteren op type om verzamelingen volgens type te rangschikken.

De naam van een verzameling of verzamelingsset wijzigen

- 1 In het deelvenster Verzamelingen klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op een verzameling of verzamelingsset en kiest u Naam wijzigen in het menu.
- 2 Overschrijf de naam van de verzameling.

Een doelverzameling instellen

Met een *doelverzameling* kunt u de tijdelijke snelle verzameling overschrijven. Met een doelverzameling kunt u een definitieve verzameling laten functioneren als een snelle verzameling gedurende de tijd dat de doelverzameling geldig is. Doelverzamelingen zijn handig als u foto's snel wilt groeperen en verwerken.

- 1 Selecteer in het deelvenster Verzamelingen de verzameling waarvan u een doelverzameling wilt maken.
- 2 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op de verzameling en kies Instellen als doelverzameling.

Een wit plusteken naast de naam van een verzameling geeft aan dat het nu een doelverzameling is.

- 3 Als u een foto aan een doelverzameling wilt toevoegen, selecteert u de foto in een module en drukt u op de toets B.

- 4 Als u een foto uit een doelverzameling wilt verwijderen, selecteert u eerst de doelverzameling en vervolgens de foto in de rasterweergave. Druk vervolgens op B.
- 5 Als u de doelverzameling wilt uitschakelen, selecteert u de verzameling, klikt u er met de rechtermuisknop op (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u erop (Mac OS). Daarna schakelt u Instellen als doelverzameling uit.

Een slimme verzameling maken

Een slimme verzameling is een verzameling op basis van metagegevenscriteria die u opgeeft. Slimme verzamelingen bevatten automatisch alle foto's die aan de criteria voldoen. U hoeft niet handmatig foto's toe te voegen aan of te verwijderen uit een slimme verzameling.

Lightroom beschikt over vijf standaard slimme verzamelingen: Rood gekleurd, Vijf sterren, Afgelopen maand, Onlangs gewijzigd en Zonder trefwoorden.

- 1 Ga in de module Bibliotheek op een van de volgende manieren te werk:
 - Kies Bibliotheek > Nieuwe slimme verzameling.
 - Klik op het plusteken (+) in het deelvenster Verzamelingen en kies Slimme verzameling maken.
- 2 Typ een naam voor uw slimme verzameling in het dialoogvenster Slimme verzameling maken.
- 3 Kies de bestaande set in het menu Set als u wilt dat de slimme verzameling deel uitmaakt van een bestaande set. Kies anders Geen.
- 4 Geef de regels voor de slimme verzameling op door opties te kiezen in de pop-upmenu's.

Opmerking: de regels die worden gebruikt om tekstvoorwaarden voor slimme verzamelingen te definiëren, zijn dezelfde als de regels die worden gebruikt voor het zoeken naar tekst met behulp van de bibliotheekfilterbalk. Zie [“Zoeken naar foto's aan de hand van het tekstfilter”](#) op pagina 102 voor definities.

- 5 (Optioneel) Klik op het plusteken (+) om extra criteria toe te voegen. Klik op het minteken (-) om criteria te verwijderen.
- 6 (Optioneel) Houd Alt (Windows) of Option (Mac OS) ingedrukt en klik op het plusteken (+) om geneste opties weer te geven waarmee u criteria verder kunt definiëren.
- 7 Kies of moet worden voldaan aan minstens één of alle criteria in het menu Overeenkomst met.
- 8 Klik op Maken.

Lightroom voegt de slimme verzameling toe aan het deelvenster Verzamelingen en voegt alle foto's uit de catalogus toe die aan de opgegeven criteria voldoen. In de rechterbenedenhoek van slimme verzamelingen wordt het pictogram van een fotoafdruk met een tandwiel weergegeven.

Slimme verzamelingen bewerken

U kunt de criteria en de regels voor een slimme verzameling op elk gewenst moment wijzigen.

- 1 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een slimme verzameling in het deelvenster Verzamelingen. Kies vervolgens Slimme verzameling bewerken.
- 2 Kies nieuwe regels en opties in het dialoogvenster Slimme verzameling bewerken.
- 3 Klik op Opslaan.

Opmerking: u kunt foto's niet sorteren met de opdracht Gebruikersvolgorde en u kunt foto's niet slepen om ze opnieuw te rangschikken in een slimme verzameling.

Slimme verzamelingen exporteren en importeren

U kunt slimme verzamelingen delen door de instellingen van slimme verzamelingen te exporteren en vervolgens deze instellingen in een andere catalogus te importeren. Lightroom voegt de extensie .lrsmcol toe aan instellingenbestanden voor slimme verzamelingen.

Opmerking: wanneer u een slimme verzameling exporteert, exporteert u in feite de regels voor de slimme verzameling. U exporteert niet de foto's die deel uitmaken van de slimme verzameling.

Instellingen voor slimme verzamelingen exporteren

- 1 Selecteer in het deelvenster Verzamelingen de slimme verzameling die u wilt exporteren:
- 2 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op de slimme verzameling. Kies vervolgens Instellingen slimme verzameling exporteren.
- 3 Geef de naam en de locatie van het instellingenbestand voor de geëxporteerde verzameling op en klik op Opslaan.

Instellingen voor slimme verzamelingen importeren

- 1 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op de set Slimme verzamelingen in het deelvenster Verzamelingen en kies Instellingen slimme verzameling importeren.
- 2 Navigeer naar een instellingenbestand voor een slimme verzameling (*.lrsmcol), selecteer dit en klik op Importeren.

Lightroom voegt de slimme verzameling toe aan het deelvenster Verzamelingen en voegt eventuele foto's uit de huidige catalogus toe die aan de criteria voor de slimme verzameling voldoen.

Een verzameling exporteren als een catalogus

U kunt een verzameling foto's exporteren als een nieuwe catalogus. Als u een nieuwe catalogus maakt op basis van een verzameling foto's, worden de fotoinstellingen geëxporteerd naar de nieuwe catalogus.

Opmerking: wanneer u een slimme verzameling exporteert als een catalogus, voegt u de foto's in de slimme verzameling toe aan de nieuwe catalogus. De regels of criteria die de slimme verzameling vormen, worden niet geëxporteerd.

- 1 Selecteer de verzameling of de slimme verzameling op basis waarvan u een catalogus wilt maken.
- 2 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op de naam van de verzameling en kies Deze verzameling exporteren als een catalogus.
- 3 Geef de naam, de locatie en andere opties voor de catalogus op en klik vervolgens op Opslaan (Windows) of Catalogus exporteren (Mac OS).

Meer Help-onderwerpen

[“Catalogi combineren of samenvoegen”](#) op pagina 58

Foto's groeperen in stapels

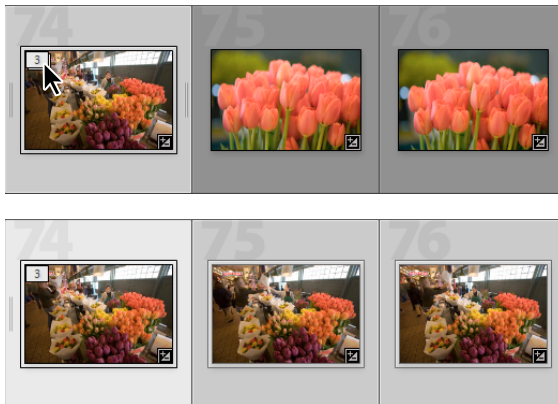
Informatie over stapels

U kunt stapels maken om een reeks visueel vergelijkbare foto's te groeperen, waardoor ze gemakkelijk zijn te beheren. Stapels zijn handig als u meerdere foto's van hetzelfde onderwerp of een foto en de bijbehorende virtuele kopieën op dezelfde locatie wilt hebben. Ze zorgen er ook voor dat de rasterweergave en de filmstrip overzichtelijk blijven.

Het is bijvoorbeeld handig een stapel te maken om meerdere foto's van dezelfde portretsessie te groeperen of van foto's die met de burst-modus of auto-bracketfunctie van de camera zijn gemaakt. Als u op deze manier foto's maakt, krijgt u vele varianten van dezelfde foto. De meeste gebruikers willen echter alleen de beste foto's weergeven in de rasterweergave of de filmstrip. Door de foto's te stapelen zijn deze gemakkelijk toegankelijk op één locatie, in plaats van dat ze zijn verspreid over rijen miniatures.

Wanneer u foto's in een stapel groepeerd, worden de foto's gestapeld op basis van hun sorteervolgorde in de rasterweergave en wordt de actieve foto boven aan de stapel weergegeven.

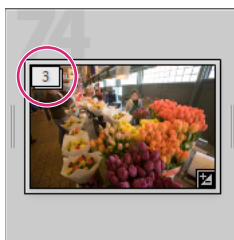
Een stapel is samengevouwen wanneer de gestapelde foto's als een groep onder de miniatuur van de bovenste foto in de rasterweergave of de filmstrip worden weergegeven. Een stapel is uitgevouwen als alle foto's in een stapel zichtbaar zijn in de rasterweergave of de filmstrip.

Samengevouwen stapel (boven) en uitgevouwen stapel (onder)

Hier volgen enkele tips voor het werken met stapels:

- Eventuele ontwikkelinstellingen, classificaties, vlaggen of kleurlabels die op een samengevouwen stapel zijn toegepast, zijn alleen van toepassing op de bovenste foto.
- Als u een foto in een stapel selecteert en deze toevoegt aan een (snelle) verzameling, wordt alleen de geselecteerde foto en niet de volledige stapel toegevoegd.
- Wanneer u naar foto's zoekt, wordt het aantal foto's in de stapel linksboven in de eerste foto in de stapel weergegeven.

In de eerste foto van een stapel wordt het aantal foto's in de stapel weergegeven

Foto's stapelen

1 Selecteer in de rasterweergave of de filmstrip in de module Bibliotheek de foto's die u in de stapel wilt opnemen.

Opmerking: gestapelde foto's moeten zich in dezelfde map bevinden.

2 Kies Foto > Stapelen > Groeperen in stapel.

De gestapelde foto's worden aangrenzend gerangschikt en de volgordenummers worden linksboven in de miniaturen weergegeven. De bovenste foto in de stapel is "1", de volgende foto is "2", enzovoort.

Opmerking: als u twee stapels selecteert en Foto > Stapelen > Groeperen in stapel kiest, wordt alleen de eerste foto uit de tweede stapel verplaatst naar de stapel die u het eerst hebt geselecteerd.

Fotostapels ongedaan maken

- 1 Voer een van de volgende handelingen uit in de rasterweergave of de filmstrip in de module Bibliotheek:
 - Selecteer de miniatuur van een samengevouwen stapel.
 - Selecteer een willekeurige foto in de stapel als de foto is uitgevouwen. U hoeft niet alle foto's in de stapel te selecteren.
- 2 Kies Foto > Stapelen > Stapelen ongedaan maken.

Foto's toevoegen aan een bestaande stapel

- 1 Selecteer de stapel en een of meer foto's die u aan de stapel wilt toevoegen in de rasterweergave of de filmstrip in de module Bibliotheek.
- 2 Kies Foto > Stapelen > Groeperen in stapel.

Stapels uitvouwen en samenvouwen

Wanneer u een stapel uitvouwt, worden alle foto's in de stapel weergegeven. Wanneer u een stapel samenvouwt, worden alle foto's gegroepeerd onder de miniatuur van de eerste foto. Het aantal foto's in de stapel wordt linksboven in de miniatuur weergegeven.

- ❖ Voer een of meer van de volgende handelingen uit in de rasterweergave of de filmstrip in de module Bibliotheek:
 - Als u een stapel wilt uitvouwen, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op een samengevouwen stapel en kiest u Stapelen > Stapel uitvouwen. U kunt ook op het stapelnummer linksboven in de foto klikken. U kunt ook een samengevouwen stapel selecteren en Foto > Stapelen > Stapel uitvouwen selecteren.
 - Als u alle stapels wilt uitvouwen, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op een willekeurige foto. Kies vervolgens Stapelen > Alle stapels uitvouwen. U kunt ook een foto selecteren en Foto > Stapelen > Alle stapels uitvouwen kiezen.
 - Als u een stapel wilt samenvouwen, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Control ingedrukt en klikt u (Mac OS) op een foto in de stapel en kiest u Stapelen > Stapel samenvouwen. U kunt ook op het stapelnummer linksboven in de foto klikken. U kunt ook een foto in de stapel selecteren en Foto > Stapelen > Stapel samenvouwen kiezen.
 - Als u alle stapels wilt samenvouwen, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op een willekeurige foto. Kies vervolgens Stapelen > Alle stapels samenvouwen. U kunt ook een foto selecteren en Foto > Stapelen > Alle stapels samenvouwen kiezen.

Foto's in een stapel beheren

Meer Help-onderwerpen

[“Stapels uitvouwen en samenvouwen”](#) op pagina 79

Foto's uit een stapel verwijderen of wissen

Als u foto's uit een stapel verwijdert, blijven deze gewoon in de Lightroom-catalogus staan. Als u foto's uit een stapel wist, worden ze zowel uit de stapel als uit de catalogus verwijderd. Gebruik de opdracht Foto's verwijderen als u de foto's niet alleen uit de catalogus, maar ook van de vaste schijf wilt verwijderen.

- 1 Vouw een stapel uit in de rasterweergave of de filmstrip in de module Bibliotheek.
- 2 Selecteer een of meer foto's in de stapel en voer een van de volgende handelingen uit:
 - Als u foto's uit de stapel wilt verwijderen, kiest u Foto > Stapelen > Verwijderen uit stapel.
 - Kies Foto > Foto's verwijderen als u foto's uit de stapel wilt verwijderen. U kunt ook met de rechtermuisknop klikken (Windows) of Ctrl ingedrukt houden en klikken (Mac OS) op een miniatuur en Foto verwijderen kiezen in het menu.

Als u een foto verwijdert of wist uit een stapel met slechts twee foto's, wordt de stapel ongedaan gemaakt.

De eerste foto in een stapel opgeven

Standaard wordt de actieve foto de eerste foto op het moment dat een stapel wordt gemaakt. U kunt echter iedere foto opgeven als de eerste foto.

- 1 Selecteer een foto in een uitgevouwen stapel in de rasterweergave of de filmstrip in de module Bibliotheek.
- 2 Kies Foto > Stapelen > Boven op stapel plaatsen.

Foto's in een stapel verplaatsen

- 1 Selecteer een foto in een uitgevouwen stapel in de rasterweergave of de filmstrip in de module Bibliotheek.
- 2 Ga op een van de volgende manieren te werk:
 - Als u een foto omhoog wilt verplaatsen in de stapel, drukt u op Shift en recht haakje openen of kiest u Foto > Stapelen > Omhoog in stapel.
 - Als u een foto omlaag wilt verplaatsen in de stapel, drukt u op Shift en recht haakje sluiten of kiest u Foto > Stapelen > Omlaag in stapel.

Een stapel in twee stapels splitsen

Gebruik de opdracht Stapel splitsen om bepaalde foto's in een stapel te groeperen in een nieuwe afzonderlijke stapel. Na de splitsing bevat de oorspronkelijke stapel de resterende foto's die in een nieuwe stapel zijn gegroepeerd.

- 1 Vouw de stapel uit in de rasterweergave of de filmstrip in de module Bibliotheek.
- 2 Selecteer de foto's die u wilt groeperen in een andere stapel.

Opmerking: de opdracht Stapel splitsen is niet beschikbaar als u alleen de eerste foto in een stapel selecteert.

- 3 Kies Foto > Stapelen > Stapel splitsen.

Foto's automatisch stapelen op basis van opnametijdstip

Lightroom kan foto's op basis van hun opnametijdstip automatisch stapelen in de rasterweergave of de filmstrip. U kunt een duur tussen opnametijdstippen opgeven om een nieuwe stapel te maken. Stel bijvoorbeeld dat u 1 minuut opgeeft als duur. Alle aangrenzende foto's waarvan het opnametijdstip met minder dan 1 minuut verschilt, worden in één stapel gegroepeerd. Er wordt een nieuwe stapel gemaakt wanneer de volgende aangrenzende foto minstens 1 minuut later dan het opnametijdstip van de vorige foto is gemaakt. In de nieuwe stapel worden dan alle aangrenzende foto's opgenomen met opnametijdstippen die minder dan een minuut afwijken, enzovoort.

U kunt een duur tussen opnametijdstippen van 0 seconden tot en met 1 uur opgeven. Hoe korter de duur, hoe meer stapels u krijgt en hoe langer de duur, hoe minder stapels.

- 1 Zoek of filter foto's, of selecteer een verzameling of map om de gewenste foto's in de rasterweergave of de filmstrip weer te geven.

Lightroom stapelt alle foto's automatisch in de rasterweergave of de filmstrip, ongeacht of er foto's zijn geselecteerd.

- 2 Kies Foto > Stapelen > Automatisch stapelen op opnametijdstip.
- 3 In het dialoogvenster Automatisch stapelen op opnametijdstip sleept u de schuifregelaar Tijd tussen stapels om de minimale duur op te geven tussen de opnametijdstippen waarna een nieuwe stapel wordt gemaakt.

Foto's in een stapel bewerken

Ontwikkelininstellingen die zijn toegepast op een samengevouwen stapel, hebben alleen effect op de eerste foto.

❖ Voer een of meer van de volgende handelingen uit in de rasterweergave of de filmstrip:

- Als u alleen aanpassingen wilt aanbrengen in de eerste foto, selecteert u een samengevouwen stapel en brengt u in de module Ontwikkelen aanpassingen aan.

Opmerking: gebruik de opdracht *Instellingen synchroniseren* of *Instellingen kopiëren/plakken* om de in de eerste foto aangebrachte aanpassingen toe te passen op de andere foto's in een stapel. Zie "[Ontwikkelininstellingen toepassen op andere foto's](#)" op pagina 134.

- Als u de foto's in een stapel wilt aanpassen, selecteert u de foto's in een uitgevouwen stapel en brengt u in de module Ontwikkelen aanpassingen aan in de afzonderlijke foto's.

Foto's filteren en classificeren

Door classificaties, vlaggen en labels toe te passen op foto's kunt u ze filteren, zodat u snel bepaalde foto's kunt zoeken en weergeven. U kunt foto's ook zoeken aan de hand van trefwoorden en metagegevens, maar u kunt snel de beste foto's weergeven wanneer u foto's filtert en zoekt op basis van trefwoorden en metagegevens. Vooral als een catalogus duizenden foto's bevat, is het belangrijk om foto's te filteren.

Meer Help-onderwerpen

"[De in de filmstrip en de rasterweergave weergegeven foto's filteren](#)" op pagina 46

"[Foto's zoeken met de bibliotheekfilterbalk](#)" op pagina 101

Classificaties, vlaggen en labels weergeven

In de module Bibliotheek kunnen, afhankelijk van de weergaveopties die u instelt, classificatiesterren, vlaggen en kleurlabels bij foto's worden weergegeven. Classificatiester- en labelinstellingen worden globaal toegepast in alle verzamelingen, maar vlaggen worden op specifieke verzamelingen toegepast. U kunt verschillende vlaggen instellen voor verschillende verzamelingen.

Opmerking: u kunt foto's met classificatiesterren weergeven als een presentatie. Zie “[Classificaties weergeven in een presentatie](#)” op pagina 159.

- ❖ Voer een of meerdere van de volgende handelingen uit in de module Bibliotheek om classificaties, vlaggen en labels weer te geven:
 - Kies Weergave > Weergaveopties om vlaggen en labels in de miniatuurcellen van de rasterweergave te tonen. Kies vervolgens Vlaggen en Rastercellen kleuren met labelkleuren op het tabblad Rasterweergave van het dialoogvenster Weergaveopties Bibliotheek. Kies Classificatie in het menu Label boven of Label onder om classificatiesterren weer te geven.
 - Als u classificaties, vlaggen en labels wilt weergeven in de werkbalk van de raster- of loepweergave, kiest u een of meer van de volgende opties in het werkbalkmenu: Classificatie, Vlag toewijzen of Kleurlabel.

Opmerking: classificaties, vlaggen en labels zijn altijd beschikbaar onder de foto's die worden weergegeven in de vergelijkings- en beoordelingsweergave.

Meer Help-onderwerpen

“[De in de filmstrip en de rasterweergave weergegeven foto's filteren](#)” op pagina 46

“[Foto's zoeken met de kenmerkfilters](#)” op pagina 103

Classificatiesterren instellen

U kunt een classificatie variërend van nul tot vijf sterren toewijzen aan bestanden. U kunt classificatiesterren instellen of weergeven in elke weergave van de module Bibliotheek. Als er een classificatie aan foto's is toegekend, kunt u op een knop voor een classificatiefilter klikken in de filmstrip of in de bibliotheekfilterbalk om de foto's met een bepaald aantal sterren te bekijken en te bewerken. Zie “[De in de filmstrip en de rasterweergave weergegeven foto's filteren](#)” op pagina 46 en “[Foto's zoeken met de kenmerkfilters](#)” op pagina 103.

- Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, kiest u Foto > Classificatie instellen. Kies vervolgens een classificatie in het submenu.

Opmerking: als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, wordt de classificatie alleen op de actieve foto toegepast.

- Kies een nummer van 1 tot en met 5 om de classificatie in te stellen. Houd Shift ingedrukt en druk op het nummer om de classificatie in te stellen voor het selecteren van de volgende dia.

 In de vergelijkings- en beoordelingsweergave kunt u op een van de vijf stippen onder de foto's klikken om classificatiesterren toe te wijzen. Als u op de eerste stip klikt, wordt één ster toegewezen, als u op de tweede stip klikt, worden twee sterren toegewezen, als u op de derde stip klikt, worden drie sterren toegewezen, enzovoort.

Classificatiesterren instellen in miniatuurcellen van de rasterweergave

- 1 Selecteer een of meerdere foto's in de rasterweergave.
- 2 Klik op een van de vijf stippen onder de miniatuur in een cel.

Als u op de eerste stip klikt, wordt één ster toegewezen, als u op de tweede stip klikt, worden twee sterren toegewezen, als u op de derde stip klikt, worden drie sterren toegewezen, enzovoort.

Opmerking: als u classificatiesterren wilt weergeven in compacte miniatuurcellen, kiest u Label onder > Classificatie in de Weergaveopties Bibliotheek. Als u classificatiesterren wilt weergeven in uitgebreide miniatuurcellen, selecteert u Classificatievoettekst tonen in de Weergaveopties Bibliotheek. Zie “[Bibliotheekweergaveopties instellen voor de rasterweergave](#)” op pagina 54.

Classificatiesterren instellen met de spuitbus

- 1 Selecteer het gereedschap Spuitbus in de werkbalk van de rasterweergave en kies vervolgens Classificatie in het menu Bewerking toepassen op de werkbalk.

Opmerking: als het gereedschap Spuitbus niet wordt weergegeven op de werkbalk, kiest u Spuitbus in het werkbalkmenu.

- 2 Kies de classificatie in de werkbalk en klik op of sleep over foto's om de classificatie toe te passen.
- 3 Klik op de cirkel in de werkbalk om de spuitbus uit te schakelen. Als de spuitbus uitgeschakeld is, is het pictogram Spuitbus zichtbaar in de werkbalk.

Classificatiesterren instellen in de Bibliotheek-werkbalk

- ❖ Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop- of beoordelingsweergave, klikt u op een classificatiester in de werkbalk.

Als u op de eerste stip klikt, wordt één ster toegewezen, als u op de tweede stip klikt, worden twee sterren toegewezen, als u op de derde stip klikt, worden drie sterren toegewezen, enzovoort. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop- of beoordelingsweergave, wordt de classificatie alleen op de actieve foto toegepast.

Opmerking: kies Classificatie in het werkbalkmenu als classificatiesterren worden weergegeven in de werkbalk. Zie “[De besturingselementen in de werkbalk van de module Bibliotheek tonen](#)” op pagina 24.

Classificatiesterren instellen in het deelvenster Metagegevens

- 1 Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, kiest u Standaard, Alles, Minimaal of Snelle beschrijving in het pop-upmenu boven aan het deelvenster Metagegevens.
- 2 Klik op een van de vijf stippen naast Classificatie in het deelvenster Metagegevens.

Als u op de eerste stip klikt, wordt één ster toegewezen, als u op de tweede stip klikt, worden twee sterren toegewezen, als u op de derde stip klikt, worden drie sterren toegewezen, enzovoort. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, wordt de classificatie alleen op de actieve foto toegepast.

Classificaties wijzigen

- ❖ Voer in de module Bibliotheek een of meer van de volgende handelingen uit om het aantal sterren te wijzigen in de miniatuurcel, werkbalk of in het deelvenster Metagegevens:
 - Klik op een andere classificatiester om een hogere of lagere classificatie toe te wijzen. Als u op de classificatie van één ster klikt, verwijdert u de classificatie.
 - Kies Foto > Classificatie instellen en kies een andere classificatie of kies of u een hogere of lagere classificatie wilt toewijzen.

U kunt foto's selecteren en op] drukken voor een hogere classificatie of op [voor een lagere classificatie.

Classificaties verwijderen

- ❖ Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, kiest u Foto > Classificatie instellen > Geen. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, wordt de classificatie alleen uit de actieve foto verwijderd.

Opmerking: u kunt classificaties ook verwijderen door te klikken op de sterren in een miniatuurcel (op de werkbalk van de module Bibliotheek) of in het deelvenster Metagegevens. Als een foto bijvoorbeeld een classificatie van vijf sterren heeft, klikt u op de vijfde ster om de classificatie te verwijderen. Als een foto een classificatie van vier sterren heeft, klikt u op de vierde ster, enzovoort.

Foto's kiezen of afwijzen

Vlaggen geven aan of een foto gekozen of geweigerd is. Er zijn ook foto's zonder vlag. Vlaggen worden ingesteld in de module Bibliotheek. Als er een vlag aan foto's is toegekend, kunt u op een knop voor een vlagfilter klikken in de filmstrip of in de bibliotheekfilterbalk om de foto's met een bepaalde vlag te bekijken en te bewerken. Zie “[De in de filmstrip en de rasterweergave weergegeven foto's filteren](#)” op pagina 46 en “[Foto's zoeken met de kenmerkfilters](#)” op pagina 103.

Een vlagstatus wordt lokaal toegepast. Dezelfde foto kan in een andere map een andere vlagstatus hebben.

❖ Ga in de module Bibliotheek op een van de volgende manieren te werk:

- Selecteer een of meerdere foto's in de rasterweergave of selecteer één foto in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave. Kies vervolgens Foto > Vlag instellen en kies de gewenste vlag. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, wordt de vlag alleen op de actieve foto toegepast.
- Selecteer één foto in de rasterweergave of in de filmstrip en druk op de letter P om de foto te voorzien van een keuzevlag of op de letter X om de foto te markeren als Geweigerd. Houd Shift ingedrukt en druk op P of X om de vlag in te stellen en de volgende foto te selecteren. Houd Ctrl (Windows) of Command (Mac OS) ingedrukt en druk op Pijl-omhoog of Pijl-omlaag om respectievelijk een hogere of lagere vlagstatus toe te wijzen.
- (Alleen rasterweergave) Klik op het vlagpictogram linksboven in de fotominiaturen om de keuzevlag toe te passen of te verwijderen. Foto's met een vlag Geweigerd worden grijs weergegeven in de rasterweergave.

Opmerking: als u vlaggen wilt tonen of instellen in de miniatuurcellen van de rasterweergave, dient u ervoor te zorgen dat Vlaggen is geselecteerd op het tabblad Rasterweergave van het dialoogvenster Weergaveopties Bibliotheek. (Kies Weergave > Weergaveopties.)

- (Alleen vergelijkings- en beoordelingsweergaven) Klik op de keuzevlag of op de vlag Geweigerd onder de foto's.

Op www.adobe.com/go/lrvid2203_lrm vindt u een video over het gebruik van vlaggen voor het classificeren van foto's. De instructies zijn bedoeld voor Lightroom 2 maar werken ook voor Lightroom 3.

Vlaggen toewijzen aan foto's in de bibliotheekwerkbalk

- ❖ Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep- of beoordelingsweergave, klikt u op de gewenste vlag in de werkbalk. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep- of beoordelingsweergave, wordt de vlag alleen op de actieve foto toegepast.

Opmerking: kies Vlag toewijzen in het werkbalkmenu als u vlaggen in de werkbalk wilt tonen of instellen.

Vlaggen toewijzen aan foto's met de spuitbus

- 1 Selecteer het gereedschap Spuitbus in de werkbalk van de rasterweergave en kies vervolgens Vlag in het menu Bewerking toepassen in de werkbalk.
- 2 Kies de vlagstatus in de werkbalk en klik op of sleep over foto's om de vlaginstelling toe te passen.

Snel foto's afwijzen of de vlag voor foto's verwijderen

Kies de opdracht Foto's verfijnen om foto's zonder vlag de vlag Geweigerd te geven en om de vlag van keuzefoto's te verwijderen.

- 1 Selecteer foto's in de rasterweergave.
- 2 Kies Bibliotheek > Foto's verfijnen.
- 3 Klik op Verfijnen in het dialoogvenster Foto's verfijnen.

Foto's met een vlag selecteren

- ❖ Voer in de module Bibliotheek een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Kies Bewerken > Foto's met vlag selecteren om foto's met een vlag te selecteren in de rasterweergave of de filmstrip.
 - Kies Bewerken > Selectie foto's zonder vlag opheffen als u de selectie wilt opheffen van foto's zonder vlag in de rasterweergave of de filmstrip.

Labels en kleurgroepen instellen

Door kleurlabels toe te wijzen aan foto's kunt u op flexibele wijze snel een groot aantal foto's markeren. Stel bijvoorbeeld dat u net een groot aantal foto's hebt geïmporteerd en dat u deze bekijkt in de rasterweergave. Terwijl u elke nieuwe foto bekijkt, kunt u een label toewijzen aan de foto's die u wilt houden. Na deze eerste controle kunt u op de filterknoppen voor kleurlabels in de filmstrip klikken om de met een bepaalde kleur gelabelde foto's weer te geven en te bewerken. Zie [“De in de filmstrip en de rasterweergave weergegeven foto's filteren”](#) op pagina 46 en [“Foto's zoeken met de kenmerkfilters”](#) op pagina 103.

- ❖ Ga in de module Bibliotheek op een van de volgende manieren te werk:
 - Selecteer een of meerdere foto's in de rasterweergave of selecteer één foto in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave. Kies vervolgens Foto > Kleurlabel instellen en kies een label in het submenu. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, wordt het label alleen op de actieve foto toegepast.
 - (Alleen rasterweergave) Plaats de muisaanwijzer op het pictogram Kleurlabel onder in de miniatuurcel en klik op een kleurlabel.

Opmerking: selecteer Inclusief kleurlabel op het tabblad Rasterweergave van het dialoogvenster Weergaveopties Bibliotheek om kleurlabels te tonen of in te stellen in miniatuurcellen. (Kies Weergave > Weergaveopties.)

- (Alleen raster-, vergelijkings- of beoordelingsweergave) Klik op een kleurlabelpictogram onder de foto's.

Kleurlabels instellen in de werkbalk van de Bibliotheek

- ❖ Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep- of beoordelingsweergave, klikt u op een kleurlabel in de werkbalk. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, wordt het label alleen op de actieve foto toegepast.

Opmerking: kies Kleurlabel in het pop-upmenu op de werkbalk als u kleurlabels wilt tonen of instellen in de werkbalk van de module Bibliotheek.

Kleurlabels instellen met de spuitbus

- 1 Selecteer het gereedschap Spuitbus in de werkbalk van de rasterweergave en kies vervolgens Label in het menu Bewerking toepassen in de werkbalk.

Opmerking: als het gereedschap *Spuitbus* niet wordt weergegeven op de werkbalk, kiest u *Spuitbus* in het werkbalkmenu.

- 2 Kies het kleurlabel in de werkbalk en klik op of sleep over foto's om het label toe te passen.
- 3 Klik op de cirkel in de werkbalk om de spuitbus uit te schakelen. Als de spuitbus uitgeschakeld is, is het pictogram Spuitbus zichtbaar in de werkbalk.

Kleurlabelsets bewerken

U kunt namen toewijzen aan kleurlabels in het dialoogvenster Kleurlabelset bewerken. De naam wordt vervolgens aan de metagegevens van de foto toegevoegd wanneer u het label toepast.

- 1 Kies Metagegevens > Kleurlabelset > Bewerken in de module Bibliotheek.
- 2 Typ een naam naast een kleur in het dialoogvenster Kleurlabelset bewerken.
- 3 (Optioneel) Kies Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling in het menu Voorinstelling, typ een naam in het tekstvak Naam voorinstelling en klik op Maken.
- 4 Klik op Wijzigen.

Kleurlabelsets verwijderen of hernoemen

- 1 Kies Metagegevens > Kleurlabelset > Bewerken in de module Bibliotheek.
- 2 Kies een voorinstelling in het menu Voorinstelling van het dialoogvenster Kleurlabelset bewerken.
- 3 Voer een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Kies Voorinstelling [*naam van voorinstelling*] verwijderen als u de voorinstelling wilt verwijderen. Klik op Verwijderen in het waarschuwingsvenster dat wordt geopend.
 - Kies Naam van voorinstelling [*naam van voorinstelling*] wijzigen als u de naam van de voorinstelling wilt wijzigen. Typ een naam in het tekstvak Naam voorinstelling en klik op Naam wijzigen.

Metagegevens weergeven en bewerken

Informatie over metagegevens en XMP

Met metagegevens wordt een serie gestandaardiseerde gegevens over een foto bedoeld, zoals de auteursnaam, resolutie, kleurreimte, het auteursrecht en toegepaste trefwoorden. De meeste digitale camera's genereren bijvoorbeeld basisgegevens over een bestand, zoals de hoogte, breedte, bestandsindeling en de tijd waarop de foto is gemaakt. Lightroom biedt bovendien ondersteuning voor de informatiestandaard die is ontwikkeld door de IPTC (International Press Telecommunications Council) voor het identificeren van verzonden tekst en afbeeldingen. Deze standaard bevat vermeldingen voor beschrijvingen, trefwoorden, categorieën, credits en oorsprong. Met behulp van metagegevens kunt u uw workflow stroomlijnen en uw bestanden ordenen.

Bestandsinformatie wordt opgeslagen aan de hand van de XMP-standaard (Extensible Metadata Platform). XMP is gebaseerd op XML. XMP wordt niet naar de originele bestanden geschreven in geval van Camera Raw-bestanden met een eigen bestandsindeling. U voorkomt beschadigde bestanden door XMP-metagegevens op te slaan in een afzonderlijk bestand, een zogenaamd *secundair* bestand. Voor alle andere bestandsindelingen die in Lightroom worden ondersteund (JPEG, TIFF, PSD en DNG) worden XMP-metagegevens naar de bestanden geschreven op de locatie die voor die gegevens is opgegeven. XMP vereenvoudigt het uitwisselen van metagegevens tussen Adobe-toepassingen en tussen verschillende publicatieworkflows. U kunt bijvoorbeeld de metagegevens van een bestand als een sjabloon opslaan en de metagegevens vervolgens importeren in andere bestanden.

Metagegevens die in andere indelingen zijn opgeslagen, zoals de EXIF-, IPTC (IIM)- en TIFF-indelingen, worden gesynchroniseerd en beschreven met XMP, zodat ze gemakkelijker kunnen worden weergegeven en beheerd.

Meer Help-onderwerpen

“Trefwoorden” op pagina 94

Opgeven waar wijzigingen in metagegevens naartoe worden geschreven

Lightroom schrijft automatisch metagegevens voor aanpassingen en instellingen naar de catalogus. U kunt Lightroom ook zodanig instellen dat deze de wijzigingen naar XMP schrijft. Als u wilt dat wijzigingen die in Lightroom zijn gemaakt, worden herkend door andere toepassingen, moeten metagegevens naar XMP worden geschreven.

- 1 Kies Bewerken > Catalogusinstellingen (Windows) of Lightroom > Catalogusinstellingen (Mac OS).
- 2 Klik op het tabblad Metagegevens en voer een van de volgende twee handelingen uit:
 - Selecteer Wijzigingen automatisch naar XMP opslaan als u metagegevens voor aanpassingen en instellingen naar XMP wilt schrijven.
 - Als u wilt dat metagegevens voor aanpassingen en instellingen alleen naar de catalogus worden geschreven, heft u de selectie Wijzigingen automatisch naar XMP opslaan op.

Als u metagegevens voor aanpassingen en instellingen niet automatisch naar XMP schrijft, kunt u een bestand selecteren en Metagegevens > Metagegevens opslaan naar bestand kiezen.

Wijzigingen in metagegevens handmatig in een bestand opslaan

Voer een van de volgende handelingen uit om wijzigingen in metagegevens van een foto in Lightroom handmatig op te slaan:

- Selecteer een of meer foto's in de rasterweergave van de module Bibliotheek en kies Metagegevens > Metagegevens opslaan in bestanden, of druk op Ctrl+S (Windows) of Command+S (Mac OS).
- Klik op het pictogram Metagegevensbestand moet worden bijgewerkt in een miniatuur in de rasterweergave van de module Bibliotheek en klik vervolgens op Opslaan.
- Als u met een DNG-bestand werkt, kiest u Metagegevens > DNG-voorvertoningen en -metagegevens bijwerken om wijzigingen in metagegevens op te slaan in het bestand en om een voorvertoning te genereren op basis van de huidige verwerkingsinstellingen voor Raw-bestanden.

Metagegevens van foto's weergeven

In het deelvenster Metagegevens van de module Bibliotheek worden het bestandspad, de bestandsnaam, de classificatie, het tekstlabel en de EXIF- en IPTC-metagegevens van geselecteerde foto's weergegeven. Kies een set metagegevensvelden in het pop-upmenu. Lightroom beschikt over kant-en-klare sets met verschillende combinaties van metagegevens.

- ❖ Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, kiest u een van de volgende opties in het pop-upmenu boven aan het deelvenster Metagegevens:

Standaard Toont de bestandsnaam, de naam van de kopie, de map, de classificatie, het tekstlabel en een subset van de IPTC- en EXIF-metagegevens.

Alles Toont de bestandsnaam, de naam van de kopie, het bestandspad, de classificatie, het tekstlabel en alle IPTC- en EXIF-metagegevens.

Alle plug-inmetagegevens Toont alle aangepaste metagegevens die zijn ingesteld door externe plug-ins. Als er geen plug-ins zijn geïnstalleerd, worden de bestandsnaam, de naam van de kopie en de map weergegeven.

EXIF Toont de bestandsnaam, het bestandspad, de afmetingen en de EXIF-camerametagegevens, zoals Belichting, Brandpuntsafstand, ISO-waarde lichtgevoeligheid en Flits. Als uw camera GPS-metagegevens opslaat, wordt deze informatie als EXIF-metagegevens weergegeven.

EXIF en IPTC Toont de bestandsnaam, de grootte, het type, de locatie, de metagegevensstatus en alle EXIF- en basis-IPTC-metagegevens.

IPTC Toont de bestandsnaam en de basis-IPTC-metagegevens: contact-, inhouds-, afbeeldings-, status- en copyrightmetagegevens.

IPTC-extensie Toont de bestandsnaam en de IPTC-metagegevens voor model- en illustratiereleases en andere typen licentierechten.

Groot bijschrift Toont het copyrightvak en een bewerkingsvak voor een groot bijschrift.

Locatie Toont velden voor de bestandsnaam, de naam van de kopie, de map, de titel, het bijschrift en de locatie.

Minimaal Toont de bestandsnaam, de classificatie en de metagegevens Bijschrift en Copyright.

Snelle beschrijving Toont de bestandsnaam, de naam van de kopie, het bestandspad, de classificatie en de volgende EXIF- en IPTC-metagegevens: Afmetingen, Datum en tijd, Camera, Titel, Bijschrift, Copyright, Auteur en Locatie.

Als in een IPTC-metagegevensveld in het deelvenster Metagegevens een pijl wordt weergegeven, klikt u op de pijl om snel alle foto's die over de desbetreffende metagegevens beschikken te vinden en weer te geven.

Als er meerdere foto's met verschillende metagegevensinstellingen zijn geselecteerd, wordt de tekst <gemengd> weergegeven in de metagegevensvelden. Kies Metagegevens > Metagegevens alleen tonen voor doelfoto als u de metagegevens voor de doelfoto (de actieve foto) in de selectie wilt zien. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, bevat het deelvenster Metagegevens alleen metagegevens voor de actieve foto.

Meer Help-onderwerpen

[“Foto's zoeken aan de hand van metagegevensfilters”](#) op pagina 103

IPTC-metagegevens toevoegen en bewerken

U voegt metagegevens aan foto's toe door de informatie in te voeren in het deelvenster Metagegevens. Kant-en-klare metagegevenssets zijn handig als u alle of bepaalde metagegevens van de foto ter beschikking wilt stellen voor toevoeging of bewerking.

Opmerking: u kunt snel metagegevens toevoegen aan foto's die gemeenschappelijke metagegevens moeten hebben door een voorinstelling voor metagegevens te kiezen, metagegevens uit een andere foto te kopiëren en te plakken en deze metagegevens te synchroniseren.

- 1 Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, kiest u een metagegevensset in het pop-upmenu boven aan het deelvenster Metagegevens. Zie [“Metagegevens van foto's weergeven”](#) op pagina 87.
- 2 Voer een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Typ in een tekstvak voor metagegevens als u metagegevens wilt toevoegen.
 - Kies een voorinstelling voor metagegevens in het menu Voorinstelling als u metagegevens uit een voorinstelling wilt toevoegen.
 - Overschrijf een vermelding in een tekstvak voor metagegevens als u metagegevens wilt bewerken.

- Klik op het handelingpictogram rechts van het metagegevensveld als u een verwante handeling wilt uitvoeren. Klik bijvoorbeeld op het pictogram rechts van het veld Label als u alle foto's met het desbetreffende label wilt weergeven.

Er zijn afzonderlijke velden beschikbaar voor het verzenden van e-mails en het volgen van koppelingen naar websites. Klik bijvoorbeeld op de koppeling rechts van Website om de browser naar de opgegeven website te openen.

Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, worden de metagegevens alleen aan de actieve foto toegevoegd.

Meer Help-onderwerpen

[“Een voorinstelling voor metagegevens toepassen”](#) op pagina 91

[“Metagegevens kopiëren en plakken tussen foto's”](#) op pagina 91

[“Metagegevens synchroniseren tussen foto's in de catalogus”](#) op pagina 92

Het opnametijdstip van de foto wijzigen

Soms is het nodig het opnametijdstip van foto's te wijzigen, bijvoorbeeld als u foto's hebt gemaakt in een andere tijdzone en de datum- en tijdstellingen van uw camera niet hebt gewijzigd voordat u begon met fotograferen. En als u een gescande foto importeert in Lightroom, krijgt deze de scandatum in plaats van de datum waarop de foto is gemaakt als aanmaakdatum.

Als u een bewerkt opnametijdstip van een Raw-foto wilt opslaan, dient u deze optie in te schakelen in het dialoogvenster Catalogusinstellingen. Zie [“Catalogusinstellingen wijzigen”](#) op pagina 59.

Wanneer u het opnametijdstip wijzigt, worden ook de EXIF-gegevens voor Datum en tijd - oorspronkelijk in het deelvenster Metagegevens gewijzigd. Voor de meeste camera's geldt dat de Datum en tijd - oorspronkelijk gelijk is aan Datum en tijd - digitaal. In dat geval wordt Datum en tijd - digitaal ook gewijzigd. Datum en tijd in metagegevens geeft aan wanneer de foto voor het laatst is bijgewerkt. Deze metagegevens worden niet gewijzigd wanneer u het opnametijdstip van de foto aanpast.

Opmerking: u kunt de opdracht *Opnametijdstip bewerken* niet ongedaan maken door op **Ctrl+Z** (Windows) of **Command+Z** (Mac OS) te drukken. U dient daar de opdracht *Oorspronkelijk opnametijdstip weer instellen* voor te gebruiken.

- 1 Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, voert u een van de volgende handelingen uit:

- Kies Metagegevens > Opnametijdstip bewerken.
- Klik op de pijl in het veld Datum en tijd in het deelvenster Metagegevens als er EXIF-informatie wordt weergegeven.

- 2 Selecteer het type aanpassing in het dialoogvenster Opnametijdstip bewerken:

Aanpassen aan een opgegeven datum en tijd Hiermee wijzigt u het opnametijdstip in de datum en tijd die u opgeeft.

Met opgegeven aantal uren verschuiven (aanpassing tijdzone) Hiermee wijzigt u het opnametijdstip met het aantal uren dat u aan de originele tijd toevoegt of ervan aftrekt.

Wijzigen in aanmaakdatum van elk bestand voor elke afbeelding Hiermee wijzigt u het opnametijdstip in de EXIF-cameragegevens in de aanmaakdatum van het bestand. Sla stap 3 over als u deze optie selecteert.

- 3 Voer een van de volgende handelingen uit in het gebied Nieuwe tijd van het dialoogvenster:

- Als u Aanpassen aan een opgegeven datum en tijd selecteert, typt u een nieuwe datum en tijd in het tekstvak Gecorrigeerde tijd. U kunt ook de datum- en tijdwaarden selecteren en deze waarden verhogen of verlagen met de Pijl-omhoog of -omlaag.

- Als u Per ingesteld aantal uren verschuiven selecteert, kiest u een waarde in het pop-upmenu om een eerdere of latere tijd in te stellen.

Belangrijk: als er meer dan één foto in de rasterweergave is geselecteerd, wijzigt Lightroom het opnametijdstip voor de actieve foto volgens de opgegeven aanpassing. (In het dialoogvenster Opnametijdstip bewerken wordt een voorvertoning van de actieve foto weergegeven.) Andere foto's in de selectie worden volgens hetzelfde gewijzigde opnametijdstip aangepast. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, wordt het opnametijdstip alleen in de actieve foto gewijzigd.

- 4 (Optioneel) Als u het originele opnametijdstip weer wilt instellen, selecteert u de foto's in de rasterweergave of in de filmstrip en kiest u Metagegevens > Oorspronkelijk opnametijdstip weer instellen.

Voorinstellingen voor metagegevens maken en toepassen

Een voorinstelling voor metagegevens maken

U kunt specifieke metagegevens opslaan als een voorinstelling en deze opnieuw gebruiken voor een of meerdere foto's. Als u een voorinstelling voor metagegevens gebruikt, hoeft u niet handmatig dezelfde gegevens voor verschillende foto's in te voeren.

- 1 Kies Voorinstellingen bewerken in het menu Voorinstelling in het deelvenster Metagegevens.

- 2 Typ de gegevens voor een van de volgende groepen:

Basisinformatie Hiermee kunt u metagegevens invoeren voor bijschriften, classificatiesterren en een tekstlabel.

IPTC-inhoud De volgende metagegevens worden ingesteld: een korte samenvatting van de foto, een nieuwscode van de website newscodes.org en de naam van de auteur van de beschrijving.

IPTC-copyright De volgende metagegevens worden ingesteld: de naam en het webadres van de houder van het auteursrecht en de voor de foto verleende gebruiksrechten.

IPTC-auteur De volgende metagegevens worden ingesteld: de naam, het adres, de contactgegevens, de website en de functie van de auteur van de foto.

IPTC-afbeelding Er worden metagegevens ingesteld voor een beschrijving van een publicatie aan de hand van de op newscodes.org vermelde richtlijnen: een beschrijving van de foto aan de hand van de op newscodes.org vermelde richtlijnen en informatie over de plaats waar de foto is gemaakt.

IPTC-status De volgende metagegevens worden ingesteld: de titel van de foto, een willekeurig taaknummer dat voor de fototaak is gebruikt, verzendinstructies, gebruiksrechten van de foto, de naam van de fotograaf, het bedrijf of het bureau en de eigenaar van de foto.

IPTC-extensie Schrijft metagegevens voor vijf categorieën aanvullende informatie over de inhoud van de afbeelding: beheer, illustraties, beschrijving, modellen en rechten.

Trefwoorden Er worden metagegevens ingesteld voor de vermelde trefwoorden en deze worden aan de bestaande op de foto toegepaste trefwoorden toegevoegd.

- 3 Voer een of meer van de volgende handelingen uit om de metagegevens te selecteren die u wilt opnemen in de voorinstelling:

- Klik op Alles selecteren om alle metagegevens op te nemen.
- Klik op Niets selecteren om helemaal geen metagegevens op te nemen. U gebruikt deze knop waarschijnlijk als u opnieuw begint met het selecteren van metagegevens.
- Klik op Met informatie selecteren als u alleen de metagegevens wilt opnemen waarvoor u informatie hebt ingevoerd.

Opmerking: als u handmatig metagegevens in het deelvenster Metagegevens hebt ingevoerd voordat u Voorinstellingen bewerken hebt gekozen, zijn de velden die u hebt bewerkt, ingeschakeld in het dialoogvenster Metagegevensvoorinstellingen bewerken.

- Klik op de vakjes naast een metagegevensvak als u individuele metagegevens wilt opgeven.
 - Klik op de vakjes naast de naam van een groep (bijvoorbeeld IPTC-inhoud, IPTC-copyright, enzovoort) als u een volledige metagegevensgroep wilt opnemen.
- 4 Kies Voorinstelling > Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling, typ een naam voor de voorinstelling en klik op Maken.
 - 5 Klik op Gereed in het dialoogvenster Metagegevensvoorinstellingen bewerken.

Een voorinstelling voor metagegevens toepassen

- ❖ Zorg dat er foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave of in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave en kies een voorinstelling in het menu Voorinstelling in het deelvenster Metagegevens.

Een voorinstelling voor metagegevens toepassen met het gereedschap Spuitbus

- 1 Selecteer het gereedschap Spuitbus in de werkbalk van de rasterweergave en kies vervolgens Metagegevens in het menu Bewerking toepassen in de werkbalk.

Opmerking: als het gereedschap Spuitbus niet wordt weergegeven op de werkbalk, kiest u Spuitbus in het werkbalkmenu.

- 2 Kies de voorinstelling in de werkbalk en klik op of sleep over foto's om de voorinstelling toe te passen.
- 3 Klik op de cirkel in de werkbalk om de spuitbus uit te schakelen. Als de spuitbus uitgeschakeld is, is het pictogram Spuitbus zichtbaar in de werkbalk.

Een voorinstelling voor metagegevens bewerken

- 1 Kies Voorinstellingen bewerken in het menu Voorinstelling in het deelvenster Metagegevens.
- 2 Kies de voorinstelling die u wilt bewerken in het pop-upmenu Voorinstelling.
- 3 Bewerk de metagegevensvelden en wijzig instellingen.
- 4 Kies Voorinstelling [naam van voorinstelling] bijwerken in het pop-upmenu Voorinstelling en klik op Gereed.

Een voorinstelling voor metagegevens verwijderen

- ❖ Zoek de metagegevensvoorinstelling op in de Verkenner (Windows) of Finder (Mac OS) en sleep de voorinstelling naar de Prullenbak (Windows) of Prullenmand (Mac OS) om de voorinstelling te verwijderen. Voorinstellingen voor metagegevens worden opgeslagen in de volgende mappen:

Mac OS /startpagina gebruiker/Bibliotheek/Application Support/Adobe/Lightroom/Metadata Presets

Windows XP \Documents and Settings\gebruikersnaam\Application Data\Adobe\Lightroom\Metadata Presets

Windows Vista \Gebruikers\gebruikersnaam\AppData\Roaming\Adobe\Lightroom\Metadata Presets

Metagegevens kopiëren en plakken tussen foto's

U kunt door middel van het kopiëren en plakken van metagegevens snel informatie en IPTC-metagegevens aan foto's toevoegen. Met de opdrachten Metagegevens kopiëren en Metagegevens plakken hoeft u niet steeds dezelfde metagegevens te typen.

- 1 Selecteer in de rasterweergave een foto waarvan u de metagegevens wilt kopiëren en kies Metagegevens > Metagegevens kopiëren.

- 2 Selecteer de informatie en de IPTC-metagegevens die u wilt kopiëren in het dialoogvenster Metagegevens kopiëren en klik op Kopiëren.
- 3 Selecteer foto's in de rasterweergave en kies Metagegevens > Metagegevens plakken.

Metagegevens synchroniseren tussen foto's in de catalogus

U kunt bepaalde metagegevens in geselecteerde foto's synchroniseren met metagegevens in een andere foto. Zo kunt u snel informatie en IPTC-metagegevens aan foto's toevoegen. Als u de metagegevens synchroniseert, hoeft u niet steeds dezelfde metagegevens te typen voor foto's.

- 1 Selecteer in de rasterweergave een foto waarmee u andere foto's wilt synchroniseren. Dit wordt de actieve foto.
- 2 Houd Ctrl (Windows) of Command (Mac OS) ingedrukt en klik om de foto's te selecteren die u met de actieve foto wilt synchroniseren. Houd Shift ingedrukt en klik om opeenvolgende foto's te selecteren.
- 3 Ga op een van de volgende manieren te werk:
 - Klik op de knop Synchroniseren onder de deelvensters rechts in het scherm.
 - Kies Metagegevens > Metagegevens synchroniseren.
- 4 Selecteer de gewenste metagegevens in het dialoogvenster Metagegevens synchroniseren en klik op Synchroniseren.

Opmerking: *de net voor synchronisatie geselecteerde metagegevens overschrijven de bestaande metagegevens in de geselecteerde foto's.*

- 5 (Optioneel) Kies Metagegevens > Automatisch synchroniseren inschakelen of klik op de schakelaar Automatisch synchroniseren inschakelen op de knop Synchroniseren om metagegevenswijzigingen automatisch toe te passen op alle geselecteerde foto's bij het bewerken.

Lightroom-metagegevens synchroniseren met Camera Raw en Adobe Bridge

Standaard worden Lightroom-metagegevens opgeslagen in het catalogusbestand. Als u de wijzigingen die in Lightroom-metagegevens zijn gemaakt, inclusief aanpassingsinstellingen van de module Ontwikkelen, wilt zien in Camera Raw, Photoshop en Adobe Bridge, moeten de metagegevenswijzigingen worden opgeslagen naar XMP in Lightroom. Als u metagegevens in een Raw-bestand opslaat, worden de wijzigingen in een secundair XMP-bestand opgeslagen. In het geval van andere bestandstypen worden de metagegevens opgeslagen in het bestand zelf.

Opmerking: *trefwoordhiërarchieën die in een van deze toepassingen zijn gemaakt, blijven behouden en er gaan geen gegevens verloren, ook al worden ze niet allemaal weergegeven in deze toepassingen. Mogelijk worden sommige aanpassingen die in de module Ontwikkelen van Lightroom zijn gemaakt, niet herkend in versies die ouder zijn dan Camera Raw 4.1.*

Meer Help-onderwerpen

[“Informatie over metagegevens en XMP”](#) op pagina 86

[“Catalogusinstellingen wijzigen”](#) op pagina 59

[“Wijzigingen in metagegevens handmatig in een bestand opslaan”](#) op pagina 87

[“Bibliotheekweergaveopties instellen voor de rasterweergave”](#) op pagina 54

Wijzigingen in metagegevens van foto's in Lightroom automatisch opslaan

Als u er zeker van wilt zijn dat de in Lightroom aangebrachte metagegevenswijzigingen in Adobe Bridge en Camera Raw zichtbaar zijn, kunt u het beste die wijzigingen tijdens het werken automatisch laten opslaan.

- 1 Kies Bewerken > Catalogusinstellingen (Windows) of Lightroom > Catalogusinstellingen (Mac OS).
- 2 Selecteer op het tabblad Metagegevens de optie Wijzigingen automatisch naar XMP opslaan.

Niet-opgeslagen metagegevens weergeven

In Lightroom worden drie typen pictogrammen in de rasterweergave van de module Bibliotheek weergegeven waarmee de niet-opgeslagen metagegevens worden aangeduid:

Metagegevensbestand moet worden bijgewerkt Geeft aan dat er niet-opgeslagen metagegevenswijzigingen in de foto in Lightroom zijn aangebracht.

Metagegevens zijn extern gewijzigd Geeft aan dat er metagegevenswijzigingen in de foto in een externe toepassing zijn aangebracht die niet in Lightroom zijn toegepast.

Fout bij het opslaan van metagegevens Geeft aan dat er een fout is opgetreden bij het opslaan van metagegevens in Lightroom. Dit pictogram verschijnt wanneer dezelfde metagegevens voor een foto in zowel Lightroom als in een externe toepassing zijn gewijzigd.

Deze pictogrammen kunt u weergeven met behulp van de opties voor rasterweergave.

- 1 Kies Weergave > Weergaveopties in de module Bibliotheek.
- 2 Klik op het tabblad Rasterweergave in het dialoogvenster Weergaveopties Bibliotheek.
- 3 Selecteer de optie Niet-opgeslagen metagegevens in het gedeelte Celpictogrammen.

Opmerking: u kunt ook de Status metagegevens bekijken in het deelvenster Metagegevens om te controleren of de metagegevens moeten worden bijgewerkt.

Metagegevensconflicten tussen Lightroom, Adobe Bridge en Camera Raw oplossen

- ❖ Voer een van de volgende handelingen uit in de rasterweergave van de module Bibliotheek om metagegevens in de Lightroom-catalogus te synchroniseren:
 - Klik op het pictogram Metagegevens zijn extern gewijzigd of het pictogram Fout bij het opslaan van metagegevens dat in een miniatuur wordt weergegeven. Kies Instellingen importeren vanaf schijf om de metagegevens uit Camera Raw of Adobe Bridge toe te passen. Kies Instellingen overschrijven als u wijzigingen die in Camera Raw of Adobe Bridge zijn aangebracht, wilt negeren en catalogusmetagegevens op de foto wilt toepassen.
 - Selecteer een miniatuur die het pictogram Metagegevens zijn extern gewijzigd of het pictogram Fout bij het opslaan van metagegevens bevat en kies Metagegevens > Metagegevens van bestand lezen. Klik op Lezen om de catalogusinstellingen te overschrijven en de wijzigingen die in Bridge of Camera Raw zijn aangebracht, toe te passen.

Handelingen in het deelvenster Metagegevens

Klik op de knoppen rechts van de metagegevensvelden in het deelvenster Metagegevens om een aantal handelingen uit te voeren. Zo kunt u de map openen waarin een afbeelding staat, metagegevens in het bestand opslaan, metagegevensconflicten oplossen, naar het origineel van een virtuele kopie springen, enzovoort. Houd de muisaanwijzer boven elke knop om knopinfo weer te geven.

Trefwoorden

Informatie over trefwoordtags

Trefwoordtags zijn metagegevens in de vorm van tekst die de belangrijkste inhoud van een foto beschrijven. Zo kunt u gemakkelijk naar foto's in een catalogus zoeken en deze herkennen. Trefwoordtags worden net als andere metagegevens opgeslagen in het fotobestand of (in het geval van geïntegreerde Camera Raw-bestanden) in secundaire XMP-bestanden. Op foto's toegepaste trefwoorden kunnen worden gelezen door Adobe-toepassingen als Adobe Bridge, Photoshop of Photoshop Elements en door andere toepassingen die XMP-metagegevens ondersteunen.

Er zijn in Lightroom verschillende manieren om trefwoordtags toe te passen op foto's. U kunt trefwoorden typen of selecteren in het deelvenster Trefwoorden vastleggen of u kunt foto's naar specifieke trefwoordtags in het deelvenster Trefwoordenlijst slepen.

In de rasterweergave wordt voor foto's met trefwoordtags een miniatuurbadge weergegeven. Alle trefwoordtags in de catalogus worden weergegeven in het deelvenster Trefwoordenlijst. U kunt trefwoordtags op ieder gewenst moment toevoegen, bewerken, verwijderen of de naam ervan wijzigen. Wanneer u trefwoorden maakt of bewerkt, kunt u synoniemen en exportopties opgeven. Synoniemen zijn termen die verwant zijn aan trefwoordtags. Als u foto's selecteert die trefwoordtags met synoniemen bevatten, worden de synoniemen weergegeven in het deelvenster Trefwoorden vastleggen als Trefwoordtags > Wordt geëxporteerd is geselecteerd.

Trefwoordtags kunnen andere, geneste trefwoordtags bevatten. Zo kan de trefwoordtag *dieren* bijvoorbeeld de trefwoordtags *honden* en *katten* bevatten. De trefwoordtag *honden* kan dan bijvoorbeeld weer de trefwoordtags *herdershond*, *poedel*, enzovoort bevatten.

Trefwoordtags kunnen ook worden ingedeeld in groepen, de zogenaamde *trefwoordensets*. Als u een specifieke trefwoordenset kiest, hebt u gemakkelijker toegang tot de desbetreffende trefwoordtags. Dit is vooral handig als u meer trefwoordtags aan de catalogus toevoegt.

Op [Lightroom 2 basics: collections and keywords](#) vindt u een video over hoe u verzamelingen en trefwoorden kunt gebruiken om uw foto's te organiseren. De instructies zijn bedoeld voor Lightroom 2 maar werken ook in Lightroom 3.

Trefwoordtags weergeven

Alle trefwoordtags in de catalogus worden weergegeven in het deelvenster Trefwoordenlijst. In elke trefwoordtag ziet u het aantal foto's met de desbetreffende tag.

- ❖ Voer in de module Bibliotheek een of meer van de volgende handelingen uit:
- Vouw het deelvenster Trefwoordenlijst uit als u de trefwoordtags wilt weergeven in de catalogus.
- Selecteer een foto in de rasterweergave of in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave en kijk in het gebied Trefwoordtags van het deelvenster Trefwoorden vastleggen als u de trefwoordtags voor een foto wilt weergeven. Of bekijk het deelvenster Trefwoordenlijst: een vinkje links van een trefwoordtag in het deelvenster Trefwoordenlijst geeft aan dat de geselecteerde foto die tag bevat.
- Als u de trefwoordtags wilt weergeven voor meerdere foto's, selecteert u de foto's in de rasterweergave en kijkt u in het gebied Trefwoordtags van het deelvenster Trefwoorden vastleggen. Naast de trefwoordtags die niet door alle geselecteerde foto's worden gedeeld, wordt een sterretje weergegeven. In het deelvenster Trefwoordenlijst geeft een minteken links van een trefwoordtag aan dat de tag niet door alle geselecteerde foto's wordt gedeeld.

Trefwoordtags maken

- 1 Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, voert u een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Typ tekst in het veld Klik hier om trefwoorden toe te voegen in het gebied Trefwoordtags van het deelvenster Trefwoorden vastleggen. Druk vervolgens op Enter (Windows) of Return (Mac OS). U kunt de overige stappen van de procedure dan overslaan.
 - Klik op het plusteken (+) in het deelvenster Trefwoordenlijst.
- 2 Typ een naam voor de trefwoordtag in het dialoogvenster Trefwoordtag maken.
- 3 Voer synoniemen voor de trefwoordtag in. Plaats een komma tussen de synoniemen om ze van elkaar te onderscheiden.
- 4 Selecteer een van de volgende opties:

Plaatsen in "[trefwoordtag]" (Beschikbaar als een bestaande trefwoordtag is geselecteerd wanneer u een trefwoordtag maakt) De nieuwe trefwoordtag wordt onder de geselecteerde trefwoordtag genest, zodat het onder de overkoepelende tag valt.

Toevoegen aan geselecteerde foto's Hiermee past u de trefwoordtag toe op de geselecteerde foto's.

Trefwoordtags ook exporteren De trefwoordtag wordt samen met de foto's geëxporteerd. Als u deze optie uitschakelt, wordt de trefwoordtag niet geëxporteerd.

Overkoepelende trefwoorden exporteren De trefwoorden van een hoger niveau die de trefwoordtag bevatten, worden samen met de foto's geëxporteerd.

Synoniemen exporteren De aan de trefwoordtag gekoppelde synoniemen worden samen met de foto's geëxporteerd.

Als er meer dan één foto is geselecteerd in de loop-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, worden de trefwoorden alleen aan de actieve foto toegevoegd.

 Als u automatisch nieuwe trefwoorden onder een bepaalde bovenliggende tag wilt nesten, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op de bovenliggende tag in het deelvenster Trefwoordenlijst. Kies vervolgens Nieuwe trefwoorden in dit trefwoord plaatsen. Naast het bovenliggende trefwoord verschijnt een punt en alle nieuwe tags worden onder dit trefwoord geplaatst, tot u de selectie van de optie in het contextmenu opheft.

Trefwoordtags bewerken

- 1 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een trefwoordtag in het deelvenster Trefwoordenlijst en kies Trefwoordtag bewerken in het menu.
- 2 Typ eventuele wijzigingen in de naam van de trefwoordtag, voeg synoniemen toe of stel een of meer van de volgende trefwoordtagopties in in het dialoogvenster Trefwoordtag bewerken:

Trefwoordtags ook exporteren De trefwoordtag wordt samen met de foto's geëxporteerd. Als u deze optie uitschakelt, wordt de trefwoordtag niet geëxporteerd.

Overkoepelende trefwoorden exporteren De trefwoorden van een hoger niveau die de trefwoordtag bevatten, worden samen met de foto's geëxporteerd.

Synoniemen exporteren De aan de trefwoordtag gekoppelde synoniemen worden samen met de foto's geëxporteerd.

De naam van trefwoordtags wijzigen

- 1 Klik in de module Bibliotheek met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een trefwoordtag in het deelvenster Trefwoordenlijst en kies Naam wijzigen in het menu.

- 2 Overschrijf het trefwoord in het vak en klik buiten het vak om de wijziging vast te leggen.

Trefwoordtags toevoegen aan foto's

In het deelvenster Trefwoorden vastleggen van de module Bibliotheek kunt u trefwoordtags toevoegen aan foto's door een nieuwe trefwoordtag te typen of door trefwoordtags uit een trefwoordenset toe te passen. U kunt ook trefwoordtags toevoegen aan foto's door de foto's naar trefwoorden te slepen in het deelvenster Trefwoordenlijst. En u kunt trefwoordtags toepassen op foto's met behulp van het gereedschap Spuitbus. Zie [“Trefwoorden toevoegen of verwijderen met behulp van het gereedschap Spuitbus”](#) op pagina 98.

Als u trefwoordtags toevoegt aan foto's, worden de wijzigingen opgeslagen in Lightroom, maar u kunt trefwoorden alleen opslaan in de bestanden als de optie Wijzigingen automatisch naar XMP opslaan is geselecteerd in het dialoogvenster Catalogusinstellingen. Kies Metagegevens > Metagegevens opslaan in bestand om de trefwoorden handmatig op te slaan in de bestanden.

- 1 Als u trefwoorden op meer dan één foto tegelijk wilt toepassen, selecteert u de foto's in de rasterweergave. U kunt ook één foto selecteren in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave.

Opmerking: als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, worden de trefwoorden alleen op de actieve foto toegepast.

- 2 Voer een of meer van de volgende handelingen uit:

- Typ trefwoordtags in het veld Klik hier om trefwoorden toe te voegen in het gebied Trefwoordtags van het deelvenster Trefwoorden vastleggen. Scheid de trefwoordtags met behulp van komma's van elkaar.
- Klik op een trefwoordtag in het gebied Suggesties voor trefwoorden van het deelvenster Trefwoorden vastleggen. Trefwoordsuggesties zijn gebaseerd op een aantal verschillende criteria, zoals bestaande trefwoorden die zijn toegepast op de geselecteerde foto's en op andere foto's die vlak voor of na de geselecteerde foto's zijn gemaakt.
- Klik op een trefwoordtag uit een trefwoordenset in het gebied Trefwoordenset van het deelvenster Trefwoorden vastleggen.
- Klik op het doelvak links van een trefwoordenset in het deelvenster Trefwoordenlijst. Een vinkje geeft aan dat de geselecteerde foto de desbetreffende trefwoordtag bevat.
- (Alleen rasterweergave) Sleep geselecteerde foto's naar trefwoordtags in het deelvenster Trefwoordenlijst. U kunt ook een trefwoordtag uit het deelvenster Trefwoordenlijst naar de geselecteerde foto's slepen.

Opmerking: u kunt trefwoordtags ook aan foto's toevoegen wanneer u de foto's importeert in Lightroom.

Als trefwoordtags aan foto's worden toegevoegd, wordt het deelvenster Trefwoordenlijst bijgewerkt en wordt het totale aantal foto's dat de tag gebruikt, weergegeven.

Meer Help-onderwerpen

[“Informatie over metagegevens en XMP”](#) op pagina 86

[“Trefwoordensets”](#) op pagina 99

[“Metagegevens tijdens het importeren toepassen op foto's”](#) op pagina 39

Trefwoordtags kopiëren en plakken

- 1 Selecteer in de rasterweergave de foto met de trefwoordtags die u wilt kopiëren.
- 2 Selecteer de trefwoordtags in het gebied met toegepaste trefwoordtags van het deelvenster Trefwoorden vastleggen. Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS). Kies vervolgens Kopiëren.

- 3 Selecteer de foto's in de rasterweergave waaraan u trefwoordtags wilt toevoegen.
- 4 Klik in het gebied met toegepaste tags van het deelvenster Trefwoorden vastleggen en klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op Plakken.

Trefwoordtags verwijderen van foto's of uit de catalogus

- ❖ Als er een of meerdere foto's zijn geselecteerd in de rasterweergave, of als er één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, voert u een of meerdere van de volgende handelingen uit:
 - Als u trefwoordtags uit foto's wilt verwijderen, kiest u Trefwoordtags > Trefwoorden invoeren in het deelvenster Trefwoorden vastleggen. Selecteer vervolgens een of meer trefwoordtags in het tekstvenster van het deelvenster en verwijder de tags. Als er meer dan één foto is geselecteerd in de filmstrip in de loep-, vergelijkings- of beoordelingsweergave, worden de trefwoordtags alleen uit de actieve foto verwijderd.
 - Als u een trefwoordtag permanent van foto's en uit de catalogus wilt verwijderen, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op de trefwoordtag in het deelvenster Trefwoordenlijst. Vervolgens kiest u Verwijderen in het menu. U kunt ook trefwoordtags selecteren en op de minknop (-) boven in het deelvenster Trefwoordenlijst klikken.

Opmerking: als u per ongeluk trefwoordtags verwijdert, drukt u meteen op Ctrl+Z (Windows) of Command+Z (Mac OS) om de verwijdering ongedaan te maken.

- Kies Metagegevens > Niet-gebruikte trefwoorden wissen om automatisch niet-gebruikte trefwoorden uit de catalogus te verwijderen.

Belangrijk: het verwijderen van trefwoorden aan de hand van de opdracht Niet-gebruikte trefwoorden wissen kan niet ongedaan worden gemaakt.

Als trefwoordtags van foto's worden verwijderd, wordt het deelvenster Trefwoordenlijst bijgewerkt en wordt het totale aantal foto's dat de tag gebruikt, weergegeven.

Trefwoorden importeren en exporteren

Door trefwoorden te importeren en te exporteren kunt u de voor het identificeren van foto's gemaakte trefwoordtags uitwisselen. U kunt bijvoorbeeld trefwoorden uit een catalogus exporteren en deze importeren in een andere catalogus op dezelfde of op een andere computer. Het is ook mogelijk om trefwoorden te importeren uit andere toepassingen, zoals Adobe Bridge 2.1. Lightroom importeert trefwoordenlijsten die zijn opgeslagen als standaardtekstbestanden. Als de lijst speciale tekens bevat, dient u tabs te gebruiken als scheidingsteken en de lijst op te slaan in UTF8-indeling.

Wanneer u trefwoorden exporteert, worden de trefwoordtags naar een tekstbestand geschreven. Wanneer u trefwoordtags maakt of bewerkt, kunt u opgeven of u deze wilt opnemen tijdens het exporteren. Wanneer u trefwoorden importeert uit een tekstbestand, worden ze trefwoordtags in de catalogus die worden weergegeven in het deelvenster Trefwoordenlijst.

- ❖ Voer in de module Bibliotheek een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Als u trefwoorden in de catalogus wilt importeren, kiest u Metagegevens > Trefwoorden importeren, navigeert u naar het tekst- of catalogusbestand dat de trefwoorden bevat en selecteert u dit. Klik vervolgens op Openen (Windows) of Kiezen (Mac OS).
 - Als u alle trefwoorden die u kunt exporteren ook daadwerkelijk uit de catalogus wilt exporteren, kiest u Metagegevens > Trefwoorden exporteren, selecteert u een locatie voor het trefwoordenbestand en klikt u op Opslaan.

Meer Help-onderwerpen

[“Trefwoordtags maken”](#) op pagina 95

Trefwoordsneltoetsen maken en toepassen

Met trefwoordsneltoetsen kunt u snel een of meer trefwoorden op meerdere foto's toepassen. Nadat u de sneltoets hebt gedefinieerd, kunt u deze toepassen met behulp van de opdracht Trefwoord toevoegen in het contextmenu of het gereedschap Spuitbus. Zie [“Trefwoorden toevoegen of verwijderen met behulp van het gereedschap Spuitbus”](#) op pagina 98.

- 1 Ga in de module Bibliotheek op een van de volgende manieren te werk:
 - Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een trefwoordtag in het deelvenster Trefwoordenlijst. Kies vervolgens in het menu de optie Deze als trefwoordsneltoets gebruiken. Sla stap 2 over.
 - Kies Metagegevens > Trefwoordsneltoets instellen.
- 2 Typ in het dialoogvenster Trefwoordsneltoets instellen een of meer trefwoordtags, met komma's van elkaar gescheiden, en klik vervolgens op Instellen.

Lightroom geeft tips weer terwijl u typt. Als u een trefwoordtip wilt gebruiken, kiest u deze in de pop-uplijst.

Een plusteken (+) naast een trefwoord in het deelvenster Trefwoordenlijst geeft aan dat het deel uitmaakt van de huidige trefwoordsneltoets.

- 3 Als u de trefwoordsneltoets wilt toepassen, selecteert u een of meer foto's in de rasterweergave of de filmstrip, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op de foto en kiest u Trefwoord(en) “[naam van trefwoordtag]” toevoegen.

Trefwoorden toevoegen of verwijderen met behulp van het gereedschap Spuitbus

Als u de trefwoorden voor de trefwoordsneltoets hebt opgegeven, kunt u de trefwoordsneltoets snel op foto's toepassen met behulp van de spuitbus.

Opmerking: als het gereedschap Spuitbus niet wordt weergegeven op de werkbalk, kiest u Spuitbus in het werkbalkmenu.

- 1 Ga in de module Bibliotheek op een van de volgende manieren te werk:
 - Kies Metagegevens > Bewerking toepassen inschakelen.
 - Klik op het pictogram Spuitbus in de werkbalk van de rasterweergave.

Als het gereedschap Spuitbus ingeschakeld is, verandert de aanwijzer in een spuitbuspictogram en is het spuitbuspictogram niet meer zichtbaar in de werkbalk.

- 2 Kies, indien noodzakelijk, Trefwoorden in het menu Bewerking toepassen in de werkbalk.
- 3 Typ, indien noodzakelijk, een of meer trefwoorden die u wilt toevoegen aan of verwijderen uit het werkbalkveld.
- 4 Voer een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Klik met het gereedschap Spuitbus op de foto als u een trefwoordsneltoets op één foto wilt toepassen. Nadat het trefwoord is toegepast, verandert de spuitbus in een gummetje. Klik nogmaals met het gummetje op de foto als u de trefwoordsneltoets wilt verwijderen.

- Klik en sleep over de foto's in de rasterweergave als u een trefwoordsneltoets op meerdere foto's wilt toepassen. Nadat het trefwoord is toegepast, verandert de spuitbus in een gummetje. Als u de trefwoordsneltoets uit meerdere foto's wilt verwijderen, klikt en sleept u in de rasterweergave met het gummetje over de foto's die de trefwoordtag bevatten. (Filter de foto's in de rasterweergave door op de witte pijl helemaal rechts van het trefwoord in het deelvenster Trefwoordenlijst te klikken, zodat alleen de foto's met de trefwoorden die u wilt verwijderen, worden weergegeven.)
- 5 Klik op de cirkel in de werkbalk om de spuitbus uit te schakelen. Als de spuitbus uitgeschakeld is, is het pictogram Spuitbus zichtbaar in de werkbalk.

Trefwoordensets

Als u grote aantallen trefwoordtags aan de catalogus toevoegt, is het belangrijk trefwoordensets te maken, zodat u gemakkelijk toegang blijft houden tot relevante trefwoordtags. U kunt bijvoorbeeld trefwoordensets maken die maar liefst negen trefwoordtags bevatten voor bepaalde gebeurtenissen, plaatsen, mensen of taken. Trefwoordensets hebben geen enkel effect op de manier waarop trefwoordtags naar de metagegevens van een foto worden geschreven. Het is gewoon een andere manier om trefwoordtags in te delen. Trefwoordtags kunnen deel uitmaken van meerdere trefwoordensets.

Trefwoordensets maken

- ❖ Voer in de module Bibliotheek een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Als u de set Recente trefwoorden wilt omzetten in een opgeslagen trefwoordenset, klikt u op het pop-upmenu Trefwoordenset in het deelvenster Trefwoorden vastleggen en kiest u Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling. Typ een naam voor de trefwoordenset en klik op Maken.
 - Als u specifieke trefwoordtags wilt opnemen in een trefwoordenset, dient u ervoor te zorgen dat er een trefwoordenset is gekozen in het deelvenster Trefwoorden vastleggen. Kies vervolgens Trefwoordenset > Set bewerken in het deelvenster Trefwoorden vastleggen of kies Metagegevens > Trefwoordenset > Bewerken. Typ of overschrijf trefwoordtags in de tekstvakken en kies Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling in het menu Voorinstelling. Typ een naam voor de trefwoordenset in het dialoogvenster Nieuwe voorinstelling en klik op Maken.

Trefwoordensets kiezen

- ❖ Kies een trefwoordenset in het pop-upmenu Trefwoordenset in het deelvenster Trefwoorden vastleggen in de module Bibliotheek:

Recente trefwoorden De laatst gebruikte trefwoordtags worden weergegeven.

Natuur- en landschapsfotografie Aan natuur- en landschapsfotografie verwante trefwoorden worden weergegeven.

Portretfotografie Aan portretfotografie verwante trefwoorden worden weergegeven.

Huwelijksfotografie Aan huwelijksfotografie verwante trefwoorden worden weergegeven.

Trefwoordensets bewerken

- 1 Kies Set bewerken in het pop-upmenu Trefwoordenset in het deelvenster Trefwoorden vastleggen van de module Bibliotheek.
- 2 Typ trefwoordtags in de tekstvakken in het dialoogvenster Trefwoordenset bewerken. Overschrijf of selecteer en verwijder de trefwoordtags die u niet wilt opnemen in de trefwoordenset.

- 3 (Optioneel) Kies Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling in het menu Voorinstelling als u een trefwoordenset wilt maken. Typ vervolgens een naam voor de trefwoordenset en klik op Maken in het dialoogvenster Nieuwe voorinstelling.
- 4 Klik op Wijzigen om de trefwoordensets bij te werken.

Trefwoordensets verwijderen of de naam ervan wijzigen

- 1 Kies Set bewerken in het pop-upmenu Trefwoordenset in het deelvenster Trefwoorden vastleggen van de module Bibliotheek.

Opmerking: de optie Bewerken is niet zichtbaar als Recente trefwoorden is gekozen in het pop-upmenu Set.

- 2 Kies de trefwoordenset in het menu Voorinstelling van het dialoogvenster Trefwoordenset bewerken.
- 3 Ga op een van de volgende manieren te werk:
 - Als u de naam van de trefwoordenset wilt wijzigen, kiest u Naam van voorinstelling “Naam van trefwoordenset” wijzigen in het menu Voorinstelling.
 - Als u de trefwoordenset wilt verwijderen, kiest u Voorinstelling “Naam van trefwoordenset” verwijderen in het menu Voorinstelling.

De spelling van trefwoorden controleren en corrigeren (Mac OS)

Wanneer u trefwoordtags op spelfouten controleert, stopt Lightroom bij elk woord dat niet in het woordenboek voorkomt. Als het woord correct is gespeld, kunt u de spelling bevestigen door het woord aan het woordenboek toe te voegen. Als het woord verkeerd is gespeld, kunt u de spelling corrigeren.

Opmerking: deze instructies zijn bedoeld voor Mac OS X v. 10.6. De opdrachten en opties voor de spellingcontrole in Mac OS X v. 10.5 en lagere versies kunnen hiervan afwijken.

- 1 Klik in de module Bibliotheek op het tekstvak Trefwoordtags van het deelvenster Trefwoorden vastleggen.
- 2 Kies Bewerken > Spelling > Toon spelling en grammatica.
- 3 (Optioneel) Kies een taal in het pop-upmenu van het dialoogvenster Spelling en grammatica. Dit is de taal voor het woordenboek dat Lightroom gebruikt voor de spellingcontrole.
- 4 Als Lightroom onbekende woorden en andere mogelijke fouten vindt, klikt u op een van de volgende opties:

Negeren De spellingcontrole gaat door zonder de tekst te wijzigen.

Leren Slaat het onbekende woord op in het woordenboek, zodat dit een volgende keer niet wordt beschouwd als een spelfout.

Definiëren Hiermee zoekt u het woord op in het woordenboek.

Suggestie Er worden mogelijke correcties voor het woord voorgesteld.

Volgende zoeken De spellingcontrole wordt voortgezet.

Wijzigen Hiermee corrigeert u een spelfout. Zorg ervoor dat het correcte woord in het tekstvak staat en klik op Wijzigen.

Onjuist gespelde woorden markeren (Mac OS)

- 1 Klik, nadat u trefwoordtags hebt opgegeven in de module Bibliotheek, op het tekstvak Trefwoordtags van het deelvenster Trefwoorden vastleggen.
- 2 Kies Bewerken > Spelling > Spellingcontrole.

Het eerste onjuist gespelde woord in het tekstvak wordt gemarkeerd.

3 Houd Ctrl ingedrukt terwijl u op het gemarkeerde woord klikt en kies een van de volgende opties:

[correct gespelde suggesties] Lightroom geeft boven in het contextmenu een lijst met correct gespelde suggesties weer. Kies een woord om de spelling te corrigeren.

Spelling negeren De spellingcontrole gaat door zonder de tekst te wijzigen.

Spelling leren Slaat het onbekende woord op in het woordenboek, zodat dit een volgende keer niet wordt beschouwd als een spelfout.

Opmerking: u kunt ook *Spelling en grammatica > Toon spelling en grammatica* kiezen in het contextmenu om een dialoogvenster met meer opties te openen.

De spelling controleren terwijl u typt (Mac OS)

Lightroom kan automatisch de spelling van trefwoordtags controleren terwijl u ze typt. Een onjuist gespeld trefwoord wordt dan onderstreept.

- 1 Klik in de module Bibliotheek op het tekstvak Trefwoordtags van het deelvenster Trefwoorden vastleggen.
- 2 Kies Bewerken > Spelling > Spelling tijdens het typen controleren.

Speciale tekens typen (Mac OS)

❖ Kies Bewerken > Speciale tekens in de module Bibliotheek.

Raadpleeg de Help van Mac OS voor meer informatie over het maken van speciale tekens.

Foto's zoeken in de catalogus

Wanneer u met foto's werkt, zult u op een gegeven moment altijd naar foto's zoeken en deze weergeven in de bibliotheek. Lightroom beschikt over vele verschillende manieren om naar foto's te zoeken, of uw catalogus nu honderden of duizenden afbeeldingen bevat. U kunt mappen, verzamelingen of trefwoordtags selecteren om specifieke foto's weer te geven. U kunt ook zoeken op tekstcriteria en filteren op vlagstatus, classificaties, labels en metagegevenscategorieën in de bibliotheekfilterbalk. U kunt een zoekopdracht zelfs combineren met een metagegevensfilter om de foto's die worden weergegeven verder te beperken.

Meer Help-onderwerpen

[“De inhoud van een map weergeven”](#) op pagina 67

[“Foto's filteren en classificeren”](#) op pagina 81

[“Foto's onderbrengen in de snelle verzameling”](#) op pagina 74

Foto's zoeken met de bibliotheekfilterbalk

De bibliotheekfilterbalk bevindt zich boven in de rasterweergave van de Bibliotheek en biedt drie modi voor het filteren van foto's: Tekst, Kenmerk en Metagegevens. U kunt elke modus selecteren en gebruiken, of u kunt ze combineren om op een geavanceerdere manier te filteren.

Tekst Hiermee kunt u alle geïndexeerde tekstvelden met metagegevens doorzoeken, zoals bestandsnaam, bijschrift, trefwoorden en EXIF- en IPTC-metagegevens.

Kenmerk Hiermee filtert u op vlagstatus, sterrenclassificaties, kleurlabels en kopieën.

Metagegevens Hiermee verschaft u maximaal acht kolommen met metagegevenscriteria die u kunt selecteren om foto's te filteren.

- Klik op de naam van een willekeurige modus om de opties van deze modus te tonen en te verbergen. Het label van de modus is wit als deze opties zijn geopend. Er kunnen tegelijkertijd één, twee of drie filtermodi geopend zijn.
- Houd Shift ingedrukt en klik op een tweede of derde label om meerdere modi tegelijk te openen.
- Klik op Geen om alle filtermodi te verbergen en uit te schakelen.

Opmerking: als Metagegevensfilteropties geopend zijn, kunt u de bibliotheekfilterbalk vergroten of verkleinen door de aanwijzer over de onderrand van de balk te verplaatsen. Als de aanwijzer verandert in een dubbele pijl, kunt u de rand omhoog of omlaag slepen.

Op www.adobe.com/go/lrvid2204_nl_lrm vindt u een video over het gebruik van de bibliotheekfilterbalk. De instructies zijn bedoeld voor Lightroom 2 maar werken ook in Lightroom 3.

Meer Help-onderwerpen

“Metagegevens weergeven en bewerken” op pagina 86

Zoeken naar foto's aan de hand van het tekstfilter

Met het filter Tekst kunt u aan de hand van een veld met zoektekst de catalogus of geselecteerde foto's doorzoeken. U kunt een willekeurig geïndexeerd veld doorzoeken of specifieke velden kiezen en u kunt opgeven hoe aan de zoekcriteria wordt voldaan.

Welke gevonden foto's in de rasterweergave en in de filmstrip worden weergegeven, is afhankelijk van het feit of de volledige catalogus, specifieke mappen of verzamelingen of de snelle verzameling wordt doorzocht. Het aantal foto's dat aan de zoekcriteria voldoet, wordt weergegeven in de bronindicator in de filmstrip.

- 1 Selecteer een bron in het deelvenster Catalogus, Mappen of Verzamelingen in de module Bibliotheek.
- 2 Selecteer Tekst in de bibliotheekfilterbalk.
- 3 Kies in het pop-upmenu Willekeurig doorzoekbaar veld velden om te doorzoeken.

Doorzoekbare EXIF Inclusief Merk, Model, Serienummer en Software.

Doorzoekbare IPTC Inclusief Contactgegevens: Fotograaf, Functie, Adres, Plaats, Provincie, Postcode en Land; Inhoud (Mac OS) /IPTC (Windows): Kop, IPTC-onderwerpcode en Auteur van beschrijving; Afbeelding: Intellectueel genre, IPTC-scènecode, Sublocatie, Plaats, Provincie, Land, ISO-landcode; Status (Mac OS) /Workflow (Windows): Kop, Identificatiecode taak, Instructies, Bronvermelding en Bron; Copyright: Rechten gebruiksvoorwaarden en Copyrightinfo-URL.

Doorzoekbare metagegevens Inclusief Doorzoekbare IPTC, Doorzoekbare EXIF en Titel.

Willekeurig doorzoekbaar veld Inclusief Doorzoekbare metagegevens, Bijschrift, Bestandspad, en trefwoorden, de naam van de virtuele kopie, aangepaste metagegevens en namen van verzamelingen

- 4 Kies een zoekregel in het pop-upmenu Bevat alles.

Bevat Hiermee zoekt u naar de opgegeven alfanumerieke reeks(en), inclusief delen van woorden. Als u bijvoorbeeld een zoekactie Bevat *vak* uitvoert, krijgt u resultaten met onder andere het woord *vakantie*. Als meerdere reeksen worden ingevoerd, vindt Lightroom foto's die een van de afzonderlijke reeksen bevat.

Bevat alles Hiermee zoekt u naar tekst die alle opgegeven alfanumerieke reeksen bevat. U hebt bijvoorbeeld een map met foto's van een familiereünie en elke foto is getagd met de namen van familieleden in de foto. U kunt dan Bevat alles selecteren en een zoekactie op *Joh* en *Est* uitvoeren om alle foto's te vinden die zowel Johan als Esther bevatten.

Bevat woorden Hiermee zoekt u naar tekst die alle opgegeven alfanumerieke reeksen bevat en waarbij alleen op hele woorden wordt gezocht. Als u foto's met het trefwoord *bloemen* wilt vinden, selecteert u Bevat woorden en zoekt u op *bloemen*.

Bevat niet Hiermee zoekt u naar tekst die niet een van de opgegeven reeksen bevat.

Begint met Hiermee zoekt u naar tekst die met de opgegeven alfanumerieke reeks begint.

Eindigt met Hiermee zoekt u naar tekst die met de opgegeven alfanumerieke reeks eindigt.

5 Typ de tekst in het zoekvak.

 Voeg een uitroepteken (!) toe vóór een willekeurig woord om het uit te sluiten van de zoekresultaten. Voeg een plusteken (+) toe vóór een willekeurig woord om de regel Begint met op dat woord toe te passen. Voeg een plusteken (+) toe na een willekeurig woord om de regel Eindigt met op dat woord toe te passen.

De foto's die voldoen aan de opgegeven tekstcriteria worden weergegeven in de rasterweergave en in de filmstrip.

6 (Optioneel) Pas een kenmerk- of metagegevensfilter toe om uw zoekopdracht te beperken.

Opmerking: wanneer twee of meer filters zijn opgegeven, toont Lightroom foto's die aan alle criteria voldoen.

Foto's zoeken met de kenmerkfilters

U kunt de kenmerkopties in de bibliotheekfilterbalk gebruiken om foto's te filteren op vlagstatus, sterrenclassificaties, labels en kopieën. De kenmerkopties zijn ook beschikbaar in de filmstrip. Zie [“De in de filmstrip en de rasterweergave weergegeven foto's filteren”](#) op pagina 46.

1 Selecteer een bron in het deelvenster Catalogus, Mappen of Verzamelingen in de module Bibliotheek.

2 Selecteer Kenmerk in de bibliotheekfilterbalk.

3 Klik op een optie om de geselecteerde foto's te filteren op vlagstatus, sterrenclassificatie, kleurlabel of kopie.

De foto's die voldoen aan de opgegeven filtercriteria worden weergegeven in de rasterweergave en in de filmstrip.

4 (Optioneel) Pas een tekst- of metagegevensfilter toe om uw zoekopdracht te beperken.

Opmerking: wanneer twee of meer filters zijn opgegeven, toont Lightroom foto's die aan alle criteria voldoen.

Foto's zoeken aan de hand van metagegevensfilters

U kunt foto's zoeken door specifieke metagegevenscriteria op te geven aan de hand van de opties voor metagegevens in de bibliotheekfilterbalk. Lightroom biedt ondersteuning voor metagegevens die uw digitale camera en andere toepassingen, zoals Photoshop of Adobe Bridge, in uw foto's hebben ingesloten.

1 Selecteer een bron in het deelvenster Catalogus, Mappen of Verzamelingen in de module Bibliotheek.

2 Selecteer Metagegevens in de bibliotheekfilterbalk.

3 Kies een categorie metagegevens in de linkerkolom door op de kolomkop te klikken en een keuze te maken in het pop-upmenu. Kies vervolgens een vermelding in die kolom. Kies bijvoorbeeld eerst Datum en selecteer vervolgens Alle datums. Het aantal geselecteerde foto's dat aan de criteria naast de vermelding voldoet, wordt weergegeven.

 Houd Shift en Ctrl ingedrukt (Windows) of houd Command ingedrukt en klik (Mac OS) om meerdere vermeldingen in een kolom te selecteren.

4 Kies een andere categorie metagegevens in de volgende kolom en kies een vermelding in die kolom.

5 U kunt een onbeperkt aantal categorieën metagegevens en criteria kiezen. Klik op het pop-upmenu rechts van een kolomkop om de desbetreffende kolom toe te voegen of te verwijderen, de sorteervolgorde te wijzigen en te schakelen tussen de standaardweergave en de hiërarchische weergave.

De foto's met de opgegeven metagegevens worden weergegeven in de rasterweergave en in de filmstrip.

6 (Optioneel) Pas een tekst- of kenmerkfilter toe om uw zoekopdracht te beperken.

Opmerking: wanneer twee of meer filters zijn opgegeven, toont Lightroom foto's die aan alle criteria voldoen.

U kunt ook naar foto's zoeken door op de naar rechts wijzende pijl naast bepaalde vakken met tekst voor metagegevens in het deelvenster Metagegevens te klikken.

De bibliotheekfilterbalk aanpassen

Lightroom beschikt over zes vooraf gedefinieerde filters waarmee u snel gebruikelijke filters kunt uitvoeren en de standaardinstellingen kunt herstellen.

❖ Kies een of meer van de volgende opties in het menu Aangepast filter van de bibliotheekfilterbalk of in de filmstrip:

Standaardkolommen Hiermee opent u de metagegevensopties voor de vier standaardkolommen: Datum, Camera, Lens en Label en voor alle metagegevens die in elke categorie zijn geselecteerd.

Filters uitgeschakeld Hiermee schakelt u alle filters uit en worden alle filteropties verborgen.

Met vlag Alle foto's met een keuzevlag worden weergegeven.

Locatiekolommen Filtert de foto's op de metagegevenscategorieën Land, Staat/provincie, Woonplaats en Locatie.

Geclassificeerd Toont de foto's waaraan een of meer sterren zijn toegewezen.

Niet geclassificeerd Toont foto's zonder sterrenclassificatie.

De bibliotheekfilterbalkinstellingen opslaan als een voorinstelling

Sla uw filtercriteria op als een voorinstelling om sneller zoekopdrachten en filterbewerkingen te kunnen uitvoeren.

- 1 Geef criteria op om uw foto's te filteren aan de hand van de opties Tekst, Kenmerk en Metagegevens in de bibliotheekfilterbalk.
- 2 Kies Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling in het menu Aangepast filter rechts van de bibliotheekfilterbalk of de filmstrip.
- 3 Typ een naam voor de voorinstelling in het dialoogvenster Nieuwe voorinstelling en klik op Maken.

Een bibliotheekfilterbalkvoorinstelling toepassen

❖ Als u een filtervoorinstelling wilt toepassen, selecteert u deze in het menu Aangepast filter.

Een bibliotheekfilterbalkvoorinstelling verwijderen

❖ Als u een filtervoorinstelling wilt verwijderen, selecteert u deze in het menu Aangepast filter en kiest u Voorinstelling "Naam voorinstelling" verwijderen.

De naam van een bibliotheekfilterbalkvoorinstelling wijzigen

❖ Als u de naam van een filtervoorinstelling wilt wijzigen, selecteert u de voorinstelling in het menu Aangepast filter en kiest u Naam van voorinstelling "Naam voorinstelling" wijzigen.

Foto's zoeken aan de hand van verzamelingen

U kunt verzamelingen niet alleen gebruiken om foto's weer te geven en in te delen, u kunt ze ook gebruiken om naar bepaalde foto's te zoeken.

- 1 Selecteer een of meer items in het deelvenster Verzamelingen.

De foto's in de verzamelingen worden weergegeven in de rasterweergave en in de filmstrip. Als u een verzamelingsset selecteert, worden alle verzamelingen in de set ook geselecteerd.

- 2 (Optioneel) Als u uw zoekopdracht wilt verfijnen, past u een tekst-, kenmerk- of metagegevensfilter toe aan de hand van de bibliotheekfilterbalk.

Meer Help-onderwerpen

[“Fotoverzamelingen”](#) op pagina 72

Foto's zoeken op basis van trefwoordtags

Met behulp van het deelvenster Trefwoordenlijst kun u naar foto's zoeken die specifieke trefwoordtags bevatten.

- 1 Selecteer een trefwoordtag in het deelvenster Trefwoordenlijst en klik op de pijl naar rechts naast het aantal foto's.

Alle foto's in de catalogus waaraan de desbetreffende trefwoordtag is toegewezen, worden weergegeven in de rasterweergave en de filmstrip. Ook wordt de bibliotheekfilterbalk geopend en worden de criteria voor metagegevenstrefwoorden weergegeven.

- 2 (Optioneel) Als u uw zoekopdracht wilt verfijnen, past u een tekstfilter, kenmerkfilter of aanvullend metagegevensfilter toe met behulp van de bibliotheekfilterbalk.

Het deelvenster Snel ontwikkelen gebruiken

Foto's in de Bibliotheek aanpassen met behulp van Snel ontwikkelen

In het deelvenster Snel ontwikkelen in de module Bibliotheek kunt u snel afbeeldingskleuren en kleurtinten van een of meerdere foto's aanpassen zonder over te moeten schakelen op een andere module. Wijzigingen die u met behulp van het deelvenster Snel ontwikkelen aanbrengt in meerdere foto's zijn relatief, niet absoluut. Alle Snel ontwikkelen-instellingen worden opgenomen in het deelvenster Historie van de module Ontwikkelen. De corresponderende schuifregelaarelementen worden dienovereenkomstig aangepast in het deelvenster Standaard.

Klik op het driehoekje rechts van een sectie in het deelvenster Snel ontwikkelen om de desbetreffende sectie te tonen of te verbergen.

- 1 Selecteer een of meer foto's in de rasterweergave in de module Bibliotheek.
- 2 Voer in het deelvenster Snel ontwikkelen een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Kies een ontwikkelvoorinstelling in het pop-upmenu Opgeslagen voorinstelling. Het menu verandert automatisch in Aangepast als u andere instellingen in het deelvenster Snel ontwikkelen aanpast. Als u de voorinstelling Standaardinstellingen kiest, worden de standaardimportinstellingen van Lightroom voor de foto's automatisch hersteld.
 - Snijd foto's bij door een nieuwe uitsnijdverhouding te kiezen in het pop-upmenu. Als u meer opties aan de lijst wilt toevoegen, selecteert u Aangepaste waarde invoeren, typt u de nieuwe breedte- en hoogteverhouding in de vakken Verhouding en klikt u op OK.
 - Zet foto's om in grijswaarden door Grijswaarden te selecteren in het menu Verwerking.
 - Pas een voorinstelling voor witbalans toe door de desbetreffende voorinstelling te kiezen in het pop-upmenu Witbalans.
 - Stem de witbalans af door de instellingen voor temperatuur en kleurtint aan te passen. Klik op de pijlknoppen om de Kelvin-temperatuur, de groene tinten of de magenta tinten te versterken of te verzwakken.

- Pas individuele kleurtintinstellingen aan door op de desbetreffende pijlknoppen te klikken. U kunt de algemene helderheid van de afbeelding bijvoorbeeld aanpassen door op de knoppen voor belichting te klikken. Met elke klik wordt de belichting in stappen van een derde f-stop of één volledige stop aangepast.
- Klik op de knop Automatische tinten om automatische Lightroom-instellingen voor belichting, zwarting, helderheid en contrast toe te passen.

 Als u de kleurtint automatisch wilt aanpassen in foto's, selecteert u de optie Kleurtintaanpassingen toepassen bij de voorkeuren voor voorinstellingen.

- Pas de optie Levendigheid aan om de verzadiging van alle kleuren met weinig verzadiging te wijzigen. Deze optie heeft minder effect op verzadigde kleuren.

Met de knoppen met één pijl brengt u kleinere aanpassingen aan dan met de knoppen met een dubbele pijl.

Meer Help-onderwerpen

[“Ontwikkelvoorinstellingen maken en toepassen”](#) op pagina 111

[“Ontwikkelinstellingen toepassen met het gereedschap Spuitbus”](#) op pagina 135

[“De kleur en tint van een afbeelding aanpassen”](#) op pagina 114

[“Werken in grijswaarden”](#) op pagina 121

[“Ontwikkelinstellingen toepassen op andere foto's”](#) op pagina 134

Snel-ontwikkelinstellingen herstellen

- U kunt experimenteren met de aanpassingen in het deelvenster Snel ontwikkelen in de wetenschap dat u ze ongedaan kunt maken door op Ctrl+Z (Windows) of Command+Z (Mac OS) te drukken.
- Als u de standaardimporteerinstellingen van Lightroom voor een foto wilt herstellen, klikt u op de knop Alles herstellen onder aan het deelvenster Snel ontwikkelen of kiest u Foto > Ontwikkelinstellingen > Herstellen.
- Als u alle instellingen volledig wilt verwijderen, kiest u Algemeen, nulwaarden in het pop-upmenu Voorinstellingen van het deelvenster Snel ontwikkelen.

Hoofdstuk 8: Foto's ontwikkelen

Meer Help-onderwerpen

“[Aanpassingen aanbrengen in de module Ontwikkelen: de standaardworkflow](#)” op pagina 9

Overzicht van de module Ontwikkelen

Deelvensters en gereedschappen in de module Ontwikkelen

De module Ontwikkelen bevat twee groepen deelvensters en een werkbalk waarmee u foto's kunt weergeven en bewerken. Links op het scherm vindt u de deelvensters Navigator, Voorinstellingen, Momentopnamen, Historie en Verzamelingen waarin u wijzigingen die u in een foto hebt aangebracht, kunt voorvertonen, opslaan en selecteren. Rechts op het scherm bevinden zich de gereedschappen en deelvensters voor het aanbrengen van globale en lokale aanpassingen in een foto. De werkbalk bevat instellingen voor bijvoorbeeld het schakelen tussen de weergaven Voor en Na, het afspelen van een vrije presentatie en het in- en uitzoomen op foto's.

A. Deelvensters Voorinstellingen, Momentopnamen, Historie en Verzamelingen B. Histogram C. RGB-waarden D. Gereedschapsbalk
E. Aanpassingsvensters F. Zoomknoppen G. Werkbalk

- In het deelvenster Histogram van de module Ontwikkelen kunt u kleurtinten meten en tintaanpassingen aanbrengen in de foto.
- Met de gereedschappen op de gereedschapsbalk kunt u rode ogen corrigeren, stof en vlekken verwijderen, foto's uitsnijden en rechte trekken, en aanpassingen toepassen op specifieke delen van een foto.
- Het deelvenster Standaard bevat de belangrijkste gereedschappen voor het aanpassen van de witbalans, kleurverzadiging en tintschaal van foto's.
- De deelvensters Kleurtintcurve en HSL/Kleur/Zwart-wit bevatten gereedschappen voor het in detail afstemmen van de kleur en tintaanpassingen.
- Het deelvenster Gesplitste tinten bevat functies voor het inkleuren van monochrome afbeeldingen of het maken van speciale effecten met kleurenafbeeldingen.
- In het deelvenster Details kunt u de scherpte aanpassen en ruisreductie toepassen.
- In het deelvenster Lenscorrecties kunt u kleurafwijkingen en lensvignetten die zijn veroorzaakt door de camera's lens corrigeren.
- In het deelvenster Effecten kunt u een vignet toepassen op een uitgesneden foto of korreligheid op de film toevoegen.
- In het deelvenster Camerakalibratie kunt u wijzigingen aanbrengen in de standaardkalibratie-instellingen voor uw camera.

Werkbalk Ontwikkelen weergeven of verbergen

❖ Kies Weergave > Werkbalk tonen of Werkbalk verbergen, of druk op de toets T.

Gereedschappen op de gereedschapsbalk

De gereedschappen voor lokale bewerkingen in specifieke delen van een foto bevinden zich in de gereedschapsbalk onder het deelvenster Histogram. Als u een van de gereedschappen selecteert, worden de bijbehorende opties weergegeven. Hef de selectie van het gereedschap op om deze opties te sluiten en terug te keren naar het gereedschap Handje of Zoomen.

Uitsnijdbedekking Tot deze groep behoren de gereedschappen Uitsnijdbedekking en Uitsnijdkader, de knop en opties voor het vergrendelen van de hoogte/breedte-verhouding, en het gereedschap en de schuifregelaar Rechttrekken.

Vlekken verwijderen Hiertoe behoren de opties Klonen of Retoucheren en de schuifregelaar Grootte. Klik op Opnieuw instellen om de wijzigingen in de foto ongedaan te maken.

Rode-ogencorrectie Hiertoe behoren de schuifregelaars Pupilgrootte en Donkerder. Klik op Opnieuw instellen om de wijzigingen in de foto ongedaan te maken.

Gegradueerd filter Deze groep bevat opties voor het maken van tintaanpassingen in een gedeelte van een foto.

Aanpassingspenseel Hiertoe behoren opties voor de penseelbewerkingen Belichting, Lokaal contrast, Helderheid en andere tintaanpassingen in bepaalde delen van een foto.

Overige knoppen en gereedschappen in de module Ontwikkelen

Gereedschap Handje/Zoomen Als u de aanwijzer boven de foto houdt, worden onder het histogram R-, G- en B-kleurwaarden weergegeven. Het gereedschap dat wordt weergegeven, is afhankelijk van de weergave die u gebruikt. Het gereedschap Zoomen wordt actief als de vergroting is ingesteld op Passen. Het gereedschap Handje wordt actief als de vergroting is ingesteld op Passen, 1:1 of hoger. Klik op de foto om te schakelen tussen Passen en 1:1.

Witbalans selecteren Klik op dit gereedschap in het deelvenster Standaard, kies het in het menu Weergave of druk op W om dit gereedschap te selecteren. De bijbehorende opties worden weergegeven op de werkbalk.

Doelaanpassing Hiermee kunt u bepaalde kleur- en tintschuifregelaars aanpassen door het gereedschap in de foto te slepen. Selecteer dit gereedschap in de deelvensters Kleurtintcurve of HSL/Kleur/Zwart-wit. Nadat u het gereedschap hebt geselecteerd, kunt u verschillende doelen kiezen in het pop-upmenu Doelgroep op de werkbalk.

Loepweergave Deze weergave van één foto is beschikbaar in de modules Ontwikkelen en Bibliotheek, maar de sneltoets voor Loepweergave in de module Ontwikkelen (de D-toets) is niet gelijk aan die in de module Bibliotheek (de E-toets). Met de knop Loepweergave op de werkbalk kunt u in elke module snel overschakelen op de Loepweergave.

Kopiëren en Plakken Met deze knoppen onder de deelvensters links op het scherm kunt u de actieve instellingen op een geselecteerde foto toepassen door middel van kopiëren of plakken.

Vorige, Synchroniseren en Automatisch synchroniseren Deze knoppen onder de deelvensters rechts op het scherm worden actief naarmate u één foto of meerdere foto's hebt geselecteerd in de filmstrip. Als u slechts één foto hebt geselecteerd, kunt u met de knop Vorige alle instellingen van de vorige geselecteerde foto kopiëren en plakken naar de foto die op dat moment is geselecteerd in de filmstrip. Hebt u meerdere bestanden geselecteerd, dan kunt u met de knop Synchroniseren bepalen welke actieve instellingen u wilt overbrengen van de actieve geselecteerde foto naar de andere geselecteerde foto's door middel van plakken. Met Automatisch synchroniseren worden andere geselecteerde foto's automatisch aangepast nadat met een schuifregelaar een waarde is ingesteld. Druk op Ctrl (Windows) of Command (Mac OS) als u de knop Synchroniseren wilt veranderen in Automatisch synchroniseren.

Weergaven Voor en Na De knop voor de weergaven Voor en Na op de werkbalk biedt vier mogelijkheden. U kunt twee fotoweergaven naast elkaar of onder elkaar zetten, de volledige foto in beide weergaven tonen of de foto in twee delen splitsen. Klik op de knop Loepweergave om de weergaven Voor en Na uit te schakelen.

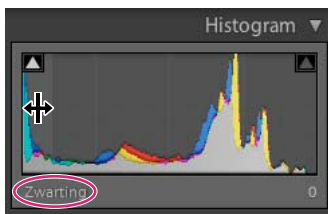
Instellingen kopiëren Met deze drie knoppen kunt u de actieve instellingen uit de weergave Na overbrengen naar de weergave Voor (of andersom) met behulp van kopiëren en plakken, of kunt u tussen de weergaven schakelen. De knoppen worden weergegeven op de werkbalk als u de weergave Voor en Na hebt geselecteerd in de module Ontwikkelen.

Gereedschappen en opties selecteren

- ❖ Klik op het gereedschap of selecteer dit in het menu Gereedschappen. Door nog een keer op het gereedschap te klikken, op Gereed te klikken of een ander gereedschap te selecteren, heft u de selectie van het gereedschap op.

Fotohistogrammen interpreteren

Een *histogram* is een voorstelling van het aantal pixels van elke luminantiewaarde in een foto. Een histogram dat zich uitstrekt van de linkerkant van het deelvenster tot de rechterkant geeft een foto aan die de volledige tintschaal benut. Een histogram waarbij geen gebruik wordt gemaakt van de volledige tintreeks, komt overeen met een matte afbeelding met weinig contrast. Een histogram met een piek aan het linker- of rechteruiteinde geeft aan dat schaduwen resp. hooglichten in de foto zijn uitgeknipt. Bij uitknippen kunnen afbeeldingsdetails verloren gaan.

Het linkeruiteinde van het histogram geeft pixels met een luminantie van 0% aan; het rechteruiteinde geeft een luminantie van 100% aan.

Een histogram bestaat uit drie kleurlagen die de rode, groene en blauwe kleurkanalen weergeven. Als de drie kanalen elkaar overlappen, wordt grijs weergegeven; geel, magenta en cyaan worden weergegeven als twee van de RGB-kanalen elkaar overlappen (geel is gelijk aan de rode en de groene kanalen, magenta is gelijk aan de rode en de blauwe kanalen en cyaan is gelijk aan de groene en de blauwe kanalen).

In de module Ontwikkelen kunt u met het deelvenster Histogram bewerkingen uitvoeren. U kunt de foto aanpassen door het histogram zelf te bewerken.

💡 Als u een voorvertoning van het uitknippen van hooglichten en schaduwen wilt weergeven, plaatst u de aanwijzer op een uitknipdriehoekje in de linker- of rechterbovenhoek van het histogram. In de foto wordt een masker van de uitgeknipte gebieden weergegeven. Klik op een driehoekje als u het masker wilt blijven weergeven.

Meer Help-onderwerpen

[“De tintschaal aanpassen met het histogram”](#) op pagina 116

[“Een voorvertoning weergeven van het uitknippen van hooglichten en schaduwen”](#) op pagina 117

[“Tintschaal van de afbeelding aanpassen”](#) op pagina 115

RGB-kleurwaarden weergeven

In het gedeelte onder het histogram in de module Ontwikkelen worden de RGB-kleurwaarden voor afzonderlijke pixels weergegeven die zich onder het gereedschap Zoomen of Handje bevinden wanneer u de aanwijzer over de foto beweegt.

Op basis van deze informatie kunt u vaststellen of delen van de foto zijn uitgeknipt, dat wil zeggen of een R-, G- of B-waarde 0% zwart of 100% wit is. Als ten minste één kanaal in het uitgeknipte gebied kleur bevat, kunt u mogelijk aan de hand van dit gebied bepaalde details in de foto herstellen.

Ontwikkeltaalinstellingen maken en toepassen

Met voorinstellingen kunt u een groep instellingen opslaan en deze vervolgens toepassen op andere foto's. Nadat u een voorinstelling hebt gemaakt en toegevoegd aan het deelvenster Voorinstellingen in de module Ontwikkelen, blijft deze in dit deelvenster staan totdat u de voorinstelling verwijdert. De voorinstelling wordt ook weergegeven in de lijst met ontwikkelinstellingen, waar u de voorinstelling tijdens het importeren van foto's kunt selecteren.

Op www.adobe.com/go/exchange_nl kunt u verschillende ontwikkeltaalinstellingen van andere leveranciers downloaden.

Een ontwikkeltaalinstelling voorvertonen en toepassen

Het deelvenster Voorinstellingen van de module Ontwikkelen bevat een reeks standaardvoorinstellingen. Klik op het driehoekje naast de map Lightroom-voorinstellingen om de standaardvoorinstellingen weer te geven.

- Als u een voorvertoning van het effect van een voorinstelling op uw foto wilt weergeven, beweegt u de aanwijzer over de voorinstelling in het deelvenster en bekijkt u het effect ervan in het deelvenster Navigator.
- Als u een voorinstelling op een foto wilt toepassen, klikt u op de gewenste voorinstelling in het deelvenster Voorinstellingen.

Mappen voor ontwikkeltaalinstellingen maken en ordenen

- 1 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) in het gebied waar u de map wilt weergeven en kies Nieuwe map.
- 2 Voer de naam van de map in en klik op OK.
- 3 Sleep een sjabloon naar een mapnaam om de sjabloon naar die map te verplaatsen.

Wanneer u een vooraf ingestelde Lightroom-sjabloon naar een andere map sleept, wordt de sjabloon naar die map gekopieerd.

Een ontwikkeltaalinstelling maken

De voorinstellingen die u maakt, worden gebaseerd op de actieve instellingen van de geselecteerde foto.

- 1 Klik in de module Ontwikkelen op de knop Nieuwe voorinstelling maken (+) boven in het deelvenster Voorinstellingen of kies Ontwikkelen > Nieuwe voorinstelling.
- 2 Klik op Alles selecteren om alle opties te selecteren of klik op Geen selecteren om de selectie van alle opties op te heffen en klik vervolgens op elke instelling die u in de voorinstelling wilt opnemen.
- 3 Typ een naam in het vak Naam voorinstelling, geef op in welke map u de voorinstelling wilt opslaan en klik op Maken.

De voorinstelling wordt toegevoegd aan de opgegeven map in de lijst in het deelvenster Voorinstellingen.

Een ontwikkelvoorinstelling bijwerken

- 1 Selecteer een gebruikersvoorinstelling en pas de instellingen naar wens aan.
- 2 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een voorinstelling in het deelvenster Voorinstellingen en kies Bijwerken met huidige instellingen.
- 3 Geef op welke instellingen u in de voorinstelling wilt opnemen en klik op Bijwerken.

Een aangepaste voorinstelling verwijderen

Geïntegreerde Lightroom-voorinstellingen kunnen niet worden verwijderd. U kunt alleen aangepaste voorinstellingen verwijderen.

- ❖ Klik in de module Ontwikkelen met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een voorinstelling het deelvenster Voorinstellingen en kies Verwijderen.

Opmerking: druk niet op de toets Delete op het toetsenbord, want dan verwijdert u de geselecteerde foto.

Bepalen of voorinstellingen samen met een catalogus worden opgeslagen

- ❖ Selecteer Voorinstellingen met catalogus opslaan op het tabblad Voorinstellingen van het dialoogvenster Voorkeuren. Als deze optie is geselecteerd, worden de voorinstellingen in een map met de catalogus opgeslagen. Als deze optie niet is geselecteerd, worden de voorinstellingen opgeslagen in de Lightroom-map.

Een ontwikkelvoorinstelling importeren en exporteren

U kunt uw voorinstellingen exporteren zodat u ze kunt delen met collega's of de voorinstellingen op een andere computer kunt gebruiken. Voorinstellingssjablonen worden opgeslagen met de extensie .lrtemplate.

- Als u een voorinstelling wilt exporteren, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op een voorinstelling en kiest u Exporteren. Voer de naam van het voorinstellingensjabloonbestand in en klik op Opslaan.
- Als u een voorinstelling wilt importeren, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) in het gebied waar u de voorinstelling wilt weergeven en kiest u Importeren. Dubbelklik op het voorinstellingensjabloonbestand.

Aanpassingen in afbeeldingen ongedaan maken

U kunt in de module Ontwikkelen van Lightroom op verschillende manieren aanpassingen in foto's ongedaan maken, ofwel de foto's herstellen.

U kunt een momentopname of voorinstelling van uw instellingen opslaan voordat u de foto herstelt, zodat u de instellingen niet volledig kwijt raakt.

Voer een of meerdere van de volgende handelingen uit om aanpassingen ongedaan te maken in de module Ontwikkelen:

- Klik op de knop Opnieuw instellen om de standaardinstellingen van Lightroom te herstellen.
- Klik op de voorinstelling Algemeen, nulwaarden in het deelvenster Voorinstellingen om alle instellingen volledig te verwijderen.
- Selecteer in het deelvenster Historie of Momentopnamen een eerdere versie die vóór het toepassen van de instellingen actief was.
- Dubbelklik op afzonderlijke schuifregelaars om deze weer op nul in te stellen.

- Kies Ongedaan maken in het menu Bewerken. In Lightroom wordt elke opgegeven instelling bijgehouden. U kunt alle instellingen ongedaan maken door de opdracht Ongedaan maken meerdere malen te selecteren.

Meer Help-onderwerpen

[“De afbeeldingshistorie en momentopnamen beheren”](#) op pagina 136

Voor-/Na-foto's weergeven

U kunt twee versies van een foto met elkaar vergelijken wanneer u ontwikkelinstellingen op de foto toepast. In de Voor-weergave wordt de foto weergegeven zoals deze oorspronkelijk is geïmporteerd (inclusief eventueel toegepaste voorinstellingen). De foto blijft ongewijzigd zolang u geen instellingen naar de foto kopieert. In de Na-weergave worden de door u aangebrachte wijzigingen weergegeven. Wanneer u op een foto in- of uitzoomt of de foto pamt, wordt deze bewerking in beide weergaven gesynchroniseerd uitgevoerd.

- Als u de Voor- en Na-weergaven een voor een in de Loepweergave wilt doorlopen, druk u op de backslash-toets (\) of kiest u Weergave > Voor/Na > Alleen Voor. Het woord “Voor” wordt rechtsonder op de foto weergegeven.
- Als u de Voor- en Na-foto's in twee weergaven tegelijk wilt weergeven, klikt u op de knop Weergaven Voor en Na op de werkbalk om de verschillende mogelijkheden te doorlopen of u kiest een optie in het pop-upmenu.

Voor/Na - links/rechts Er worden twee volledige versies van de foto naast elkaar en in twee weergaven op het scherm getoond.

Voor/Na - splitsing links/rechts Er worden twee helften van de foto naast elkaar en gesplitst in twee weergaven op het scherm getoond.

Voor/Na - boven/onder Er worden twee volledige versies van de foto boven elkaar en in twee weergaven op het scherm getoond.

Voor/Na - splitsing boven/onder Er worden twee helften van de foto boven elkaar en gesplitst in twee weergaven op het scherm getoond.

Instellingen tussen de Voor- en Na-versie van een foto kopiëren

Als u met een Voor- of Na-weergave van een foto werkt, kunt u de instellingen van de ene versie van de foto toepassen op de andere versie, en andersom.

- Klik op knop Voor-instellingen kopiëren naar Na op de werkbalk.
- Klik op knop Na-instellingen kopiëren naar Voor op de werkbalk.
- Klik op Voor- en Na-instellingen omwisselen.
- Kies Instellingen > Na-instellingen kopiëren naar Voor.
- Kies Instellingen > Voor-instellingen kopiëren naar Na.
- Kies Instellingen > Voor- en Na-instellingen omwisselen.

Opmerking: deze menuopdrachten zijn ook beschikbaar als u de Voor- en Na-versies van uw foto's bekijkt in de Loepweergave.

Alle actieve instellingen van de ene versie worden gekopieerd naar de andere versie. Als u één historie-instelling wilt kopiëren, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt (Mac OS) en klikt u op een staat in het deelvenster Historie. Vervolgens kiest u Historiestapinstellingen kopiëren naar Voor.

Meer Help-onderwerpen

[“Voor-/Na-foto's weergeven”](#) op pagina 113

De kleur en tint van een afbeelding aanpassen

De witbalans instellen

U kunt de witbalans van een foto aanpassen en zo de belichtingsomstandigheden bij de opname (daglicht, kunstlicht, flitslicht, enz.) weerspiegelen.

U kunt een vooraf ingestelde witbalansoptie kiezen of klikken op een gebied in een foto dat u als neutrale kleur wilt opgeven. Lightroom stelt de witbalans op basis hiervan in en vervolgens kunt u de instellingen verder aanpassen met de schuifregelaars.

Opmerking: er zijn alleen vooraf ingestelde witbalansopties beschikbaar voor Raw- en DNG-foto's. U kunt de witbalans voor alle foto's bewerken met de schuifregelaars.

Een vooraf ingestelde witbalansoptie kiezen

- ❖ Kies in het deelvenster Standaard van de module Ontwikkelen een optie in het pop-upmenu WB. Bij de optie Als opname wordt gebruikgemaakt van de witbalansinstellingen van de camera, als deze beschikbaar zijn. Bij Automatisch wordt de witbalans berekend op basis van de afbeeldingsgegevens.

Lightroom past de witbalansinstelling toe en past de schuifregelaars Temperatuur en Kleurtint in het deelvenster Standaard dienovereenkomstig aan. Gebruik deze schuifregelaars om de kleurbalans nauwkeurig af te stellen. Zie [“De witbalans nauwkeurig instellen met de schuifregelaars Temperatuur en Kleurtint”](#) op pagina 115.

Opmerking: als de witbalansinstellingen van de camera niet beschikbaar zijn, is de optie Automatisch standaard ingesteld.

Een neutraal gebied in een foto opgeven

- 1 Klik in het deelvenster Standaard van de module Ontwikkelen op het gereedschap Witbalans selecteren om dit gereedschap te selecteren of druk op de toets W.
- 2 Verplaats het gereedschap Witbalans selecteren naar een gebied in de foto dat u als neutraal lichtgrijs wilt instellen. Kies geen spiegelende hooglichten of gebieden die 100% wit zijn.
- 3 Stel de opties op de werkbalk naar wens in.

Automatisch sluiten Hiermee stelt u in het gereedschap Witbalans selecteren zodanig in dat dit automatisch weer wordt uitgeschakeld nadat eenmaal op de foto is geklikt.

Loep tonen Hiermee geeft u een close-up van de foto en de RGB-waarden van de pixel onder het gereedschap Witbalans selecteren weer.

Schuifregelaar Schaal Hiermee zoomt u in of uit op de close-up in de Loepweergave.

Gereed Hiermee schakelt u het gereedschap Witbalans selecteren uit, waarna de aanwijzer standaard weer verandert in het gereedschap Handje of Inzoomen.

 In de Navigator wordt een voorvertoning van de kleurbalans weergegeven wanneer u het gereedschap Witbalans over de verschillende pixels beweegt.

- 4 Wanneer u het gewenste gebied hebt gevonden, klikt u hierin.

De schuifregelaars Temperatuur en Kleurtint in het deelvenster Standaard worden aangepast om de geselecteerde kleur, indien mogelijk, neutraal te maken.

De witbalans nauwkeurig instellen met de schuifregelaars Temperatuur en Kleurtint

❖ Pas in het deelvenster Standaard van de module Ontwikkelen de schuifregelaars Temperatuur en Kleurtint aan.

Temperatuur Hiermee wordt de witbalans op basis van de Kelvin-kleurtemperatuurschaal afgesteld. Sleep de schuifregelaar naar links om de foto een koeler aanzien te geven en naar rechts om de foto warmere kleuren te geven.

U kunt ook in het tekstveld een specifieke Kelvin-waarde invoeren om de kleurtemperatuur af te stemmen op het omgevingslicht. Klik op de actuele waarde om het tekstvak te selecteren en voer een nieuwe waarde in. Fotografisch kunstlicht wordt bijvoorbeeld vaak in balans gebracht met 3200 graden Kelvin. Als u de foto bij kunstlicht maakt en u stelt de temperatuur in op 3200 graden, zouden de kleuren van uw foto in balans moeten zijn.

Het gebruik van Raw-bestanden heeft onder andere als voordeel dat u de kleurtemperatuur kunt aanpassen, net zoals u tijdens het vastleggen een camera-instelling kunt wijzigen, waarbij u de beschikking hebt over een uitgebreide reeks instellingen. Bij JPEG-, TIFF- en PSD-bestanden gebruikt u een schaal van -100 tot en met 100 in plaats van de Kelvin-schaal. Bij niet-Raw-bestanden, zoals JPEG of TIFF, is de temperatuurinstelling opgenomen in het bestand, waardoor de temperatuurschaal beperkter is.

Kleurtint Hiermee stelt u de witbalans af ter compensatie van een groene of een magenta kleurtint. Verplaats de schuifregelaar naar links (negatieve waarden) als u groen aan de foto wilt toevoegen; verplaats deze naar rechts (positieve waarden) om magenta toe te voegen.

Als groene of magenta kleurzweem zichtbaar is in de schaduwgebieden nadat u de temperatuur en kleurtint hebt aangepast, kunt u deze mogelijk verwijderen met de schuifregelaar Schaduwen in het deelvenster Camerakalibratie.

Tintschaal van de afbeelding aanpassen

U kunt de tintschaal van de afbeelding aanpassen met de tintbesturingselementen op het tabblad Standaard. Houd bij het instellen van de zwart- en witpunten de eindpunten van het histogram in het oog of gebruik de voorvertoningsfunctie voor uitgeknipte schaduwen en hooglichten.

1 (Optioneel) Klik in het gedeelte Tint van het deelvenster Standaard op Automatisch om de algehele tintschaal in te stellen. Lightroom stelt de schuifregelaars zodanig in dat de tintschaal gemaximaliseerd en de uitgeknipte schaduwen en hooglichten geminimaliseerd worden.

2 Pas de tintbesturingselementen aan:

Belichting Hiermee kunt u de algemene helderheid van de afbeelding instellen, met meer effect bij de hoge waarden. Versleep de schuifregelaar totdat de foto er goed uitziet en de witwaarden zich op het juiste niveau bevinden. Gebruik Herstel om de hooglichtwaarden te verlagen.

De belichtingswaarden worden ingesteld in stappen die overeenkomen met f-stops. Een aanpassing van +1,00 komt ongeveer overeen met het vergroten van de lensopening met 1 stop. Evenzo geldt dat een aanpassing van -1,00 overeenkomt met het verkleinen van de lensopening met 1 stop.

Herstel Hiermee worden de tinten van extreme hooglichten beperkt en wordt geprobeerd hooglichtdetails die vanwege overbelichting verloren zijn gegaan, te herstellen. Lightroom kan details in Raw-afbeeldingsbestanden herstellen als een of twee kanalen zijn uitgeknipt.

Invullicht Hiermee worden schaduwen lichter gemaakt, zodat meer details zichtbaar worden terwijl zwarte tinten behouden blijven. Ga voorzichtig te werk bij het aanpassen van deze instelling om ruisvorming in de afbeeldingen te voorkomen.

Zwarting Hiermee bepaalt u welke afbeeldingswaarden zwart worden weergegeven. Als u de schuifregelaar naar rechts sleept, nemen de gebieden die zwart worden weergegeven toe, waardoor soms de indruk ontstaat dat het afbeeldingscontrast is toegenomen. De grootste wijziging vindt plaats in de schaduwgebieden. Deze optie heeft minder effect op de middentonen en hooglichten.

Helderheid Hiermee past u de helderheid, en in het bijzonder de middentonen, van de afbeelding aan. Stel de algehele tintschaal in door Belichting, Herstel en Zwarting in te stellen. Stel vervolgens de algemene helderheid van de afbeelding vast. Grote aanpassingen van de helderheid kunnen invloed hebben op uitgeknipte schaduwen of hooglichten, dus mogelijk wilt u de optie Belichting, Herstel of Zwarting opnieuw aanpassen nadat u de helderheid hebt aangepast.

Contrast Hiermee wordt het afbeeldingscontrast verhoogd of verlaagd. Dit heeft hoofdzakelijk invloed op de middentonen. Als u het contrast verhoogt, worden de afbeeldingsgebieden met een gemiddelde tot donkere kleur donkerder en worden de afbeeldingsgebieden met een gemiddelde tot lichte kleur lichter. Het verlagen van het contrast heeft precies het tegenovergestelde effect op de afbeeldingstinten.

U kunt de waarden van de schuifregelaar stapsgewijs verhogen door de waarde te selecteren en op de toets Pijl-omhoog of Pijl-omlaag te drukken.

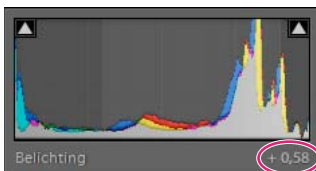
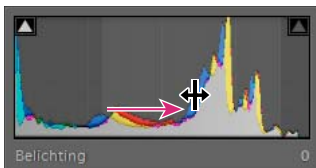
Door te dubbelklikken op een schuifregelaar, wordt de bijbehorende waarde weer op nul ingesteld.

Meer Help-onderwerpen

[“Een voorvertoning weergeven van het uitknippen van hooglichten en schaduwen”](#) op pagina 117

De tintschaal aanpassen met het histogram

In de module Ontwikkelen zijn bepaalde gebieden van het deelvenster Histogram (voor zwarting, invullicht, belichting en hooglichtherstel) gekoppeld aan de tintschuifregelaars in het deelvenster Standaard. U kunt aanpassingen aanbrengen door met de muis in het histogram te slepen. Uw wijzigingen worden weerspiegeld in de schuifregelaars in het deelvenster Standaard.

Door te slepen in het belichtingsgebied van het histogram, wordt de schuifregelaar Belichting in het deelvenster Standaard aangepast.

- 1 Verplaats de aanwijzer naar een gebied van het histogram dat u wilt aanpassen. Het gebied wordt gemarkeerd en de bijbehorende tintregeling wordt linksonder in het deelvenster weergegeven.
- 2 Sleep de aanwijzer naar links of naar rechts om de corresponderende schuifregelaarwaarde in het deelvenster Standaard aan te passen.

Een voorvertoning weergeven van het uitknippen van hooglichten en schaduwen

U kunt tijdens het bewerken van een foto een voorvertoning weergeven van het uitknippen van tinten. Uitknippen houdt in dat de pixelwaarden worden verschoven naar de hoogste hooglichtwaarde of de laagste schaduwwaarde. Uitgeknipte gebieden worden geheel wit of geheel zwart en hebben geen afbeeldingsdetails. U kunt een voorvertoning van uitgeknipte gebieden weergeven terwijl u de tintschuifregelaars in het deelvenster Standaard aanpast.

Uitgeknipte gebieden markeren

De uitknipindicatoren bevinden zich boven in het deelvenster Histogram in de module Ontwikkelen. De zwartingindicator (schaduwen) bevindt zich links en de witte uitknipindicator (hooglichten) bevindt zich rechts in het deelvenster.

- Sleep de schuifregelaar Zwarting en bekijk de zwartingindicator. Sleep de schuifregelaar Belichting of Herstel en bekijk de witte uitknipindicator. Een indicator wordt wit wanneer het uitknippen in alle kanalen plaatsvindt. Als een uitknipindicator een kleur heeft, betekent dit dat een of twee kanalen worden uitgeknipt.
- Als u een voorvertoning van het uitknippen in de foto wilt weergeven, beweegt u de aanwijzer over de uitknipindicator. Klik op de indicator om de voorvertoning ingeschakeld te laten.

Uitgeknipte zwarte gebieden in de foto worden blauw en uitgeknipte witte gebieden worden rood.

Uitgeknipte afbeeldingsgebieden weergeven voor elk kanaal

- ❖ Druk op Alt (Windows) of Option (Mac OS) en sleep de schuifregelaar Belichting, Herstel of Zwarting in het deelvenster Standaard van de module Ontwikkelen.

De afbeelding wordt zwart als u de schuifregelaars Belichting en Herstel gebruikt, terwijl uitgeknipte gebieden wit worden weergegeven. Als u de schuifregelaar Zwarting gebruikt, wordt de afbeelding wit en worden uitgeknipte gebieden zwart weergegeven. Gekleurde gebieden geven aan dat er sprake is van uitgeknipte gebieden in één kleurkanaal (rood, groen, blauw) of twee kleurkanalen (cyaan, magenta, geel).

Algehele kleurverzadiging instellen

- ❖ Wijzig in het gedeelte Presentie van het deelvenster Standaard de kleurverzadiging (levendigheid of zuiverheid) van alle kleuren met de besturingselementen voor Lokaal contrast, Levendigheid en Verzadiging. (Als u de verzadiging voor een specifieke kleurenreeks wilt aanpassen, gebruikt u de besturingselementen in het deelvenster HSL/Kleur/Zwart-wit.)

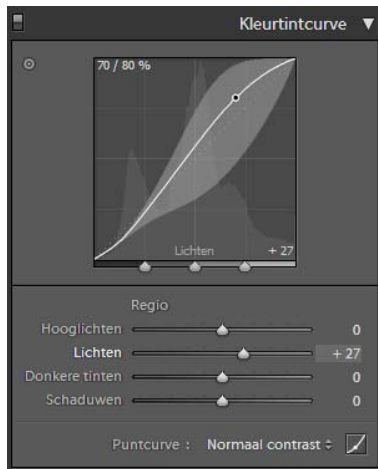
Lokaal contrast Kies Lokaal contrast om diepte aan een afbeelding toe te voegen door het lokale contrast te verhogen. Als u deze instelling gebruikt, kunt u het beste inzoomen op 100% of meer. U versterkt het effect door de instelling te verhogen totdat u stralenkransen ziet bij de randdetails van de afbeelding, en de instelling daarna enigszins te verlagen.

Levendigheid Hiermee past u de verzadiging aan zodat er minder hoeft te worden uitgeknipt, omdat de kleuren een volledige verzadiging benaderen. Hierdoor heeft de wijziging van de verzadiging van alle minder verzadigde kleuren een kleinere invloed op de meer verzadigde kleuren. Met Levendigheid voorkomt u ook dat huidskleuren oververzadigd raken.

Verzadiging Hiermee wordt de verzadiging van alle kleuren van de afbeelding gelijkmatig aangepast van -100 (zwart-wit) tot +100 (het dubbele van de verzadiging).

De tintschaal nauwkeurig instellen met het deelvenster Kleurtintcurve

De grafiek in het deelvenster Kleurtintcurve van de module Ontwikkelen geeft wijzigingen weer die in de toonschaal van een foto zijn gemaakt. De horizontale as geeft de oorspronkelijke toonwaarden (invoerwaarden) weer, met zwart aan de linkerkant en geleidelijk lichtere waarden naar rechts. De verticale as geeft de gewijzigde tintwaarden (uitvoerwaarden) aan, met zwart aan de onderkant en overgaand naar wit aan de bovenkant. Met de kleurtintcurve kunt u de wijzigingen die u in het deelvenster Standaard op een foto toepast, verder aanpassen.

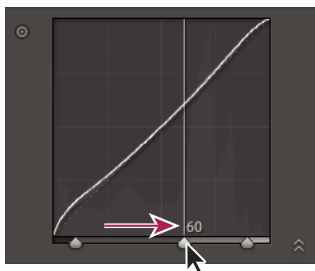

Deelvenster Kleurtintcurve van module Ontwikkelen

Als een punt in de curve omhoog gaat, wordt de corresponderende tint lichter; als het punt omlaag gaat, wordt de tint donkerder. Een rechte lijn van 45 graden geeft aan dat de tintschaal niet is gewijzigd: de oorspronkelijke invoerwaarden komen exact overeen met de uitvoerwaarden. Mogelijk wordt een kleurtintcurve weergegeven die niet recht is wanneer u een foto met ongewijzigde instellingen voor het eerst bekijkt. Deze eerste curve geeft de standaardaanpassingen aan die Lightroom bij het importeren van de foto heeft toegepast.

De schuifregelaars Donkere tinten en Lichten hebben vooral invloed op het middelste gedeelte van de curve. De schuifregelaars Hooglichten en Schaduwen hebben vooral invloed op de uiteinden van het tintbereik.

- Als u aanpassingen wilt doorvoeren in de kleurtintcurve, voert u een van de volgende handelingen uit:
- Klik op de curve en sleep deze omhoog of omlaag. Tijdens het slepen wordt het desbetreffende gedeelte gemarkeerd en wordt de bijbehorende schuifregelaar verplaatst. De oorspronkelijke en nieuwe tintwaarden worden linksboven in de kleurtintcurve weergegeven.
- Sleep de schuifregelaars Regio naar links of naar rechts. Bij het slepen wordt het gebied van de curve waarop de schuifregelaar betrekking heeft, gemarkeerd. Als u curveregio's wilt bewerken, sleept u met de splitsbesturingselementen onder aan de grafiek met de kleurtintcurve.

Het splitsbesturingselement voor lichte en donkere tinten aanpassen.

- Selecteer het gereedschap Doelaanpassing in de linkerbovenhoek van het deelvenster Kleurtintcurve en klik vervolgens op het gedeelte van de foto dat u wilt aanpassen. Sleep of druk op de toetsen Pijl-omhoog en Pijl-omlaag om de waarden voor alle vergelijkbare tinten in de foto donkerder of lichter te maken.
- Kies een optie in het menu Puntcurve: Lineair, Normaal contrast of Hoog contrast. De instelling wordt weerspiegeld in de curve, maar de regioschuifregelaars blijven ongewijzigd.

Opmerking: het menu Puntcurve is niet beschikbaar als foto's zijn geïmporteerd met metagegevens en eerder zijn bewerkt met de Adobe Camera Raw-kleurtintcurve.

- Als u aanpassingen wilt aanbrengen in afzonderlijke punten op de kleurtintcurve, kiest u een optie in het menu Puntcurve, klikt u op de knop Puntcurve bewerken en voert u een van de volgende handelingen uit:
- Klik om een punt toe te voegen.
- Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) en kies Besturingselementpunt verwijderen om een punt te verwijderen.
- Sleep een punt om deze te bewerken.
- Als u er weer een lineaire curve van wilt maken, kunt u te allen tijde met de rechtermuisknop klikken (Windows) of Ctrl ingedrukt houden en klikken (Mac OS) op een willekeurige plek in de grafiek en Curve verminderen kiezen.

Kleuren in foto's nauwkeurig instellen met HSL-schuifregelaars

In de deelvensters HSL en Kleur van de module Ontwikkelen kunt u afzonderlijke kleurbereiken in uw foto aanpassen. Als bijvoorbeeld een rood object te levendig en afleidend is, kunt u dit aanpassen met de schuifregelaar voor rode tinten onder Verzadiging. Houd er echter rekening mee dat alle vergelijkbare rode tinten in de foto worden aangepast.

De aanpassingen die u uitvoert in de deelvensters HSL en Kleur leveren vergelijkbare resultaten op, maar in deze twee deelvensters zijn de schuifregelaars op verschillende manieren geordend. U opent een deelvenster door te klikken op de naam HSL, Kleur of Zwart-wit boven in het deelvenster.

De schuifregelaars in deze deelvensters hebben betrekking op specifieke kleurbereiken:

Kleurtoon Hiermee wordt de kleur gewijzigd. U kunt bijvoorbeeld een blauwe hemel (en alle andere blauwe objecten) van cyaan veranderen in paars.

Verzadiging Hiermee wordt de kleurscherpte of de zuiverheid van de kleur gewijzigd. U kunt bijvoorbeeld een blauwe hemel van grijs in hoog verzadigd blauw veranderen.

Luminantie Hiermee wordt de helderheid van het kleurbereik gewijzigd.

Aanpassingen aanbrengen in het deelvenster HSL

- ❖ Selecteer de optie Kleurtoon, Verzadiging, Luminantie of Alles in het deelvenster HSL om de desbetreffende schuifregelaars weer te geven.
- Sleep de schuifregelaars of typ waarden in de tekstvakken rechts van de schuifregelaars.
- Klik op het gereedschap Doelaanpassing linksboven in het deelvenster, beweeg de aanwijzer over het gedeelte van de foto dat u wilt aanpassen en klik. Sleep de aanwijzer of druk op de toets Pijl-omhoog en Pijl-omlaag om de aanpassingen aan te brengen.

Aanpassingen aanbrengen in het deelvenster Kleur

- 1 Klik in het deelvenster Kleur op een kleurvakje om het kleurbereik weer te geven dat u wilt aanpassen.
- 2 Sleep de schuifregelaars of typ waarden in de tekstvakken rechts van de schuifregelaars.

De kleurkalibratie voor uw camera aanpassen

Lightroom gebruikt voor elk ondersteund cameramodel twee cameraprofielen voor het verwerken van onbewerkte afbeeldingen. De profielen worden gemaakt door een kleurdoel te fotograferen in verschillende belichtingsomstandigheden met witbalans. Als u een witbalans instelt, worden in Lightroom de profielen voor uw camera gebruikt om kleurinformatie af te leiden. Dit zijn dezelfde cameraprofielen als de profielen die voor Adobe Camera Raw zijn ontwikkeld. Het zijn *geen* ICC-kleurprofielen.

U kunt met de besturingselementen in het deelvenster Camerakalibratie instellen hoe Lightroom de kleur van uw camera interpreteert en u kunt de wijzigingen vervolgens opslaan als een voorinstelling. Het is misschien handig om een object met een standaardkleur te fotograferen onder de te kalibreren belichtingsomstandigheden.

1 Selecteer een foto en stel de opties in in het deelvenster Camerakalibratie.

Profiel Hiermee wordt het profiel ingesteld dat u voor uw camera wilt gebruiken.

- **ACR [versie]** Deze profielen zijn compatibel met oudere versies van Camera Raw en Lightroom. De versie komt overeen met de versie van Camera Raw waarin het profiel het eerst is weergegeven. Kies een ACR-profiel als u wilt dat oudere foto's consistent worden weergegeven.
- **Adobe Standard** Deze profielen betekenen in vergelijking met eerdere Adobe-cameraprofielen een aanzienlijke verbetering voor het genereren van kleuren, vooral in warme tinten, zoals rood, geel en oranje. In het pop-upmenu Profiel wordt slechts één Adobe Standard-profiel voor uw camera weergegeven.
- **Camera Matching** Deze profielen proberen de kleurweergave van de camerafabrikant onder specifieke instellingen te benaderen. Gebruik een Camera Matching-profiel als u de voorkeur geeft aan de kleurweergave van uw camerasoftware. In de naam van Camera Matching-profielen staat het voorvoegsel *Camera*.
- **Ingesloten** Geeft aan dat het huidige bestand (een TIFF-, JPEG- of PSD-foto) een ingesloten profiel bevat.

Opmerking: Adobe Standard- en Camera Matching-profielen zijn gebaseerd op de DNG 1.2-specificatie. Als deze profielen niet in het pop-upmenu Profiel worden weergegeven, kunt u de nieuwste Lightroom-update via www.adobe.com/go/downloads_nl downloaden.

Schaduwen Hiermee worden groene of magenta kleurtinten in de schaduwgebieden van de foto gecorrigeerd.

Primair rood, groen en blauw Met de schuifregelaars Kleurtoon en Verzadiging kunt u de rode, groene en blauwe tinten in de foto aanpassen. Het is meestal aan te raden eerst de kleurtoon en vervolgens de verzadiging aan te passen. Het slepen van de schuifregelaar Kleurtoon naar links (negatieve waarde) heeft een resultaat dat vergelijkbaar is met een beweging linksom op de kleurenschijf; het slepen van de schuifregelaar naar rechts (positieve waarde) levert een resultaat op dat vergelijkbaar is met een beweging rechtsom op de kleurenschijf. Als de schuifregelaar Verzadiging naar links wordt gesleept (negatieve waarde), neemt de verzadiging van de kleur af; wordt de schuifregelaar naar rechts gesleept (positieve waarde), dan neemt de verzadiging toe.

2 Sla de aanpassingen op als een ontwikkelvoorinstelling. Zie “[Ontwikkelvoorinstellingen maken en toepassen](#)” op pagina 111.

U kunt deze voorinstelling toepassen op andere foto's die met dezelfde camera en onder vergelijkbare belichtingsomstandigheden zijn gemaakt.

U kunt cameraprofielen ook aanpassen met behulp van het hulpprogramma DNG Profile Editor. U kunt de DNG Profile Editor en de bijbehorende documentatie gratis downloaden vanaf www.adobe.com/go/learn_ps_dng_nl.

Opmerking: laat de schuifregelaars in het deelvenster Camerakalibratie op 0 staan als u cameraprofielen aanpast met de DNG Profile Editor.

Standaardinstellingen voor camera's opslaan

U kunt voor elk model camera nieuwe Camera Raw-standaardinstellingen opslaan. Wijzig de voorkeursopties om te bepalen of het serienummer en de ISO-instellingen van de camera in de standaardinstellingen worden opgenomen.

- 1 Open het tabblad Voorinstellingen van het dialoogvenster Voorkeuren en geef aan of u het serienummer en de ISO-instellingen van de camera in de standaardinstellingen wilt opnemen.
- 2 Selecteer een Raw-bestand in de module Ontwikkelen, wijzig de instellingen en kies Ontwikkelen > Standaardinstellingen instellen.
- 3 Kies Bijwerken tot huidige instellingen.

Als u de oorspronkelijke instellingen wilt herstellen, kiest u Alle standaardontwikkelinstantellingen herstellen op het tabblad Voorinstellingen van het dialoogvenster Voorkeuren.

Werken in grijswaarden

Een foto omzetten in grijswaarden

Met de opties onder Zwart-witmix in het deelvenster Zwart-wit kunt u kleurenafbeeldingen omzetten in monochrome grijswaardenafbeeldingen en daarbij bepalen hoe afzonderlijke kleuren worden omgezet in grijswaarden.

- 1 Zet de foto om in grijswaarden door Zwart-wit te selecteren in het gedeelte Behandeling van het deelvenster Standaard of door te drukken op V.
- 2 Pas het tintbereik van de foto aan met de instellingen in de deelvensters Standaard en Kleurtintcurve.
- 3 Open het deelvenster HSL/Kleur/Zwart-wit en maak de grijswaarden die de kleuren uit de originele foto weergeven, donkerder of lichter.
 - Sleep de afzonderlijke kleurschuifregelaars om de grijswaarden voor alle vergelijkbare kleuren in de originele foto aan te passen.
 - Klik op Automatisch als u een grijswaardenmix wilt instellen waarmee de verdeling van grijswaarden maximaal is. Met Automatisch worden vaak prachtige resultaten bereikt, die de basis kunnen vormen voor verdere gedetailleerde aanpassingen van de grijswaarden met behulp van de schuifregelaars.
 - Klik op het gereedschap Doelaanpassing linksboven in het deelvenster Zwart-wit, beweeg de aanwijzer over het gedeelte van de foto dat u wilt aanpassen en klik met de muis. Sleep het gereedschap of druk op de toetsen Pijl-omhoog en Pijl-omlaag om de grijswaarden voor alle gebieden met vergelijkbare kleuren in de originele foto lichter of donkerder te maken.

 Als u de grijswaardenmix automatisch wilt toepassen bij het omzetten van foto's in grijswaarden, selecteert u de optie Automatische mix toepassen vanaf eerste keer omzetten in zwart-wit op het tabblad Voorinstellingen van het dialoogvenster Voorkeuren.

Een grijswaardenfoto inkleuren

Gebruik de besturingselementen in het deelvenster Gesplitste tinten om een grijswaardenfoto in te kleuren. U kunt één kleur in de tintreeks toevoegen, zoals een sepiaweergave, of een gesplitst-tinteffect maken, waarin een verschillende kleur wordt gebruikt voor de schaduwen en de hooglichten. De uiterste schaduwen en hooglichten blijven zwart en wit.

U kunt ook speciale effecten op een kleurafbeelding toepassen, zoals een omgekeerd verwerkt uitzicht.

- 1 Selecteer een grijswaardenfoto.

- 2 Pas in het deelvenster Gesplitste tinten van de module Ontwikkelen de schuifregelaars Kleurtoon en verzadiging aan voor Hooglichten en Schaduwen. Met Kleurtoon stelt u de kleur van de tint in; met Verzadiging bepaalt u hoe sterk het effect is.
- 3 Gebruik de schuifregelaar Balans om een balans te vinden tussen de schuifregelaars voor Hooglichten en Schaduwen. Bij positieve waarden neemt het effect van de schuifregelaars voor Hooglichten toe; bij negatieve waarden neemt het effect van de schuifregelaars voor Schaduwen toe.

Werken met grijswaardenafbeeldingen met één kanaal

Grijswaardenafbeeldingen uit Photoshop bevatten geen kleurgegevens. Met de opties in het deelvenster Standaard of Kleurtintcurve van Lightroom kunt u de tinten van Photoshop-afbeeldingen echter alsnog aanpassen. En met de opties in het deelvenster Gesplitste tinten kunt u bovendien kleurtinteffecten toepassen. Lightroom verwerkt en exporteert de foto als een RGB-afbeelding.

Uitsnijden en roteren aanpassen

Een foto uitsnijden

De module Ontwikkelen bevat gereedschappen en besturingselementen voor het uitsnijden en rechte trekken van foto's. Met de Lightroom-besturingselementen voor uitsnijden en rechte trekken moet u eerst een uitsnijdkader instellen. Daarna verplaatst en roteert u de foto ten opzichte van het uitsnijdkader. U kunt ook de traditionele gereedschappen voor uitsnijden en rechte trekken gebruiken en deze direct in de foto slepen.

Bij het aanpassen van de uitsnijdbedekking of het verplaatsen van de foto, wordt binnen het kader een raster van 3x3 weergegeven om het samenstellen van de uiteindelijke foto te vergemakkelijken. Wanneer u een afbeelding roteert, wordt een fijner raster weergegeven om het uitlijnen ten opzichte van de rechte lijnen in de afbeelding te vergemakkelijken.

Uitsnijden met behulp van het gereedschap Uitsnijdbedekking

- 1 Selecteer het gereedschap Uitsnijdbedekking op de gereedschapsbalk of druk op R.

Er wordt een kader met aanpassingsgrepen om de foto weergegeven.

- 2 Sleep met het uitsnijdkader in de foto of sleep een uitsnijdgrep om het uitsnijdkader in te stellen. Met de hoekgrepen kunt u zowel de breedte als de hoogte van de foto aanpassen.

Opmerking: nadat u een uitsnijdgrep hebt versleept, selecteert u het gereedschap Uitsnijdkader om dit te gebruiken.

- 3 Verplaats de foto door deze met het handje te verslepen binnen het uitsnijdkader.
- 4 (Optioneel) Selecteer Behouden voor verdraaien om het omsluitend uitsnijdkader binnen het afbeeldingsgebied te houden als er lenscorrecties zijn toegepast. Behouden voor verdraaien zorgt ervoor dat een foto er niet verwrongen uitziet.
- 5 Klik op het gereedschap Uitsnijdbedekking of druk op Enter (Windows) of Return (Mac OS) wanneer u klaar bent met het uitsnijden en rechte trekken.

 Druk op O om de rasterbedekkingen in het uitsnijdgebied te doorlopen. Kies Weergave > Gereedschapbedekking > Automatisch tonen als u het raster alleen bij het uitsnijden wilt weergeven. Als u het raster wilt uitschakelen, kiest u Weergave > Gereedschapbedekking > Nooit tonen.

Uitsnijd- of rechtekbewerkingen wissen of ongedaan maken

- ❖ Klik op Opnieuw instellen in de opties van het gereedschap Uitsnijdbedekking.

Uitsnijden tot een opgegeven verhouding

- 1 Selecteer het gereedschap Uitsnijdbedekking op de gereedschapsbalk.

Met het hangslotpictogram wordt aangegeven en bepaald of de besturingselementen voor het uitsnijden beperkt zijn.

- 2 Kies een verhouding in het pop-upmenu Verhouding naast het hangslot. Kies Origineel als u de oorspronkelijke verhouding van de foto wilt opgeven. Kies Aangepaste waarde invoeren als u een verhouding wilt opgeven die niet in de lijst staat.

 Druk op Shift+A om het gereedschap Uitsnijdbedekking met de laatst gebruikte verhouding te selecteren.

Lightroom kan maximaal vijf aangepaste uitsnijdverhoudingen opslaan. Als u meer dan vijf verhoudingen opgeeft, wordt steeds de oudste verhouding uit de lijst verwijderd.

- 3 Sleep een uitsnijdhandgreep om het uitsnijdkader in te stellen of sleep het gereedschap Uitsnijdkader .

 Houd Shift ingedrukt bij het slepen van de uitsnijdgreep om de actieve verhouding tijdelijk te beperken.

Van uitsnijdrichting wisselen

- 1 Selecteer het gereedschap Uitsnijdbedekking op de gereedschapsbalk.
- 2 Sleep in de foto om de uitsnijdgrens in te stellen.
- 3 Druk op X om de richting te wijzigen van liggend in staand of andersom.

Een foto rechtekken

- ❖ Selecteer het gereedschap Uitsnijdbedekking op de gereedschapsbalk en voer een van de volgende handelingen uit:
 - Roteer de foto met behulp van de schuifregelaar Hoek.
 - Roteer de foto door de aanwijzer buiten een hoekuitsnijdhandgreep te plaatsen om het pictogram Roteren weer te geven en sleep om de foto te roteren. De rotatieas is het middelpunt van het bijsnijdrechthoek.
 - Selecteer het gereedschap Hoek en sleep in de foto langs een horizontale of verticale lijn.

 Als u Alt (Windows) of Option (Mac OS) ingedrukt houdt terwijl het gereedschap Rechtekken is geactiveerd, wordt een raster weergegeven waarmee u de foto beter kunt rechtekken.

Een foto roteren of spiegelen in de module Ontwikkelen

- Als u een foto in stappen van 90 graden wilt roteren, kiest u Foto > Linksom roteren of Rechtsom roteren. Zie “[Een foto rechtekken](#)” op pagina 123 om een foto met een hoek van minder dan 90 graden te roteren. De foto wordt met de wijzers van de klok mee of tegen de wijzers van de klok in om het middelpunt gerooteerd.
- Als u een foto horizontaal wilt spiegelen, zodat een spiegelbeeld van de oorspronkelijke foto wordt weergegeven, kiest u Foto > Horizontaal spiegelen. Objecten die zich eerst links op de foto bevonden, worden nu rechts op de foto weergegeven, en andersom. Tekst op de foto wordt in spiegelbeeld weergegeven.
- Als u een foto verticaal wilt spiegelen, zodat een spiegelbeeld van de oorspronkelijke foto ondersteboven wordt weergegeven, kiest u Foto > Verticaal spiegelen.

Foto's retoucheren

Vlekken en onvolkomenheden retoucheren

Met het gereedschap Vlekken verwijderen kunt u een geselecteerd gebied van een foto corrigeren aan de hand van een monster uit een ander gebied. Bij het verwijderen van vlekken gebruikt u twee aan elkaar gekoppelde cirkels: de cirkel voor de vlek geeft aan welk gebied moet worden gewijzigd en de cirkel voor het monster bepaalt welk gebied van de foto wordt gebruikt om de vlek te klonen of de retoucheren.

1 Selecteer het gereedschap Vlekken verwijderen op de gereedschapsbalk.

2 Klik op een van de volgende gereedschappen in de gereedschapsopties:

Klonen Kies deze optie om het monstergebied van de foto toe te passen op het geselecteerde gebied.

Retoucheren Kies deze optie om de structuur, de belichting en de schaduwen van het monstergebied aan te passen aan die van het geselecteerde gebied.

3 (Optioneel) Sleep in de opties van het gereedschap Vlekken verwijderen de schuifregelaar Grootte om het gebied waarop het gereedschap Vlekken verwijderen betrekking heeft, te vergroten of te verkleinen. Sleep de schuifregelaar Dekking naar links om wat transparantie aan het geselecteerde gebied toe te voegen.

4 Verplaats het gereedschap Vlekken verwijderen naar de foto en klik op het gedeelte van de foto dat u wilt retoucheren.

Lightroom kloont vervolgens een nabijgelegen monstergebied naar het gebied waarop u hebt geklikt. Een pijl wijst vanaf de cirkel voor het monster naar de cirkel voor de vlek, die het geselecteerde gebied aangeeft dat wordt gekloond of geretoucheerd.

5 Voer een van de volgende handelingen uit om het verwijderen van vlekken te verfijnen:

- Sleep de cirkel voor het monster om het monstergebied te wijzigen.
- Als u het formaat van de cirkels wilt aanpassen, beweegt u de aanwijzer over de rand van de cirkel voor de vlek totdat de cirkel verandert in een dubbele pijl. Sleep daarna om beide cirkels groter of kleiner te maken.
- Sleep in de cirkel voor de vlek om het gebied te wijzigen dat wordt gekloond of geretoucheerd.
- Als u de cirkels wilt verbergen, verplaatst u de muis buiten het inhoudsgebied. U kunt op ook de H-toets drukken om cirkels te verbergen en te tonen. Houd de H-toets een paar seconden ingedrukt om de cirkels te verbergen totdat u de toets weer loslaat.
- U verwijdert een vlek door een van de cirkels te selecteren en op Backspace of Delete te drukken.
- Als u de bewerking wilt annuleren, klikt u op de knop Opnieuw instellen in het optiedeelvenster Vlekken verwijderen. Als u op Opnieuw instellen klikt, worden ook alle eerder gemaakte cirkels voor vlekken verwijderd.

Rode ogen verwijderen

1 Zoom in tot minstens 1:1 (100%) om de foto beter te kunnen zien.

2 Selecteer het gereedschap Rode-ogencorrectie op de gereedschapsbalk.

3 Klik in het midden van het oog om de huidige selectie te gebruiken of sleep vanuit het midden van het oog om de grootte van de selectie aan te passen. U bereikt de beste resultaten door het volledige oog en niet alleen de pupil te selecteren.

4 Sleep de schuifregelaar Pupilmgrootte in de opties van het gereedschap Rode-ogencorrectie naar rechts om het te corrigeren gebied te vergroten.

- 5 Sleep de schuifregelaar Donkerder naar rechts om de pupil in de selectie en de iris buiten de selectie donkerder te maken.

Druk op de H-toets om de cirkel voor de rode ogen te verbergen of te tonen. Als u de verandering voor rode ogen wilt verwijderen, selecteert u de cirkel voor rode ogen en drukt u op Enter of Delete.

Klik op Opnieuw instellen om de met het gereedschap Rode-ogencorrectie aangebrachte wijzigingen te wissen en de selectie ongedaan te maken. Klik nogmaals op het gereedschap als u nog meer wijzigingen wilt aanbrengen.

U kunt naar andere geselecteerde gebieden met rode ogen navigeren door op de desbetreffende selectie te klikken.

Lokale aanpassingen toepassen

Met de besturingselementen in de aanpassingsdeelvensters van de module Ontwikkelen kunt u de kleur en tint van een volledige foto beïnvloeden. Maar u wilt aanpassingen niet altijd op de hele foto toepassen. Soms wilt u correcties doorvoeren in een specifiek gebied van een foto. Zo wilt u misschien een gezicht lichter maken zodat het in een portret beter opvalt, of de blauwe lucht in een landschap een diepere tint geven. Als u lokale correcties wilt doorvoeren in Lightroom, kunt u kleur- en kleurtoonaanpassingen toepassen met het gereedschap Aanpassingspenseel en het gereedschap Gegradueerd filter.

Met het gereedschap Aanpassingspenseel kunt u op selectieve wijze de belichting, helderheid, en de lichtsterkte aanpassen en andere wijzigingen aanbrengen door ze als het ware op de foto te tekenen.

Met het gereedschap Gegradueerd filter kunt u de belichting, de helderheid en het lokale contrast op een geleidelijke manier aanpassen en andere geleidelijke kleurtintwijzigingen aanbrengen in een gedeelte van een foto. U kunt dit gebied net zo breed of smal maken als u wilt.

Net als alle andere aanpassingen die u aanbrengt in de module Ontwikkelen van Lightroom, zijn ook lokale aanpassingen niet-destructief en worden deze niet permanent op de foto toegepast.

Op www.adobe.com/go/lrvid2209_lrm_nl vindt u een video over het aanbrengen van lokale aanpassingen in de module Ontwikkelen. De instructies zijn bedoeld voor Lightroom 2 maar werken ook in Lightroom 3.

Een effect met het Aanpassingspenseel of Gegradueerd filter toepassen

- 1 Selecteer het gereedschap Aanpassingspenseel of Gegradueerd filter op de gereedschapsbalk van de module Ontwikkelen.

- 2 Kies het type aanpassing dat u wilt doorvoeren in het pop-upmenu Effect:

Belichting Hiermee kunt u de algemene helderheid van de afbeelding instellen, met meer effect bij de hoge waarden.

Helderheid Hiermee past u de helderheid, en in het bijzonder de middentonen, van de afbeelding aan.

Contrast Hiermee past u het contrast vooral in de de middentonen van de afbeelding aan.

Verzadiging Hiermee wijzigt u de scherpte of de zuiverheid van de kleur.

Lokaal contrast Kies Lokaal contrast om diepte aan een afbeelding toe te voegen door het lokale contrast te verhogen.

Scherpte Hiermee verbetert u de randdefinitie om details in de foto beter zichtbaar te maken. Bij een negatieve waarde worden details vager.

Kleur Hiermee past u een kleurtint toe op het geselecteerde gebied. Selecteer de kleurtoon door te klikken op de kleurstaal.

Andere effecten Er zijn extra effecten beschikbaar voor specifieke taken zoals het wit maken van tanden, het mooier maken van de irissen of het zachter maken van huidkleuren.

3 Sleep met de afzonderlijke effectschuifregelaars om de waarden te verhogen of te verlagen.

4 (Alleen voor aanpassingspenseel) Geef opties op voor aanpassingspenseel A:

Grootte Hiermee geeft u de diameter van de penseelpunt op in pixels.

Doezelaar Kies deze optie om een overgang met zachte randen te maken tussen het gebied dat u aanpast en de omringende pixels. Wanneer u het penseel gebruikt, staat de afstand tussen de binnenste en de buitenste cirkel voor de doezelaarhoeveelheid.

Stroom Hiermee regelt u de toepassingsgraad voor de aanpassing.

Automatisch maskeren Hiermee beperkt u de penseelstreken tot gebieden met dezelfde kleur.

Dichtheid Hiermee regelt u de hoeveelheid transparantie van de penseelstreek.

5 Sleep in de foto om het effect toe te passen.

Er verschijnt een pin bij het eerste toepassingspunt en de maskermodus verandert in Bewerken. Voor het effect Gegradueerd filter staan de drie witte hulplijnen voor het middelste, het lage en het hoge bereik van het effect.

Een effect met het Aanpassingspenseel of Gegradueerd filter bewerken

❖ Voer een of meer van de volgende handelingen uit:

- Druk op H om de pin en de Gegradueerd filter-hulplijnen te verbergen of weer te geven, of kies een weergavemodus in het menu Bewerkingspunten tonen op de werkbalk.
- Druk op O om een maskerbedekking van het gereedschapseffect Aanpassingspenseel te verbergen of weer te geven, of gebruik de optie Geselecteerde maskerbedekking weergeven op de werkbalk.
- Druk op Shift+O om de rode, groene of witte maskerbedekking van het gereedschapseffect Aanpassingspenseel te doorlopen.
- Sleep de effectregelaars.
- Druk op Ctrl+Z (Windows) of Command+Z (Mac OS) om de aanpassingshistorie ongedaan te maken.
- Klik op Opnieuw instellen om alle aanpassingen van het geselecteerde gereedschap te verwijderen.
- Verwijder een Aanpassingspenseel-effect door de aanwijzer op de pin te laten rusten en op Delete te drukken. Voor een Gegradueerd filter-effect selecteert u de pin en drukt u op Delete.
- (Gereedschap Aanpassingspenseel) Laat de aanwijzer op de pin rusten en sleep de dubbele pijl naar rechts om het effect te versterken of naar links om het effect af te zwakken.
- (Gereedschap Aanpassingspenseel) Als u een deel van de aanpassing ongedaan wilt maken, selecteert u de penseeloptie Wissen en tekent u over de aanpassing heen.
- (Gereedschap Gegradueerd filter) Sleep de pin om het middelpunt van het effect te verplaatsen.
- (Gereedschap Gegradueerd filter) Plaats de aanwijzer op de middelste witte lijn, wacht tot de aanwijzer verandert in een gebogen, dubbele pijl en sleep daarna om het effect te draaien.
- (Gereedschap Gegradueerd filter) Sleep de buitenste witte lijn naar de rand van de foto om het effect uit te breiden in dat gedeelte van het spectrum. Sleep naar het middelpunt van de foto om het effect in dat gedeelte van het spectrum in te perken.

Met meerdere lokale aanpassingen werken

Houd rekening met de onderstaande punten bij het toepassen van en werken met meerdere lokale aanpassingen:

- Klik op een willekeurige pin om deze te selecteren. Een geselecteerde pin heeft een zwart middelpunt. Niet-geselecteerde pinnen zijn helemaal wit.

- Druk eenmaal op de H-toets om de geselecteerde pin weer te geven; druk nogmaals op de H-toets om alle pinnen te verbergen; druk een derde maal op de H-toets om alle pinnen weer te geven.
- Als het gereedschap Aanpassingspenseel is geselecteerd, kunnen alleen aanpassingspinnen worden bewerkt. Als het gereedschap Gegradueerd filter is geselecteerd, kunnen alleen gegradueerde-filterpinnen worden bewerkt.
- Met de opties onder het gereedschap Aanpassingspenseel kunt u opties instellen voor twee penselen: penseel A en B. U selecteert een penseel door op de gewenste letter te klikken. Als u tussen de penselen wilt schakelen, drukt u op de toets met de schuine streep (/). Penseelopties blijven onafhankelijk van het toegepaste effect behouden tot u ze weer wijzigt.

Effectvoorinstellingen voor lokale aanpassingen maken

- 1 Pas een effect toe met het gereedschap Gegradueerd filter of het Aanpassingspenseel.
- 2 Kies Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling in het pop-upmenu Effect.
- 3 Typ in het dialoogvenster Nieuwe voorinstelling een naam in het vak Naam voorinstelling en klik op Maken.

De voorinstelling wordt weergegeven in het pop-upmenu Effect.

Opmerking: de voorinstellingen voor het Aanpassingspenseel omvatten geen penseelopties.

Verscherping en ruisreductie

Een foto verscherpen

In Lightroom vindt het verscherpen in twee fasen van de workflow plaats: bij het weergeven/bewerken en bij het afdrukken/exporteren van foto's. Verscherpen is een van de cameravorinstellingen die Lightroom automatisch op uw foto's toepast.

Als Lightroom een foto exporteert, afdrukt of voor bewerking in een externe editor omzet in pixels, wordt de verscherpingsinstelling voor de foto toegepast op het gerenderde bestand.

- 1 (Optioneel) Geef de foto weer met een zoompercentage van minimaal 100%.
- 2 Sleep de 1:1-voorvertoning in het deelvenster Details van de module Ontwikkelen om het gedeelte van de foto te zien waarin u het effect van het verscherpen wilt verduidelijken.
- 3 Voer in het gedeelte Verscherpen van het deelvenster Details een of meer van de volgende handelingen uit:

Hoeveel Hiermee past u de scherpte van de randen aan. Verhoog de waarde voor Hoeveel om de verscherping te verhogen. Met de waarde nul (0) schakelt u de verscherping uit. In het algemeen geldt dat u duidelijkere afbeeldingen krijgt als u Hoeveelheid op een lagere waarde instelt. Er worden pixels gezocht die op grond van de opgegeven drempel verschillen van omringende pixels en het contrast van de pixels wordt met de opgegeven hoeveelheid verhoogd.

Straal Hiermee past u de grootte aan van de details waarop de verscherping wordt toegepast. Voor foto's met bijzonder weinig details kunt u beter een kleinere straal instellen. Een grotere straal is geschikter voor foto's met grovere details. Wanneer u een te grote straal instelt, oogt het resultaat onnatuurlijk.

Details Hiermee bepaalt u hoeveel vaak voorkomende gegevens worden verscherpt in de afbeelding en in hoeverre de verscherping de randen benadrukt. Bij een lagere instelling worden vooral de randen verscherpt om vervaging te verwijderen. Hogere waarden zijn vooral nuttig als u structuren in de afbeelding meer in het oog wilt doen springen.

Masker Hiermee bestuurt u een randmasker. Als u nul (0) kiest, worden alle aspecten van de afbeelding in dezelfde mate verscherpt. Als u 100 kiest, blijft het verscherpen grotendeels beperkt tot de gebieden bij de scherpste randen.

Houd Alt (Windows) of Option (Mac OS) tijdens het slepen van een regelaar ingedrukt om te zien welke gebieden worden verscherpt (witte gebieden) en welke gebieden worden gemaskeerd (zwarte gebieden).

💡 *Als u de verscherping wilt uitschakelen, stelt u de schuifregelaar Hoeveel in op nul (0) of klikt u in het deelvenster Details op het pictogram Aan/uit .*

Meer Help-onderwerpen

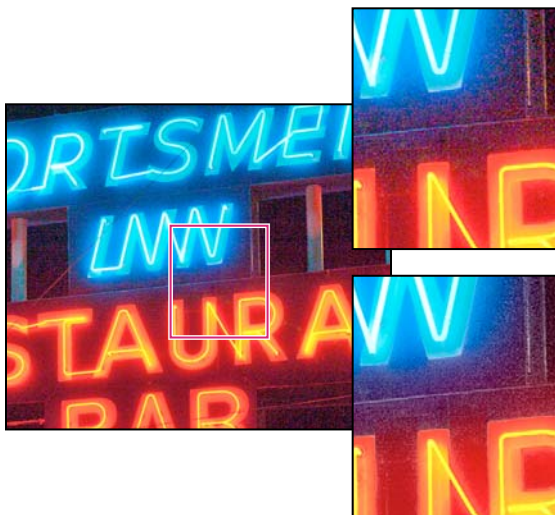
[“Verscherping toepassen op een foto die u wilt afdrukken”](#) op pagina 177

[“Verscherping van de uitvoer bepalen”](#) op pagina 140

[“De verwerkingsversie bijwerken”](#) op pagina 129

Afbeeldingsruis verminderen

Met *afbeeldingsruis* worden overbodige, zichtbare elementen bedoeld, waardoor de kwaliteit van de afbeelding afneemt. Afbeeldingsruis bestaat uit luminantieruis (grijswaarden), die een afbeelding korrelig maakt, en chromaruis (kleurruis), die meestal de vorm heeft van gekleurde artefacten in de afbeelding. Foto's die zijn gemaakt met hoge ISO-snelheden of goedkopere digitale camera's kunnen opvallende ruis hebben.

Als u de kleurregelaar naar rechts verplaatst, beperkt u de kleurruis (rechtsonder). Er zijn nu minder kleurpixels dan in het origineel (rechtsboven).

- 1 (Optioneel) Geef de foto weer met een zoomfactor van minimaal 1:1 om de afbeeldingsruis en de effecten van de schuifregelaar beter te kunnen zien.
- 2 Sleep de 1:1-voorvertoning in het deelvenster Details van de module Ontwikkelen om het gedeelte van de foto te zien dat korrelig is of gekleurde elementen bevat.
- 3 Pas in het gedeelte Ruisreductie van het deelvenster Details een of meer van de schuifregelaars aan. De eerste drie schuifregelaars hebben invloed op de luminantieruis. De laatste twee schuifregelaars hebben invloed op de kleurruis.

Luminantie Hiermee vermindert u luminantieruis.

Details Hiermee wordt de drempel voor luminantiedetail ingesteld. Handig voor foto's met zeer veel ruis. Hogere waarden behouden meer details, maar de resultaten kunnen meer ruis bevatten. Lagere waarden geven resultaten met minder ruis, maar verwijderen wellicht ook details.

Contrast Hiermee kunt u het luminantiecontrast instellen. Handig voor foto's met zeer veel ruis. Hogere waarden behouden het contrast, maar kunnen vlekken met ruis veroorzaken. Lagere waarden geven resultaten met minder ruis, maar wellicht ook minder contrast.

Kleurtint Hiermee vermindert u kleurruis.

Details Hiermee wordt de drempel voor kleurruis ingesteld. Hogere waarden geven dunne, gedetailleerde en gekleurde randen goed weer, maar kunnen zorgen voor kleurspikkels. Lagere waarden verwijderen kleurspikkels, maar kunnen overvloeien van kleuren veroorzaken.

Als u de ruisreductie wilt uitschakelen, stelt u in het gedeelte Verscherpen de schuifregelaar Hoeveel in op nul of klikt u in het deelvenster Details op het pictogram Aan/uit .

Meer Help-onderwerpen

[“De verwerkingsversie bijwerken”](#) op pagina 129

De verwerkingsversie bijwerken

Lightroom 3 gebruikt verbeterde processen om aanpassingen aan details en invullichten te berekenen. Foto's die voor de eerste keer worden bewerkt in Lightroom 3 maken gebruik van deze nieuwe processen. Voor foto's die zijn aangepast met een eerdere versie van Lightroom worden deze processen niet gebruikt.

Als u echter wilt profiteren van de nieuwere verwerkingstechnologie, kunt u foto's bijwerken naar de huidige *verwerkingsversie*. De verwerkingsversie geeft aan welke versie van de Camera Raw-functie voor verscherpen en ruisreductie zijn gebruikt om foto's aan te passen en weer te geven. De nieuwe verwerkingsversie is Verwerking 2010. De oude verwerkingsversie is Verwerking 2003.

Verwerkingsversie 2010 (boven) biedt een verbeterde verscherping en ruisreductie in vergelijking met verwerkingsversie 2003 (onder).

1 Als u een foto wilt bijwerken naar verwerkingsversie 2010, voert u een van de volgende handelingen uit in de module Ontwikkelen:

- Klik op de knop Bijwerken naar huidige verwerking (2010) in de rechterbenedenhoek van de foto. De knop wordt alleen weergegeven op foto's waarop verscherping of ruisreductie is toegepast in een vorige versie van Lightroom.
- Kies Instellingen > Bijwerken naar huidige verwerking (2010). Sla stap 2 over.
- Kies Instellingen > Verwerking > 2010 (huidig). Sla stap 2 over.
- Kies in het deelvenster Camerakalibratie de optie Verwerking > 2010 (huidig). Sla stap 2 over.

2 Selecteer in het dialoogvenster Verwerkingsversie bijwerken een de volgende opties:

Wijzigingen via Voor/Na bekijken Hiermee opent u de bijgewerkte foto in een Voor/Na-weergave zodat u de wijzigingen kunt controleren. Zie “[Voor-/Na-foto's weergeven](#)” op pagina 113.

Bijwerken Hiermee werkt u de geselecteerde foto bij.

Alle geselecteerde foto's bijwerken Hiermee werkt u alle foto's bij die momenteel zijn geselecteerd in de filmstrip, niet alleen de actieve foto.

Alle filmstripfoto's bijwerken Hiermee werkt u alle foto's bij die zich momenteel in de filmstrip bevinden, niet alleen de geselecteerde foto.

3 Als u de verwerkingsversie wilt toepassen die wordt gebruikt door Lightroom 2 en lager, kiest u Instellingen > Verwerking > 2003.

Lensvervorming corrigeren en perspectief aanpassen

Informatie over lensvervorming

Cameralenzen kunnen verschillende typen defecten vertonen bij bepaalde brandpuntsafstanden, f-stops en focusafstanden. U kunt deze lensvervormingen corrigeren in het deelvenster Lenscorrecties van de module Ontwikkelen.

Vignetten zorgen ervoor dat de randen van een afbeelding, vooral de hoeken hiervan, donkerder zijn dan het midden. Dit defect is vooral zichtbaar wanneer de foto een onderdeel bevat dat een gelijkmatige schaduw of kleurtint moet hebben, zoals de lucht in een landschapsfoto.

Bij *tonvervorming* lijken rechte lijnen naar buiten te buigen.

Bij *speldenkussenvervorming* lijken rechte lijnen naar binnen te buigen.

Bij *kleurafwijking* lijkt er een gekleurde rand langs de randen van objecten te lopen. Dit komt voor wanneer de lens verschillende kleuren niet op dezelfde plek kan scherpstellen.

Originele foto met blauwe/gele randen (links) en nadat de kleurafwijking is gecorrigeerd (rechtsonder).

Perspectief in de afbeelding en lensfouten automatisch corrigeren

Met de profielopties in het deelvenster Lenscorrecties van de module Ontwikkelen kunt u vervormingen in veelgebruikte cameralenzen corrigeren. De profielen zijn gebaseerd op EXIF-metagegevens die de camera en de lens identificeren die de foto hebben vastgelegd. De profielen zorgen voor de nodige compensatie.

Ga voor een lijst van momenteel ondersteunde lenzen naar [Lens profile support in Lightroom 3](#) in de Adobe-ondersteuningsdatabase.

- 1 Klik op Profiel in het deelvenster Lenscorrecties en selecteer Correcties profiel inschakelen.
- 2 Als Lightroom niet automatisch een geschikt profiel vindt, geeft u er handmatig een op door een merk, model en profiel te selecteren.

Opmerking: sommige camera's hebben maar één lens en sommige lenzen hebben maar één profiel.

- 3 (Optioneel) Verhoog of verlaag de door het profiel toegepaste correctie met behulp van de Hoeveelheid-schuifregelaars:

Vervorming Met de standaardwaarde 100 wordt 100% van de vervormingscorrectie in het profiel toegepast. Met waarden van meer dan 100 wordt meer correctie toegepast op de vervorming en met waarden van minder dan 100 wordt minder correctie toegepast op de vervorming.

Kleurafwijking (Kleurafwijking) Met de standaardwaarde 100 wordt 100% van de kleurafwijgingscorrectie in het profiel toegepast. Met waarden van meer dan 100 wordt meer correctie toegepast op kleurranden en met waarden van minder dan 100 wordt minder correctie toegepast op kleurranden.

Vignetten Met de standaardwaarde 100 wordt 100% van de vignetcorrectie in het profiel toegepast. Met waarden van meer dan 100 wordt meer correctie toegepast op vignetten en met waarden van minder dan 100 wordt minder correctie toegepast op vignetten.

- 4 (Optioneel) Als u uw wijzigingen wilt toepassen op het standaardprofiel, klikt u op Installatie en kiest u Standaardwaarden nieuw lensprofiel opslaan.

Perspectief in de afbeelding en lensfouten handmatig corrigeren

Transformatie- en vignetcorrecties kunnen worden toegepast op originele en uitgesneden fotoranden. Met lensvignetten worden belichtingswaarden aangepast zodat donkere hoeken lichter worden.

- 1 Klik op Handmatig in het deelvenster Lenscorrecties.

- 2 Pas onder Transformatie een van de volgende items aan:

Vervorming Sleep naar rechts om tonvervorming te corrigeren en lijnen recht te maken die bij het midden vandaan buigen. Sleep naar links om speldenkussenvervorming te corrigeren en lijnen recht te maken die naar het midden toe buigen.

Verticaal Hiermee corrigeert u het perspectief dat wordt veroorzaakt doordat de camera onder een hoek naar boven of beneden is gehouden. Hiermee zorgt u ervoor dat verticale lijnen parallel lijken te lopen.

Horizontaal Hiermee corrigeert u het perspectief dat wordt veroorzaakt doordat de camera onder een hoek naar links of rechts is gehouden. Hiermee zorgt u ervoor dat horizontale lijnen parallel lijken te lopen.

Roteren Hiermee corrigeert u dat de camera onder een hoek is gehouden. Gebruikt het midden van de originele, niet-bijgesneden foto als de rotatieas.

Schaal Hiermee past u de afbeeldingsschaal naar boven of beneden aan. Hiermee kunt u lege gebieden verwijderen die het resultaat zijn van perspectiefcorrecties en vervormingen. Hiermee geeft u de gebieden van de afbeelding weer die voorbij de uitsnijdgrens lopen.

Uitsnijden behouden Hiermee beperkt u het uitsnijden tot het afbeeldingsgebied, waardoor grijze randpixels niet worden opgenomen in de uiteindelijke foto.

- 3 Pas onder Kleurafwijking een van de volgende items aan:

Rood / cyaan Hiermee wijzigt u de grootte van het rode kanaal ten opzichte van het groene kanaal. Hierdoor worden rode/cyaankleurige randen gecompenseerd.

Blauw / geel Hiermee wijzigt u de grootte van het blauwe kanaal ten opzichte van het groene kanaal. Hierdoor worden blauwe/gele randen gecompenseerd.

 Zoom in op een gebied met erg donkere of zwarte details tegen een zeer lichte of witte achtergrond. Kijk of de foto gekleurde randen heeft. Als u de te corrigeren kleurranden beter wilt zien, houdt u bij het slepen van de schuifregelaar Alt (Windows) of Option (Mac OS) ingedrukt. Kleurranden die door de andere schuifregelaar zijn gecorrigeerd, worden dan verborgen.

Rand verwijderen Kies Alle randen om de kleurvorming aan alle randen te corrigeren, inclusief eventuele sterke wijzigingen in kleurwaarden. Als u Alle randen kiest en er smalle, grijze lijnen of andere ongewenste effecten ontstaan, kiest u Lichtste randen om alleen de kleurvorming aan de randen van hooglichten (waar de kleurranden meestal optreden) te corrigeren. Kies Uit om Rand verwijderen uit te schakelen.

4 Pas onder Vignetten lens een van de volgende items of beide items aan:

Hoeveelheid Sleep de schuifregelaar Hoeveelheid naar rechts (positieve waarden) om de hoeken van de foto lichter te maken. Sleep de schuifregelaar naar links (negatieve waarden) om de hoeken van de foto donkerder te maken.

Middelpunt Sleep de schuifregelaar Middelpunt naar links (lagere waarde) om de hoeveelheidsaanpassing toe te passen op een groter gebied buiten de hoeken. Sleep de schuifregelaar naar rechts (hogere waarde) om de aanpassing tot een kleiner gebied dicht bij de hoeken te beperken.

Vignet- en korreleffecten

Een vignet na uitsnijden toepassen

Met behulp van de opties onder Vignetten na uitsnijden in het deelvenster Effecten kunt u een donker of licht vignet op een foto toepassen om een artistiek effect te creëren. Een vignet na uitsnijden kan op een uitgesneden of niet-uitgesneden foto worden toegepast.

Met behulp van Lightroom-stijlen voor vignetten na uitsnijden wordt de belichting van de uitgesneden afbeelding adaptief aangepast. Hierbij blijft het contrast van de oorspronkelijke afbeelding behouden en wordt een visueel aantrekkelijker effect gecreëerd.

1 Kies in het gebied Vignetten na uitsnijden in het deelvenster Effecten van de module Ontwikkelen een optie in het menu Stijl:

Prioriteit hooglichten Hiermee kunnen hooglichten worden hersteld, maar raken kleuren in donkere gebieden van een foto mogelijk verschoven. Geschikt voor foto's met heldere afbeeldingsgebieden zoals uitgeknipte spiegelende hooglichten.

Kleurprioriteit Hiermee worden kleurverschuivingen in donkere gebieden van een foto geminimaliseerd, maar kunnen hooglichten niet worden hersteld.

Verfbedekking Hiermee vermengt u de waarden van de uitgesneden afbeelding met zwarte of witte pixels. Dit kan resulteren in een platte weergave.

2 De schuifregelaars aanpassen:

Hoeveel Negatieve waarden maken de hoeken van de foto donkerder. Positieve waarden maken de hoeken lichter.

Middelpunt Bij lagere waarden wordt de hoeveelheidsaanpassing op een groter gebied buiten de hoeken toegepast. Bij hogere waarden wordt de aanpassing beperkt tot het gebied dicht bij de hoeken.

Ronding Bij lagere waarden wordt het vigneteffect ovaler gemaakt. Bij hogere waarden wordt het vigneteffect ronder gemaakt.

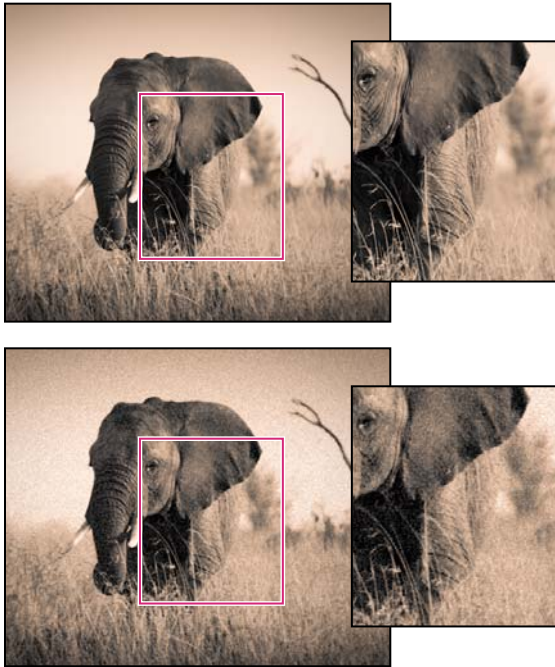
Doezelaar Bij lagere waarden wordt minder verzachting toegepast tussen het vignet en de omringende pixels. Bij hogere waarden wordt er meer verzachting toegepast.

Hooglichten (Alleen voor Prioriteit hooglichten en Kleurprioriteit) Hiermee kunt u het niveau instellen van het hooglichtcontrast dat behouden blijft wanneer Hoeveel negatief is. Geschikt voor foto's met kleine hooglichten, zoals kaarsen en lampen.

Korreligheid op de film simuleren

Het gedeelte Korrel van het deelvenster Effecten bevat besturingselementen waarmee u een stijleffect kunt simuleren dat doet denken aan bepaald filmmateriaal. U kunt het korreleffect ook gebruiken om elementen te verhullen waarvoor het aantal pixels is gewijzigd.

Met de besturingselementen Grootte en Ruwheid wordt het *teken* van de korrel bepaald. Controleer de korrel op verschillende zoomniveaus zodat u zeker weet dat het teken correct wordt weergegeven.

Geen korrel toegepast (boven); korrel toegepast (onder).

Hoeveelheid Hiermee bepaalt u de hoeveelheid korrel die wordt toegepast op de afbeelding. Sleep de regelaar naar rechts om de hoeveelheid te verhogen. Stel de regelaar in op nul om korrel uit te schakelen.

Grootte Hiermee bepaalt u de grootte van het partikel van de korrel. Bij een grootte van 25 of meer wordt blauw toegevoegd om het effect er beter uit te laten zien met ruisreductie.

Ruwheid Hiermee bepaalt u de regelmaat van de korrel. Sleep de schuifregelaar naar links om korrels meer uniform te maken of naar rechts om de korrels meer ongelijkmatig te maken.

Ontwikkelinstellingen toepassen op andere foto's

Wanneer u een foto aanpast in de module Ontwikkelen of het deelvenster Snel ontwikkelen van de module Bibliotheek, houdt Lightroom de gebruikte instellingen bij. U kunt deze instellingen kopiëren en ze toepassen op andere versies van de foto en op andere in de filmstrip geselecteerde foto's.

De ontwikkelinstellingen van de huidige foto kopiëren en plakken

In de modules Bibliotheek en Ontwikkelen kunt u afzonderlijke instellingen van de huidige foto kopiëren en toepassen op andere foto's in de filmstrip.

- 1 Voer een van de volgende handelingen uit om de ontwikkelinstelling van de actieve foto te kopiëren:
 - Klik in de module Ontwikkelen op de knop Kopiëren links van de werkbalk, kies Bewerken > Kopiëren of kies Instellingen > Instellingen kopiëren. Selecteer de gewenste instellingen en klik op Kopiëren.

- Klik in de module Bibliotheek op Foto > Ontwikkelinstellingen > Instellingen kopiëren. Selecteer de gewenste instellingen en klik op Kopiëren.

Opmerking: de opdracht Bewerken > Kopiëren in de module Bibliotheek (alleen Mac OS) is bestemd voor het kopiëren van tekst en metagegevens. In de module Ontwikkelen kunt u met de opdracht Bewerken > Kopiëren geselecteerde tekst in een deelvenster kopiëren of de ontwikkelinstellingen van een geselecteerde foto kopiëren.

- 2 Selecteer een of meerdere foto's in de filmstrip waarop u de instellingen wilt toepassen en voer een van de volgende handelingen uit:

- Klik in de module Ontwikkelen op de knop Plakken, kies Bewerken > Plakken of kies Instellingen > Instellingen plakken.
- Kies in de module Bibliotheek Foto > Ontwikkelinstellingen > Instellingen plakken.

Opmerking: de normale opdracht Plakken in de module Bibliotheek is bestemd voor het plakken van gekopieerde tekst en metagegevens.

Ontwikkelinstellingen toepassen met het gereedschap Spuitbus

- 1 Selecteer het gereedschap Spuitbus op de werkbalk van de rasterweergave van de module Bibliotheek en kies vervolgens Instellingen in het menu Bewerking toepassen op de werkbalk.

Opmerking: als het gereedschap Spuitbus niet wordt weergegeven op de werkbalk, kiest u Spuitbus in het werkbalkmenu.

- 2 Kies een ontwikkelvoorinstelling, zoals Creatief, verouderde foto, in het pop-upmenu van de werkbalk en klik of sleep vervolgens over foto's om de instelling toe te passen.
- 3 Klik op de cirkel in de werkbalk om de spuitbus uit te schakelen. Als de spuitbus is uitgeschakeld, is het pictogram Spuitbus zichtbaar op de werkbalk.

Instellingen van meerdere foto's synchroniseren

Wanneer u in de module Ontwikkelen of Bibliotheek bezig bent, kunt u de opdracht Synchroniseren gebruiken om geselecteerde ontwikkelinstellingen van de huidige foto op andere geselecteerde foto's in de filmstrip toe te passen. (De huidige foto wordt met een heldere witte rand in de filmstripminiatur aangegeven.)

Opmerking: als in de filmstrip slechts één foto is geselecteerd, is de opdracht Instellingen synchroniseren niet beschikbaar. In de module Ontwikkelen verandert de knop Synchroniseren in de knop Vorige; in de module Bibliotheek is de knop Instellingen synchroniseren niet actief.

Houd Shift ingedrukt en klik om de andere foto's in de filmstrip te selecteren die u wilt synchroniseren met de actieve foto, en voer een van de volgende handelingen uit:

- Klik in de module Ontwikkelen op de knop Synchroniseren of kies Instellingen > Instellingen synchroniseren. Selecteer de instellingen die u wilt kopiëren en klik op Synchroniseren.
- Klik in de module Ontwikkelen op de schakelaar Automatische synchronisatie inschakelen (links van de knop Synchroniseren) om de modus Automatisch synchroniseren te activeren. Sleep vervolgens met de schuifregelaars of breng wijzigingen aan de huidige foto aan. Deze aanpassingen worden dan automatisch op de andere geselecteerde foto's toegepast.
- Klik in de module Bibliotheek op de knop Instellingen synchroniseren of kies Foto > Ontwikkelinstellingen > Instellingen synchroniseren. Selecteer de instellingen die u wilt kopiëren en klik op Synchroniseren.

 Instellingen die u mogelijk al eerder hebt in- of uitgeschakeld in het dialoogvenster Instellingen kopiëren, worden in het dialoogvenster Instellingen synchroniseren ook standaard ingesteld.

Instellingen van eerder geselecteerde foto's toepassen

U kunt alle instellingen van de foto die u het laatst in de filmstrip hebt geselecteerd kopiëren (ook als u geen wijzigingen in de foto hebt aangebracht) en de instellingen toepassen op de op dat moment geselecteerde foto. Ga op een van de volgende manieren te werk:

- Klik in de module Ontwikkelen op de knop Vorige rechts van de werkbalk of kies Instellingen > Instellingen uit Vorige plakken.
- Klik in de module Bibliotheek op Foto > Ontwikkelininstellingen > Instellingen uit Vorige plakken.

Opmerking: als meerdere foto's in de filmstrip zijn geselecteerd, verandert de knop Vorige in de module Ontwikkelen in de knop Synchroniseren.

De afbeeldingshistorie en momentopnamen beheren

Momentopnamen maken

Tijdens het bewerken kunt u elke staat van een foto een naam geven en opslaan als een momentopname. De momentopnamen die u maakt, worden in alfabetische volgorde weergegeven in het deelvenster Momentopnamen.

 Ga met de aanwijzer over de lijst met momentopnamen om een voorvertoning van elke momentopname weer te geven in de Navigator.

Een momentopname toevoegen

- 1 Selecteer in de module Ontwikkelen een eerdere staat of de huidige staat van uw foto in het deelvenster Historie.
- 2 Klik op de knop Momentopname maken (+) in de header van het deelvenster Momentopnamen (of kies Ontwikkelen > Nieuwe momentopname).

Alle instellingen voor de in de historie geselecteerde staat worden op de momentopname toegepast.

- 3 Typ een nieuwe naam en druk op Return.

Een momentopname verwijderen

- ❖ Selecteer de momentopname in het deelvenster Momentopnamen van de module Ontwikkelen en klik op de knop Geselecteerde momentopname verwijderen (-) in de header van het deelvenster.

Opmerking: druk niet op de toets Delete op het toetsenbord, want dan verwijdert u de geselecteerde foto.

Aanpassingen in afbeeldingen bijhouden in het deelvenster Historie

Het deelvenster Historie bevat een overzicht van de datum en het tijdstip waarop een foto in Lightroom is geïmporteerd, inclusief de voorinstellingen die bij het importeren zijn toegepast. Elke wijziging die u vervolgens in de foto aanbrengt, wordt in Lightroom opgeslagen als een staat, die samen met alle andere staten in chronologische volgorde wordt weergegeven in het deelvenster Historie. U kunt de naam van een staat wijzigen, maar niet de volgorde waarin ze worden weergegeven.

- Geef een voorvertoning van elke staat van de foto weer door met de aanwijzer over de lijst in het deelvenster Historie te gaan en de effecten in het deelvenster Navigator te bekijken.
- Selecteer een staat in het deelvenster Historie om deze weer op de foto toe te passen of om de staat op te slaan als een momentopname.
- Dubbelklik op een staat om de naam ervan te selecteren, voer een nieuwe naam in en druk op Enter of Return.

- Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een staat en kies Historiestapinstellingen kopiëren naar Voor om één aanpassing te kopiëren.
- Klik op de knop Alles wissen (de X) op de header van het deelvenster Historie om alle staten uit de lijst te verwijderen.

 Als de lijst met staten in het palet Historie te lang is, maakt u momentopnamen van de staten die u wilt behouden. Vervolgens verwijdert u de inhoud van het deelvenster door te klikken op de knop Alles wissen. Op die manier verwijdert u de lijst met staten zonder dat dit gevolgen heeft voor de huidige afbeeldingsinstellingen.

Meer Help-onderwerpen

[“Momentopnamen maken”](#) op pagina 136

[“Aanpassingen in afbeeldingen ongedaan maken”](#) op pagina 112

[“Instellingen tussen de Voor- en Na-versie van een foto kopiëren”](#) op pagina 113

Hoofdstuk 9: Foto's exporteren

Meer Help-onderwerpen

[“Foto's exporteren: de standaardworkflow”](#) op pagina 11

Foto's exporteren naar schijf

Foto's exporteren naar schijf of cd

- 1 Selecteer de foto's die u wilt exporteren en kies Bestand > Exporteren.

Standaard worden foto's in Lightroom naar een schijf geëxporteerd, zoals boven in het dialoogvenster Exporteren wordt aangegeven.

- 2 Klik op het pop-upmenu boven aan het dialoogvenster Exporteren en kies Cd/dvd als u foto's naar een optische schijf wilt exporteren. Nadat u op Exporteren hebt geklikt, begeleidt Lightroom u door de stappen die komen kijken bij het branden van de bestanden naar een beschrijfbare cd of dvd.

Opmerking: u kunt bestanden niet naar cd/dvd exporteren in de 64-bits versie van Lightroom voor Windows.

Een doelmap voor het exporteren kiezen

- 1 Kies in het dialoogvenster Exporteren een bestemming in het pop-upmenu Exporteren naar.
- 2 (Optioneel) Selecteer In submap plaatsen als u de foto's naar een submap van de doelmap wilt exporteren. Typ een naam voor de submap.
- 3 (Optioneel) Schakel Toevoegen aan deze catalogus in als u de geëxporteerde foto's automatisch wilt toevoegen aan de huidige Lightroom-catalogus. Als de geëxporteerde foto's onderdeel zijn van een stapel afbeeldingen en als u de foto's naar dezelfde map exporteert als de oorspronkelijke stapel, moet u de optie Toevoegen aan stapel om de opnieuw geïmporteerde foto aan de oorspronkelijke stapel toe te voegen.
- 4 Geef op wat u wilt doen als er al een bestand met dezelfde naam voorkomt op de gekozen locatie:

Vragen wat volgende stap is Geeft een waarschuwing weer, zodat u het naamconflict kunt oplossen door een nieuwe naam te kiezen, het bestaande bestand te overschrijven of het bestand niet te exporteren.

Kies een nieuwe naam voor het geëxporteerde bestand Wijst een andere naam aan het geëxporteerde bestand toe door een koppelteken en een numeriek achtervoegsel toe te voegen.

ZONDER WAARSCHUWING overschrijven Het bestaande bestand wordt vervangen door het geëxporteerde bestand en er wordt geen melding gemaakt van het conflict.

Overslaan De foto wordt niet geëxporteerd.

Foto's tijdens het exporteren een naam geven

U kunt de naamgeving van bestanden tijdens het exporteren bepalen.

- 1 Kies een optie in het menu Sjabloon in het gedeelte Bestandsnaamgeving van het dialoogvenster Exporteren.
- 2 Als u een naamgevingsoptie kiest waarbij gebruik wordt gemaakt van een aangepaste naam, typt u de naam in het vak Aangepaste tekst.

3 Als u niet wilt dat de numerieke reeks met "1" begint, typt u een andere waarde in het tekstvak Begnummer.

Meer Help-onderwerpen

[“Naamgevingsopties”](#) op pagina 37

Instellingen voor het exporteren van bestanden opgeven

U kunt uw foto's exporteren als JPEG-, PSD-, TIFF- of DNG-bestanden. Als u de DNG-indeling (Digital Negative) kiest, worden uw Camera Raw-bestanden in een archiefindeling opgeslagen.

❖ Kies JPEG, PSD, TIFF, DNG of Origineel in het pop-upmenu Indeling in het gedeelte Bestandsinstellingen van het dialoogvenster Exporteren. Geef vervolgens de gewenste opties voor de bestandsinstellingen op.

Opmerking: als u Origineel kiest, wijzigt Lightroom de oorspronkelijke afbeeldingsgegevens niet en zijn er geen opties voor bestandsinstellingen beschikbaar.

Exportopties voor JPEG

Kwaliteit Hiermee bepaalt u de mate van compressie. JPEG maakt gebruik van compressie met gegevensverlies, waardoor het bestand kleiner wordt. Sleep de schuifregelaar Kwaliteit of voer een waarde tussen 0 en 100 in in het vak Kwaliteit.

Kleurruimte Hiermee zet u de foto's om in de kleurruimte sRGB, AdobeRGB of ProPhoto RGB en tagt u de foto's met het kleurprofiel. Kies Overige om een aangepast kleurprofiel te selecteren.

Exportopties voor PSD

Kleurruimte Hiermee zet u de foto's om in de kleurruimte sRGB, AdobeRGB of ProPhoto RGB en tagt u de foto's met het kleurprofiel. Kies Overige om een aangepast kleurprofiel te selecteren.

Bitdiepte Hiermee slaat u de afbeelding op met een bitdiepte van 8 of 16 bits per kanaal.

Exportopties voor TIFF

Compressie Hiermee kiest u voor ZIP-compressie, LZW-compressie of geen compressie. Zowel ZIP als LZW zijn compressiemethoden zonder verlies, waarmee bestanden kleiner worden gemaakt zonder dat gegevens verloren gaan. Ze zijn vooral geschikt voor afbeeldingen met grote gebieden met één kleur.

Opmerking: LZW-compressie is niet beschikbaar als de bitdiepte is ingesteld op 16 bits per component.

Kleurruimte Hiermee zet u de foto's om in de kleurruimte sRGB, AdobeRGB of ProPhoto RGB en tagt u de foto's met het kleurprofiel. Kies Overige om een aangepast kleurprofiel te selecteren.

Bitdiepte Hiermee slaat u de afbeelding op met een bitdiepte van 8 of 16 bits per kanaal.

DNG-exportopties

Bestandsextensie Met deze optie wordt als extensie .dng of .DNG gebruikt.

Compatibiliteit Hiermee wordt aangegeven met welke versies van Camera Raw en Lightroom het bestand kan worden gelezen.

JPEG-voorvertoning Hiermee wordt bepaald of de geëxporteerde JPEG-voorvertoning van volledig of normale grootte is of helemaal niet wordt gemaakt.

Oorspronkelijk Raw-bestand insluiten Hiermee worden alle oorspronkelijke Camera Raw-gegevens in het DNG-bestand opgeslagen.

Meer Help-onderwerpen

[“Een kleurprofiel installeren”](#) op pagina 31

De afbeeldingsgrootte voor het exporteren opgeven

❖ Als u JPEG, PSD of TIFF als de bestandsindeling in het dialoogvenster Exporteren kiest, dient u de afbeeldingsgrootte op te geven.

Passend maken Hiermee stelt u een maximale grootte in voor de breedte of hoogte van uw foto's. Zo bepaalt u hoeveel pixels de foto's hebben en hoe gedetailleerd de geëxporteerde afbeeldingen zijn. Selecteer een optie en geef vervolgens de afmetingen voor de rand op in inches, centimeters of pixels. Als u Niet vergroten inschakelt, blijft de door u opgegeven resolutie behouden en worden de hoogte- of breedte-instellingen genegeerd als deze een grotere foto zouden opleveren.

- **Breedte en hoogte** Hiermee past u de grootte van de foto aan de afmetingen aan die u in Breedte en Hoogte hebt ingevoerd. De oorspronkelijke verhouding blijft behouden. Wanneer u bijvoorbeeld 400 x 600 hebt ingevoerd, is het resultaat een staande foto van 400 x 600 of een liggende foto van 400 x 267.
- **Afmetingen** Hiermee past u de hogere waarde toe op de lange rand van de foto en de lagere waarde toe op de korte rand van de foto, ongeacht de oorspronkelijke verhouding van de foto. Wanneer u bijvoorbeeld 400 x 600 hebt ingevoerd, is het resultaat een staande foto van 400 x 600 of een liggende foto van 600 x 400.
- **Lange rand en korte rand** Hiermee past u de waarde toe op de lange of korte rand van de foto en wordt de oorspronkelijke verhouding van de foto gebruikt om de andere rand te berekenen.

Opmerking: de lange rand van een geëxporteerde foto kan maximaal 65.000 pixels zijn.

- **Megapixels** Hiermee stelt u het aantal megapixels en de resolutie (in dots per inch) van de geëxporteerde foto in.

Verscherping van de uitvoer bepalen

U kunt desgewenst tijdens het exporteren een adaptief algoritme voor uitvoerverscherping toepassen op uw foto's. De mate van verscherping die Lightroom toepast, is gebaseerd op de uitvoermedia en de uitvoerresolutie die u opgeeft. Uitvoer verscherpen wordt toegepast in aanvulling op verscherpingen die u in de module Ontwikkelen toepast.

- 1 Als u de bestandsindeling JPEG, PSD of TIFF kiest, selecteert u Verscherpen voor in het gebied Uitvoer verscherpen van het dialoogvenster Exporteren.
- 2 Geef het gewenste type uitvoer voor de export op: Scherm, Dof papier of Glanzend papier.
- 3 (Optioneel) Wijzig de instelling in het pop-upmenu Hoeveel in Hoog of Laag om meer of minder verscherping toe te passen. In de meeste gevallen kunt u de standaardinstelling Standaard laten staan.

Verwerking van metagegevens voor geëxporteerde foto's opgeven

❖ In het dialoogvenster Exporteren kunt u aangeven hoe Lightroom metagegevens en trefwoorden die aan de geëxporteerde foto zijn gekoppeld, moet verwerken.

Ingesloten metagegevens minimaliseren Alleen de velden voor de copyrightmetagegevens worden opgenomen in de geëxporteerde foto. Deze optie is niet beschikbaar voor DNG-bestanden.

Trefwoorden schrijven als Lightroom-hiërarchie Gebruik het lange, verticale streepje (|) als u boven- en onderliggende verhoudingen wilt aangeven in de velden voor metagegevens (dus bijvoorbeeld “Namen|Maria”).

Foto's met een copyrightwatermerk exporteren

- ❖ Selecteer de optie Watermerk in het dialoogvenster Exporteren om een aangepast copyrightwatermerk op te nemen in de geëxporteerde foto.

Meer Help-onderwerpen

[“Een copyrightwatermerk maken”](#) op pagina 28

[“Een copyrightwatermerk in webfotogalerieën weergeven”](#) op pagina 183

Handelingen voor naverwerking kiezen

In het dialoogvenster Exporteren kunt u bepaalde handelingen opgeven die als de laatste stap moeten worden uitgevoerd wanneer u foto's vanuit Lightroom naar een schijf exporteert.

- ❖ Kies een of meer van de volgende opties in het menu Na het exporteren in het dialoogvenster Exporteren:

Niets doen De foto's worden geëxporteerd en daarna worden geen handelingen meer uitgevoerd.

Tonen in Verkenner/Finder De foto's worden geëxporteerd en vervolgens worden de bestanden weergegeven in een Verkenner-venster (Windows) of in een Finder-venster (Mac OS).

Openen in Photoshop / Photoshop Elements De foto's worden geëxporteerd en vervolgens worden ze geopend in Photoshop of in Photoshop Elements.

Openen in [extra externe editor] De foto's worden geëxporteerd en geopend in de toepassing die als een extra externe editor is opgegeven in de voorkeuren van Lightroom.

Openen in andere toepassing De foto's worden geëxporteerd en geopend in de toepassing die u hebt opgegeven in het pop-upmenu Toepassing.

Nu naar map voor exporthandelingen Hiermee opent u de map Exporthandelingen waarin u uitvoerbare bestanden (toepassingen) of een snelkoppeling of alias naar een uitvoerbaar bestand (toepassing) kunt plaatsen.

Elementen in de map Exporthandelingen plaatsen

U kunt alle elementen die met een aantal fotobestanden kunnen worden geopend in de map Exporthandelingen plaatsen. U kunt bijvoorbeeld een uitvoerbaar bestand of een snelkoppeling (Windows) of een toepassing of alias (Mac OS) in de map Exporthandelingen plaatsen. De volgende keer dat u foto's exporteert, worden aan deze map toegevoegde elementen vermeld in het menu Na het exporteren van het dialoogvenster Exporteren.

U kunt ook Photoshop-druppels of -scriptbestanden toevoegen aan de map Exporthandelingen.

- 1 Voer een of meer van de volgende handelingen uit om de map Exporthandelingen te openen:
 - Kies Na het exporteren > Nu naar map voor exporthandelingen in het dialoogvenster Exporteren.
 - (Windows XP) Navigeer naar \Documents And Settings\[gebruikersnaam]\Application Data\Adobe\Lightroom\Exporthandelingen\.
 - (Windows Vista) Navigeer naar \Users\[gebruikersnaam]\App Data\Roaming\Adobe\Lightroom\Exporthandelingen\.
 - (Mac OS) Navigeer naar /[startpagina gebruiker]/Bibliotheek/Application Support/Adobe/Lightroom/Exporthandelingen/.
- 2 Voeg het element toe aan de map Exporthandelingen.

Foto's exporteren met behulp van vorige instellingen

U kunt foto's exporteren met dezelfde instellingen als die van de meest recente, handmatig ingestelde exportsessie, waaronder gewijzigde voorinstellingen. In andere gevallen werkt de opdracht Exporteren met vorige niet met exportvoorinstellingen.

- 1 Selecteer de foto's die u wilt exporteren.
- 2 Kies Bestand > Exporteren met vorige.

Foto's exporteren met behulp van voorinstellingen

Met voorinstellingen voor exporteren kunt u foto's sneller exporteren voor algemeen gebruik. Zo kunt u een Lightroom-voorinstelling gebruiken om JPEG-bestanden te exporteren die geschikt zijn om per e-mail naar klanten of vrienden te sturen.

Exportinstellingen opslaan als voorinstellingen

- 1 Geef in het dialoogvenster Exporteren op welke exportvoorinstellingen u wilt opslaan.
- 2 Klik op Toevoegen onder aan het deelvenster Voorinstelling aan de linkerkant van het dialoogvenster.
- 3 Typ in het dialoogvenster Nieuwe voorinstelling een naam in het vak Naam voorinstelling en klik op Maken.

Foto's exporteren aan de hand van voorinstellingen

- 1 Selecteer de foto's die u wilt exporteren en kies Bestand > Exporteren met voorinstelling of klik op de knop Exporteren.
- 2 Kies een voorinstelling. Lightroom beschikt over de volgende geïntegreerde exportvoorinstellingen:

JPEG's van voll. grootte branden (Niet beschikbaar onder 64-bits Windows) Hiermee exporteert u foto's als JPEG-bestanden die zijn omgezet in en getagd als sRGB. De maximale kwaliteit blijft behouden, er wordt geen schaling en een resolutie van 240 pixels per inch toegepast. Standaard worden de geëxporteerde bestanden met deze voorinstelling opgeslagen op de Cd/dvd-bestemming die is opgegeven boven aan het dialoogvenster Exporteren, in een submap met de naam In Lightroom gebrand en geëxporteerd.

Exporteren naar DNG Hiermee exporteert u foto's in de DNG-bestandsindeling. Standaard is bij deze voorinstelling geen naverwerkingsactie opgegeven en kunt u een doelmap kiezen nadat u op Exporteren hebt geklikt.

Voor e-mail Foto's worden omgezet in JPEG en getagd als sRGB en vervolgens geëxporteerd. De geëxporteerde foto's beschikken maximaal over een formaat van 640 pixels (breed of hoog), een gemiddelde kwaliteit en een resolutie van 72 pixels per inch. Standaard is bij deze voorinstelling de naverwerkingsactie Tonen in Verkenner (Windows) of Tonen in Finder (Mac OS) opgegeven. Kies de doelmap nadat u hebt geklikt op Exporteren.

Exporteren met behulp van Services voor publiceren

In het deelvenster Services voor publiceren in de module Bibliotheek kunt u foto's direct vanuit Lightroom exporteren naar websites voor het delen van foto's, zoals Facebook, Flickr en SmugMug. U kunt foto's ook exporteren naar andere doelen, zoals een map op uw vaste schijf. Afhankelijk van de verbinding en de website kunt u ook opmerkingen plaatsen en bekijken in het deelvenster Opmerkingen in de module Bibliotheek.

Een verbinding met Facebook, Flickr of SmugMug instellen

- 1 Klik in het deelvenster Services voor publiceren Services voor publiceren op Instellen.

Een publicatieverbinding instellen

- 2 Open de accountinstellingen in het dialoogvenster Publicatiebeheer Lightroom.
- 3 Geef de website toestemming om verbinding te maken met Lightroom door te klikken op Autoriseren op Facebook (Facebook), Aanmelden (Flickr) of Account autoriseren (SmugMug). Beantwoord de vragen in de webbrowser en keer terug naar Lightroom.
- 4 Geef aanvullende opties op in het venster Publicatiebeheer Lightroom. Zie [“De publicatieverbindingsopties voor exporteren opgeven”](#) op pagina 143.

Een publicatieverbinding maken

Een *publicatieverbinding* is een set exportopties voor een doel of website. U kunt meerdere voorinstellingen voor een doel opslaan. Als u bijvoorbeeld meerdere Flickr-accounts hebt, kunt u voor elke account een aparte verbinding instellen. Publicatieverbindingen worden weergegeven in het deelvenster Services voor publiceren.

- 1 Als u een publicatieverbinding wilt maken, klikt u op de knop Nieuwe gepubliceerde verzameling (+) in het deelvenster Services voor publiceren en kiest u Ga naar Publicatiebeheer.
- 2 Klik linksonder in het dialoogvenster Publicatiebeheer Lightroom op Toevoegen.
- 3 Kies een type verbinding in het menu Via service.

Vaste schijf Brengt een publicatieverbinding tot stand voor het exporteren naar uw vaste schijf.

Facebook Brengt een publicatieverbinding tot stand voor het uploaden naar Facebook.

Flickr Brengt een publicatieverbinding tot stand voor het uploaden naar Flickr.

SmugMug Brengt een publicatieverbinding tot stand voor het uploaden naar SmugMug.

- 4 (Optioneel) Geef een beschrijvende naam op. De naam wordt in het deelvenster Services voor publiceren naast de verbinding getoond.
- 5 Klik op Maken.
- 6 Geef de opties op in het dialoogvenster Publicatiebeheer Lightroom. Zie [“De publicatieverbindingsopties voor exporteren opgeven”](#) op pagina 143.

De publicatieverbindingsopties voor exporteren opgeven

❖ Geef de volgende opties op in het dialoogvenster Publicatiebeheer Lightroom:

Service voor publiceren Hiermee wordt in het deelvenster Services voor publiceren een beschrijving naast de naam van de verbinding getoond.

Facebook-account Hiermee kunt u Facebook autoriseren om verbinding te maken met Lightroom, het account wijzigen dat is gekoppeld aan de verbinding en u aanmelden op Facebook.

Facebook-album Hiermee kunt u een Facebook-album kiezen of maken dat u wilt uploaden.

Facebook-titel Hiermee stelt u fototitels aan de hand van de bestandsnaam van de foto of de metagegevens van de IPTC-titel in, of u laat dit veld leeg. Kies het gewenste gedrag tijdens het bijwerken van foto's: Bestaande titel vervangen of Bestaande titel handhaven.

Flickr-account Hiermee meldt u zich aan bij uw Flickr-account

Flickr-titel Hiermee stelt u fototitels aan de hand van de bestandsnaam van de foto of de metagegevens van de IPTC-titel in, of u laat dit veld leeg. Kies het gewenste gedrag tijdens het bijwerken van foto's: Bestaande titel vervangen of Bestaande titel handhaven.

SmugMug-account Hiermee autoriseert u een account en bekijkt u de accountgegevens.

SmugMug-instellingen Hiermee worden de galerie-instellingen en -hiërarchieën gesynchroniseerd.

Opmerking: zie “[Foto's exporteren naar schijf](#)” op pagina 138 voor informatie over Exportlocatie, Bestandsnaamgeving, Bestandsinstellingen, Afbeeldingsgrootte, Uitvoer verscherpen, Metagegevens en Watermerken.

Publicatieverbindingen beheren

- Als u een publicatieverbinding wilt bewerken of verwijderen of de naam hiervan wilt wijzigen, voert u een van de volgende handelingen uit:
- Klik op de knop Nieuw gepubliceerde verzameling (+) in het deelvenster Services voor publiceren en kies Instellingen bewerken voor de verbinding die u wilt aanpassen.
- Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een verbinding in het deelvenster Services voor publiceren en kies Instellingen bewerken, Publicatieservice hernoemen of Publicatieservice verwijderen.

Publicatieverzamelingen maken en beheren

U kunt foto's binnen elke service of verbinding indelen in *publicatieverzamelingen* .

- Als u een verzameling op een vaste schijf wilt maken, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt (Mac OS) en klikt u op de vasteschijfverbinding in het deelvenster Services voor publiceren en kiest u een van de volgende opties:

Gepubliceerde map maken Een verzameling van alle foto's die u kiest, wordt opgeslagen in een map.

Gepubliceerde slimme map maken Een map met foto's op basis van slimme-verzamelingscriteria. Zie “[Een slimme verzameling maken](#)” op pagina 76.

Gepubliceerde set mappen maken Een groep publicatieverzamelingen.

- Als u een Facebook-verzameling wilt maken, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op de Facebook-verbinding in het deelvenster Services voor publiceren en kiest u een van de volgende opties:

Verzameling maken Een verzameling foto's die u kiest. Geef de verzameling een naam en kies een Facebook-album waarnaar u de foto's wilt uploaden.

Slimme verzameling maken Een verzameling foto's op basis van slimme-verzamelingscriteria. Zie “[Een slimme verzameling maken](#)” op pagina 76. Geef de slimme verzameling een naam en kies een Facebook-album waarnaar u de foto's wilt uploaden.

- Als u een Flickr-verzameling wilt maken, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op de Flickr-verbinding in het deelvenster Services voor publiceren en kiest u een van de volgende opties:

Fotoset maken Een verzameling of set van willekeurige foto's die u kiest in uw Flickr-fotostream.

Slimme fotoset maken Een fotoset op basis van slimme-verzamelingscriteria. Zie “[Een slimme verzameling maken](#)” op pagina 76.

- Als u een SmugMug-verzameling wilt maken, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op de SmugMug-verbinding in het deelvenster Services voor publiceren en kiest u een van de volgende opties:

Fotogalerie maken Een verzameling foto's die u kiest.

Slimme fotogalerie maken Een fotogalerie op basis van slimme-verzamelingscriteria. Zie “[Een slimme verzameling maken](#)” op pagina 76.

Categorie maken Een groep SmugMug-galerieverzamelingen. Geef de categorie een naam en kies een bestaande set om categoriehiërarchieën te maken.

- Als u foto's wilt toevoegen aan een gepubliceerde standaardverzameling, sleept u die van de Rasterweergave in de module Bibliotheek naar de verzameling in het deelvenster Services voor publiceren.
- Als u de naam van een publicatieverzameling wilt wijzigen of als u een publicatieverzameling wilt verwijderen, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) hierop in het deelvenster Services voor publiceren en kiest u Publicatieservice hernoemen of Publicatieservice verwijderen.
- Als u de foto's in een publicatieverzameling wilt weergeven, selecteert u de publicatieverzameling in het deelvenster Services voor publiceren. De foto's zijn ingedeeld in de volgende categorieën, of rijen, in het weergavegedeelte voor afbeeldingen:

Nieuwe foto's die moeten worden gepubliceerd Foto's die niet zijn geëxporteerd.

Gewijzigde foto's die opnieuw moeten worden gepubliceerd Foto's die zijn bewerkt in de module Bibliotheek of Ontwikkelen nadat ze werden geëxporteerd.

Gepubliceerde foto's Foto's die niet meer zijn gewijzigd nadat ze werden geëxporteerd.

Gewiste foto's die moeten worden verwijderd Wanneer u drukt op Verwijderen om een of meer foto's te verwijderen uit een publicatieverzameling, worden deze in Lightroom gemarkeerd als Gewiste foto's die moeten worden verwijderd. De volgende keer dat u op Publiceren klikt, worden deze verwijderd uit de publicatieverzameling.

Foto's exporteren in een publicatieverzameling

- 1 Voer de volgende stappen uit om foto's te publiceren in de rijen Nieuwe foto's voor publicatie of Gewijzigde foto's voor herpublicatie:
 - Selecteer een publicatieverzameling en klik op Publiceren.
 - Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een publicatieverzameling en kies Nu publiceren.
- 2 Klik op Vervangen als u dat wordt gevraagd om de gepubliceerde foto's te vervangen door nieuwere versies.

Plug-ins voor exporteren

Lightroom biedt ondersteuning voor plug-ins van derde partijen die functionaliteit toevoegen aan het dialoogvenster Exporteren. De opties die beschikbaar zijn in het dialoogvenster Exporteren worden bepaald door de externe plug-ins die u hebt geïnstalleerd. Raadpleeg de ontwikkelaar van de plug-in als u ondersteuning of documentatie bij de software nodig hebt.

De plug-ins in de volgende mappen worden automatisch door Lightroom geladen en kunnen in Plug-inbeheer worden in- en uitgeschakeld, maar niet verwijderd:

- Mac OS: /Bibliotheek/Application Support/Adobe/Lightroom/Modules
- Windows XP: C:\Documents and Settings\gebruikersnaam\Application Data\Adobe\Lightroom\Modules
- Windows Vista: C:\Users\gebruikersnaam\AppData\Roaming\Adobe\Lightroom\Modules

Meer informatie over de Lightroom SDK vindt u op www.adobe.com/go/devnet_nl.

Op www.adobe.com/go/exchange_nl kunt u verschillende exportplug-ins voor gebruik met Lightroom downloaden.

Plug-ins voor exporteren beheren

1 Kies Bestand > Plug-inbeheer of klik op de knop Plug-inbeheer linksonder in het dialoogvenster Exporteren.

De geïnstalleerde plug-ins worden links in het dialoogvenster Plug-inbeheer van Lightroom weergegeven.

2 Voer een of meer van de volgende handelingen uit:

- Selecteer een plug-in in het linkerdeelvenster om in het hoofddeelvenster informatie over de desbetreffende plug-in weer te geven.
- Klik op de knop Toevoegen om een plug-in toe te voegen aan Lightroom. Navigeer naar de plug-in, selecteer deze en klik op Plug-in toevoegen.
- Als u een plug-in uit Lightroom wilt verwijderen, selecteert u de plug-in in het linkerdeelvenster en klikt u op Verwijderen.
- Klik op Plug-In Exchange om op de Adobe-website naar plug-ins te zoeken.

3 Klik op Gereed om Lightroom Plug-inbeheer te sluiten en terug te keren naar het dialoogvenster Exporteren.

Hoofdstuk 10: Bewerken in andere toepassingen

Meer Help-onderwerpen

[“Bewerken in Photoshop of Photoshop Elements: de standaardworkflow”](#) op pagina 12

Overzicht van het uitvoeren van bewerkingen in andere toepassingen

Voorkeuren instellen voor bewerken in externe toepassingen

Gebruik de voorkeursopties Extern bewerken om de bestandsindeling en andere opties op te geven voor het bewerken van Camera Raw- en DNG-bestanden in Photoshop Elements en externe beeldbewerkingstoepassingen die de mozaïeksensorgegevens in Camera Raw-bestanden niet kunnen lezen. De voorkeursopties die u in Lightroom opgeeft bij Extern bewerken, worden ook door Photoshop gebruikt als u Camera Raw- en DNG-bestanden uit Lightroom opslaat in Photoshop. Ten slotte kunt u de voorkeursopties voor Extern bewerken ook gebruiken om externe toepassingen te selecteren.

- 1 Kies Bewerken > Voorkeuren (Windows) of Lightroom > Voorkeuren (Mac OS).
- 2 Klik op Extern bewerken.

Voorkeuren instellen voor het werken met Camera Raw-bestanden in externe editors

Lightroom opent Camera Raw- en DNG-bestanden rechtstreeks in Photoshop CS3 (10.0.1) of later. Lightroom moet echter kopieën van Camera Raw- en DNG-bestanden in de TIFF- of PSD-indeling verzenden naar Photoshop Elements en andere externe editors die de Raw-gegevens niet kunnen lezen. Bij de voorkeuren voor Extern bewerken bepaalt u de bestandsindeling, kleurruimte, bitdiepte en compressie voor de TIFF- en PSD-bestanden die Lightroom naar deze editors stuurt. Kies 16-bits ProPhoto RGB om de meeste kleurdetails te behouden in foto's die vanuit Lightroom worden verzonden. Als u Camera Raw-bestanden vanuit Lightroom rechtstreeks opent in Photoshop en ze daar opslaat, worden de voorkeuren die u bij Extern bewerken in Lightroom hebt opgegeven ook gebruikt voor de in Photoshop opgeslagen bestanden.

❖ Kies opties in de volgende menu's in het voorkeurendialoogvenster Extern bewerken:

Bestandsindeling Slaat Camera Raw-afbeeldingen op in de TIFF- of PSD-indeling. Zie [“Bestandsindelingen”](#) op pagina 32.

Kleurruimte Hiermee zet u de foto's om in de kleurruimte sRGB, AdobeRGB of ProPhoto RGB en tagt u de foto's met het kleurprofiel. Zie [“Informatie over kleurbeheer in Lightroom”](#) op pagina 29.

Bitdiepte Foto's worden opgeslagen met een bitdiepte van 8 of 16 bits per kleurkanaal (rood, groen en blauw). 8-bits bestanden zijn kleiner en compatibel met verschillende toepassingen. Het nadeel is echter dat de tintdetails van 16-bits bestanden niet behouden blijven.

Compressie (alleen TIFF) Er wordt ZIP-compressie of geen compressie toegepast op de foto's. ZIP is een compressiemethode zonder verlies die vooral geschikt is voor afbeeldingen met grote gebieden effen kleuren.

Sjabloon Gebruikt een door u gekozen sjabloon om het bestand een naam te geven. Selecteer een sjabloon en geef aangepaste tekst of het beginnummer van de bestandsnamen op. Zie “[De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstsjablooneditor](#)” op pagina 37.

Een externe editor kiezen

In het voorkeurendialoogvenster Extern bewerken kunt u een toepassing aanwijzen die u wilt gebruiken als de externe editor. Nadat u een toepassing hebt gekozen, kunt u altijd de voorkeuren gebruiken om over te schakelen op een andere toepassing.

- 1 Klik op Kiezen in het gebied Extra externe editor van de voorkeuren voor Extern bewerken.
- 2 Navigeer naar en selecteer de gewenste toepassing en klik op Openen (Windows) of Kies (Mac OS).

Opmerking: u kunt ook een externe editor selecteren door Foto > Bewerken in andere toepassing te kiezen in de module Bibliotheek of Ontwikkelen. U wordt dan gevraagd om naar de gewenste toepassing te navigeren en deze te selecteren. Nadat u een externe editor hebt gekozen, wordt de naam van de toepassing weergegeven als Bewerken in [Naam van toepassing] in het menu Foto.

Meer Help-onderwerpen

“[Bestandsindelingen](#)” op pagina 32

“[Kleurbeheer](#)” op pagina 29

Een voorinstelling voor een externe editor maken

U kunt voorinstellingen voor externe editors maken in het voorkeurendialoogvenster Extern bewerken. Gebruik voorinstellingen voor een externe editor om meerdere toepassingen op te geven als externe editors en om verschillende fotoverwerkingsopties op te geven voor herhaald gebruik met een of meerdere externe editors.

- 1 Kies bij de voorkeuren voor Extern bewerken een toepassing en geef Camera Raw-bestandsopties op.
- 2 Kies Voorinstelling > Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling.
- 3 Typ een naam voor de voorinstelling en klik op Maken.

De nieuwe voorinstelling wordt aan het menu Voorinstelling toegevoegd.

Een voorinstelling voor een externe editor bewerken

- 1 Kies een voorinstelling voor een externe editor in het menu Voorinstelling van het voorkeurenvenster Extern bewerken.
- 2 Wijzig de toepassing of de Camera Raw-bestandsopties.

Het achtervoegsel “(bewerkt)” wordt achter de naam van de voorinstelling toegevoegd.

- 3 Ga op een van de volgende manieren te werk:

- Kies Voorinstelling > Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling om een nieuwe voorinstelling te maken. Typ een naam voor de nieuwe voorinstelling en klik op Maken.
- Kies Voorinstelling > Voorinstelling [Naam van voorinstelling] bijwerken om de bestaande voorinstelling te vervangen door uw wijzigingen.

Foto's openen in Photoshop of Photoshop Elements

U kunt vanuit Lightroom uw foto's verder bewerken met behulp van Photoshop of Photoshop Elements. Deze functie is alleen beschikbaar als Photoshop of Photoshop Elements op uw computer is geïnstalleerd.

- 1 Selecteer de foto die u wilt bewerken in de module Bibliotheek of Ontwikkelen. Kies vervolgens Foto > Bewerken in Adobe Photoshop of Bewerken in Adobe Photoshop Elements.

Als u een Camera Raw- of DNG-bestand opent in Photoshop CS3 (10.0.1) of later, wordt het bestand meteen geopend.

- 2 (alleen JPEG, TIFF en PSD) Selecteer een van de volgende opties in het dialoogvenster Foto bewerken:

Een kopie bewerken met Lightroom-aanpassingen Past alle wijzigingen die u in Lightroom aan een kopie van het bestand hebt aangebracht toe en verzendt dat bestand ter bewerking naar Photoshop of Photoshop Elements.

Een kopie bewerken Bewerkt een kopie van het originele bestand, zonder Lightroom-aanpassingen.

Origineel bewerken Bewerkt het originele bestand zonder Lightroom-aanpassingen.

Opmerking: selecteer Stapelen met origineel om de bewerkte foto in een stapel met het origineel te plaatsen.

- 3 (alleen JPEG, TIFF en PSD) Klik op Bewerken.

Als u een kopie van de foto bewerkt, voegt Lightroom automatisch het achtervoegsel '-bewerkt' aan de bestandsnaam toe en wordt de kopie aan de catalogus toegevoegd als u deze kopie opent in Photoshop of Photoshop Elements.

- 4 Bewerk de foto naar wens in Photoshop of Photoshop Elements.

- 5 Kies Bestand > Opslaan in Photoshop of Photoshop Elements.

Bewerkte Camera Raw- en DNG-bestanden worden automatisch aan de Lightroom-catalogus toegevoegd met '-bewerkt' als toevoeging aan de bestandsnaam. De bestandsindeling is TIFF of PSD, afhankelijk van de opgegeven indeling op het tabblad Extern bewerken van het dialoogvenster Voorkeuren.

JPEG-, TIFF- en PSD-bestanden die als kopieën met aanpassingen zijn bewerkt, worden ook opgeslagen volgens de indeling die op het tabblad Extern bewerken van het dialoogvenster Voorkeuren is opgegeven.

Opmerking: wanneer u wijzigingen in JPEG-, TIFF- en PSD-foto's in Photoshop of Photoshop Elements opslaat, dient u ervoor te zorgen dat de bestandsnaam en -indeling gelijk zijn aan die van de kopie of het origineel in Lightroom als u wilt dat de foto in de catalogus wordt bijgewerkt.

- 6 Schakel over op Lightroom om de bewerkte foto weer te geven in de catalogus.

Belangrijk: als u opslaat vanuit Photoshop of Photoshop Elements, dient u de optie Compatibiliteit maximaliseren in te schakelen, zodat Lightroom de afbeeldingen kan lezen. In Photoshop CS3 en later worden PSD-bestanden uit Lightroom automatisch met maximale compatibiliteit opgeslagen.

Meer Help-onderwerpen

“Foto's bewerken in Photoshop” op pagina 150

Bewerken in andere toepassingen

- 1 Selecteer de foto's die u wilt bewerken in de module Bibliotheek of Ontwikkelen en voer een van de volgende handelingen uit:

- Kies Foto > Bewerken in > Bewerken in [Naam van toepassing].
- Als u een voorinstelling voor een externe editor hebt gemaakt, kiest u Foto > Bewerken in > Bewerken in [Naam van voorinstelling].

Opmerking: als u voor het eerst bewerkingen uitvoert in een andere toepassing, kiest u Foto > Bewerken in > Bewerken in andere toepassing. Navigeer naar en kies de toepassing die u wilt gebruiken. Als u de toepassing voor het bewerken van foto's eenmaal hebt gekozen, wordt de naam van de toepassing toegevoegd aan de opdracht Bewerken in. U kunt altijd een andere bewerkingstoepassing kiezen bij de voorkeuren voor Extern bewerken.

- 2 Geef in het dialoogvenster Foto bewerken met de gewenste bewerkingsoptie op en klik op Bewerken.

Meer Help-onderwerpen

[“Een voorinstelling voor een externe editor maken”](#) op pagina 148

Foto's bewerken in Photoshop

Meer Help-onderwerpen

[“Foto's openen in Photoshop of Photoshop Elements”](#) op pagina 149

Foto's openen als slimme objecten in Photoshop

Opmerking: deze functie is alleen beschikbaar als Photoshop CS3 10.01.1 of later op uw computer is geïnstalleerd.

- 1 Selecteer de foto's die u wilt bewerken in de module Bibliotheek of Ontwikkelen.
- 2 Kies Foto > Bewerken in > Openen als slim object in Photoshop.
- 3 Bewerk de foto in Photoshop en kies Bestand > Opslaan.

Foto's die als slimme objecten worden geopend in Photoshop CS4 en vervolgens worden opgeslagen, worden automatisch als TIFF-bestanden toegevoegd aan de Lightroom-catalogus.

Belangrijk: als u opslaat vanuit Photoshop, dient u de optie Compatibiliteit maximaliseren in te schakelen, zodat Lightroom de afbeeldingen kan lezen. In Photoshop CS3 en later worden PSD-bestanden uit Lightroom automatisch met maximale compatibiliteit opgeslagen.

Foto's als lagen openen in Photoshop

Opmerking: deze functie is alleen beschikbaar als Photoshop CS3 10.01.1 of later op uw computer is geïnstalleerd.

- 1 Selecteer twee of meer foto's die u wilt bewerken in de module Bibliotheek of Ontwikkelen.
- 2 Kies Foto > Bewerken in > Openen als lagen in Photoshop.

De foto's worden als één bestand met lagen geopend in Photoshop.

- 3 Bewerk de afbeelding en kies Bestand > Opslaan in Photoshop.

De net opgeslagen foto wordt automatisch als een TIFF-bestand toegevoegd aan de Lightroom-catalogus.

Belangrijk: als u opslaat vanuit Photoshop, dient u de optie Compatibiliteit maximaliseren in te schakelen, zodat Lightroom de afbeeldingen kan lezen. In Photoshop CS3 en later worden PSD-bestanden uit Lightroom automatisch met maximale compatibiliteit opgeslagen.

Foto's in Photoshop samenvoegen tot een panorama

Opmerking: deze functie is alleen beschikbaar als Photoshop CS3 10.01.1 of later op uw computer is geïnstalleerd.

- 1 Selecteer in de module Bibliotheek of Ontwikkelen twee of meer foto's die u wilt samenvoegen tot een panoramische afbeelding.
- 2 Kies Foto > Bewerken in > Samenvoegen tot panorama in Photoshop.
- 3 Controleer uw bronfoto's en geef andere opties op in het dialoogvenster Photomerge of klik gewoon op OK.

Photoshop voegt de foto's samen tot een afbeelding met meerdere lagen en voegt laagmaskers toe om de foto's zo goed mogelijk te laten overvloeien op de plaatsen waar ze elkaar overlappen.

- 4 Bewerk het panorama desgewenst in Photoshop en kies Bestand > Opslaan.

Het opgeslagen panorama wordt automatisch als een TIFF-bestand toegevoegd aan de Lightroom-catalogus.

Belangrijk: als u opslaat vanuit Photoshop, dient u de optie *Compatibiliteit maximaliseren in te schakelen*, zodat Lightroom de afbeeldingen kan lezen. In Photoshop CS3 en later worden PSD-bestanden uit Lightroom automatisch met maximale compatibiliteit opgeslagen.

Foto's samenvoegen tot HDR in Photoshop

Opmerking: deze functie is alleen beschikbaar als Photoshop CS3 10.01.1 of later op uw computer is geïnstalleerd.

- 1 Selecteer in de module Bibliotheek of Ontwikkelen twee of meer foto's die u wilt samenvoegen tot HDR.
- 2 Kies Foto > Bewerken in > Samenvoegen tot HDR in Photoshop.
- 3 Geef opties op in het dialoogvenster Samenvoegen tot HDR of klik gewoon op OK.

Photoshop voegt de foto's samen in een achtergrondlaag in één HDR-afbeelding.

- 4 Bewerk de afbeelding naar wens.

Opmerking: de net opgeslagen foto wordt alleen automatisch toegevoegd aan de Lightroom-catalogus als u deze vóór het opslaan omzet in 8 of 16 bits per kanaal.

- 5 Selecteer Bestand > Opslaan.

De opgeslagen foto wordt automatisch als een TIFF-bestand toegevoegd aan de Lightroom-catalogus.

Belangrijk: als u opslaat vanuit Photoshop, dient u de optie *Compatibiliteit maximaliseren in te schakelen*, zodat Lightroom de afbeeldingen kan lezen. In Photoshop CS3 en later worden PSD-bestanden uit Lightroom automatisch met maximale compatibiliteit opgeslagen.

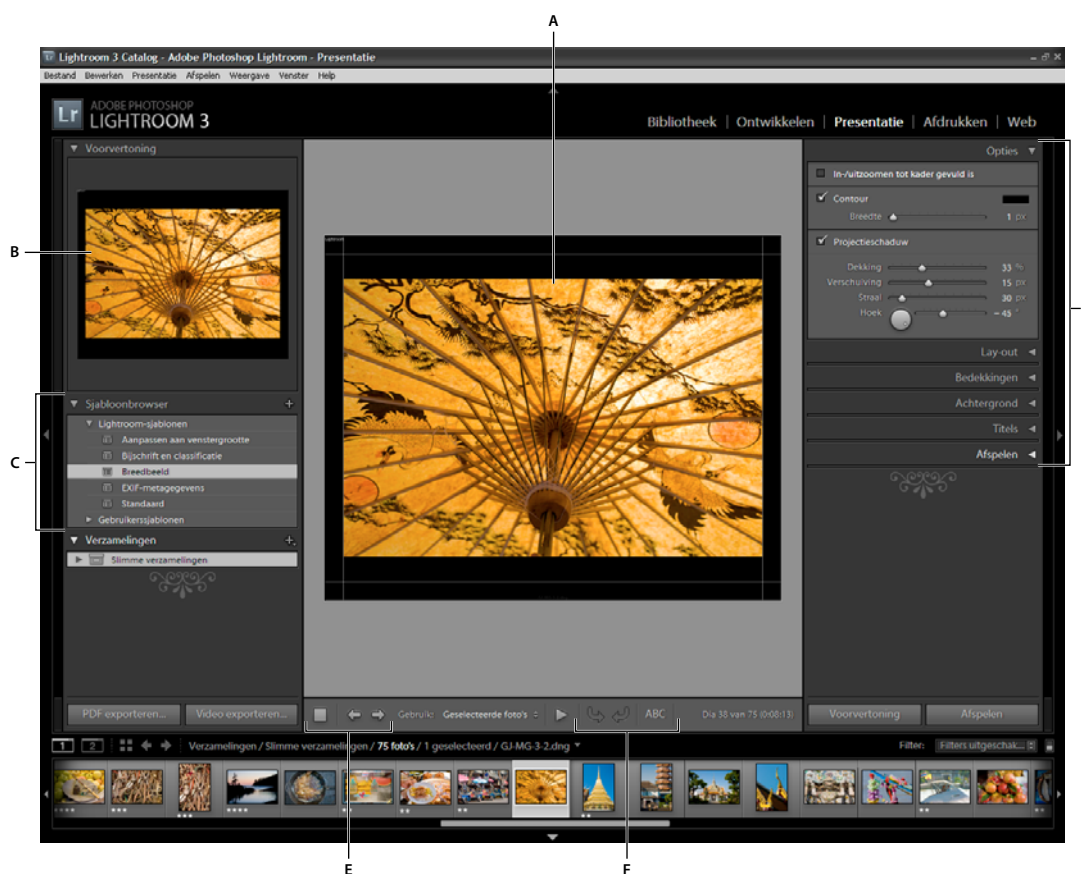
Hoofdstuk 11: Presentaties maken en weergeven

Meer Help-onderwerpen

“Presentaties maken: de standaardworkflow” op pagina 13

Deelvensters en gereedschappen in de module Presentatie

In de module Presentatie kunt u de foto- en tekstlay-out van de dia's in uw presentatie instellen.

De module Presentatie

A. Dia-editor B. Sjabloonvoorvertoning C. Presentatiesjablonen D. Deelvensters voor het instellen van de lay-out- en afspeloorties
E. Instellingen voor afspelen F. Gereedschap Roteren en Tekst toevoegen

De module Presentatie bevat de volgende deelvensters:

Voorvertoning In dit deelvenster wordt een voorvertoning van de lay-out van een sjabloon weergegeven in de vorm van een miniatuur. Als u de aanwijzer op een sjabloonnaam plaatst, wordt de paginalay-out van de sjabloon weergegeven in de voorvertoning.

Sjabloonbrowser In dit deelvenster kunt u de dialay-out voor foto's selecteren of voorvertonen.

Verzamelingen In dit deelvenster worden de verzamelingen in de catalogus weergegeven.

Opties In dit deelvenster kunt u bepalen hoe foto's worden weergegeven in de dialay-out en desgewenst een rand of projectieschaduw aan de foto's toevoegen.

Lay-out In dit deelvenster kunt u de paginalay-out aanpassen door de grootte van de afbeeldingscel in de diasjabloon op te geven.

Bedekkingen In dit deelvenster stelt u in welke tekst en andere objecten bij de foto in de dia worden weergegeven.

Achtergrond Hier stelt u de kleuren of afbeeldingen achter de foto op elke dia in.

Titels In dit deelvenster geeft u de eerste en laatste dia van de presentatie op.

Afspelen In dit deelvenster kunt u opgeven hoe lang elke dia in de presentatie wordt weergegeven, hoe lang de overgang tussen dia's is, of u muziek wilt afspelen bij de presentatie en of de foto's in een willekeurige volgorde worden afgespeeld.

De dialay-out instellen

Een presentatiesjabloon kiezen

Met presentatiesjablonen kunt u in een handomdraai de vormgeving en het gedrag van uw presentatie instellen. U bepaalt met de sjablonen of de dia's randen, slagschaduwen, tekst of een logo bevatten, en welke kleur of afbeelding achter elke foto wordt gebruikt.

Lightroom wordt geleverd met verschillende sjablonen, die u kunt selecteren in de Sjabloonbrowser. Als u de aanwijzer op een sjabloonnaam in de Sjabloonbrowser of de module Presentatie plaatst, wordt boven in het linkerdeelvenster een voorvertoning van de sjabloon weergegeven.

U kunt de instellingen van een presentatiesjabloon aanpassen met de functies in de deelvensters rechts op het scherm (module Presentatie) of door elementen te verplaatsen (Dia-editor). U kunt uw aanpassingen opslaan als een aangepaste sjabloon, die wordt weergegeven in de Sjabloonbrowser.

Vooraf ingestelde presentatiesjablonen

Bijschrift en classificatie Hiermee centreert u de foto op een grijze achtergrond, terwijl classificatiesterren en het bijschrift als metagegevens zichtbaar zijn.

Aanpassen aan venstergrootte Hiermee geeft u de foto op een volledig scherm weer. Het is mogelijk dat delen van de afbeeldingen (in het bijzonder verticale afbeeldingen) worden uitgesneden om de afbeelding aan te passen aan de hoogte/breedte-verhouding van het scherm.

Standaard Hiermee centreert u de foto op een grijze achtergrond, terwijl classificatiesterren, de bestandsnaam en het naamplaatje zichtbaar zijn.

EXIF-metagegevens Hiermee centreert u foto's op een zwarte achtergrond, terwijl classificatiesterren, EXIF-gegevens en het naamplaatje zichtbaar zijn.

Breedbeeld Hiermee geeft u het volledige frame van elke foto weer, met twee zwarte balken om de foto aan te passen aan de hoogte/breedte-verhouding van het scherm.

Een presentatiesjabloon voorvertonen en selecteren

- ❖ Voer een of meer van de volgende handelingen uit in de Presentatiesjabloonbrowser:
- Plaats de aanwijzer op de sjabloonnaam als u een voorvertoning van de desbetreffende sjabloon wilt weergeven. In de voorvertoning van de sjabloon wordt de geselecteerde dia weergegeven, met de sjabloonopties toegepast.
- Klik op de naam van een sjabloon om de desbetreffende sjabloon te selecteren.

Opgeven hoe foto's de afbeeldingscel van een dia vullen

Met presentatiesjablonen (met uitzondering van Aanpassen aan venstergrootte) worden foto's zodanig geschaald dat de volledige foto in de afbeeldingscel van de dia past. De achtergrond van de dia is zichtbaar in de gedeelten waar de verhouding van de foto's niet overeenkomt met die van de afbeeldingscel. U kunt een optie instellen waarmee alle foto's de ruimte in de afbeeldingscellen volledig vullen. Als u deze optie selecteert, worden delen van de foto's (in het bijzonder verticale afbeeldingen) mogelijk uitgesneden om de foto aan te passen aan de hoogte/breedte-verhouding van de afbeeldingscel.

- ❖ Selecteer In-/uitzoomen tot kader gevuld is in het deelvenster Opties van de module Presentatie.

Een rand of projectieschaduw toevoegen aan de afbeelding

U kunt uw foto's beter laten uitkomen tegen de achtergrond van de dia door aan elke foto een rand of projectieschaduw toe te voegen. Uw aanpassingen worden weergegeven in de Dia-editor.

- 1 Selecteer een presentatiesjabloon (met uitzondering van Aanpassen aan venstergrootte) in de Sjabloonbrowser van de module Presentatie.
- 2 Voer in het deelvenster Opties een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Selecteer Contour als u een rand wilt toevoegen. Klik in het kleurvak rechts in het deelvenster om het pop-upvenster met kleuren te openen en kies een kleur voor de rand.
 - Pas de breedte van de rand aan door de schuifregelaar voor de breedte te verslepen of een pixelwaarde in te voeren in het vak rechts van de schuifregelaar.
 - Selecteer Projectieschaduw en stel deze optie in met behulp van de volgende schuifregelaars:

Dekking Hiermee bepaalt u hoe licht of hoe donker de schaduw is.

Verschuiving Hiermee stelt u de afstand in tussen de schaduw en de afbeelding.

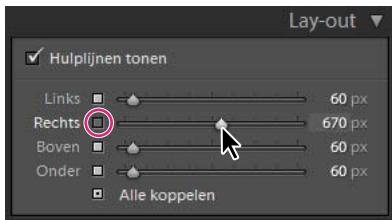
Straal Hiermee bepaalt u hoe hard of hoe zacht de rand van de schaduw is.

Hoek Hiermee stelt u de richting van de projectieschaduw in. Draai de knop of sleep de schuifregelaar om de hoek van de schaduw te wijzigen.

Marges voor dia's instellen

Met de besturingselementen in het deelvenster Lay-out van de module Presentatie kunt u de marges instellen voor de afbeeldingscel in een diasjabloon.

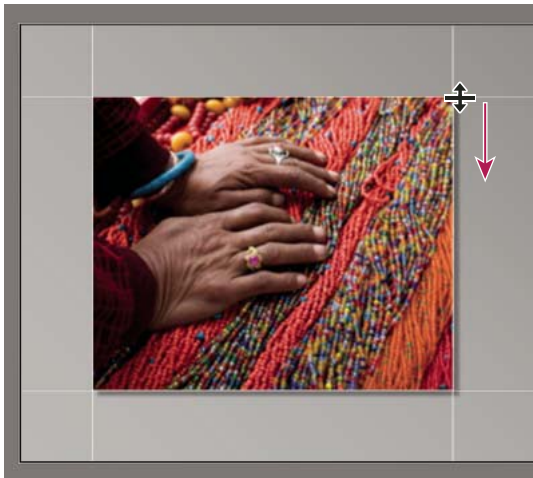
- 1 Selecteer een presentatiesjabloon (met uitzondering van Aanpassen aan venstergrootte) in de Sjabloonbrowser en voer een of meer van de volgende handelingen uit in het deelvenster Lay-out:
 - Als u alle marges tegelijk wilt aanpassen en de relatieve verhoudingen ervan wilt behouden, schakelt u het vakje Alle koppelen in.
 - Als u de grootte van een marge onafhankelijk van de andere marges wilt wijzigen, schakelt u het koppelingsvakje naast de desbetreffende marge uit.

Optie voor het toevoegen van marges aan of het verwijderen van marges uit gezamenlijke aanpassingen

Opmerking: selecteer *Hulplijnen tonen* om de grenzen van de marges weer te geven.

- 2 Sleep een of meer schuifregelaars in het deelvenster Lay-out of sleep de hulplijnen in de Dia-editor.

Een hulplijn slepen in de Dia-editor om de lay-outmarges aan te passen.

De achtergrond van dia's instellen

U kunt voor de gehele presentatie achtergrondkleuren voor dia's instellen of een achtergrondafbeelding gebruiken. Wanneer u geen achtergrandopties selecteert, heeft de dia een zwarte achtergrond.

Een achtergrond toevoegen

- 1 Selecteer een presentatiesjabloon (met uitzondering van Aanpassen aan venstergrootte) in de Sjabloonbrowser.

2 Selecteer een willekeurige combinatie van de volgende opties in het deelvenster Achtergrond:

Kleur voor verloop Hiermee brengt u een verloopkleur aan over de achtergrondkleur en de achtergrondafbeelding. Het verloop gaat van de achtergrondkleur over in de kleur die u instelt in het kleurvak rechts in het deelvenster (zie hieronder).

Achtergrondafbeelding Met deze optie wordt de afbeelding gebruikt die u van de filmstrip naar de achtergrond van de dia sleept. U kunt de schuifregelaar Dekking gebruiken om de transparantie van de afbeelding aan te passen en de achtergrondkleur gedeeltelijk weer te geven.

Achtergrondkleur Met deze optie wordt de achtergrondkleur gebruikt die u hebt opgegeven. Klik in het kleurvak rechts in het deelvenster en selecteer een kleur in het pop-upvenster met kleuren.

Een kleur voor verloop toevoegen aan de achtergrond van een dia

- 1 Selecteer Kleur voor verloop in het deelvenster Achtergrond van de module Presentatie.
- 2 Klik in het kleurvak rechts in het deelvenster en selecteer een kleur in het pop-upvenster met kleuren.
- 3 Geef de vormgeving van de kleur op:

Dekking Hiermee stelt u de ondoorzichtigheid of transparantie van de dekking van de kleur voor het verloop in.

Hoek Hiermee bepaalt u de richting van de overgang van het verloop van de achtergrondkleur of de achtergrondafbeelding naar de kleur van het verloop. Draai de hoekschijf, sleep de schuifregelaar of voer een waarde in graden in.

Dia's roteren

U kunt de stand van afzonderlijke dia's aanpassen door de dia's te roteren.

- 1 Navigeer in de module Presentatie naar de dia die u wilt roteren.
- 2 Kies Presentatie > Linksom roteren of Rechtsom roteren in het hoofdmenu van Lightroom.

De volgorde van dia's wijzigen

Als de bron voor uw presentatie een standaardverzameling of een map betreft die geen submappen bevat, kunt u de volgorde van de dia's handmatig wijzigen.

❖ Sleep in de module Presentatie de foto's in de filmstrip naar een andere plaats om ze opnieuw te rangschikken.

Meer Help-onderwerpen

[“Dia's in een willekeurige volgorde weergeven”](#) op pagina 163

Aangepaste presentatiesjablonen maken

Wijzigingen die u aanbrengt in de kleuren, lay-out, tekst en uitvoerinstellingen kunnen worden opgeslagen als een aangepaste presentatiesjabloon. Nadat u de aangepaste sjabloon hebt opgeslagen, wordt deze weergegeven in de Sjabloonbrowser en kunt u deze opnieuw gebruiken. U kunt nieuwe mappen maken in de Sjabloonbrowser en daarmee uw sjablonen beter ordenen.

Aangepaste presentatiesjablonen opslaan

- 1 Selecteer in de Sjabloonbrowser van de module Presentatie een sjabloon waarop u de aangepaste sjabloon wilt baseren en pas de lay-out aan.
- 2 Geef de gewenste instellingen op in de deelvensters Opties, Lay-out, Bedekkingen, Achtergrond en Afspelen.

- 3 Klik op het plusteken (+) in het deelvenster Sjabloonbrowser.
- 4 Vervang “Naamloze sjabloon” door de naam die u voor de aangepaste sjabloon wilt gebruiken en geef een map op voor de sjabloon (bijvoorbeeld “Gebruikerssjablonen”).

Sjabloonmappen maken en indelen

- 1 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) in het gebied waar u de map wilt weergeven en kies Nieuwe map.
- 2 Voer de naam van de map in en klik op OK.
- 3 Sleep een sjabloon naar een mapnaam om de sjabloon naar die map te verplaatsen.

Wanneer u een vooraf ingestelde Lightroom-sjabloon naar een andere map sleept, wordt de sjabloon naar die map gekopieerd.

Aangepaste sjablonen bijwerken

- 1 Pas de kleuren, lay-out, tekst en uitvoerinstellingen naar wens aan.
- 2 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een sjabloon in de Sjabloonbrowser en kies Bijwerken met huidige instellingen.

Aangepaste sjablonen verwijderen

U kunt vooraf ingestelde Lightroom-sjablonen niet verwijderen.

- ❖ Ga op een van de volgende manieren te werk:
 - Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een sjabloon in de Sjabloonbrowser en kies Verwijderen in het contextmenu.
 - Selecteer een sjabloon in de Sjabloonbrowser en klik op de knop Verwijderen.

Sjablonen importeren en exporteren

U kunt uw sjablonen exporteren zodat u ze kunt delen met collega's of de sjablonen op een andere computer kunt gebruiken. Sjablonen worden opgeslagen met de extensie .lrtemplate.

- Als u een sjabloon wilt exporteren, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op een sjabloon en kiest u Exporteren. Voer de naam van het sjabloonbestand in en klik op Opslaan.
- Als u een sjabloon wilt importeren, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) in het gebied waar u de sjabloon wilt weergeven en kiest u Importeren. Dubbelklik op het sjabloonbestand.

Presentatie-instellingen opslaan als een uitvoerontwerp

In Lightroom kunt u uitvoerontwerpen maken. Dit zijn verzamelingen op basis van instellingen die u opgeeft in de modules Presentatie, Afdrukken en Web. Met uitvoerontwerpen kunt u uw uitvoerinstellingen voor een bepaalde verzameling foto's gemakkelijk herstellen. U kunt ook nieuwe foto's aan de verzameling toevoegen, waarvoor dan automatisch de uitvoerinstellingen gelden. In tegenstelling tot een aangepaste sjabloon, bevat een uitvoerontwerp alleen de uitvoeropties en geen foto's. Een uitvoerontwerp past de uitvoerinstellingen echter toe op de foto's in de verzameling.

- 1 Selecteer de foto's voor de presentatie in de module Bibliotheek.
- 2 Selecteer een sjabloon in de module Presentatie en geef de gewenste instellingen op in de deelvensters Opties, Lay-out, Bedekkingen, Achtergrond en Afspelen.

- 3 Selecteer in de filmstrip de foto's die u wilt opnemen in het uitvoerontwerp.
- 4 Klik op het plusteken (+) in het deelvenster Verzamelingen en kies Presentatie maken.
- 5 Voer een naam in voor het uitvoerontwerp in het dialoogvenster Presentatie maken. Kies een verzamelingsset in het pop-upmenu Set als u het uitvoerontwerp aan een bestaande set wilt toevoegen of kies Geen.
- 6 Selecteer Geselecteerde foto's opnemen onder Opties voor Presentatie. Selecteer Nieuwe virtuele kopieën maken als u in plaats van de originele foto's virtuele kopieën in het uitvoerontwerp wilt opnemen.
- 7 Klik op Maken.

Het uitvoerontwerp wordt toegevoegd aan het deelvenster Verzamelingen op de opgegeven locatie. Het presentatieuitvoerontwerp bevat een diapictogram .

Meer Help-onderwerpen

[“Fotoverzamelingen”](#) op pagina 72

[“Virtuele kopieën maken”](#) op pagina 68

Bedekkingen toevoegen aan dia's

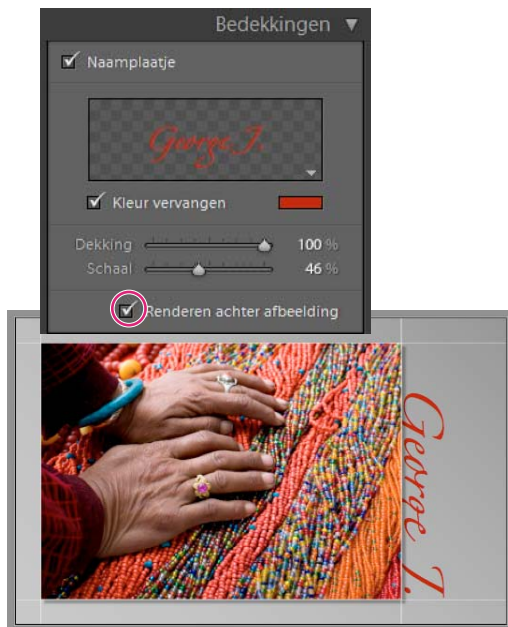
Uw naamplaatje toevoegen aan een presentatie

- 1 Selecteer Naamplaatje in het deelvenster Bedekkingen van de module Presentatie.
- 2 Voer indien nodig een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Als u een ander naamplaatje wilt gebruiken, klikt u op de voorvertoning van het naamplaatje en maakt u een keuze in het pop-upmenu.
 - Als u de dekking of schaal van het naamplaatje wilt aanpassen, sleept u de schuifregelaars of voert u een percentage in.

Opmerking: u kunt het naamplaatje ook schalen door in de Dia-editor op de tekst van het naamplaatje te klikken en een greep van het selectiekader te slepen.

- Als u de originele kleur van het naamplaatje in de vorm van tekst wilt wijzigen, selecteert u Kleur vervangen en klikt u op de kleurstaal rechts in het deelvenster om een nieuwe kleur te kiezen.
- Als u het naamplaatje wilt verplaatsen, klikt u op de tekst van het naamplaatje in de Dia-editor en sleept u binnen het selectiekader.
- Als u het naamplaatje achter de foto's wilt plaatsen, selecteert u Renderen achter afbeelding.

Opmerking: zorg ervoor dat er voldoende van het naamplaatje achter de foto's zichtbaar is in de sjaboonlay-out.

Het naamplaatje achter foto's weergeven

Meer Help-onderwerpen

[“Tekst en andere objecten in een dia verplaatsen en roteren”](#) op pagina 161

[“Naamplaatjes en moduleknoppen aanpassen”](#) op pagina 27

Een copyrightwatermerk weergeven in een presentatie

- 1 Selecteer Watermerken in het deelvenster Bedekkingen van de module Presentatie.
- 2 Kies een watermerk in het pop-upmenu.

Meer Help-onderwerpen

[“Een copyrightwatermerk maken”](#) op pagina 28

Classificaties weergeven in een presentatie

De classificatiesterren die in de module Bibliotheek aan foto's worden toegekend, kunnen in een presentatie worden weergegeven.

- 1 Selecteer Classificatiesterren in het deelvenster Bedekkingen van de module Presentatie.
- 2 Klik op het kleurvak rechts op het scherm en kies in het pop-upvenster de kleur die u voor de sterren wilt gebruiken.
- 3 Ga op een van de volgende manieren te werk om de grootte van de sterren te wijzigen:
 - Sleep de schuifregelaar of voer een schalingspercentage in.
 - Klik op de classificatiesterren in de Dia-editor en sleep een greep van het selectiekader.
- 4 Klik op de classificatiesterren in de Dia-editor en voer een of meer van de volgende handelingen uit om de sterren in de dialay-out te plaatsen:
 - Sleep de sterren binnen het selectiekader.

- Klik op Linksom roteren of Rechtsom roteren op de werkbalk.

Bij het verplaatsen van de sterren wordt het selectiekader automatisch verankerd op bepaalde punten op de afbeeldingsrand. Hierdoor kunnen de sterren naast of binnen een afbeelding op een vaste afstand ten opzichte van de afbeeldingsrand zweven, ongeacht het formaat of de stand van de afbeelding.

Meer Help-onderwerpen

“[Foto's filteren en classificeren](#)” op pagina 81

Tekst en metagegevens toevoegen aan dia's

U kunt tekst toevoegen die op elke dia wordt weergegeven of voor elke dia specifieke tekst opgeven. U kunt bijvoorbeeld de classificatiesterren voor een afbeelding weergeven of het bijschrift dat is vastgelegd in de metagegevens van een afbeelding.

- 1 Klik op ABC op de werkbalk in de module Presentatie.

Het pop-upmenu Aangepaste tekst en het bijbehorende tekstvak worden op de werkbalk weergegeven.

- 2 Voer een of meer van de volgende handelingen uit op de werkbalk:

- Als u uw tekst op alle dia's wilt weergeven, typt u de tekst in het vak Aangepaste tekst en drukt u op Enter (Windows) of Return (Mac OS).
- Als u specifieke metagegevens voor elke dia wilt weergeven, klikt u in het pop-upmenu Aangepaste tekst en kiest u een metagegevensoptie.
- Als u de Tekstjablooneditor wilt gebruiken voor de tekst die u onder elke dia wilt weergegeven, klikt u in het pop-upmenu Aangepaste tekst en kiest u Bewerken. Selecteer vervolgens tokens om een aangepaste tekstreeks te maken. Zie “[De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstjablooneditor](#)” op pagina 37.

De optie Tekstbedekkingen wordt automatisch geselecteerd in het deelvenster Bedekkingen, en de tekst en het selectiekader worden weergegeven in de Dia-editor.

- 3 Maak de tekst op door een of meer van de volgende handelingen uit te voeren in het gedeelte Tekstbedekkingen van het deelvenster Bedekkingen:

- Als u een tekstkleur wilt kiezen, klikt u op het kleurvak rechts van Tekstbedekkingen en kiest u een kleur in het pop-upvenster.
- Als u de dekking van tekst wilt aanpassen, sleept u de schuifregelaar Dekking of voert u een percentage in.
- Als u een lettertype wilt kiezen, klikt u op het driehoekje naast de lettertypenaam en kiest u een lettertype in het pop-upmenu.
- Als u een letterbeeld wilt kiezen, klikt u op het driehoekje naast de naam en kiest u een optie in het pop-upmenu.

- 4 Voer een of meer van de volgende handelingen uit om de tekst of het object te positioneren of te schalen in de Dia-editor:

- Als u het formaat van de tekst wilt aanpassen, sleept u een van de selectiekadergrepen.
- Als u de tekst wilt verplaatsen, sleept u de tekst vanuit het kader.

Bij het verplaatsen van de tekst wordt het selectiekader automatisch verankerd op bepaalde punten op de afbeeldingsrand. Hierdoor kan de tekst naast of binnen een afbeelding op een vaste afstand ten opzichte van de afbeeldingsrand zweven, ongeacht het formaat of de stand van de afbeeldingen.

- 5 (Optioneel) Als u nog een tekstvak wilt toevoegen, klikt u op ABC op de werkbalk en stelt u de tekstopties in.

U kunt zoveel tekstvakken toevoegen als u wilt.

Meer Help-onderwerpen

[“Tekst en andere objecten uit een dia verwijderen”](#) op pagina 162

Een slagschaduw toevoegen aan tekst in een presentatie (Mac OS)

1 Klik in de module Presentatie op de tekst in de Dia-editor.

De tekst wordt geselecteerd en er wordt een selectiekader weergegeven.

2 Selecteer de optie voor schaduw in het deelvenster Bedekkingen.

In de Dia-editor wordt een voorvertoning van de slagschaduw weergegeven met de standaardwaarden.

3 Pas de opties voor de slagschaduw aan:

Dekking Hiermee bepaalt u hoe licht of hoe donker de schaduw is.

Verschuiving Hiermee stelt u de afstand in tussen de schaduw en de afbeelding.

Straal Hiermee bepaalt u hoe hard of hoe zacht de rand van de schaduw is.

Hoek Hiermee stelt u de richting van de projectieschaduw in. Draai de knop of sleep de schuifregelaar om de hoek van de schaduw te wijzigen.

Tekst en andere objecten in een dia verplaatsen en roteren

Alle tekstelementen, classificatiesterren en het naamplaatje kunnen overal worden verplaatst binnen de lay-out van een presentatiesjabloon. Wanneer ze in de Dia-editor worden geselecteerd, wordt een selectiekader weergegeven. De selectiekaders zijn verankerd op punten op de afbeeldingsrand. Hierdoor kan de tekst of het object naast of binnen een afbeelding op een vaste afstand ten opzichte van de afbeeldingsrand zweven, ongeacht het formaat of de stand van de afbeelding.

1 Klik op de tekst, de classificatiesterren of het naamplaatje in de Dia-editor van de module Presentatie om het bijbehorende selectiekader weer te geven.

2 Voer een of meer van de volgende handelingen uit:

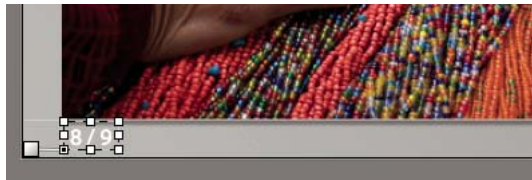
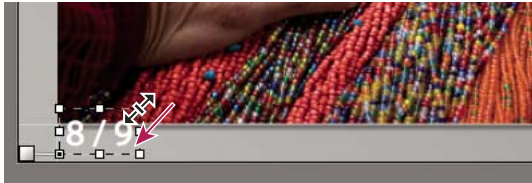
- Sleep het selectiekader naar de gewenste locatie. Klik op het ankerpunt als u dit op een vaste locatie wilt instellen. Het ankerpunt wordt geel, waarmee wordt aangegeven dat het is vastgezet.
- Klik op Linksom roteren of Rechtsom roteren op de werkbalk.

Tekstvakken die zijn verankerd aan een cellijn.

De tekst en andere objecten in een dia schalen

- 1 Klik op de tekst, de classificatiesterren of het naamplaatje in de Dia-editor.
- 2 Sleep een selectiekadergreep om het formaat van de tekst of het object aan te passen.

Een selectiekadergreep slepen om het formaat van de tekst of het object aan te passen.

Tekst en andere objecten uit een dia verwijderen

U kunt tekst uit een dialay-out verwijderen. Ook kunt u de tekstbedekking tijdelijk uitschakelen, zodat deze niet langer zichtbaar is in de presentatie. Als u tekst tijdelijk uitschakelt, kunt u deze op elk gewenst moment terugzetten door de tekstbedekking weer in te schakelen.

- ❖ Voer een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Als u tekst definitief uit een dialay-out wilt verwijderen, selecteert u de tekst of het object in de Dia-editor door hierop te klikken en vervolgens drukt u op de toets Delete.
 - Als u de zichtbaarheid van tekst wilt uitschakelen, heft u de selectie van Tekstbedekkingen in het deelvenster Bedekkingen op.

Opmerking: als Tekstbedekkingen wordt uitgeschakeld, worden het naamplaatje of de classificatiesterren nog wel weergegeven.

- Als u de zichtbaarheid van het naamplaatje of de classificatiesterren wilt uitschakelen, heft u de selectie van Naamplaatje of Classificatiesterren in het deelvenster Bedekkingen op of u selecteert het object in de Dia-editor en u drukt op de toets Delete. U kunt het naamplaatje of de classificatiesterren altijd weer in een dialay-out opnemen door de desbetreffende opties te selecteren in het deelvenster Bedekkingen.

Presentaties afspelen en exporteren

De duur van dia's en overgangen instellen

De afspelinstellingen zijn niet van toepassing op geëxporteerde PDF-presentaties. De duur van een dia en de vervagingsovergang liggen vast in PDF-presentaties.

- Selecteer Duur van dia in het deelvenster Afspelen van de module Presentatie. Sleep de schuifregelaars of voer een waarde in voor de volgende opties:

Dia's Hiermee stelt u de weergaveduur (in seconden) van elke dia in.

Vervagen Hiermee stelt u de duur (in seconden) van de vervagingsovergang tussen dia's in.

- Als u een overgangservaging naar een effen kleur wilt instellen, selecteert u de optie voor de vervagingskleur en klikt u in het kleurvak. Vervolgens kiest u een kleur in het pop-upvenster.

Begin- en einddia's toevoegen

U kunt aan het begin en einde van uw presentatie een dia met een effen kleur toevoegen en op die manier een geleidelijk begin en einde van de presentatie instellen. U kunt uw naamplaatje weergeven op deze dia's.

- 1 Selecteer de opties Startscherm en Eindscherm in het deelvenster Titels van de module Presentatie.
- 2 Stel voor beide typen dia de volgende opties in:
 - Klik in het kleurvak en kies een kleur voor de dia in het pop-upvenster.
 - Selecteer Naamplaatje toevoegen als u uw naamplaatje aan de dia wilt toevoegen. Het naamplaatje is standaard wit.
 - Als u de kleur van het naamplaatje wilt wijzigen, selecteert u Kleur vervangen en klikt u op het kleurvak. Vervolgens kiest u een nieuwe kleur in het pop-upvenster.
 - Als u het formaat van het naamplaatje wilt aanpassen, sleept u de schuifregelaar voor schalen of voert u een waarde in.

Muziek afspelen tijdens een presentatie

In Lightroom kunt u elk MP3-, M4A- of M4B-muziekbestand afspelen als soundtrack bij een presentatie. De muziek wordt afgespeeld terwijl de presentatie wordt bekeken in Lightroom of nadat deze is geëxporteerd als video. De muziek wordt niet afgespeeld in geëxporteerde PDF-presentaties.

- 1 Selecteer Soundtrack in het deelvenster Afspelen van de module Presentatie.
- 2 Klik op Muziek selecteren en navigeer naar het muziekbestand dat u wilt gebruiken.
- 3 (Optioneel) Klik op Aanpas. aan muziek om de duur van de presentatie aan te passen aan de lengte van de soundtrack.

Dia's in een willekeurige volgorde weergeven

Als u Willekeurige volgorde selecteert, worden de dia's in willekeurige volgorde afgespeeld wanneer u de presentatie afspeelt in Lightroom of exporteert naar video. Wanneer u de selectie van deze optie opheft, worden de dia's weer afgespeeld in de oorspronkelijk ingestelde volgorde.

- ❖ Selecteer Willekeurige volgorde in het deelvenster Afspelen van de module Presentatie.

Een presentatie voorvertonen

U kunt een voorvertoning van een presentatie weergeven terwijl u de presentatie maakt in de Dia-editor.

- ❖ Met de knoppen op de werkbalk kunt u de presentatie stoppen , de vorige dia weergeven , de volgende dia weergeven of de presentatie afspelen/pauzeren .

Een presentatie afspelen

U kunt een presentatie afspelen in Lightroom. De presentatie wordt schermvullend weergegeven.

- 1 Klik op Afspelen onder in het rechterdeelvenster van de module Presentatie.
- 2 U kunt de afspelininstellingen van een presentatie met de volgende toetsen negeren:

Pijl-rechts Naar de volgende dia.

Pijl-links Naar de vorige dia.

Spatiebalk Het afspelen pauzeren of hervatten.

Escape De presentatie beëindigen.

3 Selecteer Herhalen in het deelvenster Afspelen als u de presentatie onafgebroken wilt afspelen.

Een vrije presentatie afspelen

Een vrije presentatie is een schermvullende presentatie die u snel vanuit elke Lightroom-module kunt afspelen. Voor de vrije presentatie worden de actieve sjabloon en de instellingen in de module Presentatie gebruikt.

1 Geef in een van de modules de foto's weer die u in de filmstrip wilt tonen.

Als u alleen bepaalde foto's in de filmstrip wilt weergeven, selecteert u de desbetreffende foto's.

2 Druk op Ctrl+Enter (Windows) of Command+Return (Mac OS) om de presentatie te starten.

Opmerking: u kunt een vrije presentatie ook afspelen door Venster > Vrije presentatie te kiezen in het hoofdmenu van Lightroom.

3 U kunt de actieve instellingen voor de duur van een presentatie met de volgende toetsen negeren:

Pijl-rechts Naar de volgende dia.

Pijl-links Naar de vorige dia.

Spatiebalk Het afspelen van de presentatie pauzeren en hervatten.

Escape De presentatie beëindigen.

Een presentatie exporteren

Een presentatie exporteren als een PDF-bestand

U kunt een presentatie exporteren als een PDF-bestand zodat u de presentatie op andere computers kunt bekijken. De overgangen in PDF-presentaties worden correct weergegeven wanneer de presentaties worden afgespeeld in Adobe Acrobat® of het gratis programma Adobe Reader®. De door u in Lightroom ingestelde muziek, afbeeldingen in willekeurige volgorde of duurstellingen worden niet opgenomen in geëxporteerde PDF-presentaties.

1 Klik op PDF exporteren linksonder in de module Presentatie.

2 Typ in het dialoogvenster Presentatie exporteren als PDF een naam voor de presentatie in het vak Bestandsnaam (Windows) of Structuur (Mac OS).

3 Navigeer naar de locatie waar u het presentatiebestand wilt opslaan en selecteer de locatie.

4 Stel de volgende opties in:

Kwaliteit Hiermee geeft u de JPEG-kwaliteitsinstelling op waarmee u elke dia wilt weergegeven. Bij een lagere kwaliteit is het resulterende presentatiebestand kleiner. Sleep de schuifregelaar Kwaliteit of voer een numerieke waarde in van 0 tot en met 100 (waarbij 100 de hoogste kwaliteit aangeeft en 0 de laagste).

Opmerking: in de foto's worden sRGB-profielen ingesloten.

Breedte en Hoogte Geef de pixelafmetingen voor de presentatie op. Lightroom maakt het formaat van de dia's passend zonder de dia's uit te snijden of de verhoudingen van de dia te wijzigen. Voor uw computerscherm worden standaardpixelafmetingen gebruikt.

Algemene grootten De lijst bevat algemene afmetingen voor een presentatie, zoals 640 x 480, en deze waarden worden automatisch ingevoerd in de vakken Hoogte en Breedte. Als u de optie Scherm kiest, wordt de presentatie op schermgrootte weergegeven.

Automatisch volledig scherm tonen Met deze optie worden dia's weergegeven op de maximale grootte van het scherm waarop de presentatie wordt afgespeeld. De optie Automatisch volledig scherm tonen is alleen van toepassing wanneer de presentatie wordt weergegeven in Adobe Reader of Adobe Acrobat.

5 Klik op Opslaan (Windows) of Exporteer (Mac OS).

Een presentatie exporteren als video

U kunt een presentatie exporteren als een videobestand zodat u de presentatie op andere computers kunt bekijken. Lightroom slaat videopresentaties op als H.264 MPEG-4-bestanden, compleet met dialay-out, soundtrack en andere afspeloorties.

- 1 Klik op Video exporteren linksonder in de module Presentatie.
- 2 In het dialoogvenster Presentatie exporteren naar video voert u een bestandsnaam in en kiest u waar u de video wilt opslaan.
- 3 Kies een videovoorinstelling om de pixelgrootte en de framesnelheid te bepalen. Gebruik de hulplijnen in het dialoogvenster om u te helpen kiezen.
- 4 Klik op Opslaan (Windows) of Exporteer (Mac OS).

Hoofdstuk 12: Foto's afdrukken

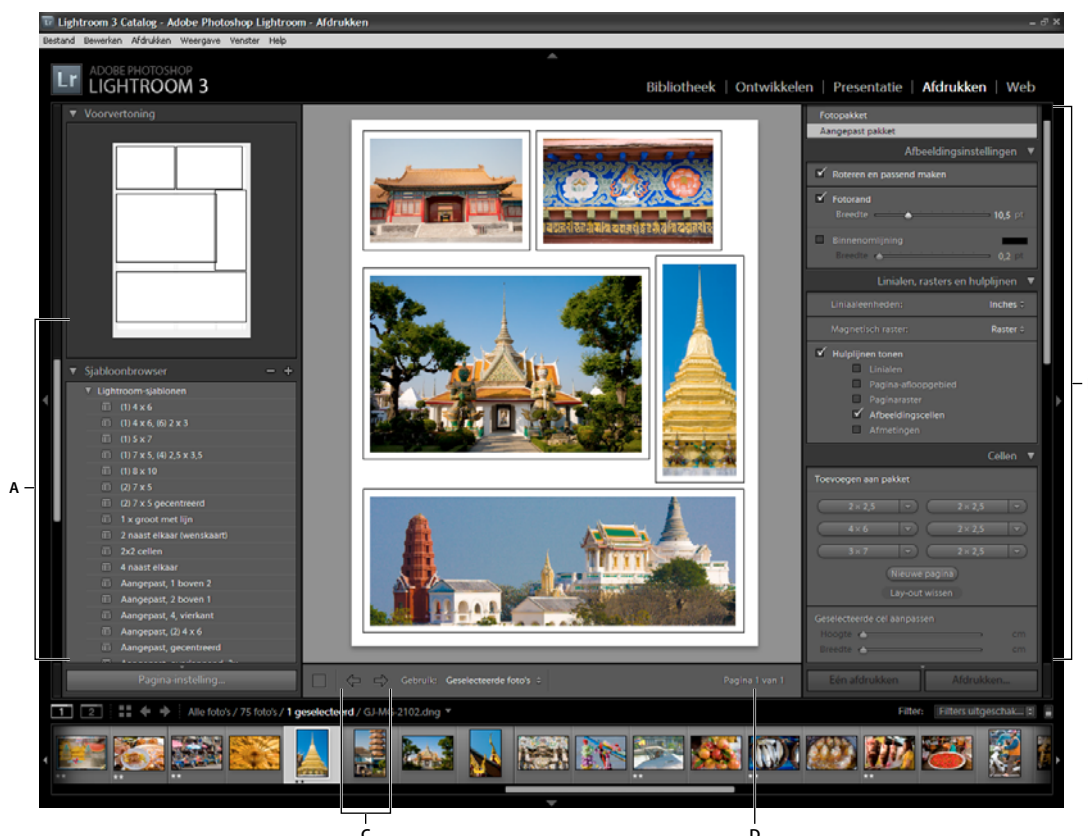
Meer Help-onderwerpen

“Foto's afdrukken: de standaardworkflow” op pagina 16

Overzicht van de module Afdrukken

Deelvensters en gereedschappen in de module Afdrukken

In de module Afdrukken kunt u de paginalay-out en afdrukoptyes opgeven voor het afdrukken van foto's en contactbladen op uw printer.

De module Afdrukken

A. Sjabloonbrowser B. Deelvensters voor het instellen van de lay-out- en uitvoeroptyes C. Knoppen Vorige pagina tonen en Volgende pagina tonen D. Paginanummer

De module Afdrukken bevat de volgende deelvensters:

Voorvertoning In dit deelvenster wordt de lay-out van een sjabloon weergegeven. Als u de aanwijzer op een sjabloonnaam in de Sjabloonbrowser plaatst, wordt de paginalay-out van de sjabloon weergegeven in het deelvenster Voorvertoning.

Sjabloonbrowser In dit deelvenster kunt u de lay-out voor het afdrukken van foto's selecteren of voorvertonen. Sjablonen zijn ingedeeld in mappen, waaronder mappen met Lightroom-voorinstellingen en door de gebruiker gemaakte sjablonen.

Verzamelingen In dit deelvenster worden de verzamelingen in de catalogus weergegeven.

Lay-outstijl Geeft aan of de geselecteerde sjabloon een lay-out voor Enkele afbeelding/contactblad, Fotopakket of Aangepast pakket is. Met de lay-out Enkele afbeelding/contactblad kunt u een of meer foto's afdrukken waarbij ze allemaal hetzelfde formaat hebben. Met de lay-out Fotopakket kunt u één foto in verschillende formaten afdrukken. Met de lay-out Aangepast pakket kunt u meerdere foto's in verschillende formaten afdrukken.

Afbeeldingsinstellingen Hiermee bepaalt u hoe de foto's de cellen van een paginalay-out vullen.

Lay-out (Enkele afbeelding/contactblad) In dit deelvenster stelt u de marges, het aantal rijen en kolommen, en de celgrootte van een rasterpaginalay-out in.

Hulplijnen (Enkele afbeelding/contactblad) Hiermee geeft u linialen, afloopgebieden, afbeeldingscellen en afmetingen in een rasterpaginalay-out weer.

Linialen, rasters en hulplijnen (Fotopakket en Aangepast pakket) Hier geeft u aan of en hoe linialen, paginaraster en afloopgebieden moeten worden weergegeven.

Cellen (Fotopakket en Aangepast pakket) Hiermee voegt u cellen en pagina's aan de lay-outs Fotopakket en Aangepast pakket toe.

Pagina Hier geeft u de tekst en andere elementen op die op de foto's worden afgedrukt.

Afdruktaak In dit deelvenster vindt u instellingen voor afdrukresolutie, kleurbeheer en verscherping.

De module Afdrukken bevat eveneens besturingselementen voor toegang tot het dialoogvenster Printerinstelling (Windows) of Pagina-instelling (Mac OS), waarin u de afdrukstand en het papierformaat kunt instellen, en voor toegang tot het dialoogvenster Printerinstelling (Windows) of Druk af (Mac OS), waarin u een printer kunt selecteren en instellingen voor het printerstuurprogramma kunt opgeven.

***Opmerking:** hoewel u in het printerdialoogvenster Geavanceerde opties (Windows) of Pagina-instelling (Mac OS) de waarde voor Schalen kunt aanpassen, is het verstandig deze op 100% te laten staan. Als u de waarde voor het schalen in deze printerdialoogvensters wijzigt, wordt een tweede schaalbewerking toegepast op elke schaling die u in Lightroom instelt en worden uw foto's mogelijk niet in het verwachte formaat afgedrukt.*

Papierformaat instellen

- 1 Klik op de knop Pagina-instelling in de module Afdrukken.
- 2 Kies een printer in het menu Naam (Windows) of Stel in voor (Mac OS) in het dialoogvenster Printerinstelling (Windows) of Pagina-instelling (Mac OS).

***Opmerking:** (Mac OS) kies Elke printer in het menu Stel in voor als u de instellingen voor de pagina-instelling wilt toepassen op alle printers die door uw computer worden gebruikt.*

- 3 Kies een papierformaat in het menu Papierformaat (Windows en Mac OS).
- 4 Kies een afdrukstand.

***Opmerking:** (Mac OS) het is verstandig om de waarde voor Schalen op 100% te laten staan en Lightroom de afbeelding te laten schalen ten opzichte van de pagina met een daarvoor bestemde sjabloon. Als u de waarde voor het schalen wijzigt, worden uw foto's mogelijk niet in het verwachte formaat afgedrukt.*

Een printer instellen

- 1 Klik op de knop Afdrukinstellingen in de module Afdrukken.
- 2 Kies een printer en geef de instellingen op:
 - (Windows) Kies een printer in het menu Naam in het dialoogvenster Afdrukinstellingen, klik op Eigenschappen en op de knop Geavanceerd om printerinstellingen op te geven in het deelvenster Geavanceerde opties.
 - (Mac OS) Kies een printer in het dialoogvenster Druk af en geef printerinstellingen op. Gebruik het pop-upmenu onder het menu Voorinstellingen en kies de opties die u wilt instellen.

Opmerking: (Mac OS) als u uw printerinstellingen wilt opslaan als een voorinstelling, kiest u Opslaan als in het menu Voorinstellingen voordat u op Opslaan klikt. U kunt meerdere voorinstellingen voor een printer opslaan.

Afdrukken in conceptmodus

Met de optie Afdrukken in conceptmodus kunt u contactbladen en snelle concepten van een foto afdrukken. Bij het afdrukken in deze modus maakt Lightroom gebruik van fotovoorvertoningen in het cachegeheugen. Wanneer u foto's selecteert die niet volledig in het cachegeheugen zijn opgenomen en u drukt deze af met de optie Afdrukken in conceptmodus, stuurt Lightroom de miniatuurgegevens van de foto's naar de printer en valt de kwaliteit van de afdrukken mogelijk tegen. De besturingselementen voor verscherpen en kleurbeheer zijn niet beschikbaar wanneer Afdrukken in conceptmodus is geselecteerd.

- ❖ Selecteer Afdrukken in conceptmodus in het deelvenster Afdruktaak van de module Afdrukken.

Meer Help-onderwerpen

[“Voorvertoning bij importeren instellen”](#) op pagina 36

[“Cachegeheugen voor voorinstellingen instellen”](#) op pagina 40

Afdrukken als JPEG

U kunt foto's opslaan als JPEG-bestanden in de module Afdrukken en deze delen met een leverancier van drukbenodigdheden. Als u JPEG-bestanden in Lightroom afdrukt, kunt u een resolutie kiezen, verscherping toepassen en de compressiekwaliteit instellen. U kunt ook de afmetingen van het bestand opgeven en een RGB ICC-profiel en een rendering intent toepassen.

- 1 Kies Afdrukken naar > JPEG-bestand in het deelvenster Afdruktaak van de module Afdrukken.
- 2 Geef een resolutie (van 72 ppi tot en met 600 ppi) op in het vak Bestandsresolutie.
- 3 Geef bij Afdruk verscherpen de gewenste waarde op: Laag, Standaard of Hoog.
- 4 Geef de mate van compressie op met de schuifregelaar JPEG-kwaliteit. JPEG maakt gebruik van compressie met gegevensverlies, waardoor het bestand kleiner wordt. Sleep de schuifregelaar of voer een waarde in van 0 tot en met 100.
- 5 Geef aangepaste bestandsafmetingen op door Aangepaste bestandsafmetingen te selecteren en de gewenste waarden in te voeren in de velden voor de hoogte en de breedte.
- 6 Geef opties voor kleurbeheer op.

Meer Help-onderwerpen

[“Verscherping toepassen op een foto die u wilt afdrukken”](#) op pagina 177

[“Kleurbeheer voor afdrukken instellen”](#) op pagina 177

Foto's in een lay-out plaatsen aan de hand van een afdruksjabloon

Informatie over afdruksjablonen

Sjablonen bevatten lay-outs voor het afdrukken van uw foto's, inclusief tekstbedekkingen en afdrukaakinstellingen. De Sjabloonbrowser in de Lightroom-module Afdrukken bevat vooraf ingestelde sjablonen voor veelvoorkomende taken, zoals het maken van contactbladen. De Sjabloonbrowser bevat bovendien een lijst met aangepaste sjablonen die u hebt opgeslagen. Als u de aanwijzer op de sjabloonnaam in de Sjabloonbrowser plaatst, wordt boven aan de linkerkolom in het deelvenster Voorvertoning de paginalay-out van de sjabloon weergegeven. Klikte u op een sjabloonnaam, dan wordt een voorvertoning van geselecteerde foto's weergegeven in het werkgebied. De voorvertoning wordt bijgewerkt wanneer u een andere sjabloon kiest of andere afdrukoptyes opgeeft (bijvoorbeeld als u tekstbedekkingen toevoegt).

Lightroom biedt drie typen lay-outsjablonen:

- Met Enkele afbeelding/Contactblad-sjablonen kunt u een of meer foto's met hetzelfde formaat afdrukken in verschillende configuraties, zoals 2 naast elkaar (wenskaart).
- Met Fotopakket-sjablonen kunt u één foto afdrukken in verschillende formaten, zoals voor schoolfoto's en trouwportretten.
- Met Aangepast pakket-sjablonen kunt u verschillende foto's in verschillende formaten afdrukken in elke gewenste configuratie.

Alle sjablonen bevatten afbeeldingscellen waarin foto- en margegegevens zijn opgeslagen. Als u bedekkingsopties instelt, kan een sjabloon ook tekstgebieden bevatten. De afbeeldingscellen en marges in een sjabloon worden geschaald ten behoeve van het opgegeven papierformaat.

Afdrukaakinstellingen, waaronder het papierformaat en de printer, worden ook opgeslagen in een afdruksjabloon.

U kunt nieuwe sjablonen maken door de instellingen van bestaande sjablonen aan te passen. Selecteer een sjabloon, gebruik de besturingselementen in de rechterdeelvensters, geef het papierformaat en de printerinstellingen op in de werkbalk en voeg vervolgens een aangepaste sjabloon toe. U kunt de afbeeldingscellen in een sjabloon ook wijzigen door de margehulplijnen of celgrenzen te slepen. Wijzigingen in de lay-outinstellingen, bedekkingen en afdrukaakspecificaties kunnen worden opgeslagen als een aangepaste sjabloon.

Een afdruksjabloon kiezen

- 1 Selecteer de foto('s) die u wilt afdrukken in de module Bibliotheek.
- 2 Selecteer een sjabloon in het deelvenster Sjabloonbrowser van de module Afdrukken. In het deelvenster Lay-outstijl wordt aangegeven welke lay-out de sjabloon heeft:

Enkele afbeelding/contactblad Hiermee kunt u een of meer foto's van hetzelfde formaat in verschillende lay-outs en op een of meer pagina's afdrukken.

Fotopakket Hiermee kunt u één foto in verschillende formaten afdrukken op een of meer pagina's.

Aangepast pakket Hiermee kunt u een of meer foto's in elke gewenste configuratie van formaten afdrukken op een of meer pagina's.

- 3 (Aangepast pakket-sjablonen) Sleep een of meer foto's van de filmstrip naar de paginavorvertoning.

Meer Help-onderwerpen

“Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip” op pagina 50

“Foto's onderbrengen in de snelle verzameling” op pagina 74

Opgeven hoe foto's een afbeeldingscel vullen

U kunt foto's zodanig laten schalen en roteren dat de volledige foto in een afbeeldingscel past. In de gebieden waar de verhouding van de foto's niet overeenkomt met die van de afbeeldingscellen, wordt een lege ruimte weergegeven. U kunt een optie instellen waarmee foto's de ruimte in een afbeeldingscel volledig vullen. Als u deze optie selecteert, worden delen van de foto's (in het bijzonder verticale afbeeldingen) mogelijk uitgesneden om de foto aan te passen aan de hoogte/breedte-verhouding van de afbeeldingscel.

- ❖ Selecteer in het deelvenster Afbeeldingsinstellingen van de module Afdrukken een van de volgende opties, afhankelijk van de lay-out die u gebruikt:

Zoomen en vullend maken (Enkele afbeelding/contactblad en Fotopakket) De volledige afbeeldingscel wordt met een foto gevuld en de randen van de foto worden zo nodig uitgesneden.

Roteren en passend maken (Enkele afbeelding/contactblad en Fotopakket) De foto's worden zo nodig geroteerd om de grootst mogelijke afbeelding te produceren die in elke afbeeldingscel past.

Afbeeldingsinstellingen

Links Foto waarop geen afbeeldingsinstellingen zijn toegepast **Midden** Zoomen en vullend maken **Rechts** Roteren en passend maken

💡 Als het gewenste gedeelte van een foto niet zichtbaar is in een afbeeldingscel, sleept u de foto in de cel totdat het gedeelte wordt weergegeven. In een fotopakketlay-out houdt u tijdens het slepen Ctrl (Windows) of Command (Mac OS) ingedrukt.

Een foto in een afbeeldingscel slepen om een ander gedeelte van de foto weer te geven.

Eén foto per pagina herhalen (Enkele afbeelding/contactblad) De geselecteerde foto wordt herhaald in elke afbeeldingscel op de pagina in een rastersjabloonlay-out.

Fotorand (Fotopakket en Aangepast pakket) Aan de foto in elke afbeeldingscel wordt een rand van de opgegeven breedte toegevoegd.

Binnenomlijning (Alle lay-outs) Aan de foto in elke afbeeldingscel wordt een binnenomlijning van de opgegeven breedte en kleur toegevoegd.

Linialen en hulplijnen instellen

- (Enkele afbeelding/contactblad) Schakel in het deelvenster Hulplijnen van de module Afdrukken de optie Hulplijnen tonen in of uit. Geef aan of u linialen, hulplijnen voor pagina-afloopgebieden, marges en tussenruimte, en afbeeldingscellen wilt weergeven of verbergen.
- (Fotopakket en Aangepast pakket) Geef in het deelvenster Linialen, rasters en hulplijnen aan of u een liniaal, lay-outraster of hulplijnen voor afloopgebieden wilt weergeven. Geef een maateenheid voor de liniaal op, stel een optie in voor het magnetisch raster en geef aan of u de afmetingen van de afbeelding en het afloopgebied wilt weergeven.

Paginamarges en celgrootte wijzigen (Enkele afbeelding/contactblad)

1 Selecteer Hulplijnen tonen in het deelvenster Hulplijnen en voer een van de volgende handelingen uit:

- Sleep een hulplijn in het werkgebied om een cel of marge aan te passen.
- Gebruik de schuifregelaars of voer waarden in in het deelvenster Lay-out.
- Selecteer Vierkant houden als u de cellen in de vorm van een vierkant wilt weergeven.

2 Stel in het deelvenster Lay-out de volgende opties in:

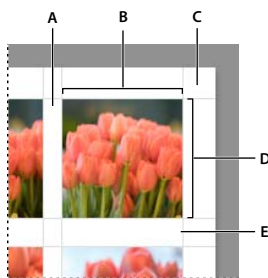
Liniaaleenheden Hiermee stelt u de liniaaleenheden voor het werkgebied in.

Marges Hiermee stelt u de paginamarges in. Alle cellen passen binnen de marges. Sleep de schuifregelaar, voer een margewaarde in of sleep de marge-indicatoren in het werkgebied.

Paginaraster Hiermee stelt u het aantal rijen en kolommen met afbeeldingscellen op een pagina in.

Celafstand Hiermee bepaalt u de afstand tussen de cellen in rijen en kolommen.

Celgrootte Hiermee geeft u de grootte van de afbeeldingscellen op.

Marges en hulplijnen

A. Verticale celafstand B. Celbreedte C. Marge D. Celhoogte E. Horizontale celafstand

Een contactblad afdrukken

1 Selecteer foto's voor het contactblad in de module Bibliotheek.

 U kunt de foto's plaatsen in de snelle verzameling of u kunt de foto's opslaan in een nieuwe verzameling, die u later weer kunt gebruiken.

2 Kies een contactbladsjabloon in de Sjabloonbrowser van de module Afdrukken.

3 Kies desgewenst een papierformaat en printer.

4 Selecteer in het deelvenster Pagina de tekstopties die u wilt afdrukken.

- 5 (Optioneel) Selecteer Afdrukken in conceptmodus in het deelvenster Afdruktaak.
- 6 Klik op Afdrukken.

Meer Help-onderwerpen

[“Foto's selecteren in de rasterweergave en de filmstrip”](#) op pagina 50

[“Foto's onderbrengen in de snelle verzameling”](#) op pagina 74

Pakketlay-outs aanpassen

U kunt zoveel afbeeldingscellen als u wilt aan de lay-outs Fotopakket en Aangepast pakket toevoegen en de cellen automatisch of handmatig op de pagina rangschikken. Lightroom bevat zes standaardformaten voor afbeeldingscellen. Als u meer foto's toevoegt dan op een pagina passen, worden automatisch pagina's aan de lay-out toegevoegd.

- 1 Klik in het deelvenster Cellen op de formaten om cellen van het desbetreffende formaat aan de lay-out toe te voegen. De plaatsing van de cellen op de pagina wordt geoptimaliseerd, zodat het bijsnijden tot een minimum wordt beperkt.

Opmerking: houd *Alt* (Windows) of *Option* (Mac OS) ingedrukt en sleep als u een cel wilt dupliceren.

- 2 (Optioneel) Sleep de afbeeldingscellen om ze te verplaatsen op de pagina's.
- 3 (Optioneel) Als u een cel groter of kleiner wilt maken, selecteert u de cel in het werkgebied en sleept u de zij- of hoekgrepen van de cel. U kunt ook de schuifregelaar Hoogte of Breedte gebruiken in het gedeelte Geselecteerde cel aanpassen van het deelvenster Cellen.
- 4 Selecteer een van de volgende opties in het deelvenster Cellen:

Nieuwe pagina Met deze optie wordt een nieuwe pagina aan de lay-out toegevoegd.

Automatische lay-out (Fotopakket) De plaatsing van de foto's op de pagina wordt geoptimaliseerd, zodat het bijsnijden tot een minimum wordt beperkt.

Lay-out wissen Met deze optie wordt de lay-out gewist.

Opmerking: als u een afbeelding wilt verwijderen, klikt u op de rode X linksboven op de pagina in het werkgebied.

U kunt aangepaste lay-outs voor fotopakketten opslaan als een aangepaste afdruksjabloon.

Tekstbedekkingen en afbeeldingen afdrukken

Het naamplaatje afdrukken

- 1 Selecteer Naamplaatje in het deelvenster Pagina van de module Afdrukken.
- 2 (Optioneel) Als u een ander naamplaatje wilt kiezen of maken, klikt u op het driehoekje rechtsonder in het venster met de voorvertoning van het naamplaatje en kiest u een optie in het pop-upmenu. Zie [“Naamplaatjes en moduleknoppen aanpassen”](#) op pagina 27.
- 3 Als u de dekking of schaal van het naamplaatje wilt aanpassen, sleept u de schuifregelaars of voert u een percentage in.

Opmerking: u kunt het naamplaatje ook schalen door in het werkgebied te klikken op de tekst van het naamplaatje en een zij- of hoekgreep van het selectiekader te slepen.

- 4 Als u het naamplaatje wilt roteren, klikt u op de knop Roteren (0°) en kiest u 90° roteren op het scherm, 180° roteren op het scherm of -90° roteren op het scherm.

- 5 Als u het naamplaatje wilt verplaatsen, sleept u het of drukt u op de Pijl-omhoog, Pijl-omlaag, Pijl-links of Pijl-rechts.
- 6 Als u het naamplaatje op elke foto in een sjabloon met meerdere foto's wilt weergeven, selecteert u Renderen op elke afbeelding. Het naamplaatje wordt in het midden van elke foto weergegeven en kan met de besturingselementen in het deelvenster Bedekkingen worden geschaald of geroteerd.
- 7 Als u de tekst van het naamplaatje achter de foto's wilt plaatsen, selecteert u Renderen achter afbeelding.

Opmerking: zorg ervoor dat voldoende van het naamplaatje achter de foto's zichtbaar is in de sjabloonlay-out.

Naamplaatje met de optie Renderen achter afbeelding ingeschakeld.

Randen om foto's afdrukken

U kunt randen toevoegen aan alle foto's die u afdrukt. U kunt onder meer de kleur en de breedte van de rand instellen.

Randen afdrukken in de lay-out Enkele afbeelding/contactblad

- 1 Selecteer Contour in het deelvenster Afbeeldingsinstellingen.
- 2 (Optioneel) Voer een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Klik op de kleurstaal en selecteer een kleur in het pop-upvenster als u een andere kleur voor de rand wilt instellen.
 - Sleep de schuifregelaar Breedte als u de breedte van de rand wilt wijzigen.

Randen en binnenomlijningen afdrukken in de lay-outs Fotopakket en Aangepast pakket

- 1 Selecteer Fotorand in het deelvenster Afbeeldingsinstellingen.
- 2 (Optioneel) Sleep de schuifregelaar Breedte als u de breedte van de rand wilt wijzigen.
- 3 Selecteer Binnenomlijning als u een binnenomlijning aan de rand wilt toevoegen.
- 4 (Optioneel) Voer een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Klik op de kleurstaal en selecteer een kleur in het pop-upvenster als u de kleur van de binnenomlijning wilt wijzigen.
 - Sleep de schuifregelaar Breedte als u de breedte van de binnenomlijning wilt wijzigen.

Een gekleurde achtergrond afdrukken

- ❖ Selecteer Achtergrondkleur pagina in het deelvenster Pagina en klik vervolgens op de kleurstaal en kies een kleur.

Foto's met een copyrightwatermerk afdrukken

- ❖ Selecteer Watermerken in het deelvenster Pagina en kies een watermerk in het pop-upmenu.

Meer Help-onderwerpen

[“Een copyrightwatermerk maken”](#) op pagina 28

Bestandsnaam, bijschrift en andere informatie afdrukken (Enkele afbeelding/contactblad)

U kunt informatie over foto's, zoals de bestandsnaam, de titel, het bijschrift en trefwoorden, afdrukken op foto's in de lay-out Enkele afbeelding/contactblad. De informatie is afkomstig uit de metagegevens die u invoert in de module Bibliotheek. De informatie wordt onder elke foto afgedrukt. Zie ook [“Metagegevens weergeven en bewerken”](#) op pagina 86.

- 1 Selecteer Foto-info in het deelvenster Pagina. Klik vervolgens op Aangepaste instellingen en kies een van de volgende opties:

Bijschrift Het fotobijschrift wordt afgedrukt.

Aangepaste tekst De tekst die u invoert in het vak Aangepaste tekst wordt afgedrukt.

Datum De datum waarop de foto is gemaakt, wordt afgedrukt.

Apparatuur Informatie over de camera en lens waarmee de foto is gemaakt, wordt afgedrukt.

Belichting Informatie over de sluitersnelheid en de stops voor het aanpassen van de lensopening wordt afgedrukt.

Bestandsnaam De naam van het fotobestand wordt afgedrukt.

Reeks Met deze optie worden verschillende volgnummers op de foto's afgedrukt, op basis van het aantal foto's dat u afdrukt. Als u bijvoorbeeld negen foto's hebt geselecteerd die u wilt afdrukken, zijn de volgnummers 1/9, 2/9, 3/9, enzovoort.

Titel De titel van de foto wordt afgedrukt.

Bewerken De fotogegevens die u in het dialoogvenster Tekstjablooneditor hebt ingevoerd, worden afgedrukt.

- 2 Klik op het driehoekje rechts van Tekengrootte en kies een grootte (in punten) in het pop-upmenu.

Meer Help-onderwerpen

[“De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstsjablooneditor”](#) op pagina 37

Paginanummers, afdrukinformatie en uitsnijdtekens afdrukken (Enkele afbeelding/contactblad)

U kunt paginanummers, afdrukinformatie en uitsnijdtekens toevoegen onder aan de lay-out Enkele afbeelding/contactblad.

- ❖ Selecteer Paginaopties in het deelvenster Pagina van de module Afdrukken en selecteer een of meer van de volgende opties:

Paginanummers Rechtsonder op elke pagina wordt een paginanummer afgedrukt.

Pagina-info De instelling voor het verscherpen van de afdruk, de profielinstelling en de naam van de printer worden onder aan elke pagina afgedrukt.

Uitsnijdtekens Om elke foto worden uitsnijdtekens afgedrukt die na het afdrukken fungeren als hulplijnen bij het uitsnijden.

Hulplijnen voor bijsnijden tonen (Fotopakket en Aangepast pakket)

- ❖ Selecteer Snijdhulplijnen in het deelvenster Pagina en kies vervolgens of u lijnen of uitsnijdtekens wilt weergeven in het voorvertoningsgebied.

Verschillende pagina's weergeven in de module Afdrukken

Als uw afdruktaak uit meerdere pagina's bestaat, kunt u snel naar verschillende pagina's navigeren.

- ❖ Open een afdruktaak van meerdere pagina's in de module Afdrukken en voer een of meer van de volgende handelingen uit op de werkbalk:
 - Klik op Pijl-links of Pijl-rechts om naar een volgende of vorige pagina te gaan.
 - Klik op het pictogram Eerste pagina tonen om naar de eerste pagina te gaan.
 - Sleep de aanwijzer over het paginanummervak (rechts op de werkbalk) om snel vooruit en terug te gaan naar andere pagina's.
 - Dubbelklik op het paginanummer in de werkbalk en typ een paginanummer in het dialoogvenster Naar pagina om naar een specifieke pagina te gaan.

Aangepaste afdruksjablonen opslaan

Door een aangepaste sjabloon op te slaan, blijven zowel de wijzigingen die u in afbeeldingscellen en -marges hebt aangebracht als door u opgegeven bedekkingen en afdrukinstellingen behouden. Nadat u de aangepaste sjabloon hebt opgeslagen, wordt deze weergegeven in de Sjabloonbrowser en kunt u de sjabloon opnieuw gebruiken. U kunt nieuwe mappen maken in de Sjabloonbrowser en daarmee uw sjablonen beter ordenen.

Aangepaste afdruksjablonen opslaan

- 1 Selecteer in de Sjabloonbrowser van de module Afdrukken een sjabloon waarop u uw aangepaste sjabloon wilt baseren.
- 2 Pas de lay-out aan en geef opties op in de deelvensters aan de rechterkant van de module Afdrukken.
- 3 Klik op het plusteken (+) in de Sjabloonbrowser van de module Afdrukken.
- 4 Vervang “Naamloze sjabloon” door de naam die u voor de aangepaste sjabloon wilt gebruiken en geef een map op voor de sjabloon (bijvoorbeeld “Gebruikerssjablonen”).

Sjabloonmappen maken en indelen

- 1 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) in de Sjabloonbrowser en kies Nieuwe map.
- 2 Voer de naam van de map in en klik op OK.
- 3 Sleep een sjabloon naar een mapnaam om de sjabloon naar die map te verplaatsen.

Wanneer u een vooraf ingestelde Lightroom-sjabloon naar een andere map sleept, wordt de sjabloon naar die map gekopieerd.

Aangepaste sjablonen bijwerken

- 1 Pas de kleuren, lay-out, tekst en uitvoerinstellingen naar wens aan.
- 2 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een sjabloon in de Sjabloonbrowser en kies Bijwerken met huidige instellingen.

Aangepaste sjablonen verwijderen

U kunt vooraf ingestelde Lightroom-sjablonen niet verwijderen.

- ❖ Ga op een van de volgende manieren te werk:
 - Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een sjabloon in de Sjabloonbrowser en kies Verwijderen in het contextmenu.
 - Selecteer een sjabloon in de Sjabloonbrowser en klik op het minteken (-).

Sjablonen importeren en exporteren

U kunt uw sjablonen exporteren zodat u ze kunt delen met collega's of de sjablonen op een andere computer kunt gebruiken. Sjablonen worden opgeslagen met de extensie .lrtemplate.

- Als u een sjabloon wilt exporteren, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op een sjabloon en kiest u Exporteren. Voer de naam van het sjabloonbestand in en klik op Opslaan.
- Als u een sjabloon wilt importeren, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) in het gebied waar u de sjabloon wilt weergeven en kiest u Importeren. Dubbelklik op het sjabloonbestand.

Afdrukresolutie en kleurbeheer instellen

Afdrukresolutie instellen

De afdrukresolutie-instelling in de module Afdrukken geeft het aantal pixels per inch (ppi) van de foto aan voor de printer. Indien nodig wordt in Lightroom het aantal pixels in de afbeeldingsgegevens gewijzigd op basis van de afdrukresolutie en -afmetingen. De standaardwaarde (240 ppi) is toereikend voor de meeste afdruktaken, waaronder afdrukken op geavanceerde inkjetprinters. Raadpleeg de documentatie bij uw printer om de optimale resolutie voor de printer vast te stellen.

- ❖ Voer een van de volgende twee handelingen uit in het deelvenster Afdruktaak van de module Afdrukken:
 - Als u de afdrukresolutie wilt aanpassen, selecteert u Afdrukresolutie en geeft u desgewenst een andere waarde op.
 - Als u de resolutie wilt gebruiken waarmee de foto is gemaakt (op voorwaarde dat deze niet lager is dan 72 ppi en niet hoger is dan 480 ppi), schakelt u Afdrukresolutie uit.

Verscherping toepassen op een foto die u wilt afdrukken

Met Afdruk verscherpen kunt u de afbeelding verscherpen voordat u deze naar de printer verstuurt. Afdruk verscherpen wordt toegepast in aanvulling op verscherpingen die u in de module Ontwikkelen toepast. De mate van verscherping die automatisch op de afdruk wordt uitgevoerd, is gebaseerd op de uitvoerresolutie en het uitvoermedium van het bestand. Als Afdrukken in conceptmodus is ingeschakeld, is Afdruk verscherpen uitgeschakeld. In de meeste gevallen kunt u bij Afdruk verscherpen de standaardoptie (Standaard) gebruiken.

- ❖ Voer een van de volgende handelingen uit in het deelvenster Afdruktaak van de module Afdrukken:
 - (Optioneel) Selecteer Afdruk verscherpen en kies Laag, Standaard of Hoog in het pop-upmenu rechts in het deelvenster. Geef vervolgens aan of u afdrukt op het mediatype Mat of Glanzend. Mat omvat waterkleur, canvas en ander niet-glanzend papier. Glanzend omvat Luster, halfglanzend, Photo gloss en andere glanzende papiertypen.

Opmerking: het papiertype dat u opgeeft in het deelvenster Afdruktaak wordt gebruikt voor het berekenen van de afdrukverscherping. Sommige printerstuurprogramma's bevatten mogelijk ook een optie voor het papiertype in het dialoogvenster Afdrukken, dat afzonderlijk moet worden ingesteld.

- Hef de selectie van Afdruk verscherpen op als u geen verscherping wilt toepassen in de module Afdrukken. Dit is handig wanneer de verscherping die u hebt toegepast in de module Ontwikkelen de gewenste resultaten oplevert.

16-bits kleuren afdrukken

- ❖ Selecteer 16-bits uitvoer in het deelvenster Afdruktaak als u afdrukt op een 16-bits printer via Mac OS 10.5 (Leopard) of hoger.

Opmerking: als u 16-bits uitvoer selecteert en afdrukt op een printer die dit type uitvoer niet ondersteunt, neemt het afdrukken meer tijd in beslag, maar dit heeft geen gevolgen voor de afdrukkwaliteit.

Kleurbeheer voor afdrukken instellen

U kunt bepalen of Lightroom of het printerstuurprogramma tijdens het afdrukken voor het kleurbeheer zorgt. Als u een aangepast printerkleurprofiel wilt gebruiken dat voor een specifieke combinatie van printer en papier is bedoeld, is het raadzaam de kleuren te laten beheren door Lightroom. In andere gevallen kunt u het kleurbeheer door de printer laten uitvoeren. Als Afdrukken in conceptmodus is ingeschakeld, worden de kleuren automatisch beheerd door de printer.

Opmerking: voor aangepaste kleurprofielen voor printers wordt meestal gebruikgemaakt van speciale apparatuur en software waarmee de profielbestanden worden gegenereerd. Als kleurprofielen voor de printer niet op uw computer zijn geïnstalleerd of als Lightroom de profielen niet kan vinden, zijn alleen de opties *Beheerd door printer* en *Overige* beschikbaar in het gebied *Profiel* van het deelvenster *Afdruktaak*.

1 Kies in het gedeelte *Kleurbeheer* van het deelvenster *Afdruktaak* een van de volgende opties in het pop-upmenu *Profiel*:

- Als u een printerkleurprofiel wilt gebruiken voor het omzetten van de afbeelding voordat u deze naar de printer stuurt, kiest u het gewenste RGB-profiel in het menu.

Belangrijk: zorg ervoor dat kleurbeheer is uitgeschakeld in het printerstuurprogramma als u een aangepast printerkleurprofiel in Lightroom kiest. Anders worden de kleuren van uw foto's tweemaal omgezet en worden deze mogelijk niet goed afgedrukt. Lightroom herkent geen CMYK-printerprofielen.

- Als u de afbeeldingsgegevens naar het printerstuurprogramma wilt sturen zonder ze eerst om te zetten op basis van een profiel, kiest u *Beheerd door printer*.
- U selecteert de printerprofielen die u wilt weergeven in het pop-upmenu *Profiel* door *Overige* te kiezen en de gewenste kleurprofielen te selecteren in het dialoogvenster *Profielen kiezen*.

Opmerking: doorgaans kiest u deze optie als het pop-upmenu *Profiel* leeg is of als het profiel dat u wilt gebruiken niet wordt vermeld. Lightroom probeert aangepaste afdrukprofielen te vinden op uw computer. Als er geen profielen worden aangetroffen, kiest u *Beheerd door printer* en laat u het kleurbeheer over aan het printerstuurprogramma.

2 Als u een profiel opgeeft, kiest u een rendering intent om te bepalen hoe kleuren worden omgezet van de kleurruimte van de afbeelding naar de kleurruimte van de printer:

Opmerking: de kleurruimte van de printer is meestal kleiner dan die van de afbeelding, waardoor kleuren vaak niet kunnen worden gereproduceerd. De door u geselecteerde rendering intent probeert de kleuren die buiten de kleuromvang liggen, te compenseren.

Perceptueel Bij perceptuele rendering wordt geprobeerd de visuele relatie tussen kleuren te behouden. Kleuren die binnen de kleuromvang liggen, kunnen hierbij veranderen wanneer kleuren buiten de kleuromvang worden omgezet in reproduceerbare kleuren. Perceptuele rendering is vooral geschikt voor afbeeldingen met veel kleuren buiten de kleuromvang.

Relatief Bij relatieve rendering worden alle kleuren binnen de kleuromvang behouden en worden kleuren buiten de kleuromvang omgezet in de kleur die het dichtst bij de te reproduceren kleur ligt. Met de optie *Relatief* blijft meer van de originele kleur behouden. Dit is daarom een goede keuze voor afbeeldingen met weinig kleuren buiten de kleuromvang.

Afdrukinstellingen opslaan als een uitvoerontwerp

In Lightroom kunt u uitvoerontwerpen maken. Dit zijn verzamelingen op basis van instellingen die u opgeeft in de modules *Presentatie*, *Afdrukken* en *Web*. Met uitvoerontwerpen kunt u uw uitvoerinstellingen voor een bepaalde verzameling foto's gemakkelijk herstellen. U kunt ook nieuwe foto's aan de verzameling toevoegen, waarvoor dan automatisch de uitvoerinstellingen gelden. In tegenstelling tot een aangepaste sjabloon, bevat een uitvoerontwerp alleen de uitvoeropties en geen foto's. Een uitvoerontwerp past de uitvoerinstellingen echter toe op de foto's in de verzameling.

- 1 Selecteer de foto's die u wilt afdrukken in de module *Bibliotheek*.
- 2 Selecteer een sjabloon in de module *Afdrukken* en geef de gewenste instellingen op in de deelvensters aan de rechterkant van de module.
- 3 Selecteer in de filmstrip de foto's die u wilt opnemen in het uitvoerontwerp.

- 4 Klik op het plusteken (+) in het deelvenster Verzamelingen en kies Afdruk maken.
- 5 Voer een naam in voor het uitvoerontwerp in het dialoogvenster Afdruk maken. Kies een verzamelingsset in het pop-upmenu Set als u het uitvoerontwerp aan een bestaande set wilt toevoegen of kies Geen.
- 6 Onder Opties voor afdrukken selecteert u Geselecteerde foto's opnemen (contactblad) of Foto's opnemen waarnaar is verwezen (pakketten). Selecteer Nieuwe virtuele kopieën maken als u in plaats van de originele foto's virtuele kopieën in het uitvoerontwerp wilt opnemen.
- 7 Klik op Maken.

Het uitvoerontwerp wordt toegevoegd aan het deelvenster Verzamelingen op de opgegeven locatie. Het afdrukuitvoerontwerp bevat een paginalay-outpictogram .

Meer Help-onderwerpen

[“Fotoverzamelingen”](#) op pagina 72

[“Virtuele kopieën maken”](#) op pagina 68

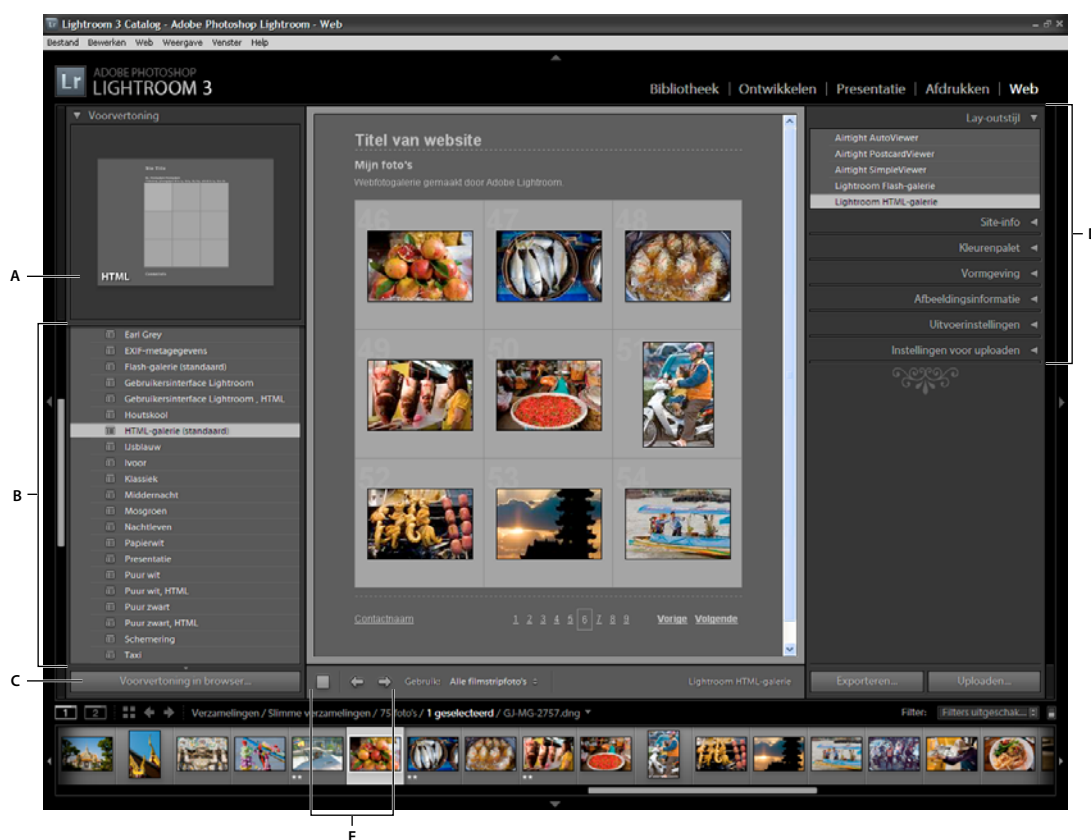
Hoofdstuk 13: Webfotogalerieën maken

Meer Help-onderwerpen

“Webgalerieën maken: de standaardworkflow” op pagina 18

Deelvensters en gereedschappen in de module Web

In de module Web kunt u de lay-out van de website bepalen.

De module Web

A. Type webgalerie B. Sjabloonbrowser C. Knop Voorvertoning D. Deelvensters voor het aanpassen van de lay-out en het opgeven van uitvoeropties E. Navigatieknoppen

De module Web bevat de volgende deelvensters:

Voorvertoning In dit deelvenster wordt de lay-out van een sjabloon weergegeven. Een pictogram linksonder in het deelvenster geeft aan of er sprake is van een sjabloon voor een Lightroom HTML-galerie of een Lightroom Flash-galerie .

Sjabloonbrowser In dit deelvenster wordt een lijst met webfotogaleriesjablonen weergegeven. Als u de aanwijzer op een sjabloonnaam plaatst, wordt de paginalay-out van de sjabloon weergegeven in de voorvertoning.

Verzamelingen In dit deelvenster worden de verzamelingen in de catalogus weergegeven.

Lay-outstijl In dit deelvenster worden de standaardsjablonen voor Lightroom Flash- of Lightroom HTML-galerieën weergegeven, of een van de drie Airtight Interactive-galerielay-outs.

Site-info In dit deelvenster kunt u de titel van de webfotogalerie, de titel en een beschrijving van de verzameling, contactgegevens en de web- of e-mailkoppeling opgeven.

Kleurenpalet In dit deelvenster stelt u de achtergrondkleur van de webpagina en de kleuren voor tekst, cellen, rollover, rasterlijnen en indexnummers in.

Vormgeving In dit deelvenster stelt u de lay-out van afbeeldingscellen (Lightroom HTML-galerie) of de paginalay-out (Lightroom Flash-galerie) in. U kunt in dit deelvenster ook bepalen of u een naamplaatje op de webpagina's wilt weergegeven en u kunt slagschaduwen toevoegen en sectieranden definiëren.

Afbeeldingsinformatie In dit deelvenster geeft u de tekst op die bij de voorvertoning van afbeeldingen wordt weergegeven.

Uitvoerinstellingen In dit deelvenster kunt u de maximale pixelafmetingen van de foto's en de JPEG-kwaliteit instellen en bepalen of u een copyrightwatermerk wilt toevoegen.

Instellingen voor uploaden In dit deelvenster kiest u de instellingen voor uploaden die worden gebruikt bij het verzenden van uw webgalerie naar een server.

U kunt uw geselecteerde foto's filteren in de module Web door te klikken op Gebruik op de werkbalk en Alle foto's, Geselecteerde foto's of Foto's met vlag te kiezen.

Webgalerielay-outs opgeven

Een webgaleriesjabloon maken

Lightroom beschikt over vooraf ingestelde HTML- en Flash-webgaleriesjablonen die u in de Sjabloonbrowser kunt selecteren. U kunt vooraf ingestelde sjablonen aanpassen door bepaalde elementen ervan, zoals kleuren, galerielay-out, tekst en een naamplaatje, voor uw galerie op te geven. De vooraf ingestelde sjablonen blijven hierbij ongewijzigd, maar u kunt uw aanpassingen opslaan in een nieuwe, aangepaste sjabloon. Aangepaste sjablonen worden weergegeven in de Sjabloonbrowser van de module Web.

Opmerking: Lightroom bevat drie Flash-galerielay-outs uit Airtight Interactive: Airtight AutoViewer, Airtight PostcardViewer en Airtight SimpleViewer. Kies de gewenste lay-out in het deelvenster Lay-outstijl. Met de plugin Airtight Interactive worden aangepaste opties aan de deelvensters van de module Web toegevoegd, waarmee u de Airtight-lay-outs kunt aanpassen.

❖ Klik in de module Web op een sjabloon in de Sjabloonbrowser.

De vooraf ingestelde sjablonen worden weergegeven onder de map Lightroom-sjablonen, maar u kunt nieuwe mappen en aangepaste sjablonen toevoegen. Als u een map wilt uit- of samenvouwen, klikt u op de pijl naast de gewenste map.

Als u een sjabloon selecteert, wordt in het deelvenster Lay-outstijl aangegeven of de sjabloon bij een Flash-galerie of een HTML-galerie hoort.

Op www.adobe.com/go/exchange_nl kunt u verschillende webgaleriesjablonen van andere leveranciers downloaden.

De volgorde van foto's in webgalerieën wijzigen

Als de bron voor uw webfotogalerie een verzameling of een map betreft die geen submappen bevat, kunt u de volgorde van de foto's in de galerie handmatig wijzigen.

- ❖ Sleep in de module Web de foto's in de filmstrip naar een andere plaats om ze opnieuw te rangschikken.

Kleuren voor elementen in de webfotogalerie kiezen

- 1 Klik in het deelvenster Kleurenpalet op het kleurvak naast een onderdeel.
- 2 Kies de gewenste kleuren in het pop-upvenster met kleuren.

De vormgeving van Lightroom HTML-galerieën instellen

- 1 Selecteer een HTML-galerie in de Sjabloonbrowser.
- 2 Voer in het deelvenster Vormgeving een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Als u een slagschaduw aan foto's wilt toevoegen, selecteert u Slagschaduw toevoegen aan foto's.
 - Als u een horizontale stippellijn onder de titel van de website wilt weergeven, selecteert u Sectieranden. Klik op de kleurkiezer om een kleur voor de stippellijn te kiezen.
 - Klik in het raster en geef het aantal rijen en kolommen op om de rasterlay-out voor de indexpagina met miniaturen in te stellen.
 - Als u een indexnummer wilt weergeven in de linkerbovenhoek van elke fotominiatuur, kiest u Celnummers tonen.
 - Als u randen aan de fotominiaturen wilt toevoegen, selecteert u Fotoranden in het gedeelte Rasterpagina's van het deelvenster en kiest u vervolgens een randkleur in de kleurkiezer.
 - Sleep de schuifregelaar Grootte of voer een pixelwaarde in om de grootte van foto's op afbeeldingspagina's op te geven.
 - Als u een rand rondom foto's op afbeeldingspagina's wilt weergeven, selecteert u Fotoranden in het gedeelte Afbeeldingspagina's van het deelvenster. Sleep de schuifregelaar Breedte of voer een waarde in om de dikte van de rand te bepalen.

De vormgeving van Lightroom Flash-galerieën instellen

Lightroom bevat verschillende sjablonen voor Flash-galerieën. Elke galerie heeft navigatiefuncties waarmee u een presentatie kunt uitvoeren.

Opmerking: Lightroom Flash-galerieën kunnen maximaal 500 foto's bevatten.

- 1 Selecteer een Lightroom Flash-galerie in de Sjabloonbrowser.
- 2 Kies een optie in het menu Lay-out in het deelvenster Vormgeving:

Bladeren Er wordt een doorbladerbare rij miniaturen weergegeven onder een grotere versie van de foto's in uw webfotogalerie.

Gepagineerd Er wordt een pagina met miniaturen weergegeven links van de grotere versie van de foto's. U kunt de navigatiefuncties gebruiken om de verschillende pagina's met miniaturen te doorlopen.

Links Er wordt een doorbladerbare kolom met miniaturen weergegeven links van een grotere versie van de foto's in uw webfotogalerie.

Alleen presentatie Er wordt een grote versie van de foto's in uw webfotogalerie weergegeven.

- 3 Kies een grootte (extra groot, groot, normaal of klein) voor zowel grote afbeeldingen als miniatuurafbeeldingen in de respectievelijke menu's.

Een copyrightwatermerk in webfotogalerieën weergeven

- In het deelvenster Uitvoerinstellingen selecteert u Watermerken en kiest u tekst of een grafisch watermerk in het pop-upmenu.

In Lightroom wordt het copyrightwatermerk weergegeven op elke afbeelding in de galerie.

- Als u de copyrightmetagegevens alleen wilt weergeven onder de grote foto's in de galerie, kiest u in het deelvenster Afbeeldingsinformatie de optie Bijschrift > Bewerken. Voeg vervolgens het IPTC-metagegevenstoken voor het copyright in. Wijzig indien gewenst de kleur van deze tekst met de optie Tekst in het deelvenster Kleurenpalet.

Meer Help-onderwerpen

[“Een copyrightwatermerk maken”](#) op pagina 28

[“Foto's met een copyrightwatermerk exporteren”](#) op pagina 141

Tekst toevoegen aan webgalerieën

Titels, beschrijving en contactgegevens toevoegen aan webfotogalerieën

Titels van websites en van verzamelingen foto's, een beschrijving van verzamelingen, contactgegevens en een web- of e-mailkoppeling worden op elke pagina van uw webfotogalerie weergegeven.

- ❖ Voer in het deelvenster Site-info of in het werkgebied een van de volgende twee handelingen uit:
 - Vervang de tekst in de desbetreffende vakken door titels van sites en verzamelingen, een beschrijving van de verzameling, contactgegevens en een web- of e-mailkoppeling. Dubbelklik in het werkgebied op de tekst om het vak te activeren waarin u tekst wilt invoeren. De tekst die u invoert, wordt op elke webpagina weergegeven.
 - Verwijder de tekst in de desbetreffende vakken zodat op de webpagina's geen titels, beschrijving, contactgegevens, web- of e-mailkoppeling worden weergegeven.

 Telkens wanneer u een titel voor een website of verzameling, een beschrijving van een verzameling of contactgegevens invoert, wordt deze informatie opgeslagen als een voorinstelling. Als u andere webfotogalerieën maakt, klikt u op de driehoekjes rechts van Titel van website, Titel van verzameling, Beschrijving van verzameling, Contactgegevens en Web- of e-mailkoppeling en kiest u een voorinstelling in het pop-upmenu.

Uw naamplaatje toevoegen aan webfotogalerieën

U kunt uw naamplaatje gebruiken als de titel van uw website of galerie.

- 1 Selecteer Naamplaatje in het deelvenster Site-info (HTML-sjablonen) of in het deelvenster Vormgeving (Flash-sjablonen).
- 2 (Optioneel) Als u een ander naamplaatje wilt gebruiken, klikt u op het driehoekje in de rechterbenedenhoek van het weergavegebied van het naamplaatje en kiest u iets anders in het menu.

Opmerking: als u Bewerken kiest, wordt de Naamplaatjeseditor geopend.

Meer Help-onderwerpen

[“Naamplaatjes en moduleknoppen aanpassen”](#) op pagina 27

Fototitels en -bijschriften weergeven in webfotogalerieën

U kunt titels en bijschriften toevoegen onder de grote versies van de foto's in uw webfotogalerie. U kunt de titels en bijschriften onder elke foto handmatig invoeren of u kunt opgeven dat bij elke foto metagegevens worden weergegeven. Als u bijvoorbeeld metagegevens voor fotobijschriften hebt ingevoerd in de module Bibliotheek, kunt u de metagegevens die horen bij de foto's in uw webgalerie weergeven.

- ❖ Voer in het deelvenster Afbeeldingsinformatie een of meer van de volgende handelingen uit:
 - Als u onder alle foto's dezelfde titel en hetzelfde bijschrift wilt weergeven, kiest u Aangepaste tekst in de pop-upmenu's naast Titel en Bijschrift, en typt u de titel en het bijschrift in de vakken onder die opties.
 - Als u voor elke foto een andere titel of een ander bijschrift wilt weergeven, klikt u op het menu Aangepaste instellingen rechts van Titel of Bijschrift en kiest u Bewerken. Voeg in de Tekstsjablooneditor die wordt weergegeven het IPTC-metagegevenselement voor de titel of het bijschrift in en klik op Gereed.
 - Als u informatie over de metagegevens van een foto wilt weergeven, klikt u op het menu Aangepaste instellingen rechts van Titel of Bijschrift en kiest u de gewenste metagegevens in het pop-upmenu.

Meer Help-onderwerpen

[“De Bestandsnaamsjablooneditor en de Tekstsjablooneditor”](#) op pagina 37

Aangepaste webgaleriesjablonen maken

Wijzigingen die u aanbrengt in de kleuren, lay-out, tekst en uitvoerinstellingen kunnen worden opgeslagen als een aangepaste webgaleriesjabloon. Nadat u de aangepaste sjabloon hebt opgeslagen, wordt deze weergegeven in de Sjabloonbrowser en kunt u deze opnieuw gebruiken. U kunt nieuwe mappen maken in de Sjabloonbrowser en daarmee uw sjablonen beter ordenen.

Aangepaste webgaleriesjablonen opslaan

- 1 Selecteer in de Sjabloonbrowser van de module Web een sjabloon waarop u uw aangepaste sjabloon wilt baseren en pas de lay-out aan.
- 2 Geef de gewenste instellingen op in de deelvensters Site-info, Kleurenpalet, Vormgeving, Uitvoerinstellingen, Afbeeldingsinformatie en Instellingen voor uploaden.
- 3 Klik op het plusteken (+) in de Sjabloonbrowser van de module Web.
- 4 Vervang “Naamloze sjabloon” door de naam die u voor de aangepaste sjabloon wilt gebruiken en geef een map op voor de sjabloon (bijvoorbeeld “Gebruikerssjablonen”).

Sjabloonmappen maken en indelen

- 1 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) in het gebied waar u de map wilt weergeven en kies Nieuwe map.
- 2 Voer de naam van de map in en klik op OK.
- 3 Sleep een sjabloon naar een mapnaam om de sjabloon naar die map te verplaatsen.

Wanneer u een vooraf ingestelde Lightroom-sjabloon naar een andere map sleept, wordt de sjabloon naar die map gekopieerd.

Aangepaste sjablonen bijwerken

- 1 Pas de kleuren, lay-out, tekst en uitvoerinstellingen naar wens aan.

- 2 Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een sjabloon in de Sjabloonbrowser en kies Bijwerken met huidige instellingen.

Aangepaste sjablonen verwijderen

U kunt vooraf ingestelde Lightroom-sjablonen niet verwijderen.

- ❖ Ga op een van de volgende manieren te werk:
 - Klik met de rechtermuisknop (Windows) of houd Ctrl ingedrukt en klik (Mac OS) op een sjabloon in de Sjabloonbrowser en kies Verwijderen in het contextmenu.
 - Selecteer een sjabloon in de Sjabloonbrowser en klik op de knop Verwijderen.

Sjablonen importeren en exporteren

U kunt uw sjablonen exporteren zodat u ze kunt delen met collega's of de sjablonen op een andere computer kunt gebruiken. Sjablonen worden opgeslagen met de extensie .lrtemplate.

- Als u een sjabloon wilt exporteren, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) op een sjabloon en kiest u Exporteren. Voer de naam van het sjabloonbestand in en klik op Opslaan.
- Als u een sjabloon wilt importeren, klikt u met de rechtermuisknop (Windows) of houdt u Ctrl ingedrukt en klikt u (Mac OS) in het gebied waar u de sjabloon wilt weergeven en kiest u Importeren. Dubbelklik op het sjabloonbestand.

Webinstellingen opslaan als een uitvoerontwerp

In Lightroom kunt u uitvoerontwerpen maken. Dit zijn verzamelingen op basis van instellingen die u opgeeft in de modules Presentatie, Afdrukken en Web. Met uitvoerontwerpen kunt u uw uitvoerinstellingen voor een bepaalde verzameling foto's gemakkelijk herstellen. U kunt ook nieuwe foto's aan de verzameling toevoegen, waarvoor dan automatisch de uitvoerinstellingen gelden. In tegenstelling tot een aangepaste sjabloon, bevat een uitvoerontwerp alleen de uitvoeropties en geen foto's. Een uitvoerontwerp past de uitvoerinstellingen echter toe op de foto's in de verzameling.

- 1 Selecteer de foto's voor de webfotogalerie in de module Bibliotheek.
- 2 Selecteer een sjabloon in de module Web. Geef de gewenste instellingen op in de deelvensters Site-info, Kleurenpalet, Vormgeving, Afbeeldingsinformatie, Uitvoerinstellingen en Instellingen voor uploaden.
- 3 Selecteer in de filmstrip de foto's die u wilt opnemen in het uitvoerontwerp.
- 4 Klik op het plusteken (+) in het deelvenster Verzamelingen en kies Webgalerie maken.
- 5 Typ een naam voor het uitvoerontwerp in het dialoogvenster Webgalerie maken. Kies een verzamelingsset in het pop-upmenu Set als u het uitvoerontwerp aan een bestaande set wilt toevoegen of kies Geen.
- 6 Selecteer Geselecteerde foto's opnemen onder Opties voor Webgalerie. Selecteer Nieuwe virtuele kopieën maken als u in plaats van de originele foto's virtuele kopieën in het uitvoerontwerp wilt opnemen.
- 7 Klik op Maken.

Het uitvoerontwerp wordt toegevoegd aan het deelvenster Verzamelingen op de opgegeven locatie. Het webgalerieuitvoerontwerp bevat een rasterpictogram .

Meer Help-onderwerpen

[“Fotoverzamelingen”](#) op pagina 72

[“Virtuele kopieën maken”](#) op pagina 68

Een webfotogalerie voorvertonen, exporteren en uploaden

Een webfotogalerie voorvertonen

U kunt uw webgalerie voorvertonen in de module Web of in uw standaardbrowser voordat u de galerie opslaat of uploadt.

- ❖ Voer in de module Web een van de twee volgende handelingen uit:
 - Klik op Voorvertoning in browser linksonder in het venster als u een voorvertoning van uw webfotogalerie wilt weergeven in een browser.
 - U kunt de voorvertoning van de webgalerie bijwerken in het werkgebied van de module Web met de opdracht Web > Opnieuw laden in het hoofdmenu van Lightroom.

Opmerking: de voorvertoning van de webgalerie in Lightroom wordt bijgewerkt wanneer u wijzigingen aanbrengt in de galerie, zodat u de opdracht Opnieuw laden niet hoeft te gebruiken.

Een webfotogalerie opslaan en uploaden

Nadat u uw webfotogalerie hebt gemaakt, kunt u de gegevens over de FTP-server opgeven in het deelvenster Instellingen voor uploaden en de FTP-functies gebruiken om uw galerie naar een webserver te uploaden. Als u op de knop Uploaden klikt, worden de benodigde bestanden automatisch gegenereerd en naar de opgegeven webserver overgebracht.

Als u een aparte FTP-toepassing wilt gebruiken voor het uploaden van uw bestanden of als u een galerie voor offlineweergave wilt genereren, kunt u de bestanden eerst exporteren. Als u op de knop Exporteren klikt, wordt een map gemaakt met daarin HTML-bestanden, afbeeldingsbestanden en andere bestanden voor het web. Als u een Flash-galerie opslaat, bevat de map de benodigde SWF-bestanden. U kunt opgeven op welke locatie u de map wilt opslaan.

Opmerking: foto's in webgalerieën en miniatures van foto's worden opgeslagen als JPEG-bestanden met ingesloten sRGB-profielen.

Een webfotogalerie opslaan

- 1 Klik in de module Web op de knop Exporteren.
- 2 Typ in het dialoogvenster Webgalerie opslaan een naam voor de galerie in het tekstvak Bestandsnaam en geef de locatie op waarop u de bestanden voor uw webfotogalerie wilt opslaan.
- 3 Klik op Opslaan.

Een webfotogalerie uploaden

- 1 Kies in het deelvenster Instellingen voor uploaden een voorinstelling voor de webserver in het pop-upmenu FTP-server.
- 2 Selecteer In submap plaatsen en voer de naam in van de map (webuitvoermap) waarin u uw webfotogalerie wilt opnemen.

In het deelvenster Instellingen voor uploaden wordt het serveruitvoerpad weergegeven. (Dit is het serverpad met de submap die de webgaleriebestanden bevat).

- 3 Klik op de knop Uploaden.

- 4 Typ in het dialoogvenster Wachtwoord invoeren het wachtwoord voor toegang tot de webserver en klik op Uploaden.

FTP-voorinstellingen maken en beheren

U kunt een of meer FTP-voorinstellingen opgeven voor het uploaden van webfotogalerieën naar specifieke webserver.

Een FTP-voorinstelling maken

- 1 Kies in het deelvenster Instellingen voor uploaden aan de rechterkant van de webmodule de optie Bewerken in het pop-up menu FTP-server.
- 2 Typ de URL van de webserver in het vak Server en voer uw gebruikersnaam en wachtwoord voor toegang tot de webserver in.

Lightroom kan het wachtwoord in de voorinstelling onthouden.

- 3 Voer een van de volgende handelingen uit om het pad naar de juiste map op de webserver op te geven:

- Typ het pad in het vak Serverpad.
- Klik op Bladeren en navigeer naar de map.

- 4 (Optioneel) Geef een webserverpoort op.

Opmerking: in de meeste gevallen kunt u poort 21, de standaardwebserverpoort voor het FTP-protocol, gebruiken.

- 5 (Optioneel) Kies Passief in het pop-upmenu gelabeld Passieve modus voor gegevensoverdrachten. De passieve modus is geschikt voor het verzenden van gegevens door een firewall.
- 6 Kies Huidige instellingen opslaan als nieuwe voorinstelling in het menu Voorinstelling boven aan het dialoogvenster.
- 7 Typ in het dialoogvenster Nieuwe voorinstelling een naam voor de nieuwe voorinstelling en klik op Maken.
- 8 Klik op OK in het dialoogvenster FTP-bestandsoverdracht configureren.

De FTP-voorinstelling wordt aan het menu FTP-server toegevoegd.

- 9 (Optioneel) Kies FTP-server > Bewerken in het deelvenster Instellingen voor uploaden als u een andere FTP-voorinstelling wilt maken. Geef vervolgens de configuratie-instellingen voor de voorinstelling op en herhaal stap 6 t/m 8.

Informatie over het opgeven van een serverpad

Het serverpad verwijst naar de locatie op de webserver waar u de webgaleriemap na het uploaden wilt plaatsen.

Wanneer u het serverpad invoert, geeft u met slashes de map en submappen aan. Bijvoorbeeld:

`/root_directory_name/www/`

In dit voorbeeld is “root directory name” de naam van het hoofdniveau, de map die u dient in te voeren voor toegang tot ruimte op de webserver, en is “www” de naam van de submap waarin de webbestanden worden geüpload. Controleer bij het bedrijf dat uw webhosting verzorgt het pad voor toegang tot uw openbare map op de webserver.

Een FTP-voorinstelling bewerken

- 1 Kies in het deelvenster Instellingen voor uploaden aan de rechterkant van de webmodule FTP-server > Bewerken.
- 2 Kies de voorinstelling die u wilt bewerken in het menu Voorinstelling boven aan het dialoogvenster FTP-bestandsoverdracht configureren.

- 3 Wijzig de configuratie-instellingen voor de voorinstelling en kies vervolgens Voorinstelling “*Naam van voorinstelling*” bijwerken in het menu Voorinstelling.
- 4 Klik op OK.

Een FTP-voorinstelling verwijderen

- 1 Kies in het deelvenster Instellingen voor uploaden aan de rechterkant van de webmodule de optie Bewerken in het pop-up menu FTP-server.
- 2 Selecteer een voorinstelling in het menu Voorinstelling.
- 3 Kies Voorinstelling “*Naam van voorinstelling*” verwijderen in het menu Voorinstelling.
- 4 Klik op Verwijderen om de bewerking te voltooien en op OK om het dialoogvenster FTP-bestandsoverdracht configureren te sluiten.

Hoofdstuk 14: Sneltoetsen

Tenzij anders vermeld, werken de sneltoetsen in alle modules met een volledig Amerikaans toetsenbord. Bij het gebruik van andere toetsenborden en andere talen kan de functionaliteit variëren.

Zie voor informatie over restricties of beperkingen van Lightroom-sneltoetsen [Keyboard shortcuts and OS conflicts - Lightroom 3 \(Mac OS, Vista\)](#) in de Adobe-ondersteuningsknowledgebase.

Toetsen voor het werken met deelvensters

Resultaat	Windows	Mac OS
Zijdeelvensters tonen/verbergen	Tab	Tab
Alle deelvensters tonen/verbergen	Shift + Tab	Shift + Tab
Werkbalk tonen/verbergen	T	T
Modulekiezer tonen/verbergen	F5	F5
Filmstrip tonen/verbergen	F6	F6
Linkerdeelvensters tonen/verbergen	F7	F7
Rechterdeelvensters tonen/verbergen	F8	F8
Solomodus in-/uitschakelen	Alt ingedrukt houden en op een deelvenster klikken	Option ingedrukt houden en op een deelvenster klikken
Nieuw deelvenster openen zonder solovenster te sluiten	Shift ingedrukt houden en op een deelvenster klikken	Shift ingedrukt houden en op een deelvenster klikken
Alle deelvensters openen/sluiten	Ctrl ingedrukt houden en op een deelvenster klikken	Command ingedrukt houden en op een deelvenster klikken
Linkerdeelvensters openen/sluiten; van boven naar beneden	Ctrl + Shift + 0 - 5	Command + Control + 0 - 5
Rechterdeelvensters openen/sluiten; modules Bibliotheek en Ontwikkelen; van boven naar beneden	Ctrl + 0 - 8	Command + 0 - 8
Rechterdeelvensters openen/sluiten; modules Presentatie, Afdrukken en Web; van boven naar beneden	Ctrl + 1 - 7	Command + 1 - 7

Toetsen voor het navigeren door modules

Resultaat	Windows	Mac OS
Naar module Bibliotheek	Ctrl + Alt + 1	Command + Option + 1
Naar module Ontwikkelen	Ctrl + Alt + 2	Command + Option + 2
Naar module Presentatie	Ctrl + Alt + 3	Command + Option + 3

Resultaat	Windows	Mac OS
Naar module Afdrukken	Ctrl + Alt + 4	Command + Option + 4
Naar module Web	Ctrl + Alt + 5	Command + Option + 5
Vorige/Volgende	Ctrl + Alt + Pijl-links / Ctrl + Alt + Pijl-rechts	Command + Option + Pijl-links / Opdracht + Option + Pijl-rechts
Naar vorige module	Ctrl + Alt + Pijl-omhoog	Command + Option + Pijl-omhoog

Toetsen voor het wijzigen van de weergave- en schermmodi

Resultaat	Windows	Mac OS
Loepweergave activeren in Bibliotheek	E	E
Rasterweergave activeren in Bibliotheek	G	G
Vergelijkingsweergave activeren in Bibliotheek	C	C
Beoordelingsweergave activeren in Bibliotheek	N	N
Geselecteerde foto openen in de module Ontwikkelen	D	D
Verlichtingsmodi doorlopen, vooruit/terug	L / Shift + L	L / Shift + L
Modus Verlichting dimmen in-/uitschakelen	Ctrl + Shift + L	Command + Shift + L
Schermmodi doorlopen	F	F
Vorige schermmodus		Shift + F
Schakelen tussen Normale schermmodus en modus Volledig scherm, deelvensters verbergen	Ctrl + Shift + F	Command + Shift + F
Naar Normale schermmodus	Ctrl + Alt + F	Command + Option + F
Infobedekking doorlopen	i	i
Infobedekking tonen/verbergen	Ctrl + I	Command + I

Toetsen voor het gebruik van een tweede venster

Opmerking: de sneltoetsen voor een tweede venster zijn gelijk aan de corresponderende sneltoetsen in de module Bibliotheek; u dient alleen Shift in te drukken.

Resultaat	Windows	Mac OS
Tweede venster openen	F11	Command + F11
Rasterweergave activeren	Shift + G	Shift + G
Standaardloepweergave activeren	Shift + E	Shift + E
Vergrendelde loepweergave activeren	Ctrl + Shift + Enter	Command + Shift + Return
Vergelijkingsweergave activeren	Shift + C	Shift + C
Beoordelingsweergave activeren	Shift + N	Shift + N
Presentatiweergave activeren	Ctrl + Alt + Shift + Enter	Command + Option + Shift + Return
Modus Volledig scherm activeren (tweede beeldscherm vereist)	Shift + F11	Command + Shift + F11
Filterbalk tonen/verbergen	Shift + ,	Shift + ,
Inzoomen / uitzoomen	Ctrl + Shift + = / Ctrl + Shift -	Command + Shift + = / Command + Shift -
Grotere / kleinere rasterminiaturen	Shift + = / Shift + -	Shift + = / Shift + -

Toetsen voor het beheren van foto's en catalogi

Resultaat	Windows	Mac OS
Foto's importeren van schijf	Ctrl + Shift + I	Command + Shift + I
Catalogus openen	Ctrl + O	Command + Shift + O
Voorkeuren openen	Ctrl + , (komma)	Command + , (komma)
Catalogusinstellingen openen	Ctrl + Alt + , (komma)	Command + Option + , (komma)
Nieuwe submap maken (gesegmenteerd vastleggen via tethering)	Ctrl + Shift + T	Command + Shift + T
Balk voor aangesloten opname verbergen/weergeven	Ctrl + T	Command + T
Nieuwe map maken in de module Bibliotheek	Ctrl + Shift + N	Command + Shift + N
Virtuele kopie maken (alleen module Bibliotheek en Ontwikkelen)	Ctrl + ' (apostrof)	Command + ' (apostrof)
Tonen in Verkenner/Finder (alleen de modules Bibliotheek en Ontwikkelen)	Ctrl + R	Command + R
Naar vorige/volgende foto in de filmstrip	Pijl-rechts/Pijl-links	Pijl-rechts/Pijl-links
Meerdere mappen of verzamelingen selecteren (in de modules Bibliotheek, Presentatie, Afdrukken en Web)	Shift of Ctrl ingedrukt houden en klikken	Shift of Command ingedrukt houden en klikken
Naam foto wijzigen (in module Bibliotheek)	F2	F2
Geselecteerde foto(s) verwijderen	Backspace of Delete	Verwijderen van schijf
Geselecteerde foto(s) verwijderen uit catalogus	Alt + Backspace	Option + Delete

Resultaat	Windows	Mac OS
Geselecteerde foto('s) verwijderen en naar prullenbak (Windows) of prullenmand (Mac OS) verplaatsen	Ctrl + Alt + Shift + Backspace	Command + Option + Shift + Delete
Afgewezen foto('s) verwijderen	Ctrl + Backspace	Command + Delete
Bewerken in Photoshop	Ctrl + E	Command + E
Openen in andere editor	Ctrl + Alt + E	Command + Option + E
Geselecteerde foto('s) exporteren	Ctrl + Shift + E	Command + Shift + E
Exporteren met vorige instellingen	Ctrl + Alt + Shift + E	Command + Option + Shift + E
Plug-inbeheer openen	Ctrl + Alt + Shift + , (komma)	Command + Option + Shift + , (komma)
Geselecteerde foto afdrukken	Ctrl + P	Command + P
Dialogvenster Pagina-instelling openen	Ctrl + Shift + P	Command + Shift + P

Toetsen voor het vergelijken van foto's in de module Bibliotheek

Resultaat	Windows	Mac OS
Overschakelen op loepweergave	E of Enter	E of Return
Overschakelen op rasterweergave	G of Esc	G of Esc
Overschakelen op vergelijkingsweergave	C	C
Overschakelen op beoordelingsweergave	N	N
Overschakelen van raster- op loepweergave	Spatiebalk of E	Spatiebalk of E
Geselecteerde foto en kandidaatfoto omwisselen in vergelijkingsweergave	Pijl-omlaag	Pijl-omlaag
Volgende foto's tot geselecteerde foto en kandidaatfoto maken in vergelijkingsweergave	Pijl-omhoog	Pijl-omhoog
Zoomweergave in-/uitschakelen	Z	Z
Inzoomen/uitzoomen in loepweergave	Ctrl + = / Ctrl + -	Command + = / Command + -
Omhoog/omlaag bladeren door ingezoomde foto in loepweergave (werkt ook in de modules Web en Ontwikkelen)	Page Up / Page Down op volledig toetsenbord	Page Up / Page Down op volledig toetsenbord
Vrije presentatie afspelen	Ctrl + Enter	Command + Return
Foto rechtsom roteren	Ctrl +]	Command +]
Foto linksom roteren	Ctrl + [	Command + [
Grotere/kleinere rasterminiaturen	= / -	= / -
Omhoog/omlaag bladeren door rasterminiaturen	Page Up / Page Down op volledig toetsenbord	Page Up / Page Down op volledig toetsenbord

Resultaat	Windows	Mac OS
Celestra's in-/uitschakelen	Ctrl + Shift + H	Command + Shift + H
Badges tonen/verbergen	Ctrl + Alt + Shift + H	Command + Option + Shift + H
Rasterweergaven doorlopen	J	J
Weergaveopties Bibliotheek openen	Ctrl + J	Command + J
Meerdere individuele foto's selecteren	Ctrl ingedrukt houden en klikken	Command ingedrukt houden en klikken
Meerdere aangrenzende foto's selecteren	Shift + klikken	Shift + klikken
Alle foto's selecteren	Ctrl + A	Command + A
Selectie van alle foto's opheffen	Ctrl + D	Command + D of Command + Shift + A
Alleen actieve foto selecteren	Ctrl + Shift + D	Command + Shift + D
Selectie actieve foto opheffen	/	/
Vorige/volgende foto toevoegen aan selectie	Shift + Pijl-links/Pijl-rechts	Shift + Pijl-links/Pijl-rechts
Foto's met een vlag selecteren	Ctrl + Alt + A	Command + Option + A
Selectie van foto's zonder vlag opheffen	Ctrl + Alt + Shift + D	Command + Option + Shift + D
Groeperen in stapel	Ctrl + G	Command + G
Stapel ongedaan maken	Ctrl + Shift + G	Command + Shift + G
Stapel in-/uitschakelen	S	S
Boven aan stapel plaatsen	Shift + S	Shift + S
Omhoog verplaatsen in stapel	Shift + [	Shift + [
Omlaag verplaatsen in stapel	Shift +]	Shift +]

Toetsen voor het classificeren en filteren van foto's

Resultaat	Windows	Mac OS
Sterrenclassificatie instellen	1-5	1-5
Sterrenclassificatie instellen en naar volgende foto gaan	Shift + 1 - 5 (alleen bovenste rij cijfers)	Shift + 1 - 5
Sterrenclassificatie verwijderen	0	0
Sterrenclassificatie verwijderen en naar volgende foto gaan	Shift + 0	Shift + 0
Classificatie met 1 ster verhogen/verlagen	] / [	] / [
Een rood label toewijzen	6	6
Een geel label toewijzen	7	7
Een groen label toewijzen	8	8
Een blauw label toewijzen	9	9

Resultaat	Windows	Mac OS
Een kleurlabel toewijzen en naar volgende foto gaan	Shift + 6 - 9 (alleen bovenste rij cijfers)	Shift + 6 - 9
Foto met vlag aanduiden als keuze	P	P
Foto met vlag aanduiden als keuze en naar volgende foto gaan	Shift + P	Shift + P
Foto met vlag aanduiden als geweigerd	X	X
Foto met vlag aanduiden als geweigerd en naar volgende foto gaan	Shift + X	Shift + X
Vlag verwijderen van foto	U	U
Vlag verwijderen van foto en naar volgende foto gaan	Shift + U	Shift + U
Hogere/lagere vlagstatus	Ctrl + Pijl-omhoog / Ctrl + Pijl-omlaag	Command + Pijl-omhoog / Command + Pijl-omlaag
Vlaginstellingen doorlopen	' (aanhalingsteken sluiten)	' (aanhalingsteken sluiten)
Foto's verfijnen	Ctrl + Alt + /	Command + Option + R
Bibliotheekfilterbalk tonen/verbergen	,	,
Meerdere filters openen in de filterbalk	Shift ingedrukt houden en klikken op filterlabels	Shift ingedrukt houden en klikken op filterlabels
Filters in-/uitschakelen	Ctrl + L	Command + L
Foto zoeken in de module Bibliotheek	Ctrl + F	Command + F

Toetsen voor het werken met verzamelingen

Resultaat	Windows	Mac OS
Nieuwe verzameling maken in de module Bibliotheek	Ctrl + N	Command + N
Toevoegen aan snelle verzameling	B	B
Toevoegen aan snelle verzameling en naar volgende foto gaan	Shift + B	Shift + B
Snelle verzameling tonen	Ctrl + B	Command + B
Snelle verzameling opslaan	Ctrl + Alt + B	Command + Option + B
Snelle verzameling wissen	Ctrl + Shift + B	Command + Shift + B
Instellen als doelverzameling	Ctrl + Alt + Shift + B	Command + Option + Shift + B

Toetsen voor het werken met metagegevens en trefwoorden in de module Bibliotheek

Resultaat	Windows	Mac OS
Trefwoorden toevoegen	Ctrl + K	Command + K
Trefwoorden bewerken	Ctrl + Shift + K	Command + Shift + K
Een trefwoordsneltoets instellen	Ctrl + Alt + Shift + K	Command + Option + Shift + K
Trefwoordsneltoets toevoegen aan of verwijderen uit geselecteerde foto	Shift + K	Shift + K
Bewerking toepassen inschakelen	Ctrl + Alt + K	Command + Option + K
Trefwoord uit een trefwoordset toevoegen aan geselecteerde foto	Alt + 1 - 9	Option + 1 - 9
Trefwoordensets doorlopen, vooruit/terug	Alt + 0 / Alt + Shift + 0	Option + 0 / Option + Shift + 0
Metagegevens kopiëren/plakken	Ctrl + Alt + Shift + C / Ctrl + Alt + Shift + V	Command + Option + Shift + C / Command + Option + Shift + V
Metagegevens opslaan naar bestand	Ctrl + S	Command + S
Dialogvenster Spelling openen		Opdracht + :
Spelling controleren		Opdracht + ;
Tekenpalet openen		Command + Option + T

Toetsen voor het werken in de module Ontwikkelen

Resultaat	Windows	Mac OS
Omzetten in grijswaarden	V	V
Automatische tinten	Ctrl + U	Command + U
Automatische witbalans	Ctrl + Shift + U	Command + Shift + U
Bewerken in Photoshop	Ctrl + E	Command + E
Ontwikkelinstellingen kopiëren/plakken	Ctrl + Shift + C / Ctrl + Shift + V	Command + Shift + C / Command + Shift + V
Instellingen van vorige foto plakken	Ctrl + Alt + V	Command + Option + V
Na-instellingen kopiëren naar Voor	Ctrl + Alt + Shift + Pijl-links	Command + Option + Shift + Pijl-links
Voor-instellingen kopiëren naar Na	Ctrl + Alt + Shift + Pijl-rechts	Command + Option + Shift + Pijl-rechts
Voor- en Na-instellingen omwisselen	Ctrl + Alt + Shift + Pijl-rechts	Command + Option + Shift + Pijl-rechts
Waarde van geselecteerde schuifregelaar in kleine stappen verhogen/verlagen	Pijl-omhoog/Pijl-omlaag of + / -	Pijl-omhoog/Pijl-omlaag of + / -
Waarde van geselecteerde schuifregelaar in grotere stappen verhogen/verlagen	Shift + Pijl-omhoog/Shift + Pijl-omlaag of Shift + + / Shift + -	Shift + Pijl-omhoog/Shift + Pijl-omlaag of Shift + + / Shift + -

Resultaat	Windows	Mac OS
De instellingen van het deelvenster Standaard doorlopen (vooruit/achteruit)	. (punt) / , (komma)	. (punt) / , (komma)
Een schuifregelaar opnieuw instellen	Dubbelklikken op de naam van de schuifregelaar	Dubbelklikken op de naam van de schuifregelaar
Een groep schuifregelaars opnieuw instellen	Alt ingedrukt houden en op naam van de groep klikken	Option ingedrukt houden en op naam van de groep klikken
Alle instellingen opnieuw instellen	Ctrl + Shift + R	Command + Shift + R
Instellingen synchroniseren	Ctrl + Shift + S	Command + Shift + S
Instellingen synchroniseren en het dialoogvenster Synchronisatie-instellingen overslaan	Ctrl + Alt + S	Command + Option + S
Automatisch synchroniseren in-/uitschakelen	Ctrl ingedrukt houden en op de knop Synchroniseren klikken	Command ingedrukt houden en op de knop Synchroniseren klikken
Automatisch synchroniseren inschakelen	Ctrl + Alt + Shift + A	Command + Option + Shift + A
Belichtingen afstemmen	Ctrl + Alt + Shift + M	Command + Option + Shift + M
Gereedschap Witbalans selecteren (vanuit willekeurige module)	B	B
Gereedschap Uitsnijden selecteren (vanuit willekeurige module)	R	R
Verhoudingen beperken wanneer gereedschap Uitsnijden is geselecteerd	A	A
Uitsnijden naar dezelfde verhouding als vorige uitsnijdbewerking	Shift + A	Shift + A
Uitsnijden vanuit middelpunt van foto	Alt ingedrukt houden en slepen	Option ingedrukt houden en slepen
Rasterbedekking voor uitsnijden doorlopen	O	O
Richting rasterbedekking voor uitsnijden doorlopen	Shift + O	Shift + O
Schakelen tussen staande en liggende richting bij uitsnijden	X	X
Uitsnijden opnieuw instellen	Ctrl + Alt + /	Command + Option + R
Gereedschap Vlekken verwijderen selecteren	Q	Q
Gereedschap Aanpassingspenseel selecteren (vanuit willekeurige module)	K	K
Gereedschap Gegradueerd filter selecteren	M	M
Penseelgrootte vergroten/verkleinen	] / [	] / [
Penseelhoeveelheid vergroten/verkleinen	Shift +] / Shift + [	Shift +] / Shift + [
Schakelen tussen lokaal aanpassingspenseel A en B	/	/
Tijdelijk schakelen van penseel A of B naar gummetje	Alt ingedrukt houden en slepen	Option ingedrukt houden en slepen

Resultaat	Windows	Mac OS
Een horizontale of verticale lijn tekenen	Shift ingedrukt houden en slepen	Shift ingedrukt houden en slepen
Hoeveelheid verhogen/verlagen	Aanpassingspin naar rechts/links slepen	Aanpassingspin naar rechts/links slepen
Lokale aanpassingspin tonen/verbergen	H	H
Bedekking lokaal aanpassingsmasker tonen/verbergen	O	O
Bedekkingskleuren lokaal aanpassingsmasker doorlopen	Shift + O	Shift + O
Gereedschap Doelaanpassing selecteren om tooncurveaanpassing toe te passen	Ctrl + Alt + Shift + T	Command + Option + Shift + T
Gereedschap Doelaanpassing selecteren om kleurtoonaanpassing toe te passen	Ctrl + Alt + Shift + H	Command + Option + Shift + H
Gereedschap Doelaanpassing selecteren om verzadigingsaanpassing toe te passen	Ctrl + Alt + Shift + S	Command + Option + Shift + S
Gereedschap Doelaanpassing selecteren om luminantie-aanpassing toe te passen	Ctrl + Alt + Shift + L	Command + Option + Shift + L
Gereedschap Doelaanpassing selecteren om grijswaardenmixaanpassing toe te passen	Ctrl + Alt + Shift + G	Command + Option + Shift + G
Selectie van gereedschap Doelaanpassing opheffen	Ctrl + Alt + Shift + N	Command + Option + Shift + N
Kleurverlies tonen	J	J
Foto rechtsom roteren	Ctrl +]	Command +]
Foto linksom roteren	Ctrl + [	Command + [
Schakelen tussen loepweergave en 1:1-zoomvoorvertoning	Spatiebalk of Z	Spatiebalk of Z
Inzoomen / uitzoomen	Ctrl + = / Ctrl + -	Command + = / Command + -
Vrije presentatie afspelen	Ctrl + Enter	Command + Return
Voor en Na naast elkaar weergeven	Y	Y
Voor en Na onder elkaar weergeven	Alt + Y	Option + Y
Voor en Na in een gesplitst scherm weergeven	Shift + Y	Shift + Y
Alleen Voor weergeven	\	\
Nieuwe momentopname maken	Ctrl + N	Command + N
Nieuwe voorinstelling maken	Ctrl + Shift + N	Command + Shift + N
Nieuwe voorinstellingenmap maken	Ctrl + Alt + N	Command + Option + N
Weergaveopties Ontwikkelen openen	Ctrl + J	Command + J

Toetsen voor het werken in de module Presentatie

Resultaat	Windows	Mac OS
Presentatie afspelen	Enter	Return
Vrije presentatie afspelen	Ctrl + Enter	Command + Return
Presentatie pauzeren	Spatiebalk	Spatiebalk
Presentatie voorvertonen	Alt + Enter	Option + Return
Presentatie beëindigen	Esc	Esc
Naar volgende dia	Pijl-rechts	Pijl-rechts
Naar vorige dia	Pijl-links	Pijl-links
Foto rechtsom roteren	Ctrl +]	Command +]
Foto linksom roteren	Ctrl + [	Command + [
Hulplijnen tonen/verbergen	Ctrl + Shift + H	Command + Shift + H
PDF-presentatie exporteren	Ctrl + J	Command + J
JPEG-presentatie exporteren	Ctrl + Shift + J	Command + Shift + J
Videopresentatie exporteren	Ctrl + Alt + J	Command + Option + J
Een nieuwe presentatiesjabloon maken	Ctrl + N	Command + N
Een nieuwe presentatiesjabloonmap maken	Ctrl + Shift + N	Command + Shift + N
Presentatie-instellingen opslaan	Ctrl + S	Command + S

Toetsen voor het werken in de module Afdrukken

Resultaat	Windows	Mac OS
Afdrukken	Ctrl + P	Command + P
Eén exemplaar afdrukken	Ctrl + Alt + P	Command + Option + P
Dialogvenster Pagina-instelling openen	Ctrl + Shift + P	Command + Shift + P
Dialogvenster Afdrukinstellingen openen	Ctrl + Alt + Shift + P	Command + Option + Shift + P
Naar eerste pagina	Ctrl + Shift + Pijl-links	Command + Shift + Pijl-links
Naar laatste pagina	Ctrl + Shift + Pijl-rechts	Command + Shift + Pijl-rechts
Naar vorige pagina	Ctrl + Pijl-links	Command + Pijl-links
Naar volgende pagina	Ctrl + Pijl-rechts	Command + Pijl-rechts
Hulplijnen tonen/verbergen	Ctrl + Shift + H	Command + Shift + H
Linialen tonen/verbergen	Ctrl + R	Command + R
Pagina-afloopgebied tonen/verbergen	Ctrl + Shift + J	Command + Shift + J

Resultaat	Windows	Mac OS
Marges en tussenruimten tonen/verbergen	Ctrl + Shift + M	Command + Shift + M
Afbeeldingscellen tonen/verbergen	Ctrl + Shift + K	Command + Shift + K
Afmetingen tonen/verbergen	Ctrl + Shift + U	Command + Shift + U
Vrije presentatie afspelen	Ctrl + Enter	Command + Return
Foto rechtsom roteren	Ctrl +]	Command +]
Foto linksom roteren	Ctrl + [	Command + [
Een nieuwe afdruksjabloon maken	Ctrl + N	Command + N
Een nieuwe afdruksjabloonmap maken	Ctrl + Shift + N	Command + Shift + N
Afdrukinstellingen opslaan	Ctrl + S	Command + S

Toetsen voor het werken in de module Web

Resultaat	Windows	Mac OS
Webgalerie opnieuw laden	Ctrl + R	Command + R
Voorvertoning in browser	Ctrl + Alt + P	Command + Option + P
Vrije presentatie afspelen	Ctrl + Enter	Command + Return
Webgalerie exporteren	Ctrl + J	Command + J
Een nieuwe webgaleriesjabloon maken	Ctrl + N	Command + N
Een nieuwe webgaleriesjabloonmap maken	Ctrl + Shift + N	Command + Shift + N
Webgalerie-instellingen opslaan	Ctrl + S	Command + S

Toetsen voor het gebruik van de Help

Resultaat	Windows	Mac OS
Sneltoetsen huidige module weergeven	Ctrl + /	Opdracht + /
Sneltoetsen huidige module verbergen	Klik op	Klik op
Naar Help voor huidige module	Ctrl + Alt + /	Command + Option + Shift + /
Community Help openen	F1	F1